

Koncesní projekt integrovaného systému nakládání s odpady v Karlovarském kraji

Závěrečná zpráva

Prosinec 2009

Karlovarský kraj

Koncesní projekt integrovaného systému nakládání s odpady v Karlovarském kraji

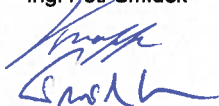

Závěrečná zpráva

Prosinec 2009

Karlovarský kraj

Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary

Záznam o vydání a revizích

Revize	Datum	Autor	Kontrolor	Schvalovatel	Popis
1	11.9.2009	Ing. Pavel Novák James Leigh Hunt Mgr. David Emr Ing. Tomasz Knopp Ing. Petr Šmídek	Tim Young, MSc	Ing. Pavel Válek	
2	16.12.2009	Ing. Pavel Novák Mgr. David Emr Ing. Tomasz Knopp Ing. Petr Šmídek 	Tim Young, MSc 	Ing. Jaroslav Glogar 	Závěrečná zpráva

Tento dokument byl vypracován pro jmenovaný projekt nebo jeho uvedenou část a nemělo by se na něho spoléhat nebo ho užívat k jakémukoliv jinému projektu bez provedení nezávislé kontroly jeho vhodnosti a bez získání předchozího písemného souhlasu od firmy MOTT MACDONALD Praha, spol. s r.o. (dále jen „Mott MacDonald“). Mott MacDonald nemůže přijmout zodpovědnost či odpovědnost za důsledky z užití tohoto dokumentu pro jiný účel než ten, pro který byl objednán. Každá osoba, která použije tento dokument pro jiný účel, souhlasí a bude takovým použitím nebo odkazem zavázána potvrdit dohodu o poskytnutí náhrady škody firmě Mott MacDonald za veškeré ztráty nebo škody z tohoto vyplývající.

Mott MacDonald nepřijímá odpovědnost za tento dokument žádné jiné straně nežli osobě objednatele. Mott MacDonald nepřijímá žádnou odpovědnost za ztráty nebo škodu vzniklé klientovi – ať už smluvních či vyplývajících z obecných ustanovení o náhradě škody - v rozsahu, v jakém je tato zpráva založena na informacích poskytnutých třetími stranami, přičemž závěry na základě těchto informací třetích stran byly použity pro vypracování této zprávy.

Obsah

Kapitola	Název	Strana
	Obsah	1
	Manažerský souhrn	3
1.	Úvod	11
1.1	Základní informace _____	12
2.	Socioekonomický kontext Projektu	13
2.1	Úvod _____	13
2.2	Definice trhu _____	13
2.3	Současný stav _____	26
2.4	Základní scénář _____	32
2.5	Střednědobé potřeby _____	36
2.6	Specifikace cílů _____	38
3.	Varianty zajištění potřeb a cílů	42
3.1	Technické varianty _____	42
3.2	Institucionální uspořádání – počáteční vymezení možností _____	49
3.3	Metodologie _____	53
4.	Hodnocení vybraných způsobů realizace	68
4.1	Služba _____	68
4.2	Financování _____	70
4.3	Stabilita _____	79
4.4	Řízení a kontrola _____	84
4.5	Proveditelnost Projektu _____	91
4.6	Výsledky MKA _____	93
5.	Posouzení způsobů realizace dle dalších náležitostí Koncesního projektu	95
5.1	Specifikace služeb poskytovaných v rámci realizace Projektu _____	95
5.2	Platební mechanismus a finanční toky _____	101
5.3	Nakládání s majetkem _____	116
5.4	Ekonomické a právní důsledky – ukončení Smlouvy o provozování _____	121
5.5	Předpokládané časové harmonogramy _____	129
6.	Problematika společného zadavatele	130
6.1	Společný zadavatel _____	130
6.2	Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu A1 _____	130
6.3	Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu A2, B2 _____	131
6.4	Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu B1 _____	132

6.5	Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu C _____	135
6.6	Společný zadavatel při variantním řešení způsobu realizace projektu sub-variantou Cx _____	137
6.7	Dílčí závěr _____	139
7.	Závěr	140
8.	Seznam zkratk	144
Přílohy		146
Příloha A.	Harmonogramy způsobů realizace _____	147
Příloha B.	Registr rizik _____	160
Příloha C.	Kategorie právních rizik _____	164
Příloha D.	Přehled granulačních procesů a zařízení na výrobu paliva z odpadů v zahraničí _____	169
Příloha E.	Cena za tunu zpracovaných odpadů (dotace 70 % a bez dotace) _____	189
Příloha F.	Harmonogram Koncesního řízení _____	200
Příloha G.	Finanční prostředky pro realizaci Projektu (dotace 70 % a bez dotace) _____	202
Příloha H.	Instituce společného zadavatele _____	206

Manažerský souhrn

Právní předpisy jak České republiky, tak i Evropské unie, vyžadují snížení skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu se závaznými cíly pro Českou republiku v letech 2010, 2013 a 2020. Část tohoto cíle lze splnit prostřednictvím intenzivnějšího separovaného sběru bioodpadů, papíru a textilu. Každopádně pro splnění cílů pro roky 2013 a 2020 je nezbytné část zbytkových komunálních odpadů (směsných a objemných komunálních odpadů) dále upravovat. Dřívější studie potvrzuje, že nejlepší způsob této úpravy v podmínkách Karlovarského kraje je s využitím mechanicko-biologické úpravy, kde část odpadů před jejich konečným ukládáním na skládku je upravována biologicky a část termicky. Cílem této studie je upřesnit technické a organizační řešení pro úpravu těchto odpadů tak, aby dané řešení bylo pro obce a města v Karlovarském kraji optimální. Výstup prezentuje komplexní informace nutné k zásadnímu rozhodnutí vedení kraje a municipalit o zapojení do jeho realizace. Forma studie zároveň naplňuje zákonné požadavky pro koncesní projekt.

Studie vychází z takto definovaných cílů veřejného zadavatele:

- zajistit vyhovující nakládání se zbytkovým komunálním odpadem nejpozději od roku 2013;
- poskytnout tyto služby cenově efektivním způsobem, při současném zajištění spravedlivého rozdělení nákladů;
- eliminovat vystavení veřejné správy zbytečným rizikům při poskytování těchto služeb; a
- zajistit, aby poskytování služeb bylo ovládáno (kontrolováno) odpovídajícím způsobem veřejnou správou.

Jako součást prací na Projektu byl proveden dotazníkový průzkum v rámci obcí a měst Karlovarského kraje s cílem charakterizovat stávající systém nakládání s komunálními odpady. Výsledky z tohoto průzkumu umožnily prognózovat dopad navrženého Projektu a hodnotit jeho praktickou proveditelnost. Z průzkumu vyplývá, že průměrné náklady systému hospodaření s komunálním odpadem na jednoho obyvatele jsou ve výši 861 Kč/rok, a průměrné příjmy pak 457 Kč/rok – tj. deficit na jednoho obyvatele ve výši 404 Kč/rok (vše včetně DPH), což představuje 47% nákladů.

Splnění cíle, poskytnout služby cenově efektivně, proto bylo chápáno ve smyslu nezdrazovat nakládání se zbytkovými komunálními odpady oproti nulové variantě, která představuje variantu „nedělat nic“.

Z dotazníkového průzkumu také vyplývá, že je reálné odklonit zbytkové komunální odpady obcí a měst do nového systému od roku 2013, což v případě cca 58 % občanů kraje znamená úpravu nebo ukončení smlouvy se současným soukromým poskytovatelem služeb svozu a odstranění směsného komunálního odpadu. Pouze v případě cca 9 % obyvatel kraje by mohlo dojít ke zpožděnému připojení do nového systému z důvodu smlouvy, která byla uzavřena na dobu určitou se soukromým poskytovatelem, jenž končí po roce 2013.

Ze šesti analyzovaných a potenciálně vhodných technických variant bylo za doporučenou variantu zvoleno řešení v následující podobě:

- 2 x překládací stanice a dálková přeprava;
- 1 x mechanicko-biologickou úpravou s kapacitou 80 tis. tun ročně;
- Granulační linka, včetně zajištění odbytu výstupu z granulační linky.

Zvýšení nákladů na dálkovou dopravu vlivem Projektu je odhadováno ve výši 11 Kč za osobu a rok (a tato částka je zahrnutá v dalších výstupech níže).

V předchozí studii první návrh technického řešení počítal s biologickou úpravou v podobě otevřeného kompostování s investičními náklady ve výši 450 mil. Kč (bez DPH). Po dalším zvážení požadavků českých a evropských předpisů v oblasti prevence a omezování znečištění z průmyslových zařízení autoři změnili investiční náklady tak, aby odpovídaly zařízení s biologickou stabilizací v uzavřeném prostoru. Tento přístup, který je nepochybně v souladu s definicí nejlepších dostupných technik, ovšem povede ke značně vyšším investičním nákladům, odhadovaných na základě zahraničních zkušeností v mezní výši až 830 mil. Kč (bez DPH). Skutečné náklady budou zřejmě kompromisem mezi oběma krajnostmi.

Tato technická varianta představuje základ pro zkoumání následujících šesti organizačních způsobů realizace:

- Tradiční řešení (Způsob realizace A):

- A1, kde vlastníkem a provozovatelem zařízení je veřejný subjekt;
- A2, kde vlastníkem zařízení je veřejný subjekt, a provozovatelem je soukromý subjekt vybrán ve výběrovém řízení;
- Inovativní smluvní partnerství (Způsob realizace B):
 - B1, kde zadavatel předá veškerou odpovědnost za realizaci investice, její profinancování a provoz soukromému subjektu, který také zařízení vlastní;
 - B2, kde soukromý subjekt zajišťuje projekci, výstavbu a následně provoz zařízení, ale veřejný sektor ho vlastní a financuje;
- Inovativní institucionální partnerství (Způsob realizace C):
 - C1, kde je založena nová společnost s majetkovou účastí zadavatele a vybraného soukromého subjektu, která zároveň zařízení provozuje a vlastní; a
 - C2 – stejně jako C1 ale s tím, že provoz zařízení je svěřen soukromému subjektu.

Z provedené analýzy vyšly jako nejlevnější způsoby realizace A1 a B2. Pro oba tyto způsoby realizace platí, že specifický náklad za úpravu jedné tuny směsného komunálního odpadu je pod uvažovanou cenou skládkování ve výši 2 150 Kč/t bez DPH (kritická cena skládkování, při níž je odstraňování na MBÚ konkurenceschopné), a to za předpokladu maximálního využití kapacity zařízení a odbytu granulátu k energetickému využití bezplatně. Pokud v důsledku zavedení nových legislativní opatření dojde k navýšení poplatků za skládkování ze současné výše 500 Kč/t na hodnotu cca 1 600 Kč/t, pak lze reálně očekávat naplnění podmínky „nezdražovat“ (oproti scénáři „nedělat nic“, tj. „pokračování se skládkováním“). V případě, že nedojde k tomuto navýšení poplatků je tento cíl ohrožen. Lze ovšem očekávat, že Česká republika bude muset přijmout k naplnění cílů právní úpravy další kroky, které v budoucnu omezí nebo ukončí možnost ukládání neupravených odpadů na skládky, scénář „nedělat nic“ by narazil v takovém případě na technická omezení.

Kromě posouzení předpokládané ceny za zpracování jedné tuny odpadu bylo provedeno komplexní posouzení způsobů realizace z pohledu všech výše zmíněných cílů zadavatele. Toto posouzení bylo provedeno využitím multi-kriteriální analýzy, kde největší váhu měla kritéria „cena pro občany“ (30 %)

a „investiční zátěž pro obce a města“ (taktéž 30 %). Vzhledem k tomu, že způsoby realizace A1 a B2 patří k investičně nejnáročnějším z pohledu obcí a měst (jedná se o investici ve výši cca 500 mil. Kč bez DPH), vyšel z tohoto posouzení jako nejméně výhodný způsob realizace C1 a B1 jako druhý nejlepší. U těchto způsobů realizace dojde navíc k většímu přenosu rizik na soukromého partnera, a z hlediska čerpání dotace jsou stejně tak výhodné, jako kdyby žádal čistě veřejný subjekt.

Způsob realizace B1¹ předpokládá uzavření koncesní smlouvy v koncesním řízení. Veřejný zadavatel v tomto případě může být buď svazek obcí, nebo akciová společnost. První varianta vylučuje účast kraje; druhá varianta naopak umožňuje aktivní roli pro kraj jako akcionáře. Ačkoliv ta druhá varianta je o něco málo organizačně náročnější než využití svazku, umožňuje to pokračovat v plynulé přípravě Projektu při současném umožnění zapojení dalších obcí a měst, čímž dojde k úspoře času. Proto představuje preferovanou variantu organizačního řešení.

Pro zadání koncese² soukromému partnerovi, hraje akciová společnost klíčovou roli jako veřejný zadavatel. Protože je ze 100 % ve vlastnictví veřejných subjektů – včetně obcí a měst, které jsou zapojeny do Projektu – lze jednoduše zapojit nové municipality do Projektu. Není potřeba výběrového řízení k tomu, aby obce mohly uzavřít smlouvu s akciovou společností, a stát se tak jejími akcionáři a to buď zvýšením základního kapitálu společnosti, nebo prodejem akcií ze strany kraje. Akciová společnost pak může zvýšit objem zpracovaných odpadů v rámci předvídaných mantinelů koncesní smlouvy.

V případě způsobu realizace C1 je předpokládáno založení akciové společnosti ve vlastnictví obcí, měst, kraje a soukromého partnera. Podrobná analýza proveditelnosti (viz kapitola 6 zprávy) však ukázala, že tento přístup vykazuje řadu problematických či rizikových prvků z pohledu pravidel zadávání veřejných

¹ „Koncesním řízením“ se dále v této zprávě rozumí kterákoliv z forem zadávacího řízení v rámci zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách nebo zákona č. 139/2006 Sb. o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), směřující k realizaci spolupráce VS a SS ať již formou veřejné zakázky nebo kvazikoncese (resp. koncese za předpokladu splnění veškerých podmínek kladených na tuto formu koncesním zákonem)

² „Koncesí“ se dále v této zprávě rozumí zejména kvazikoncese či veřejná zakázka. O koncesi dle definice koncesního zákona půjde pouze za předpokladu splnění veškerých podmínek kladených na tuto formu koncesním zákonem

zakázek. Nejméně problematická varianta způsobu realizace C, kdy je předpokládán vlastnický podíl obcí, měst a kraje (nebo jiného veřejného subjektu) v projektové společnosti, je následující: bude realizován výběr soukromého partnera podobně jako u způsobu realizace B1 s tím, že podmínkou pro udělení koncese je zajištění majetkové účasti veřejného zadavatele na projektové společnosti. Tento způsob realizace se dále označuje jako Cx.

Ze vzájemného srovnání výše uvedených způsobů realizace B1 a Cx, lze z hlediska organizační, procesní a finanční náročnosti spojené s úspěšnou realizací Projektu jednoznačně doporučit způsob realizace B1. Způsob B1 vyžaduje minimální investiční náklady ze strany veřejného sektoru, umožňuje jasné dělení rolí veřejného subjektu jako zadavatele a soukromého subjektu jako dodavatele a představuje zcela standardní řešení (což jistě zvyšuje šance na získání dotace z Operačního programu Životní prostředí – dále jen „OPŽP“). Způsob realizace Cx naopak vykazuje určité rizikové faktory a to zejména:

- náročnější výběrové řízení na soukromého partnera;
- hrozící střet zájmů uvnitř veřejného subjektu (zájem na nízké ceně za poskytování služby (veřejný subjekt je objednatelem služby) versus požadavek na tvorbu zisku, který vyvíjí tlak na její růst (veřejný subjekt je akcionářem projektové společnosti);
- daňová neefektivita; a v neposlední řadě
- výrazná počáteční kapitálová investice spojená s nákupem majetkového podílu v projektové společnosti (za účelem spoluvlastnictví a zajištění určitého stupně kontroly pro veřejný subjekt).

Následující tabulka prezentuje dopad realizace Projektu prostřednictvím doporučeného (nejvhodnějšího) způsobu realizace B1 do ceny za zpracování jedné tuny odpadů a do ceny, která připadne na jednu osobu (tato cena je pro úplnost uváděna s DPH). Tyto dopady byly vyčísleny ve dvou variantách a to při akceptování původních předpokladů uváděných v této Zprávě (výše investičních nákladů, nárůst poplatku za skládkování atd. viz. jednotlivé kapitoly Zprávy) a rovněž při upravených předpokladech, které zohledňují pravděpodobné změny ve výši poplatku za skládkování a příznivější odhad investičních nákladů vyhovující podmínkám České republiky (kompromis mezi minimalistickým „nízko-nákladovým“ řešením a nejvyspělejším technickým řešením).

Tabulka 1.1: Původní a upravené předpoklady dopadu způsobů realizace do ceny OH v KVK (pro Způsob realizace B1)

Předpoklad	Původní	Upravené
Výše investičních nákladů	754 mil. Kč	584 mil. Kč
Výše poplatku za skládkování	1 600 Kč/t (bez DPH)	1 000 Kč/t (bez DPH)
Skládkování vč. poplatků	2 150 Kč/t bez DPH	1 550 Kč/t bez DPH
Získání dotace	40 %	40 %

Tabulka 1.2: Cena za odstranění 1 tuny odpadu (v Kč bez DPH)

řádek	Položka	B1- původní	B1- upravené
ř. 1	Svoz	936	936
ř. 2	Skládkování vč. poplatků	2 150	1 550
ř. 3	Zpracování na MBÚ*	2 298	1 829
ř. 4 = ř. 1 + ř. 2	Celkem Svoz + Skládkování (tj. bez realizace Projektu)	3 086	2 486
ř. 5 = ř. 1 + ř. 3	Cekem Svoz + Zpracování na MBÚ* (tj. s realizací Projektu)	3 234	2 765

* vč. skládkování těžké (podsítné) frakce a odbytu lehké (nadsítné) frakce

Tabulka 1.3: Celková cena za osobu / rok (v Kč vč. DPH ve výši 20%)

Označení řádku	Položka	B1- původní	B1- upravené
ř. 6	Svoz	239	239
ř. 7	Skládkování vč. poplatků	548	395
ř. 8	Zpracování na MBÚ*	586	466
ř. 9 = ř. 6 + ř. 7	Celkem Svoz + Skládkování	786	634
ř. 10 = ř. 6 + ř. 8	Cekem Svoz + Zpracování na MBÚ*	824	705
ř. 11	Ostatní náklady OH	362	362
ř. 12 = ř. 11 + ř. 9	Kompletní náklady na OH spojené se skládkováním (tj. bez realizace Projektu)	1 148	996
ř. 13 = ř. 11 + ř. 10	Kompletní náklady na OH spojené se zpracováním na MBÚ* (tj. s realizací Projektu)	1 186	1 067
ř. 14 = (ř. 13 / ř. 12) - 1	Navýšení nákladů na občana (v %)	3 %	7 %
ř. 15 = ř. 13 - ř. 12	Navýšení nákladů na občana a rok (v Kč)	38	71

* vč. skládkování těžké (podsítné) frakce a odbytu lehké (nadsítné) frakce

Na základě výše uvedených tabulek lze konstatovat, že při realizaci Projektu za původních předpokladů dojde k navýšení nákladů na občana pouze o 38 Kč, což činí nárůst nákladů zhruba o pouhé 3 % oproti situaci bez realizace Projektu. Výpočet realizovaný na základě upravených a pravděpodobně reálnějších předpokladů (poplatek za skládkování odpadů ve výši 1000 Kč/tuna a střední

výše investičních nákladů) vyčíslil výši nákladů na občana na 1 067 Kč za rok, což je o 7 % více než ve variantě bez realizace projektu.

Důležitým faktorem realizace Projektu je rovněž získání finanční podpory (dotace) z OPŽP, a proto je nezbytné posoudit návrh Projektu s požadavky nově vyhlášené XV. výzvy pro podávání žádosti o poskytnutí podpory v rámci OPŽP³, která je zaměřená právě na podporu MBÚ a energetického využívání odpadů. Následující tabulka mapuje soulad navrženého Projektu s požadavky XV. výzvy. Kapacita zařízení je posouzena oproti předpokládané produkci odpadů v roce 2015 (rok uvedení zařízení do trvalého provozu).

Tabulka 1.4: Soulad Projektu s XV. výzvou OPŽP

Požadavek XV. výzvy	Jednotka	XV. výzva	Projekt	Soulad
Minimální kapacita zařízení MBÚ	tis. tun KO / rok	15	80	ANO
MBÚ musí zpracovat min. 80% SKO z celkového množství odpadů vstupujících do zařízení ⁴	%	80	85	ANO
Skládkování upraveného odpadu s výhřevností nižší než 8 MJ/kg a respirační aktivitou než 10 mg/g sušiny	MJ/kg mg/g	8 10	Projektově technologické řešení	ANO
Roční kapacita MBÚ nesmí přesáhnout polovinu roční produkce KO v regionu zahrnujícím katastrální území obcí, z nichž bude dané zařízení odebírat KO	tis. tun KO / rok	50 % z 171.6 v roce 2015 (= 85.6)	80	ANO

Z tabulky vyplývá, že současný návrh realizace Projektu splňuje požadavky vyhlášené XV. výzvy. Hlavní riziko souvisí s načasováním výzvy, ačkoliv je možné docílit u způsobu realizace B1 výběr soukromého partnera do poloviny roku 2011, není reálné disponovat platným územním rozhodnutím pro Projekt do konce roku 2011 (což výzva v této chvíli vyžaduje). Proto by byla potřeba, aby doba pro předkládání žádostí anebo lhůta pro získání územního rozhodnutí byla prodloužena v daném případě cca o šest měsíců. Zástupci Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí již vyjádřili ochotu podpořit Projekt,

³ XV. Výzva pro podávání žádosti o poskytnutí podpory v rámci OPŽP byla vyhlášena dne 4.12.2009. Příjem žádostí o podporu je kontinuální a to v rozmezí 4.1.2010 – 30.6.2011.

⁴ Tento požadavek znamená, že do zařízení může vstupovat pouze takový odpad, jež se z 80 % skládá z SKO. Max 20 % může být odpad jiný.

který svým charakterem (jako partnerství veřejného a soukromého sektoru) není pro OPŽP standardní.

Na závěr je třeba znovu připomenout, že realizace Projektu není otázkou pouze rozhodnutí samosprávy, ale reakce na již právně zakotvený požadavek Evropské unie na zásadní změnu v hospodaření s odpady v ČR. Dotace z OPŽP představuje jednorázovou příležitost snížit cenu za splnění tohoto požadavku. Přímá investice obcí, měst a kraje k realizaci Projektu související s realizací komplexního koncesního řízení se může pohybovat ve výši cca 10 mil. Kč bez DPH, tj. 32 Kč/osobu, a přitom konečné rozhodnutí k realizaci Projektu lze oddálit až do druhé poloviny 2010 nebo později, kdy je pravděpodobné, že bude známá zákonná výše zpoplatnění skládkování. Scénář „nedělat nic“ nakonec povede k vyšším nákladům pro občany kraje tím, že odpady budou muset být vyváženy z kraje do „cizích“ zařízení proto, aby byly splněny legislativní požadavky.

1. Úvod

Právní předpisy jak České republiky, tak i Evropské unie, vyžadují snížení skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu, se závaznými cíly pro Českou republiku v letech 2010, 2013 a 2020. Část tohoto cíle lze splnit prostřednictvím intenzivnějšího separovaného sběru bioodpadů, papíru a textilu. Každopádně pro splnění cílů pro roky 2013 a 2020 je nezbytné část zbytkových komunálních odpadů (směsných a objemných komunálních odpadů) dále upravovat. Dřívější studie potvrzuje, že nejlepší způsob této úpravy v podmínkách Karlovarského kraje je s využitím mechanicko-biologické úpravy, kde část odpadů před jejich konečným ukládáním na skládku je upravována biologicky a část termicky. Cílem této studie je upřesnit technické a organizační řešení pro úpravu těchto odpadů tak, aby dané řešení bylo pro obce a města v Karlovarském kraji optimální. Výstup obsahuje a prezentuje co možná nejkompletnější informace nutné k zásadnímu rozhodnutí municipalit o zapojení do jeho realizace. Forma a zpracování studie zároveň naplňuje zákonné požadavky pro koncesní projekt.

Cílem je identifikovat a charakterizovat optimální způsob realizace zařízení na stabilizaci zbytkových biologicky rozložitelných komunálních odpadů tak, aby bylo možno splnit požadavků Směrnice o skládkách.

Tato Závěrečná zpráva, resp. Koncesní projekt, zkoumá možné způsoby naplnění legislativních podavků Evropských společenství (dále jen „ES“) a České republiky (dále také „ČR“) v oblasti odstranění a likvidace komunálního odpadu (dále jen „KO“) vyplývajících zejména ze Směrnice o skládkách⁵, a to na území Karlovarského kraje (dále jen „KVK“). Konkrétně se jedná o zajištění naplnění cílů ve vztahu k snížení skládkování biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen „BRKO“) a to ve střednědobém horizontu.

Koncesní projekt integrovaného systému nakládání s odpady v KVK (dále jen „KP“) navazuje na Studii proveditelnosti Integrovaného systému nakládání s odpady v Karlovarském kraji (dále jen „Studie proveditelnosti“) zpracovanou společností Mott MacDonald (dále jen „MMD“ nebo „Zpracovatel“) v únoru 2009.

Cílem KP je identifikovat a charakterizovat optimální způsob realizace zařízení na stabilizaci zbytkových BRKO tak, aby bylo možno splnit požadavky Směrnice o skládkách.

⁵ Směrnice rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů, OJ L182/1, 16.7.1999

Z výše uvedené Studie proveditelnosti vzešlo jako nejvhodnější technické řešení k naplnění výše uvedených legislativních požadavků použití mechanické a biologické úpravy (dále též „**MBÚ**“) zbytkového (neboli netříděného) KO tak, aby došlo k požadovanému snížení procenta BRKO odstraňovaného formou skládkování. Podrobně jsou posuzované varianty a rovněž doporučená varianta zajištění potřeb a vymezených cílů popsány v oddíle 3.1 této Závěrečné zprávy.

Cílem této Závěrečné zprávy je identifikovat v KVK odpovídající cíle k definovaným objektivním potřebám a na druhé straně odpovědět na otázku, který způsob, popřípadě způsoby realizace Projektu, mohou představovat nejvýhodnější variantu zajištění definovaných potřeb a cílů.

Na základě této Závěrečné zprávy má tak KVK k dispozici aktuální podklad pro rozhodování o dalším průběhu realizace Projektu.

1.1 Základní informace

Tato zpráva byla připravena jako plnění:

- Specifikací obsažených v zadání smlouvy o dílo (dále též „**SOD**“) mezi MMD a KVK ze dne 12.6.2009;
- Dodatku č.1 k SOD ze dne 09.11.2009;
- Dopisu vedoucího odboru životního prostředí a zemědělství Karlovarského kraje ze dne 12.11.2009;
- Požadavků vyplývajících ze zákona č. 139/2006, o koncesních smlouvách a koncesním projektu (koncesní zákon), ve znění předpisů pozdějších, ze dne 14. března 2006 (dále jen „**Koncesní zákon**“); a
- Vyhlášky č. 217/2006 Sb. Ministerstva pro místní rozvoj, kterou se provádí koncesní zákon, ve znění předpisů pozdějších, ze dne 15. května 2006 (dále jen „**Vyhláška 217/2006**“).

Cílem této Závěrečné zprávy je:

- Splnit požadavky vyplývajících ze SOD (včetně dodatku);
- Pokrýt články 1, 2, 3 a 4 Vyhlášky č. 217/2006; a
- Poskytnout dostatečné informace pro případné budoucí investory Projektu k přijetí rozhodnutí o tom, jaká možnost způsobu realizace je nejvhodnější a to v souladu s SOD a Vyhláškou 217/2006.

2. Socioekonomický kontext Projektu

2.1 Úvod

Zvažovaný Projekt se nachází v Karlovarském kraji v České republice. KVK leží na západě České republiky a ze západu hraničí se Spolkovou republikou Německo.

Obrázek 2.1: Mapa obecného umístění Projektu – Karlovarský kraj

Zdroj: Server KVK

Tabulka 2.1: Základní charakteristika kraje

NUTS II Region	Severozápad
Počet obyvatel (2008)	308 352
Rozloha	3 314 km ²
Obce	132 (z nichž je 30 měst)
HDP na osobu (% průměru ČR)	71,9 %
HDP na osobu (% průměru EU 27)	56,1 %
Čistý disponibilní příjem domácnosti (na osobu)	138 481 Kč ročně
Komunální odpad produkovaný v KVK za rok městy a obcemi	95 976 t
Komunální odpad produkovaný na osobu	311 kg

2.2 Definice trhu

Služby odpadového hospodářství (dále jen „OH“) poskytované v KVK zahrnují:

- Netříděný (směsný, objemný) komunální odpad:
 - shromažďování směsného komunálního a objemného odpadu;

- svoz; a
- další nakládání se směsným a objemným KO.
- Tříděný KO ostatní:
 - tříděné shromažďování recyklovatelných materiálů (převážně sklo, papír, plasty, kovy, bioodpady);
 - svoz; a
 - další nakládání s odděleně shromážděnými tříděnými odpady.
- Tříděný KO nebezpečný:
 - tříděné shromažďování nebo mobilní svoz (převážně obaly se zbytky nebezpečných odpadů, oleje, rozpouštědla, elektroodpad včetně zpětného odběru vyřazených výrobků); a
 - další nakládání s odděleně shromážděnými tříděnými odpady.

2.2.1 Klíčové definice

2.2.1.1 Typy odpadů

Hlavním cílem Projektu je sloužit komunální sféře při nakládání s KO, jehož „vlastníkem“ ze zákona jsou obce a města.

Tento Projekt se týká netříděného KO zahrnujícího směsný a objemný KO produkovaného domácnostmi, tak i podobného odpadu produkovaného obchodní činností a provozem komerčních zařízení. Hlavním cílem Projektu je nicméně sloužit komunální sféře při nakládání s KO, jehož „vlastníkem“ ze zákona jsou obce a města.

2.2.1.2 Činnost

Z pohledu právních omezení vyplývajících z legislativy ES není přijatelná stávající praxe odstraňování většiny BRKO přímo formou skládkování.

Z pohledu právních omezení vyplývajících z legislativy ES (diskutováno podrobně níže) není přijatelná stávající praxe odstraňování většiny BRKO přímo formou skládkování ve střednědobém horizontu. Podíl tohoto typu odpadu, který je odstraňován přímo na skládkách, je třeba výrazně snížit (pod 50 % úrovně roku 1995 do roku 2013)⁶. S tímto typem odpadů je tedy třeba nakládat jinými způsoby, jakými jsou např. jejich specifická úprava před odstraněním nebo energetické využití.

Toto legislativní omezení vede postupně ke změně definice trhu služeb spojených s KO a dále k potřebě vyšší úrovně nakládání s odpady ve smyslu odpadové hierarchie.

⁶ Směrnice rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů, OJ L182/1, 16.7.1999

Technické vyhodnocení současné situace v KVK naznačilo, že nevhodnějším přístupem k naplnění legislativních požadavků je použití mechanicko-biologické úpravy netříděného KO.

Trh s „úpravou směsného a objemného KO“ novým a rodícím se trhem nejen v KVK, ale i v celé České republice.

Tento trh pro úpravu KO je svým rozsahem přinejmenším regionálním (krajským).

Studie proveditelnosti naznačila, že nevhodnějším přístupem k naplnění výše uvedených legislativních požadavků je použití mechanicko-biologické úpravy netříděného KO tak, aby došlo k požadovanému snížení procenta BRKO odstraňovaného formou skládkování, a ke vzniku:

- biologicky stabilizovaných odpadů k odstranění na skládkách; a
- paliva z odpadu, které lze využívat pro spolu-spalování (nebo pro podobné energetické využití např. zplyňováním) v průmyslových zařízeních, jakými jsou velká spalovací zařízení a cementářské pece.

Tyto způsoby nakládání s netříděnými KO po jejich sběru (shromáždění) a svozu jsou považovány za samostatnou službu s ohledem na ostatní služby OH. Infrastruktura, odbornost a provozní ujednání požadované k poskytování této služby se totiž významně liší od požadavků na poskytování jiných služeb OH. Subjekty mohou být schopny poskytovat jednu nebo více dalších služeb OH, které jsou uvedeny výše, bez toho, aby byly nutně schopny provádět tuto činnost spojenou s úpravou KO, např. společnosti vybavené na provádění svozu směsného komunálního odpadu (dále jen „SKO“) nemusí být schopny provádět jeho úpravu. Jako takový je trh s „úpravou směsného a objemného KO“ novým a rodícím se trhem nejen v KVK, ale i v celé České republice.

2.2.1.3 Geografický rozsah

V ČR má právní odpovědnost za OH v oblasti KO obec/město, a proto poptávka po tomto trhu vzniká primárně na komunální úrovni. Nicméně je velice nepravděpodobné, že poptávka po úpravě odpadů by mohla být z důvodu rozsahu uspokojena na úrovni obce/města. Na základě zkušeností s MBÚ v okolních členských státech EU lze konstatovat, že k dosažení efektivity nutné pro realizovatelnost procesu MBÚ na únosné úrovni je potřeba ročního množství nejméně 20 000 tun odpadu za rok. Na základě nižších úrovní disponibilního příjmu v KVK (ve srovnání např. s Rakouskem nebo Německem) bude prahem více odpovídající realitě pravděpodobně minimální množství cca 40 000 tun odpadu za rok. Na základě úrovně produkce KO v KVK (asi 100 000 tun za rok), by to představovalo potenciál pro jedno nebo dvě MBÚ zařízení.

Z výše uvedeného lze konstatovat, že tento trh je svým rozsahem přinejmenším regionálním (krajským). Rovněž je jej také možné považovat za mezikrajský, protože neexistují žádná právní omezení ve vztahu k pohybu odpadu mezi kraji ČR a obce ležící u hranic regionu

Nyní je tento trh v ČR především národní, ale nová rámcová směrnice o odpadech předpokládá, že členské státy budou spolupracovat na rozvoji sítě zařízení na zpracování odpadů.

mohou považovat za finančně a logisticky efektivnější získat přístup ke službám v jiném (sousedním) regionu ČR. Náklady na dopravu jsou vzhledem k celkovým nákladům příznivé, tudíž by mohl být tento trh snadno rozšířen do blízkého okolí.

Při rozvedení této úvahy lze říct, že trh s touto službou by mohl být potenciálně i mezinárodní, při uvážení umístění kraje u hranic se Spolkovou republikou Německo. Nicméně s ohledem na současné náklady na likvidaci KO ve Spolkové republice Německo je vývoz KO do Spolkové republiky Německo ve střednědobém horizontu považován za nepravděpodobný. Co se týká dovozu odpadu do České republiky právě ze Spolkové republiky Německo, existuje tu bariéra v podobě zákazu dovozu odpadu do ČR vyplývající z § 54, odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Zákon o odpadech**“).

To, zda budou tyto předpoklady a současná nastavení ve vztahu k mezinárodní přepravě odpadu platná po celou dobu tohoto Projektu, je předmětem určitých otázek. Nová rámcová směrnice o odpadech⁷ předpokládá (v článku 16), že členské státy budou spolupracovat na rozvoji sítě zařízení na zpracování odpadů.

2.2.1.4 Hodnota

Podle § 1 a § 2 Vyhlášky č. 217/2006 se vyžaduje odhadnout předpokládanou hodnotu předmětu koncesní smlouvy a předpokládaném příjmu koncesionáře.

V současnosti je svoz a nakládání s netříděným KO ve většině obcí předmětem smluv ve formě kombinované služby. Jako taková není samostatná identifikace nákladů na odstranění odpadů k dispozici. Je ale možné získat přiměřený odhad výše nákladů na odstranění KO na základě komerční ceny skládkování a objemu produkce odpadu, což vede k nákladům v kraji na úrovni 120 milionů Kč za rok (přibližně 4,8 milionů Euro⁸). Podle odhadů provedených pro tento Projekt budou náklady na svoz, zpracování a odstranění přibližně 2 100 Kč na tunu odpadu a produkce odpadu se zvýší na přibližně 100 000 tun ročně, což indikuje tržní hodnotu 210 milionů Kč (8,4 milionů euro).

⁷ Směrnice 2008/98/ES Evropského parlamentu a rady ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic, OJ L312/3, 22.11.2008

⁸ Byl použit směnný kurz 25 Kč / EUR

Roční hodnota relevantního trhu je asi 200 mil. Kč ročně, po dobu životnosti zařízení 20 let to znamená 4 mld. Kč.

2.2.2 Právní kontext – ochrana životního prostředí

2.2.2.1 Požadavky Evropského společenství

Klíčové legislativní podmínky pro tento Projekt vyplývají z legislativy ES, a to zejména z „Rámcové směrnice o odpadech“ a „Směrnice o skládkách“.

Na základě tohoto odhadu lze za přiměřenou považovat hodnotu 200 milionů Kč (8 milionů Euro) ročně. Na základě povahy požadované infrastruktury lze pro účely tohoto odhadu předpokládat indikativní smluvní období 20 let. Během tohoto období by představovala hodnota této služby cca 4 miliardy Kč (160 milionů Euro).

Klíčové legislativní podmínky pro tento Projekt vyplývají z legislativy ES, a to zejména z „Rámcové směrnice o odpadech“ a „Směrnice o skládkách“.

Rámcová směrnice o odpadech (2006/12/ES) byla revidována tak, aby její původní ustanovení byla modernizována a zpřesněna. Revidovaná směrnice 2008/98/ES musí být transponována do české legislativy nejpozději k datu 12. prosince 2010⁹. V tomto kontextu zahrnují nová klíčová ustanovení směrnice následující:

- článek 6 – kdy přestane být materiál považován za odpad: ustanovení pro zavedení a používání kritérií pro přechod z odpadu na „ne odpad“ (produkt) jako výsledek zpracování k využití;
- články 10 a 11 – oddělené shromažďování a recyklace: povinnost zavést samostatný sběr alespoň u papíru, skla, plastů a kovu do roku 2015 a cíl 50 % recyklace těchto odpadů do roku 2020; a
- článek 22 – bioodpady: ustanovení podporující oddělené shromažďování bioodpadů a ustanovení, které Evropské komisi umožní předložit specifický návrh pro bioodpady.

Konkrétnější politická motivace vyplývá z ustanovení Směrnice o skládkách¹⁰, která stanoví časově specifická procentní omezení množství BRKO, který lze odstraňovat na skládkách (s odkazem na výchozí stav v roce 1995). ČR oznámila svůj záměr použít ustanovení týkající se prodloužených termínů alespoň u prvních dvou cílů.

⁹ Souhrn této směrnice je k dispozici na:

http://europa.eu/legislation_summaries/environment/waste_management/ev0010_en.htm

¹⁰ Směrnice rady č. 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkování odpadů, OJ L 182/1, 16.7.1999

Tabulka 2.2: Cíle dle směrnice o skládkách

Cíl ¹¹	Primární termín	Prodloužený termín
75 %	2006	2010
50 %	2009	2013
35 %	2016	2020

Zdroj: Směrnice o skládkách

Cíl pro rok 2016 (2020) je v Metodickém návodu Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) pro zpracování plánu odpadového hospodářství (dále jen „POH“) původců (obcí) z roku 2004 interpretován jako skládkování nejvýše 53 kg BRKO na obyvatele.

Směrnice o skládkách je doplněna rozhodnutím Rady ES¹² upravující postupy a kritéria, která mají být používána pro přijetí odpadů na skládkách. Jak je ale uvedeno níže, toto rozhodnutí ponechává členským státům EU určitý prostor výkladu pojmu „bio stabilizovaný odpad“, který může být odstraňován skládkováním, ale který zároveň není zahrnován jako součást povoleného procenta BRKO ke skládkování.

Kromě směrnic ES týkajících se odpadů musí tento Projekt respektovat také ustanovení týkající se:

- provozu zařízení MBÚ – směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (96/61/ES) a příslušných referenčních dokumentech o nejlepších dostupných technikách (dále jen „BREF“);
- provozu spalovacích zařízení využívajících palivo z odpadů: ustanovení týkající se emisí z takovýchto zařízení; a
- ustanovení týkající se řízení emisí skleníkových plynů.

2.2.2.2 Právní úprava v České republice

V tomto kontextu má zvláštní důležitost rozdělení odpovědnosti za OH. Podle § 16, 17 a 17a) Zákona o odpadech jsou obce povinny zajistit nakládání s KO a v tomto ohledu jsou považovány za původce tohoto KO.

¹¹Je třeba zdůraznit, že tato ustanovení platí na (úhrnné) úrovni členských států.

¹² ROZHODNUTÍ RADY (2003/33/ES) ze dne 19. prosince 2002 Rozhodnutí Rady 2003/33/ES, kterým se stanoví kritéria a postupy pro přijímání odpadů na skládky podle článku 16 a přílohy II směrnice 1999/31/ES

S ohledem na legislativu ES byla ustanovení předchozí rámcové směrnice o odpadech (2006/12/ES) a směrnice o skládkách (1999/31/ES) transponována do české legislativy. Ustanovení revidované rámcové směrnice (2008/98/ES) ovšem dosud transponována nebyla. Legislativa v oblasti integrované prevence a omezování znečištění (tzv. „IPPC“, dle anglické zkratky) a klimatických změn již byla rovněž transponována.

2.2.3 Otázky vyplývající z právního kontextu – ochrana životního prostředí

Hlavní otázky vyplývající z respektování výše uvedené, příslušné environmentální legislativy, se týkají:

- podmínek provozu zařízení;
- požadavků na biologicky stabilizované odpady jakožto výstupů ze zařízení MBÚ;
- požadavků na palivo z odpadů jakožto výstup ze zařízení MBÚ; a
- dopadů na uživatele paliva z odpadů (zejména limity emisí, emisní povolenky).

2.2.3.1 Podmínky týkající se provozu zařízení

Hlavní nevyřešenou otázkou je výklad „nejlepší dostupné technologie“ (tzv. „BAT“) pro mechanické a biologické zpracování odpadů v KVK.

Hlavní nevyřešenou otázkou v tomto kontextu je výklad „nejlepší dostupné technologie“ (dále jen „BAT“, dle anglické zkratky) pro mechanické a biologické zpracování odpadů v KVK. Zejména se jedná o dopady případných požadavků spojených s realizací kompostovacího procesu v uzavřeném prostoru s čištěním vzdušnin (buď prostřednictvím biofiltrace nebo intenzivněji pomocí regenerativní tepelné oxidace) ve srovnání s použitím venkovního kompostování v řadách, protože by mohly významným způsobem zvýšit jak investiční, tak provozní náklady. Referenční dokument BAT (BREF) pro zpracování odpadů indikuje, že použití uzavřeného prostředí pro počáteční proces aerobního zpracování je BAT. Při aplikaci BAT je ovšem třeba přihlížet také k ekonomickému kontextu a v případě, že zvýšené náklady by nebyly přijatelné, může být přijatelnou alternativou i nižší úroveň technologie. Podobný přístup byl aplikován například v Rumunsku, kde se připravují s podporou evropských fondů rozsáhlé investice do MBÚ s biologickou úpravou ve venkovních prostorech.

2.2.3.2 Požadavky týkající se biologicky stabilizovaného odpadu na výstupu ze zařízení MBÚ

Kritéria týkající se přijetí zpracovaného KO na skládky jsou potenciálními kritickými aspekty tohoto Projektu.

Pokud by se současné podmínky pro skládkování biologicky stabilizovaného odpadu nezměnily, biologicky upravený odpad by nemohl být ukládán do skládek a MBÚ by nebyla reálně možná.

MŽP připravuje novelizaci vyhlášky o podrobnosti nakládání s odpady, která by tyto podmínky změnila tak, aby výstup z MBÚ byl možný sládkovat.

Zejména jsou důležité podmínky pro biologicky stabilizovaný odpad z biologické úpravy, který lze s ohledem na vysoký obsah organického uhlíku přijmout v podmínkách ČR pouze na skládky typu SOO-3 (bez omezení celkového organického uhlíku - TOC). Zároveň je požadováno, aby koncentrace organického uhlíku ve výluhu (DOC) byla menší než 80 mg/l. Dosažení této koncentrace není při použití technologie MBÚ reálné. Pokud by se tedy toto ustanovení nezměnilo, biologicky upravený odpad by nemohl být ukládán do skládek a MBÚ by nebyla reálně možná.

Z diskusí s MŽP vyplývá, že se z výše uvedených důvodů v nadcházejících úpravách v národní legislativě (konkrétně vyhlášky o podrobnosti nakládání s odpady) navrhnou následující kritéria pro biologicky upravené odpady z MBÚ:

- výhřevnost sušiny < 8MJ/kg¹³; a
- index respirační aktivity <10 mg O₂/ g sušiny¹⁴.

V závislosti na přijatém postupu úpravy budou biologicky stabilizované odpady ze zařízení MBÚ velice pravděpodobně schopny tato omezení splnit.

2.2.3.3 Požadavky týkající se paliva z odpadů na výstupu ze zařízení MBÚ

Požadavky na palivo z odpadů lze uvážit ze čtyř hledisek:

- česká legislativa;
- kritéria, kdy se materiál přestává považovat za odpad, uvedená v revidované rámcové směrnici o odpadech;
- standardy – Evropské normy pro paliva z odpadů a české normy o palivech; a
- požadavky koncových uživatelů (a koncových procesů).

Česká legislativa

V rámci zpracování KP bylo provedeno právní posouzení, zda je palivo z odpadů odpadem ve smyslu Zákona o odpadech a nebo palivem ve smyslu vyhlášky MŽP č. 13/2009 Sb. o stanovení požadavků na kvalitu paliv pro stacionární zdroje z hlediska ochrany ovzduší, ve znění předpisů pozdějších (dále jen „**Vyhláška č. 13/2009**“).

¹³ V Rakousku se používá limitní hodnota 6 MJ /Kg

¹⁴ V Německu se používá limitní hodnota 5 mg O₂/ g , v Rakousku 10 mg O₂/ g

Z provedené analýzy lze předpokládat, že palivo z odpadů může být palivem ve smyslu Vyhlášky č. 13/2009 Sb., o požadavcích na kvalitu paliv, a nikoliv odpadem.

V praxi však bude třeba ověřit splnění podmínek ustanovení rozsudku ESD, ze kterého vyplývá, že nejasný trvalý odbyt paliva z odpadů za ekonomicky výhodných podmínek by vnášel do Projektu významnou míru rizika.

S ohledem na to, že jsou k dispozici odhady kvality uvažovaného paliva z odpadů, bylo by vhodné prověřit možnosti jeho odbytu na stávajícím trhu paliv z odpadů v ČR a u potenciálních nových vhodných účastníků tohoto trhu.

Z této analýzy vyplývá, že palivo z odpadů nemusí být odpadem, a to za předpokladu, že:

- i. je novou věcí, která vznikne zpracováním odpadu;
- ii. provozovatel MBÚ nemá v úmyslu se granulátu ve smyslu Zákona o odpadech zbavit;
- iii. provozovatel MBÚ není povinen se granulátu zbavit.

Všechny tyto podmínky se zdají být v rámci daného záměru (viz technický popis dále) splněny, a lze tedy předpokládat, že palivo z odpadů může být palivem ve smyslu Vyhlášky č. 13/2009.

Toto by značně usnadnilo odbyt paliva z odpadů, vyrobeného z energetické frakce získané v procesu MBÚ. V praxi však bude třeba ověřit splnění podmínek ustanovení rozsudku Evropského soudního dvora (dále též „ESD“) ve věci C-188/07 Commune de Mesquer v Total International Ltd ze dne 24. června 2008, bod. 42, kdy ESD konstatoval, že věc, která není prvotním cílem výrobního procesu, může být považována za vedlejší produkt, které se vlastník nechce vzdát, pokud ji není třeba dále upravovat a vlastník ji chystá prodávat za ekonomicky výhodných podmínek. Využití však musí být jistotou, nikoli pouhou možností. Nejasný trvalý odbyt paliva z odpadů za ekonomicky výhodných podmínek by vnášel do Projektu významnou míru (finančního) rizika.

Zároveň, aby mohlo být uvedeno na trh, musí palivo z odpadů splnit ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění předpisů pozdějších, požadavky stanovené technickými předpisy, resp. technickými normami. To pravděpodobně nebude překážkou s ohledem na to, že omezující požadavky na paliva dané shora uvedenou Vyhláškou č. 13/2009 Sb. bude zřejmě možno splnit a vlastnosti paliva je možno stanovit tvorbou vlastní podnikové normy pro daný typ paliva.

To, zda palivo z odpadů bude palivem, a ne odpadem, závisí tedy především na možnosti trvalého odbytu za ekonomicky výhodných podmínek. S ohledem na to, že jsou k dispozici určité odhady kvality uvažovaného paliva z odpadů (viz níže), bylo by vhodné prověřit možnosti jeho odbytu na stávajícím trhu paliv z odpadů v ČR a u potenciálních nových vhodných účastníků tohoto trhu.

Kritéria pro odpady dle směrnice 2008/98/ES

Výše uvedené závěry, odvozené z české právní úpravy, podporuje také článek 6 nové rámcové směrnice o odpadech 2008/98/ES, podle

Nová rámcová směrnice o odpadech 2008/98/ES přináší obdobný pohled na otázku, zda palivo z odpadů je výrobek nebo odpad. Záporná cena pro palivo z odpadu může ohrozit jeho definici jako výrobek, ale výklad směrnice zde není zcela jednoznačný.

Požadavky koncových uživatelů paliv z odpadů budou vyplývat jak z právních závazků, tak i z jejich preferencí.

kterého je třeba při posouzení, zda materiál (látka) je odpadem, uvážit následující:

- a. látka nebo předmět se běžně využívají ke konkrétním účelům;
- b. pro tuto látku nebo tento předmět existuje trh nebo poptávka;
- c. látka nebo předmět splňují technické požadavky pro konkrétní účely a vyhovují stávajícím právním předpisům a normám použitelným na výrobky;
- d. využití látky nebo předmětu nepovede k celkovým nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Při postupném uvážení všech těchto kritérií je možno konstatovat, s odkazem na praxi ČR nebo zemí EU a na výše uvedené závěry z právní analýzy, že tyto požadavky mohou být palivem z odpadů splněna. Nejproblematictější je přitom kritérium b. V současnosti totiž existuje trh pouze s negativními (například Rakouská republika, Spolková republika Německo) nebo velmi nízkými (případ paliva z odpadů odebíraného cementárnami v ČR) cenami paliva z odpadů. Dle běžně zažitého názoru nízká nebo záporná cena naznačuje, že nejde o odbyt výrobku, ale zbavování se odpadu. Výše uvedený rozsudek ESD však jako kritérium stanovil ekonomickou výhodnost prodeje. Za ekonomicky výhodné podmínky lze přitom považovat takové podmínky, kdy cena (respektive platba za odbyt) paliva bude nižší, než nejnižší dostupná cena za odstraňování paliva z odpadů na příslušných zařízeních pro nakládání s odpady, snížená o výrobní náklady paliva z odpadů. Trh paliva z odpadů splňující tuto podmínku běžně existuje v ČR i EU.

2.2.3.4

Požadavky koncových uživatelů (a koncových procesů) paliv z odpadů

Tyto požadavky budou vyplývat jak z právních závazků, tak z preferencí uživatelů. Co se týče právních závazků, příslušná legislativa EU zahrnuje:

- směrnici o integrované prevenci a omezení znečištění (96/61/ES, v nedávné kodifikaci směrnice 2008/1/ES, „dále jen **„Směrnice IPPC“**);
- směrnici 2001/80/EC o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení („dále jen **„Směrnice LCP“**); a
- změna klimatu – o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami EU: směrnice 2003/87/ES ve znění nedávné směrnice 2009/29/ES.

Relevantní právní hlediska jsou jak omezení znečištění, tak i ochrana klimatu.

Hledisko emisí znečišťujících látek a omezování znečištění bude vyžadovat, aby kvalita a množství paliva z odpadů používané ve velkých spalovacích zařízeních byly takové, aby bylo zajištěno dosažení emisních limitů stanovených pro tato zařízení podle Směrnic o IPPC a LCP. Na základě spalovacích procesů specifických pro jednotlivá zařízení se očekává, že dosažení těchto emisních limitů by zahrnovalo splnění kvalitativních požadavků nejméně v rozsahu evropského standardu CEN (15359:2006), tedy alespoň ve třech klíčových parametrech. Standard CEN¹⁵ specifikuje klasifikační systém paliva z odpadů na základě 3 parametrů: čistá výhřevnost, obsah chlóru a obsah rtuti:

Tabulka 2.3: Klasifikační systém paliva z odpadů

Charakteristika klasifikace	Statistika	Jednotka	1	2	3	4	5
Čistá výhřevnost (NCV)	střední	MJ/kg	≥ 25	≥ 20	≥ 15	≥ 10	≥ 3
Chlór (Cl)	střední	% (d)	≤ 0,2	≤ 0,6	≤ 1,0	≤ 1,5	≤ 3
Rtuť (Hg)	prostřední	mg/MJ	≤ 0,02	≤ 0,04	≤ 0,03	≤ 0,06	≤ 0,08
Rtuť (Hg)	80 % percentil	mg/MJ	≤ 0,16	≤ 0,15	≤ 0,30	≤ 0,50	≤ 1,00

Srovnání se zdroji paliva z odpadů a jeho kvalitou v zahraničí naznačují, že palivo z odpadů by se v rámci Projektu mohlo pohybovat v rozpětí 2. a 3. třídy dle klasifikace CEN. Tento předpoklad by bylo vhodné ověřit zkouškami, provedenými se vzorky odpadů odebranými z vybraných frakcí KO v KVK.

Dalšími parametry souvisejícími s dodržáním emisních limitů mohou být v závislosti podle typu technologie spalovacího zařízení:

- velikostní charakteristiky paliva, ať už ve formě vloček, štěpků, granulí nebo peletek; a
- maximální procento a množství pro spolu-spalování.

Takovéto parametry, specifické pro konkrétní uživatele paliva, jsou splnitelné konkrétním nastavením technologie a odbytu odpadů.

Hledisko emisí skleníkových plynů je svázáno s balíčkem Evropské komise zabývajícího se změnami klimatu. Od průmyslových producentů

¹⁵ Standard CEN zvažuje klasifikační systém založený na třech kritériích: výhřevnost, obsah chlóru a obsah rtuti

Systém „ETS“ pro obchodování s emisními povolenkami v ČR může mít dva významné vlivy: spalování paliva z odpadů vyžaduje méně povolenek než některá jiná paliva, a investice do zařízení pro spolu-spalování by mohla pomáhat při získání bezplatných emisních povolenek.

skleníkových plynů se vyžaduje, aby disponovali povolenkami odpovídajícími alespoň úrovni jejich emisí. Příslušný obchod s povolenkami se reguluje prostřednictvím systému pro obchodování s povolenkami (dále jen „ETS“) směrnicí 2003/87/ES. ETS byl upraven směrnicí 2009/29/ES na období 2013 – 2020. S ohledem na modifikaci ETS má zvláštní význam následující:

- emisní povolenky se budou od roku 2013 čím dál více poskytovat pouze na základě aukce (spíše než by byly poskytovány bezplatně)¹⁶;
- na základě určitých ustanovení a přechodných omezení může být určitý podíl povolenek stále alokovan bezplatně:
 - jejich zajištění¹⁷ je uvedeno v českém zákoně a to v novém § 10a zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění předpisů pozdějších;
 - podmínky, které je třeba splnit pro bezplatné povolenky se týkají primárně implementace plánovaného „klimaticky příznivé“ investice ze strany majitele zařízení emitujícího škodlivé látky; a
 - vybudování nebo instalace kotle schopného spolu-spalovat palivo z odpadů by mohlo být považováno jako klimaticky příznivá investice.

Obecněji lze říct, že dopady na jednotlivá zařízení regulovaná dle ETS z velké části závisí na podílu biomasy v palivu z odpadů, protože podíl biomasy má nulový emisní faktor a z tohoto důvodu lze konstatovat, že v tomto případě neexistuje žádný požadavek na emisní povolenky za oxid uhličitý vznikající při spalování tohoto podílu. Jako takové by mohlo být využívání odpadů z paliva považováno za ekonomicky výhodné pro zařízení regulovaná podle ETS. Vliv tohoto nulového prvku emisního faktoru paliva by jej mohlo významně ztraktivnit, pokud by došlo ke zvýšení nákladů na povolenky pro skleníkové plyny.

¹⁶ článek 10.1 – požadavek na obchod se všemi povolenkami, které nejsou alokovány zdarma

¹⁷ Zbývá stanovit, zda budou tato národní zajištění v souladu s očekávanými pokyny Evropské komise

POH ČR má za cíl zvýšení využití odpadů s upřednostněním recyklace, se cílem 55 % veškerého vyprodukovaného odpadu do roku 2012 a zvýšení materiálového využití KO na 50 % do roku 2010.

Maximální výše podpory dle pravidel veřejné podpory může být buď 40% nebo až cca 70%.

2.2.4 Plán odpadového hospodářství ČR

V červnu 2003 přijala vláda ČR nový národní plán odpadového hospodářství (dále jen „**POH ČR**“). Nejdůležitějšími ustanoveními tohoto plánu v tomto kontextu jsou:

1. Dosažení cíle zvýšení využití odpadů s upřednostněním recyklace, se cílem 55 % veškerého vyprodukovaného odpadu do roku 2012; zvýšení materiálového využití KO na 50 % do roku 2010.
2. Cíle jsou nastaveny tak, aby došlo ke snížení maximálního objemu BRKO likvidovaného na skládkách v souladu se směrnicí o skládkách.

Plán odpadového hospodářství KVK (dále jen „**POH KVK**“) přijímá podobná ustanovení ve vztahu k tomuto regionu a přijímá tedy stejné procentní cíle pro tento kraj, jaké se používají na celostátní úrovni.

2.2.5 Státní pomoc (veřejná podpora)

Celkové projektové náklady a zejména investiční náklady představují takovou výši, že se předpokládá předložení žádosti o podporu pro tento projekt v rámci Operačního programu životní prostředí pro období 2007 – 2013 (dále jen „**OPŽP**“).

Je snaha zejména získat podporu v rámci „Oblasti podpory 4.1. – zlepšení odpadového hospodářství“. Implementační dokument OPŽP konstatuje, že „integrované systémy nakládání s odpady“ včetně „regionálního systému pro mechanickou a biologickou úpravu KO“ budou podporovány, a že tato „Oblast podpory bude realizována prostřednictvím individuálních a velkých projektů“.

Maximální výše finanční podpory dostupné v rámci OPŽP pro předmětnou investici dosahují:

- 40 % ze způsobilých investičních nákladů na základě Obecného nařízení o blokových výjimkách (známější pod názvem Generální bloková výjimka) pro státní pomoc¹⁸; a
- teoreticky až 90 % pro službu obecného hospodářského zájmu, ovšem na základě finanční analýzy lze předpokládat podporu na úrovni spíše kolem 70 %.

¹⁸ Pokyny Evropské komise k poskytování státní regionální podpory 2007-2013, (2006/C 54/08) – článek 44: omezení státní pomoci v hrubých ekvivalentech grantu (GGE) na 40% maxima v regionech s HDP na osobu mezi 45% a 60% průměru EU:

Z dosavadních informací je však spíše pravděpodobné, že Projekt může získat podporu v maximální výši 40 %.

Produkce zbytkových KO od obcí v KVK byla 96 tis. t v roce 2008, s další 46 tis. t od jiných původců.

Potenciál dosažení nejvyšší míry podpory závisí na tom, zda-li bude tato dotace považována za kompenzaci za službu obecného hospodářského zájmu a zda bude takováto kompenzace v souladu se Smlouvou o založení ES. Posouzení toho, zda se jedná o tento případ, závisí na splnění kritérií přijatých v „rozsudku Altmark“.¹⁹

Odůvodněná argumentace týkající se Projektu ve vztahu ke kritériím Altmark byla zaslána prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „UOHS“) Evropské komisi a očekává se neformální vyjádření během několika týdnů. Z dosavadních informací je však spíše pravděpodobné, že Projekt může získat podporu v maximální výši 40 % ze způsobilých investičních nákladů.

2.3 Současný stav

2.3.1 Stávající produkce odpadů

V rámci posuzovaných odpadů existují dva hlavní zdroje jejich produkce. Jedním z nich jsou odpady produkované přímo obcemi, tj. odpady od občanů a z provozu obcí. Druhou skupinu tvoří odpady podobné odpadům z obcí, pocházející z produkce subjektů jiných než obce. Výchozí rok pro tuto analýzu představoval rok 2008.

Tabulka 2.4: Produkce zbytkových komunálních odpadů v roce 2008

	Počet obyvatel	Produkce odpadů [t] (sk. 20 + 15)	Měrná produkce odpadů [kg/obyv./rok]
Obce	308 352	95 976	311
Původci jiní než obce	-	45 622	-
Celkem	308 352	141 598	459

Zdroj: Hlášení o produkci odpadů obcí

Největší produkci odpadů (nad 4 tis. tun/rok) měla města Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Ostrov a Aš.

¹⁹ Viz Rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití článku 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2005/842/ES), Rámec společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C 297/04), a Směrnice Komise 2005/81/ES ze dne 28. listopadu 2005, kterou se mění Směrnice 80/723/EEC o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř určitých podniků.

2.3.2 Popis současného stavu infrastruktury odpadového hospodářství

2.3.2.1 Sklárky odpadů

V KVK jsou nyní v provozu čtyři sklárky KO, které v roce 2008 převzaly více než 100 tis. tun KO.

V KVK jsou nyní v provozu 4 sklárky komunálních odpadů. V roce 2008 převzaly cca 200 tis. tun odpadů, z toho více než polovina byly odpady komunální. Sládka .A.S.A. a.s. Tisová je umístěna jižně od Karlových Varů, Hradiště/Činov – jihovýchodně a sklárky Sater Chodov s.r.o. i Božičany severozápadně.

Z výše uvedených skládek jsou z hlediska možného rozvoje v daných lokalitách nejperspektivnější sklárky .A.S.A. a Sater Chodov.

2.3.2.2 Energetické zařízení

Na území kraje je evidována jedna spalovna, respektive zařízení pro zplyňování odpadů, a to ve vlastnictví společnosti Sokolovská uhelna a.s. v obci Vřesová u Sokolova.

Na území kraje je evidována jedna spalovna, respektive zařízení pro zplyňování odpadů. Jedná se o zařízení vlastněné Sokolovskou uhelnou a.s. v obci Vřesová u Sokolova. Kapacita tohoto zařízení je 20 000 tun/rok. Zařízení je potenciálně vhodné pro zpracování paliva z KO, třebaže v současné době tyto materiály nezpracovává, ale předpokládá se vybudování terminálu pro kapacitu cca 150 - 170 kilotun paliva z odpadů ročně. Nyní probíhají spalovací zkoušky.

Dále Elektrárna Tisová (vlastněná společností ČEZ, a. s.) představuje potenciální využití i pro vhodně tvarované palivo z odpadů.

Dalším energetickým zařízením je Elektrárna Tisová. Je organizační jednotkou Divize výroby energetické společnosti ČEZ, a.s. Hlavními vstupními palivy pro Elektrárnu Tisová jsou hnědé uhlí, dřevní štěpky a zemní plyn. Zařízení má fluidní kotle potenciálně vhodné pro využití paliva z odpadů. Připravuje se vybudování terminálu pro biopaliva (štěpku) s kapacitou 160 tis. tun/ročně, což představuje potenciální využití i pro vhodně tvarované palivo z odpadů. Dosud proběhly palivové zkoušky s jedním typem z paliva z odpadů z průmyslového odpadu.

Další zařízení, rotační pec podniku LIAS Vintřov, je potenciálně vhodné pro odbyt paliva z odpadů, třebaže by na tomto zařízení bylo zřejmě nutné provést dílčí úpravy. Kapacita tohoto zařízení je však relativně nízká.

2.3.2.3 Překládací stanice

Překládací stanice v areálu Sklárka Chocovice s.r.o., je potencionálně využitelná.

Pro realizaci Projektu je využitelná překládací stanice v areálu Sklárka Chocovice s.r.o., kterou provozuje společnost ASP služby s.r.o. Po dořešení organizačních a technických aspektů se areál jeví jako vhodný pro jeho zahrnutí do Projektu.

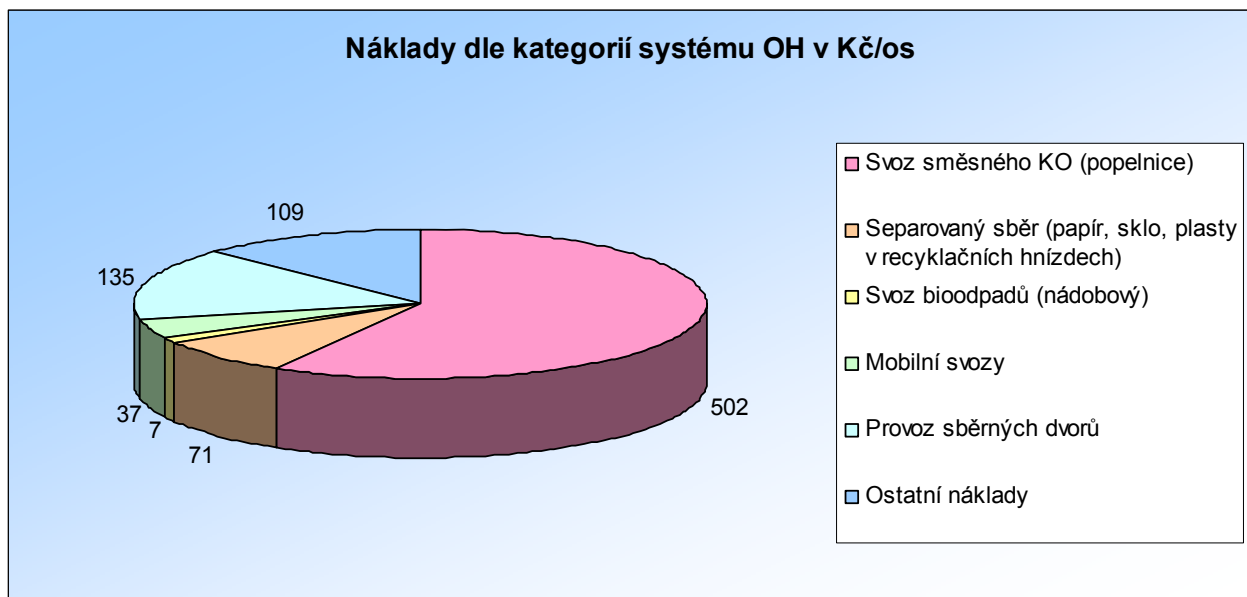
2.3.3 Finanční bilance nakládání s KO

V rámci realizace KP proběhl dotazníkový průzkum za podpory Krajského úřadu KVK, na který odpovědělo 108 ze 132 měst a obcí KVK (cca 82 % úspěšnost průzkumu). Z průzkumu vyplynuly následující informace ohledně finanční bilance nakládání s KO v KVK.

2.3.3.1 Náklady

Z provedené analýzy vyplněných a obdržených dotazníků vyplynulo, že náklady na zajištění nakládání s KO (vč. svozu SKO, separovaného sběru, mobilních sběrů a provozu sběrných dvorů) připadající na jednoho obyvatele představují cca 861 Kč/os./rok. Náklady na svoz SKO (popelnice) a jeho odstranění jsou 502 Kč/os./rok.

Obrázek 2.2: Náklady dle kategorií systému OH v Kč/os/rok

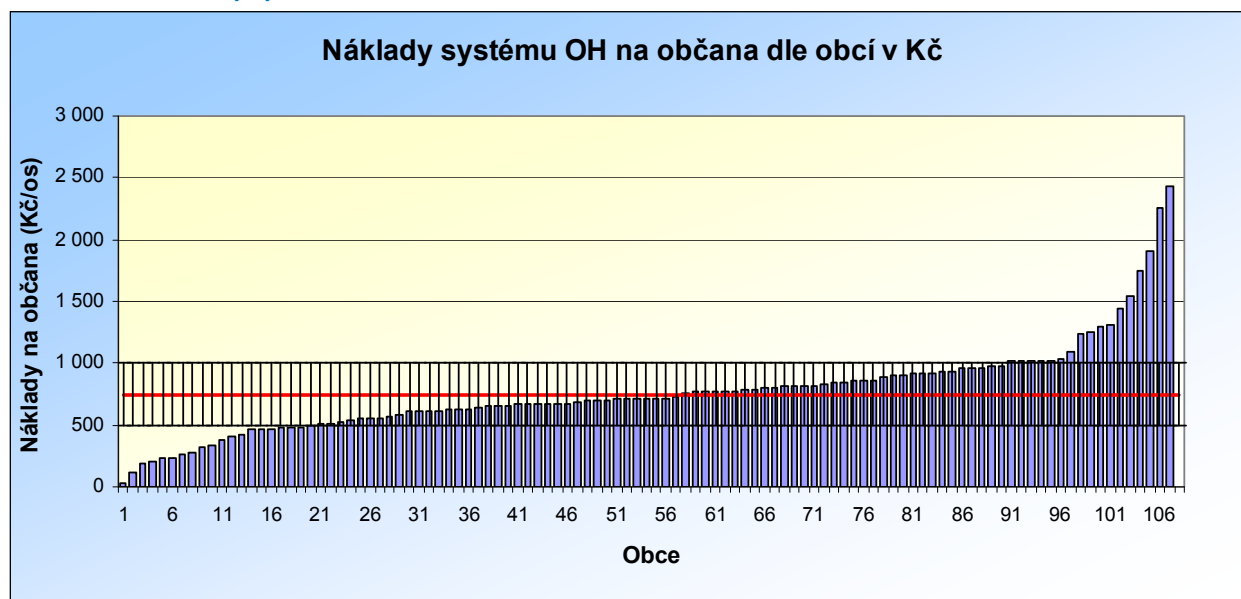

Zdroj: Dotazníkový průzkum

Náklady na zajištění nakládání s KO připadající na jednoho obyvatele představují cca 861 Kč/os./rok. Náklady na svoz SKO (popelnice) a jeho odstranění jsou 502 Kč/os./rok.

Náklady na občana na zajištění nakládání s komunálními odpady se nejčastěji pohybují v rozmezí 500 až 1 000 Kč/os./rok, viz Obrázek 2.3.

Obrázek 2.3: Náklady systému OH na občana dle obcí v KČ

Zdroj: Dotazníkový průzkum

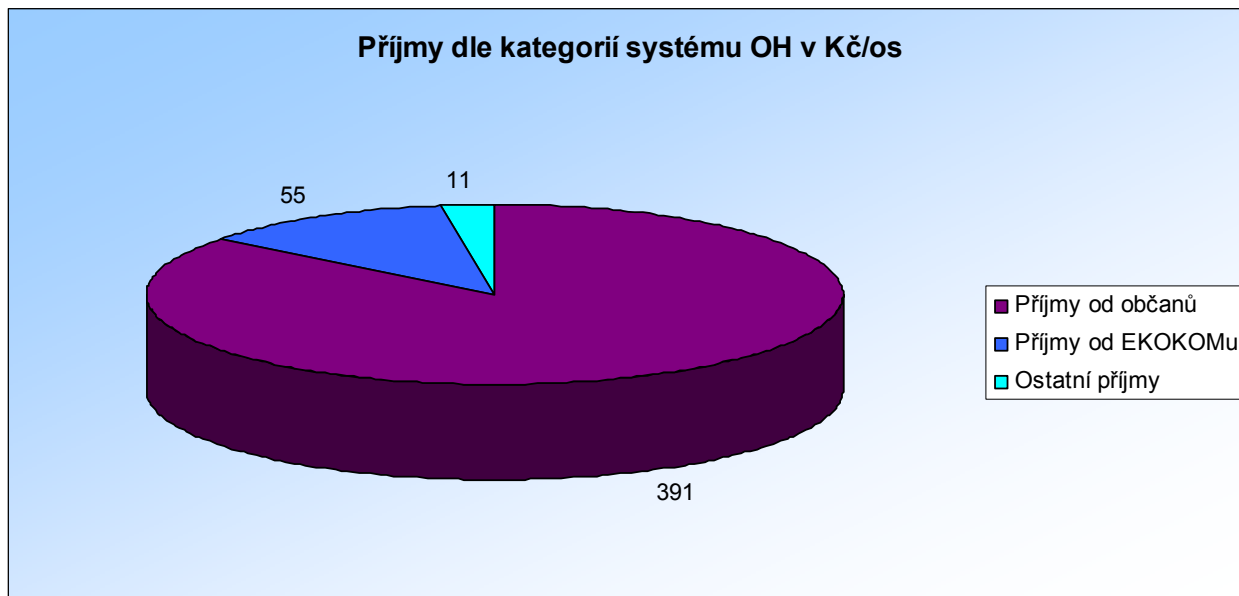
Z výsledků provedené analýzy je možné konstatovat, že náklady odpovídají republikovému průměru a nevymykají se průměrné situaci v ČR.

2.3.3.2 Příjmy

Průměrné příjmy od občanů jsou 391 Kč/rok na obyvatele. Celkové příjmy jsou 457 Kč/rok na obyvatele. Společnost EKO-KOM, a.s. přispívá průměrně ročně 55 Kč na obyvatele.

Průměrné příjmy od občanů, dle výsledků dotazníkového průzkumu, jsou 391 Kč/rok na obyvatele. Celkové příjmy jsou 457 Kč/rok na obyvatele. Společnost EKO-KOM, a.s. přispívá průměrně ročně 55 Kč na obyvatele.

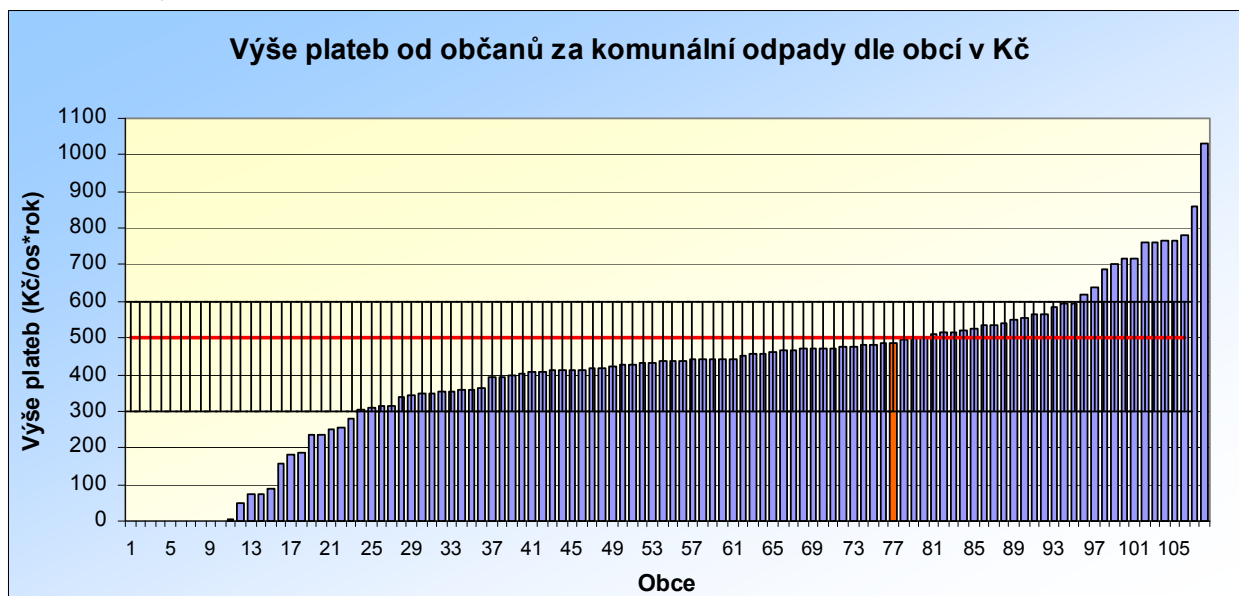
Obrázek 2.4: Příjmy dle kategorií systému OH v Kč/os.

Zdroj: Dotazníkový průzkum

Nejčastější výše příjmů od občanů v KVK se pohybuje mezi 300 až 600 Kč/os./rok. Z průzkumu bylo zjištěno, že některé obce nevybírají od občanů žádné poplatky a celé náklady na systém OH hradí ze svého rozpočtu.

Obrázek 2.5: Výše plateb od občanů za KO dle obcí v Kč

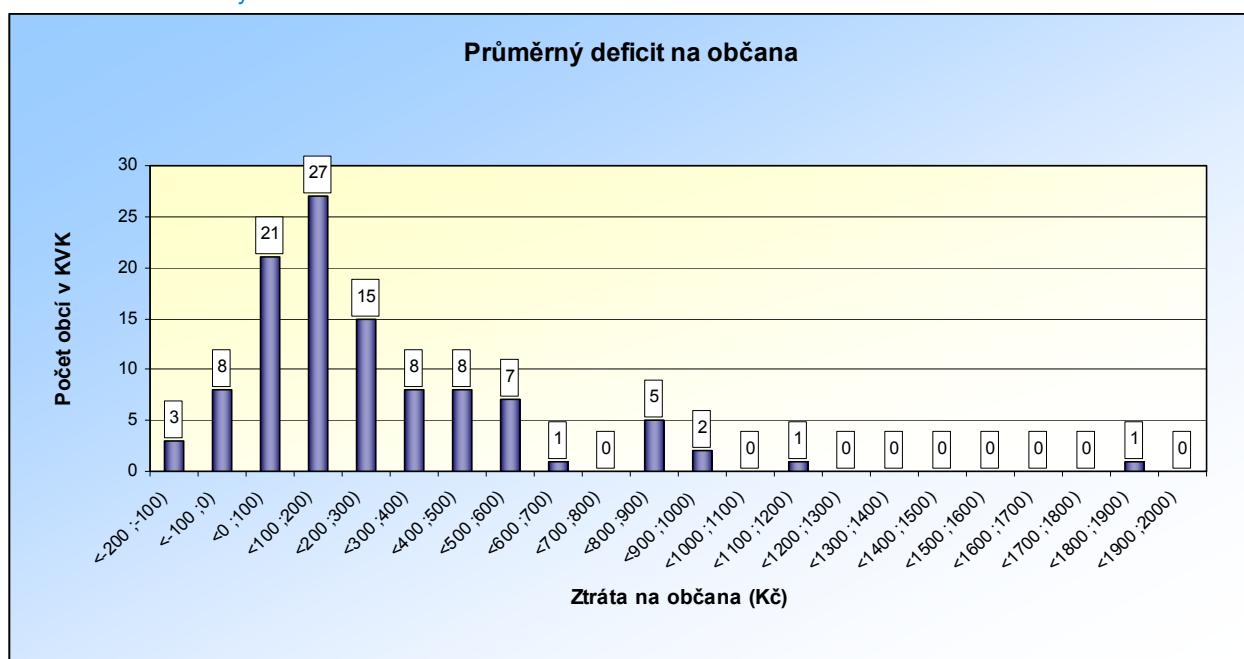
Zdroj: Dotazníkový průzkum

2.3.3.3 Deficit systému OH

OH v kraji je ve finančním deficitu, a to ve výši 404 Kč/os./rok.

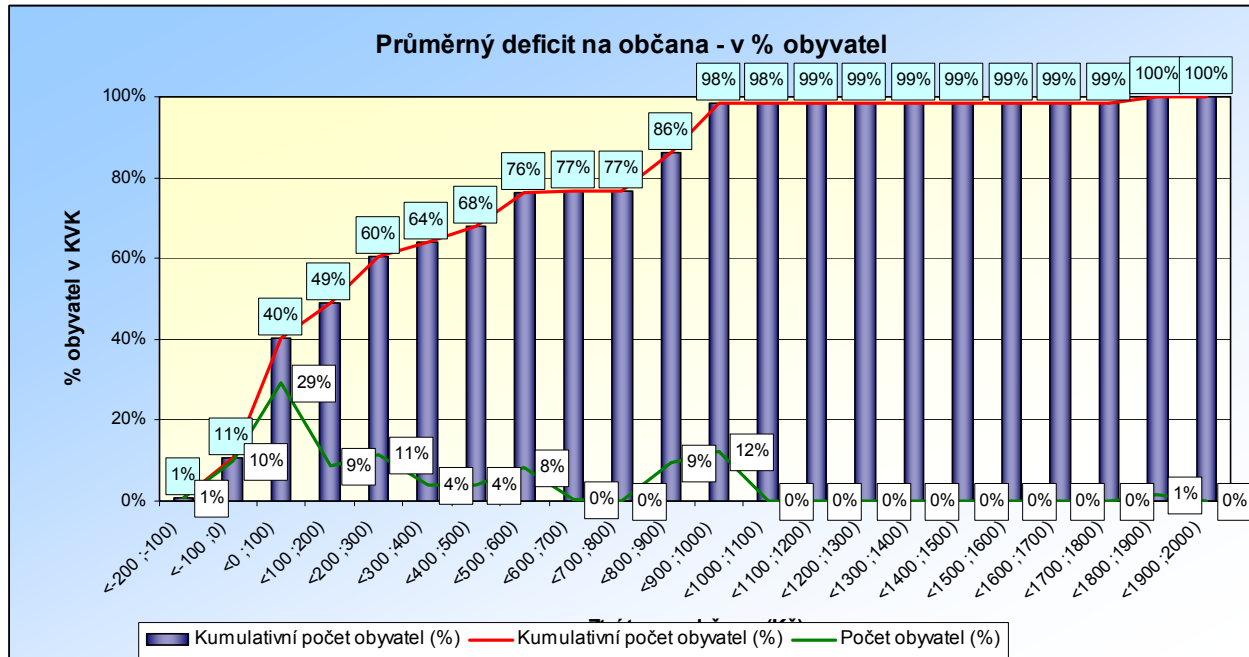
Z výše uvedených výsledků lze konstatovat, že systém OH v KVK je ve finančním deficitu. Dle podrobnějších výpočtů je evidentní, že pouze 11 obcí v KVK nedoplácelo v roce 2008 na KO. Za plnou třetinu obyvatel v KVK doplácí města a obce více než 500 Kč/obyvatel za rok.

Obrázek 2.6: Průměrný finanční deficit OH obcí na občana

Zdroj: Dotazníkový průzkum

Obrázek 2.7: Průměrný finanční deficit OH obcí na občana v % obyvatel

Zdroj: Dotazníkový průzkum

Z výsledků dotazníkového průzkumu vyplývá, že obce ve většině případů udržují platby od občanů za nakládání s odpady nízkou a finanční deficit systému OH doplácí z jiných zdrojů.

2.4 Základní scénář

2.4.1 Ekonomický a finanční vývoj

Náklady na OH mají dlouhodobě tendenci růst, a to nad rámec inflace. Je to dáno vzrůstajícími požadavky na služby pro nakládání s odpady, i zpřísňováním některých požadavků na nakládání s odpady ve vztahu k životnímu prostředí. Index růstu cen v OH, zpracováváný Českou asociací odpadového hospodářství, to zdůvodňuje vyšším podílem lidské práce a spotřeby energií při nakládání s odpady. Určitý vliv na ceny v OH může mít také vývoj konkurenčního prostředí. Po letech prudké expanze služeb v oblasti OH dochází k jejich konsolidaci, která v některých případech může zmírnit konkurenci a tímto způsobem vést k navýšení cen. Na druhé straně vysoké náklady na OH mohou vzniknout také v důsledku neefektivního provozování „malých“ komunálních služeb pro odpady. Do budoucna lze očekávat spíše dlouhodobý tlak na růst cen za služby pro nakládání s KO.

Předpokládá se jak zvýšení produkce odpadů, tak i zvýšení jednotkových nákladů na jejich sběr a odstranění.

V současné době je připravováno několik záměrů na výstavbu lokálních kompostáren s celkovou kapacitou kolem 10 tis. tun, na výstavbu několika sběrných dvorů a rozvoj systémů svozu bioodpadů.

Do budoucna se rozvoj OH neobejde bez kombinace komunální a soukromé iniciativy.

Růst celkové produkce KO se předpokládá 2 % do r. 2020 (poté 0 % po zbytek hodnoceného období).

OH je oborem služeb, které podobně jako jiné služby infrastruktury vykazují nízkou cenovou elasticitu poptávky. To zejména platí pro produkci a nakládání s KO. Předpoklad, že KO bude přibývat a že služby pro ně budou dražší jak v absolutní výši, tak i za jednotku produkce, je parametricky včleněn též do modelu finanční analýzy (dále jen „FA“), která poskytuje vstupy pro vyhodnocení možností organizačního a finančního řešení (způsobů realizace) pro Projekt. Růst nákladů je dlouhodobě uvažován nad inflací v závislosti na růstu zejména reálných mezd.

2.4.2 Výhled rozvoje v OH

V OH na území KVK probíhají průběžné změny, podporované dlouhodobými požadavky vyplývající z právní úpravy, soustavou POH a akcelorované probíhající masivním dotačním programem – OPŽP. V současné době je připravováno několik záměrů na výstavbu lokálních kompostáren s celkovou kapacitou kolem 10 tis. tun, na výstavbu několika sběrných dvorů a rozvoj systémů svozu bioodpadů. Tyto projekty jsou vesměs iniciovány a realizovány obcemi.

V KVK lze pozorovat určité soustředování provádění služeb pro KO na velké společnosti s celostátní působností (Marius Pedersen, a.s., skupina .A.S.A. ČR, AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o.), které zajišťují přímo nebo prostřednictvím ovládaných společností značnou část služeb pro OH. Hlavním lokálním hráčem na trhu je SATER Chodov. Pro rozvoj služeb v OH je důležitá schopnost silných společností investovat do rozvojových projektů přesahujících rámec jedné obce nebo města. Velké společnosti jsou schopny rychle rozšiřovat nabídku nových služeb, které mají oporu v právní úpravě. Jako příklad lze uvést oddělené shromažďování a svoz bioodpadů. S ohledem na očekávanou novelu zákona o odpadech lze očekávat prudký rozvoj služeb pro oddělené shromažďování a využití odpadů a nabídky řešení či spolupráce s obcemi na úseku snížení skládkování BRKO.

Do budoucna se rozvoj OH neobejde bez kombinace komunální a soukromé iniciativy, což se odráží také ve většině způsobů realizace organizačního a finančního zajištění Projektů.

2.4.3 Budoucí požadavky na služby v oblasti OH

Model FA je nastaven s ohledem na výše uvedené předpoklady a na růst produkce KO v dlouhodobém horizontu. Tento růst není neomezený a pravděpodobně se zastaví na produkci odpadů odpovídající současné úrovni v okolních zemích západní Evropy. Růst

Zvýšení poplatků za ukládání odpadů na skládky pro řízení OH, které plánuje MŽP v rámci novely Zákona o odpadech, by mělo vytvořit žádoucí prostor pro nové technologie, aniž by to vedlo k neefektivním investicím.

Pro zajištění snížení skládkování BRKO v kraji na cílovou úroveň 53 kg/os./rok bude za předpokladů růstu produkce odpadů a zároveň podstatného rozšíření odděleného shromažďování odpadů zapotřebí zpracovat na zařízení MBÚ v roce 2020 přibližně 100 tisíc tun směsných a objemných KO.

celkové produkce KO se předpokládá 2 % do r. 2020 (poté 0 % po zbytek hodnoceného období). Na produkci budou po celé období působit protichůdné vlivy (nesaturovaná spotřeba části populace, zvyšování kvality spotřeby další části populace). V nejbližších letech nelze počítat se zastavením růstu produkce KO nebo dokonce snížení produkce, pokud nedojde k velmi negativnímu hospodářskému a sociálnímu vývoji.

Růst produkce odpadů bude vedle legislativního tlaku na snížení odstraňování a zvýšení využívání odpadů hlavním motorem růstu poptávky po službách pro odpady. Tento nárůst bude za normálních okolností plynulý. Náklady na OH by mohly skokově narůst pouze v případě, že by OH nereagovalo na dlouhodobé požadavky právní úpravy na snížení skládkování BRKO a muselo by se na národní úrovni přistoupit k radikální právní úpravě, například zákazu skládkování směsných a objemných KO (jako je to v Rakousku a Německu). Neschopnost zajištění splnění požadavků takové radikální právní úpravy na lokální a regionální úrovni by mohla vést k nutnosti převážet odpady do nových velkých zařízení v jiných krajích, což by zvýšilo náklady na KO jak za odbyt, tak i za dopravu.

Naproti tomu využití zvýšení poplatků za ukládání odpadů na skládky pro řízení OH, které plánuje MŽP v rámci novely Zákona o odpadech, by mělo vytvořit žádoucí prostor pro nové technologie v OH, aniž by to vedlo k neefektivním investicím. Pro zpracování SKO a objemných KO se jako reálná alternativa jeví pouze energetické využití. Při zajištění energetické koncovky vhodné pro vysokovýhřevné podíly odpadů, nízkovýhřevnou část odpadů lze mechanizovaným tříděním odklonit a stabilizovat před uložením na skládku pomocí biologické úpravy, což se zkráceně nazývá mechanicko-biologická úprava odpadů (MBÚ). Toto technické řešení, navazující na regionální infrastrukturu energetických zařízení v KVK je uvažováno v rámci KP. Pro zajištění snížení skládkování BRKO v KVK na cílovou úroveň 53 kg/obyvatele bude za předpokladů růstu produkce KO a zároveň podstatného rozšíření odděleného shromažďování odpadů zapotřebí zpracovat na zařízení MBÚ v roce 2020 přibližně 100 tisíc tun směsných a objemných KO.

2.4.4 Nulová varianta: „nedělat nic“

Za předpokladů nulové varianty by obce v kraji pokračovaly s postupným zlepšováním odděleného shromažďování odpadů, případně odděleného shromažďování bioodpadů a zbytkový odpad by se nadále skládkoval.

Současný návrh nových poplatků za ukládání odpadů na skládky by zvýšil náklady na skládkování na částku kolem 2 150 Kč za tunu a cena včetně svozu by byla přibližně 3 100 Kč za tunu.

To je přibližně 45 % nárůst proti současným průměrným nákladům 2 200 Kč za tunu.

Ve variantě bez realizace Projektu („nulová varianta“) se předpokládá, že Česká republika zavede navrhované zvýšení poplatků za ukládání odpadů na skládky, bude se dále zvyšovat produkce odpadů, avšak v praxi nedojde ke změně nakládání s odpady, aniž by to vyvolalo radikální změnu právní úpravy, tedy například zákaz skládkování zbytkového KO. Za předpokladů nulové varianty by obce KVK pokračovaly s postupným zlepšováním odděleného shromažďování odpadů, případně odděleného shromažďování bioodpadů a zbytkový odpad by se nadále skládkoval.

Finanční důsledky pokračování takového scénáře byly vyhodnoceny FA. Současný návrh nových poplatků za ukládání odpadů na skládky by zvýšil náklady na skládkování na částku kolem 2 150 Kč za tunu a cena za odbyt SKO (včetně svozu) by byla při současných cenách přibližně 3 100 Kč za tunu. To je přibližně 45 % nárůst proti současným průměrným nákladům 2 200 Kč za tunu (výsledek dotazníkového průzkumu v KVK). Je však třeba podotknout, že cena za skládkování se bude zvyšovat nejen vlivem poplatků, ale i vlivem dalších výše uvedených faktorů, takže tento předpoklad o nárůstu ceny za skládkování je jen výchozím odhadem a náklady na nulovou variantu mohou být do budoucna i výrazně vyšší.

Model FA, který počítá v dlouhodobém výhledu s optimistickou cenou skládkování pouze na úrovni 2 000 Kč za tunu, pro nulovou variantu a rozvoj nakládání s odpady přináší toto srovnání (nakládání s jinými než SKO a objemnými KO se u obou variant předpokládá pro zajištění srovnatelnosti stejné, tj. intenzivní rozvoj separace):

Tabulka 2.5: Dlouhodobé náklady systému na občana v Kč – redukováný systém

Vývoj systému OH obcí	Model pro r. 2008	Náklady na občana (Kč)	
		Dlouhodobé průměrné náklady Růst produkce odpadů 2%/rok	Bez růstu produkce
Redukovaný systém (SKO a objemné KO)	589	864	731
Redukovaný systém (jen SKO)	533	-	-
Redukovaný systém bez Projektu (SKO a objemné KO) – nulová varianta	589	874	705

Zdroj: Vlastní výpočet

Pro celý systém OH obcí včetně separace, bioodpadů, nebezpečných odpadů a služeb sběrných dvorů pak srovnání vypadá následovně:

Tabulka 2.6: Dlouhodobé náklady systému na občana v Kč – komplexní rozvoj

Vývoj systému OH obcí	Model pro rok 2008	Náklady na občana (Kč)	
		Růst produkce odpadů 2%/rok	Bez růstu produkce
Realizace komplexního rozvoje (rozvoj separace papíru, plastů, skla a bioodpadů, SD, MBÚ)	717	1 226	1 075
Vývoj bez komplexního rozvoje (nulová varianta)	717	1 175	976

Zdroj: Vlastní výpočet

Z modelových projekcí vyplývá, že Projekt, ani komplexní rozvoj OH nemají za daných předpokladů prakticky žádný dopad do dlouhodobých průměrných nákladů na OH obcí na obyvatele.

Vyšší rozdíl mezi náklady na obyvatele u komplexního rozvoje je dán zejména vyšším množstvím odpadů v systému OH obcí při nabídce služeb separace bioodpadů ze zahrad.

Z těchto modelových projekcí vyplývá, že Projekt, ani komplexní rozvoj OH nemají za daných předpokladů (růst nákladů na skládkování a růst měrných nákladů na služby pro odpady) prakticky žádný dopad do dlouhodobých průměrných nákladů na OH obcí na obyvatele. Tyto projekce ovšem ještě nezahrnují zohlednění organizačních a finančních rizik spojených s realizací redukováného systému OH obcí, která jsou posuzována v další části KP.

2.5 Střednědobé potřeby

2.5.1 Požadavky na rozvoj OH

Požadavky POH KVK se zaměřují na splnění dvou zásadních cílů POH ČR, tj. na snížení skládkování BRKO a zvýšení (materiálového) využití KO na 50 %.

Z výpočtů ze Studie proveditelnosti je patrné, že i při nulovém růstu produkce KO by k roku 2020 musel být od skládek odkloněn směsný a objemný KO a to v takovém množství, které odpovídá celkové nynější produkci tohoto odpadu obcí a organizací jiných než obcí. Je nutné podniknout opatření k razantnímu zvýšení odděleného shromažďování složek BRKO.

Využití KO v KVK na 50 % by bylo možné zvýšit pouze pomocí úpravy zbytkových odpadů, zejména směsných komunálních a objemných odpadů, na dále energeticky využitelné materiály. Zvýšení využití KO

Projekt předpokládá následující prvky:

- 2x překládací stanice – kapacita cca 20 000 t/rok každá;
- 1 x MBÚ s kapacitou cca 80 tis. t/rok;
- Granulační linka s kapacitou 40 tis. t/rok.

K úplnému splnění cílů ovšem bude nutná také intenzifikace a rozšíření systému odděleného shromažďování odpadů a jejich využití.

spolu s biologickou úpravou části zbytkových SKO zajišťuje zároveň splnění cílů pro snížení skládkování BRKO. Bez energetického využití produktů zpracování části KO není využití alespoň 50 % KO reálné.

2.5.2 Potřeby v oblasti provozní kapacity

Posouzení v rámci KP bylo provedeno pro Projekt, který obsahuje následující prvky:

- 2x překládací stanice – kapacita cca 20 000 t/rok každá;
- 1 x MBÚ s kapacitou cca 80 tis. t/rok; a
- granulační linka s kapacitou 40 tis. t/rok.

Navrhovaný Projekt podstatnou měrou přispívá k:

- zvýšení využití KO; a
- snížení skládkování BRKO a jeho odklánění k energetickému využití nebo biologické úpravě.

K úplnému splnění cílů ovšem bude nutná také intenzifikace a rozšíření systému odděleného shromažďování odpadů a jejich využití.

2.6 Specifikace cílů

Na základě dostupných informací o potřebách kraje Zpracovatel identifikoval čtyři zásadní oblasti, které je třeba řešit:

- **služby** – dosažení efektivního hospodaření s KO v souladu s příslušnými právními a strategickými předpisy a dokumenty;
- **finance** – minimalizace nákladů na straně zákazníků a státních orgánů;
- **stabilita** – zajištění predikovatelnosti a udržitelnosti poskytování služeb a výše nákladů;
- **řízení** (ovládání nebo kontrola) – zajištění toho, že si státní orgány udrží v oblasti nakládání s odpady odpovídající kontrolu a dohled odpovídající jejich právním a finančním závazkům.

Výše uvedené lze formálně formulovat v následujících klíčových cílech Projektů:

Cíl 1: Zajistit vyhovující nakládání se zbytkovým KO nejpozději od roku 2013.

Cíl 1: Dosáhnout zajištění služeb OH pro nakládání se zbytkovým KO ve střednědobém horizontu (nejpozději od roku 2013 a dále) jménem obcí v KVK

Dosáhnout zajištění služeb OH pro nakládání se zbytkovým KO v souladu a při zohlednění, mj.:

- a. právních závazků stanovených pro obce ve vztahu k poskytování služeb OH;
- b. právní omezení týkající se činností zpracovávání odpadu tak, jak uvádí environmentální legislativa ES a ČR;
- c. omezení plynoucích ze stávajících zavedených smluvních ujednání ve vztahu ke službám nakládání s KO;
- d. právní ujednání týkající se zadání veřejných zakázek a hospodářské soutěže;
- e. cíle POH ČR, POH KVK a POH původců; a
- f. průběžné dosahování zlepšování kvality zákaznických služeb a ochrany životního prostředí ve vztahu ke službám OH.

Cíl 2: Poskytnout tyto služby cenově efektivním způsobem, při současném zajištění spravedlivého rozdělení nákladů.

Cíl 3: Eliminovat vystavení veřejné správy zbytečným rizikům při poskytování těchto služeb.

Cíl 2: Zajistit cenově efektivní způsob poskytování těchto služeb ve střednědobém horizontu, který bude poskytovat odpovídající hodnotu za vynaložené prostředky jak pro občany obcí, tak i pro obecní správu, při současném zajištění spravedlivého rozdělení nákladů

Dosažení poskytování služeb má mít za cíl:

- a. zajistit maximální hodnotu za vynaložené prostředky pro primárního zákazníka / spotřebitele zejména obyvatele regionu;
- b. být plně v souladu s omezením ve vztahu k sociální únosnosti;
- c. dosáhnout maximální hodnoty za vynaložené prostředky pro veřejnou správu;
- d. plně dodržovat omezení týkající se dluhu a dluhové služby veřejné správy; a
- e. dosáhnout spravedlivého rozdělení nákladů mezi obcemi a v rámci obcí. Při tomto je třeba:
 - maximálně využívat ve výše uvedených ohledech prospěšné vlivy dostupných možností účasti soukromého sektoru; a
 - maximálně využívat ve výše uvedených ohledech prospěšné vlivy dostupných možností finanční a technické pomoci včetně zejména těch, které jsou uvedeny v OPŽP.

Cíl 3: Zajistit udržitelné poskytování těchto služeb (alespoň) ve střednědobém horizontu, a to při omezení vystavení veřejné správy zbytečným rizikům

Poskytování služeb má mít za cíl:

- a. zajistit předvídatelné finanční dopady;
- b. zajistit střednědobou až dlouhodobou finanční udržitelnost poskytování služeb; a
- c. zajistit ochranu obcí a poskytovatelů služeb proti předvídatelným rizikům.

Cíl 4: Zajistit, aby poskytování služeb bylo ovládáno (kontrolováno) odpovídajícím způsobem veřejnou správou.

Další klíčový požadavek pro úspěch projektu je zapojení dostatečného počtu obcí a měst do realizace projektu.

Cíl 4: Zajištění toho, že poskytování takovýchto služeb bude předmětem kontroly a dozoru odpovídajících a vhodných úrovní veřejné správy

To by ve vztahu k poskytování služeb mělo:

- a. zajistit, že si obce udrží dostatečnou kontrolu nad poskytováním služeb odpovídající poměru jejich právních a finančních závazků;
- b. zajistit, že budou obcím poskytovány dostatečné informace týkající se všech prvků poskytování služeb tak, aby jim bylo umožněno efektivně uplatňovat jejich řízení, efektivně plnit jejich povinnosti právního reportingu a plánovat budoucí způsob zajišťování služeb; a
- c. minimalizovat administrativní zátěž obcí.

Pro všechny tyto cíle a pro úspěch Projektu jako takového je důležitý „nepřímý“ cíl maximalizace počtu obcí v kraji, které budou do Projektu zapojeny. Tento nepřímý cíl ovlivňuje dosažení výše identifikovaných klíčových cílů pozitivním způsobem, protože čím víc obcí se bude účastnit:

- tím větší bude potenciál dosažení právních závazků (cíl 1);
- tím větší bude potenciál dosažení úspor z rozsahu (cíl 2); a
- tím vyšší bude celková setrvačnost systému a tedy i jeho vyšší stabilita (cíl 3).

Dosažení klíčových cílů naopak ovlivňuje „přitažlivost“ Projektu pro obce a tedy i pravděpodobnost jejich účasti v Projektu. Obce budou mít větší zájem o účast, zejména pokud budou vnímat:

- Projekt jako cenově efektivní (cíl 2);
- Projekt jako málo rizikový (cíl 3); a
- Projekt umožňující odpovídající kontrolu veřejnou správou (cíl 4).

Protože vztah mezi dosažením těchto cílů a úrovní účasti je jak komplexní, resp. reflexivní, odvození jasných a transparentních kritérií v kontextu multikriteriální analýzy (dále jen „MKA“) bylo považováno za problematické. Přístup k tomuto cíli je tedy takový, že je třeba provést vyhodnocení ostatních cílů a poté se zabývat dopady na účasti na Projektu a potom jejími potenciálními dopady na Projekt (tzn. jedno opakování).

Proto je nutné nastavit smluvní a institucionální ujednání tak, aby Projekt byl otevřený pro zapojení dalších obcí a měst jak před, tak i po realizaci samotné investice.

Dalším klíčovým faktorem úspěchu je nalezení vhodného partnera ze soukromého sektoru.

Bez ohledu na tyto úvahy se připouští, že po celou dobu přípravy připravovaného Projektu a příslušných smluvních a institucionálních ujednání bude třeba mít na paměti možnost pro obce připojit se k tomuto Projektu jak před, tak i po zahájení smluvních ujednání spojených s realizací Projektu a zajistit taková ujednání, která tuto účast nejen umožní ale i usnadní.

Dalším klíčovým faktorem dosažení úspěšného výsledku, který není obsažen v kritériích MKA, je možnost a pravděpodobnost nalezení vhodného partnera ze soukromého sektoru. Lze předpokládat, že bude zájem soukromého sektoru o stavební zakázky spojené s realizací Projektu. V závislosti na způsobech realizace Projektu může docházet k různým úrovním zájmu soukromého sektoru na účasti v realizaci Projektu.

3. Varianty zajištění potřeb a cílů

3.1 Technické varianty

V rámci Studie proveditelnosti bylo za nejvhodnější technické řešení pro dosažení cílu zvoleno MBÚ zbytkových druhů SKO a objemných odpadů. Toto technické řešení způsobu zpracování vybraných druhů odpadů formou výroby paliva z odpadu a biologické úpravy zbytkové frakce BRKO představuje komplexní řešení nakládání s komunálními a dalšími odpady. Nicméně je potřeba dále vnímat nutnost zajistit intenzivní separovaný sběr různých typů odpadů, což je mimo rámec tohoto regionálního projektu.

3.1.1 Vybraná technická řešení

Výběr vhodné technické varianty již proběhl v rámci Studie proveditelnosti. V této studii byly posuzovány různé varianty umístění linek MBÚ a překládací stanice ve východní a západní části kraje, a to vždy v souvislosti se stávající infrastrukturou.

Jak již bylo uvedeno výše, výběr vhodné technické varianty proběhl v rámci Studie proveditelnosti. Byly posuzovány různé varianty umístění linek MBÚ a překládací stanice ve východní a západní části KVK, a to vždy v souvislosti se stávající infrastrukturou (sklárky, překládací stanice). Rozmístění svozových oblastí bylo optimalizováno s využitím nástrojů geografického informačního systému (dále jen „GIS“). Pro rozdělení svozových oblastí byly využity přímé vzdálenosti, upravené koeficientem přepočtu na vzdálenost po silnicích 1,5. Dále byly zohledněny náklady na dopravu svozovým autem (dále jen „press“) přímo na nejbližší linku MBÚ oproti přepravě na nejbližší překládací stanici a dále soupravou velkoobjemové přepravy na MBÚ. Náklady na 1 tkm se při dopravě pressem a velkoobjemovou přepravou více než dvojnásobně liší v neprospěch dopravy pressem. Při přepočtu svozových oblastí byly zohledněny i provozní náklady překládacích stanic, při předpokládané kapacitě cca 20 tis. t/rok.

Tabulka 3.1: Varianty umístění zařízení

Varianta	MBÚ západ	MBÚ východ	PS východ	PS západ
Varianta 1	Ano	Ano	Ano	Ano
Varianta 2	Ano	Ano	Ne	Ano
Varianta 3	Ne	Ano	Ano	Ano
Varianta 4	Ne	Ano	Ne	Ano
Varianta 5	Ano	Ne	Ano	Ne
Varianta 6	Ano	Ne	Ano	Ano

Zdroj: Vlastní šetření

Stávající dopravní náklady

Pro výpočet dopravních nákladů jsou použity parametry:

1. Produkce SKO v r. 2008;
2. Náklad svozového prostředku standardně 10 tun;

3. Vzdálenost obce od nejbližší z trojice velkých skládek v kraji (Březová, Vintířov, Činov) nebo překládací stanice v lokalitě Třebeň a mezi překládací stanicí Třebeň a skládkou Březová;
4. Index přepočtu přímé vzdálenosti na vzdálenost po silnici;
5. Náklady na kilometr vozidla svozového prostředku s nástavbou „press“ o nosnosti 10 tun, obdobně náklady kontejnerové soupravy s nosností 20 tun.

Ve skutečnosti je situace v dopravě SKO v KVK různorodější, protože menší množství odpadů (řádově do 10 %) je odváženo na další skládky na území nebo mimo území kraje). Tyto odchylky od použitého modelu nemají podstatný vliv na vypovídací schopnost provedeného výpočtu, protože jde jen o malé množství odpadů a navíc dopravní vzdálenosti jsou ve většině případů srovnatelné s dopravou na zařízení v kraji, která byla využita v parametrech výpočtu.

Celkové náklady na dopravu SKO do zařízení k nakládání v KVK byly odhadnuty jako dvojnásobek (cesta tam – zpět) přepočtené dopravní vzdálenosti po silnici, potřebné pro odvezení celoroční produkce SKO na nejbližší zařízení vozidlem press s nosností 10 tun a nákladů na jeden km jízdy vozidla press. Výsledné náklady činí přibližně 8,8 mil. Kč v r. 2008.

Budoucí dopravní náklady při realizaci Projektu

Pro výpočet dopravních nákladů jsou použity parametry:

1. Vzdálenost obce od uvažovaného zařízení na MBÚ v lokalitě východ nebo překládací stanice v lokalitě východ nebo západ a mezi překládacími stanicemi a lokalitou zařízení MBÚ;
2. Další parametry jsou shodné s výpočtem pro stávající dopravní náklady.

Celkové náklady na dopravu SKO do zařízení k nakládání v KVK byly odhadnuty postupem obdobným jako u stávajících dopravních nákladů. Výsledné náklady činí přibližně 12,1 mil. Kč (při produkci odpadů a v cenách r. 2008).

Náklady na dopravu SKO při realizaci Projektu by se zvýšily zhruba o 11 Kč/obyvatele a rok.

Náklady na dopravu SKO by se při realizaci redukováného systému nakládání s KO zvýšily přibližně o třetinu, což s využitím daných parametrů výpočtu při počtu obyvatel KVK přibližně 308 tisíc obyvatel činí zhruba 11 Kč/obyvatele a rok. Ve výpočtu jsou zahrnuty náklady na provoz překládacích stanic (lidé, spotřeba materiálu, údržba). Cena při plném vytížení překládací stanice (20 kt) cca 56 Kč/t překládaného odpadu.

3.1.2 Vyhodnocení technické varianty

Při hodnocení variant byly brány v úvahu dopravní, investiční a provozní náklady.

Hodnocení variant bylo provedeno na základě dlouhodobých průměrných celkových finančních nákladů systému OH KVK na jednoho obyvatele za celé hodnocené období, identické s hodnotícím obdobím Studie proveditelnosti.

Při hodnocení variant byly brány v úvahu dopravní vzdálenosti svozu SKO od jednotlivých lokalit zařízení a byla zohledněna kombinace přímého svozu svozovou technikou na MBÚ nebo kombinovaná přeprava nejprve na překládací stanici a pak velkoobjemovou přepravou na MBÚ. Dále byly zohledněny investiční a provozní náklady variant.

Další parametry ovlivňující výši dlouhodobých průměrných nákladů na obyvatele jako jsou růst produkce odpadů, míra odděleného shromažďování a využití odpadů a zahrnutí nových bioodpadů ze zahrad a zeleně do systému OH. Tyto parametry byly pro všechny varianty totožné. Srovnatelné náklady všech variant (bez subvariant) jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 3.2: Průměrné dlouhodobé náklady na občana

Varianta	Průměrné dlouhodobé náklady na občana na nakládání s netříděným KO (Kč)
Varianta 1	783,48
Varianta 2	781,83
Varianta 3	781,94
Varianta 4	780,49
Varianta 5	789,21
Varianta 6	791,99

Zdroj: Vlastní výpočet

Z FA je patrná velká vyrovnanost jednotlivých variant, a to z důvodu vysokého podílu provozních nákladů na průměrných dlouhodobých nákladech, kde je mezi variantami jen minimální rozdíl.

Z FA je patrná velká vyrovnanost jednotlivých variant, z níž vybočují pouze mírně nákladnější varianty 5 a 6. Relativně stejná výše průměrných dlouhodobých nákladů na občana souvisí s vysokým podílem provozních nákladů na průměrných dlouhodobých nákladech, kde je mezi variantami jen minimální rozdíl.

V této fázi projektové přípravy se nepodařilo zcela vyčíslit možnou úsporu ze soustředění MBÚ do jedné lokality. To je částečně dáno tím, že projekční podklady předpokládají při výstavbě MBÚ v jedné lokalitě zdvojení linek mechanické úpravy s řádově nevýznamnými úsporami na manipulační technice a komunikacích.

Varianta vybraná pro další posouzení předpokládá 1 x MBÚ ve východní lokalitě a 2 x překládací stanice.

To na druhé straně zvyšuje bezpečnost provozu za situace, že v kraji není jiné zařízení, protože jedna linka může v nepřetržitém provozu dočasně nahradit výpadek druhé. Proto se předpokládá zachování zdvojení linek mechanické úpravy i v další projekční fázi. Výstavba zařízení jen v jedné lokalitě ovšem snižuje řadu organizačních a technických rizik Projektů.

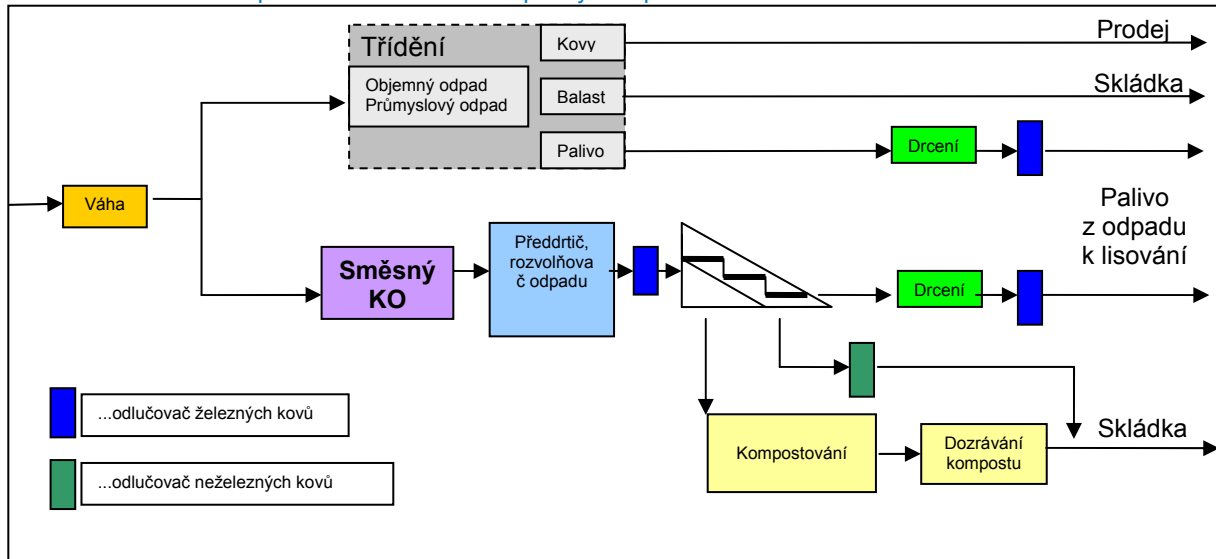
Z výše uvedené analýzy a s přihlédnutím k rozpracovanosti technického řešení varianty jediné linky MBÚ je možno usuzovat, že varianta 4 (a varianty 3 a 5) budou relativně výhodnější, než varianty 1 a 2, zahrnující dvě linky MBÚ. Protože jsou varianty 3 a 4 prakticky finančně rovnocenné, rozhodnutí o výběru spíše závisí na tom, zda se investor přikloní k výstavbě překládací stanice východ (která je ve variantě 3 oproti variantě 4 navíc) jako doplňkového prvku systému, nebo nikoliv. S ohledem na možnost získat na výstavbu infrastruktury dotaci a na potřebu usnadnit obcím ve východní části kraje přístup do MBÚ by mohlo být vhodnější přiklonit se k variantě 3, pokud se podaří najít pro překládací stanici vhodnou lokalitu v blízkosti Karlových Varů. K tomuto názoru se také na projednání přiklonili potencionální investoři a tato varianta byla tedy dále rozpracována v další části KP.

3.1.3 Popis technologií

3.1.3.1 Zařízení pro mechanickou úpravu SKO

Možné technologické uspořádání zpracovatelského závodu zahrnující systém nakládání se směsným komunálním a objemným odpadem je následující:

Obrázek 3.1: Schéma zpracovatelského závodu pro výrobu paliva z KO

Zdroj: Vlastní průzkum

Odpad je přivážen sběrnými svozovými vozidly nebo velkokapacitními kontejnery z překládací stanice odpadů nebo přímo ze svozové trasy. Po přivezení do zpracovatelského střediska je vozidlo zváženo a odpad je vyprázdněn na venkovní manipulační plochu pod přístřeškem.

Pomocí nakladače s otočným ramenem jsou z odpadu vytříděny velké předměty určené buď pro další zpracování spolu s objemným odpadem nebo uloženy do kontejneru jako balast určený na skládku (např. keramika, stavební odpady a pod.).

SKO určený ke zpracování je dopravním mechanismem přihřnován na pohyblivý dopravník na úrovni podlahy a odtud je dopravován do třídící linky. Navržené je vybudování jednoho zařízení v lokalitě „východ“. Kapacita linky je cca 10 tun/hod., při nepřetržitém provozu cca 80 tis. t/rok, předpokládá se zdvojení linek v jednom zařízení a při plném naplnění kapacity provoz v prodloužené směně.

3.1.3.2 Biologická úprava podsítného podílu

Environmentální požadavky ve vztahu k biologické úpravě nejsou zcela jednoznačné – není jasné, zda tento proces musí probíhat v uzavřeném prostoru, nebo zda může fungovat na otevřené ploše.

V dalších výpočtech studie předpokládá bezpečnou variantu, tj. že úprava probíhá v uzavřeném prostoru.

Zařízení bude sestávat z kompostovacího zařízení v téže lokalitě jako mechanická úprava s kapacitou 30 000 tun za rok, tj. cca 60 tun/den (kontinuální provoz celoročně) pro podsítnou složku SKO s kompostováním na hromadách na otevřené kompostovací ploše.

Na zabezpečené ploše pro kompostování vybavené záchytnou jímkou srážkových vod a technikou bude zdržení materiálu v průměru cca 4 měsíce, produkce bude ihned po stabilizaci expedována na skládku, v případě že bude potřeba dalšího dozrání materiálů předpokládá se dozrávací plocha v areálu skládky. Vyrobený „špinavý“ kompost může být z části využit jako materiál pro technické zabezpečení skládky.

Toto technické řešení pro biologickou úpravu odpadů je nákladově velmi efektivní, ale může být rizikové ve vztahu k požadavku používat nejlepší dostupné techniky a proto v další fázi zpracování bylo nahrazeno předpokladem, že biologická úprava proběhne v uzavřené hale s čištěním odpadních vzdušín

3.1.3.3 Zařízení pro zpracování objemného odpadu

Zařízení může poskytovat i kapacitu pro příjem vytříděných průmyslových odpadů, jeho primární poslání ovšem zůstává zpracování KO.

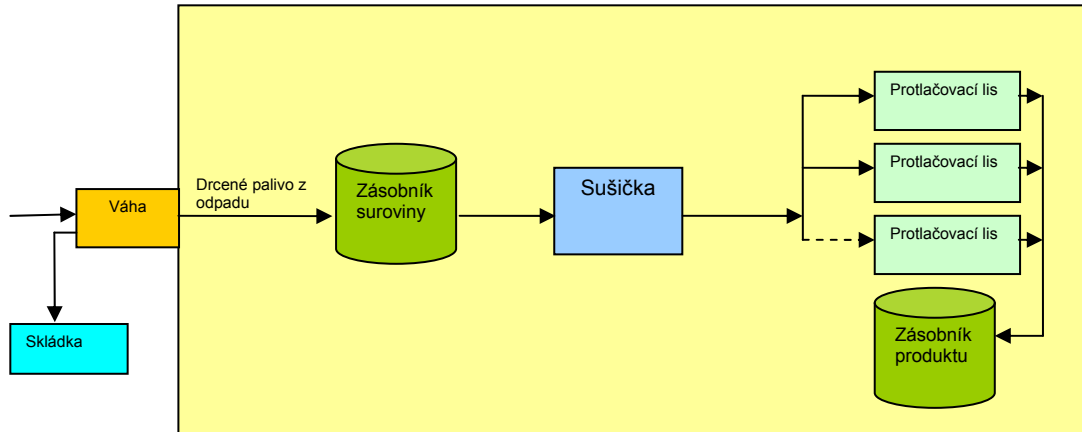
Zde bude ručně tříděn a štěpkován odpad, který bude vyloučen z třídění otočným nakladačem na vstupu a dále objemný odpad a další energeticky hodnotný odpad větších rozměrů přivážený v kontejnerech z různých dodavatelských středisek nebo výrobních jednotek. Výstupem bude palivo z odpadu v podobě granulátu pro přímý odběr do energetického zařízení, kovové odpady, vytříděné odpady podléhající zpětnému odběru a podobně. Předpokládá se využití přibližně 50 % objemných odpadů, jejichž produkce v r. 2020 dosáhne dle prognózy necelých 18 tis. tun.

Zařízení může poskytovat i nějakou kapacitu pro příjem vytříděných průmyslových odpadů s významným energetickým potenciálem, které je možno využít jako palivo z odpadu. Jeho primární poslání ovšem zůstává zpracování komunálních odpadů.

3.1.3.4 Zařízení pro úpravu paliva z odpadu pro termické využití

Účelem zařízení je připravit palivo z odpadu na podmínky odpovídající požadavkům předpokládaného odběratele nebo odběratelů. Kapacita potřebná pro zpracování nadsítné frakce z mechanické úpravy směsných a objemných KO bude necelých 40 tis. tun/rok. Palivo přichází zbavené nežádoucích podílů, které byly vyloučeny v mechanické úpravě.

Obrázek 3.2: Schéma zařízení pro úpravu paliva z odpadu pro termické využití

Zdroj: Vlastní průzkum

Na vstupu do úpravárenského závodu je odpad zvážen a vyložen na volnou plochu, odkud je nakladačem dávkován do sušičky, která zajišťuje snížení vlhkosti na 16 %. Následně je materiál vynášen dopravníkem do zásobníku, ze kterého je materiál dávkován do dvou protlačovacích lisů. Granulát o požadované velikosti postupuje do zásobníku, odkud je předáván k expedici. Jeden protlačovací lis je v rezervě.

3.1.3.5 Překládací stanice

Předpokládá se využití dvou překládacích stanic v okolí měst Karlových Varů a Chebu.

Překládací stanice slouží jako terminály pro výsyp SKO svážených z částí kraje vzdálených od zpracovatelských zařízení pro směsné (případně i objemné) KO. Pro provoz překládací stanice se uvažovala kapacita kolem 20 tis. t/rok přeložených KO. Svozové automobily budou v zastřešené hale částečně nebo zcela chráněné opláštěním vysypávat odpady z rampy do přistavených velkoobjemových kontejnerů (dále jen „VOK“). Nakladač slouží k čištění boxů od přesypaných odpadů a k případnému přihutnění odpadů ve VOK. Naplněné VOK budou v soupravě dvou kusů převáženy nákladním automobilem s návěsem ke zpracování na MBÚ. Předpokládá se využití dvou překládacích stanic v okolí měst Karlových Varů a Chebu.

3.2 Institucionální uspořádání – počáteční vymezení možností

Byly prošetřovány následující varianty institucionálního uspořádání:

3.2.1 Způsob realizace A – Tradiční řešení

Klíčovou charakteristikou obou způsobů realizace A je to, že investorem (a žadatelem o podporu) je veřejný sektor.

V případě A1, vlastník infrastruktury je rovněž provozovatelem.

V případě A2, vlastník vybere soukromého provozovatele prostřednictvím veřejné soutěže.

Klíčovou charakteristikou obou způsobů realizace A je to, že investorem (a žadatelem o podporu) je veřejný sektor.

Na základě této klíčové charakteristiky jsou zvažovány dvě možnosti:

- **A1 „smíšený“ model** – vlastník infrastruktury je rovněž provozovatelem.

Podle tohoto uspořádání majetek jak vlastní, tak provozuje, veřejný sektor (dále jen „VS“). Není pravděpodobné, že by se všechny obce v kraji účastnily Projektu „od začátku“. Z tohoto důvodu bude důležité uvážit prostředky, kterými je poskytován přístup ke službám zpracování odpadu všem obcím. Tohoto by bylo asi nejlépe dosaženo nabízením služby všem obcím na základě rovnocenných podmínek. Zahrnovalo by to jasné rozdělení rolí „zakládajících obcí“ jako investorů a všech obcí jako potenciálních zákazníků s přístupem ke službám za rovnocenných podmínek.

- **A2 „oddílný“ model** – vlastník vybere provozovatele prostřednictvím veřejné soutěže.

Podle tohoto uspořádání zůstává majetek ve vlastnictví VS, ale provoz zajišťuje subjekt ze soukromého sektoru (dále jen „SS“). Toto uspořádání by bylo možné zajistit dvěma mírně odlišnými způsoby:

- Outsourcing – podle tohoto uspořádání by veřejný subjekt vyhlásil soutěž pouze na provozování zařízení SS. Smlouvy s obcemi by byly uzavřeny s veřejným subjektem, který vybírá platby za danou službu a platí provozovateli podle objemu zpracovaného odpadu.
- Koncese – podle tohoto uspořádání by zakládající obce nabídly marketing, prodej a provoz jako soutěžní zadání v kvazi koncesním ujednání. V návaznosti na stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) k předkládanému dotazu, zda nezakládající obce jsou vyňaty z povinnosti postupovat podle zákona č.137/2006 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění předpisů pozdějších (dále jen „ZVZ“) při poptávání služeb OH²⁰, nám při žádosti o další konkretizaci bylo

²⁰ Bude nutné i zkoumat dopad nové judikatury ESD v této oblasti (zejména rozsudek ze

Tento způsob realizace lze realizovat buď prostřednictvím kapitálové společnosti (s.r.o. nebo a.s.) anebo prostřednictvím svazku obcí.

Způsob realizace B je založen na koncepci smluvního partnerství SS a VS, podle kterého je spolupráce mezi subjekty stanovena v dlouhodobé smlouvě (ve formě veřejné zakázky nebo koncesní smlouvy).

poskytnuto ústní vyjádření, dle kterého je tato výjimka z působnosti ZVZ v tomto případě aplikovatelná.

V obou případech by musely „zakládající obce“ vytvořit subjekt jednající jako „majitel-provozovatel“ nebo jako „majitel a zadavatel“. V právním a institucionálním jazyku by tento subjekt mohl být vytvořen jako:

- kapitálová společnost (s.r.o. nebo a.s.) řízená výhradně účastnickými obcemi:
 - jedna podmožnost, podle které poskytuje společnost služby přímo;
 - jedna podmožnost, podle které společnost vyhlásí soutěž na provoz ze strany SS (komunální společnost si podrží vlastnictví majetku); nebo jako
- komunální sdružení (svazek obcí):
 - jedna podmožnost, podle které poskytuje svazek služby přímo; a
 - jedna podmožnost, podle které svazek vyhlásí soutěž na provoz ze strany SS (komunální sdružení si podrží vlastnictví majetku).

Tato institucionální uspořádání by byla omezena (nejprve) na zakládající obce.

3.2.2 Způsob realizace B – inovativní smluvní partnerství

Způsob realizace B je založen na koncepci smluvního partnerství SS a VS, podle kterého je spolupráce mezi subjekty stanovena v dlouhodobé smlouvě (ve formě veřejné zakázky nebo koncesní smlouvy). V rámci tohoto obecného uspořádání jsou zvažovány dvě odlišné podmožnosti.

Způsob realizace B1 – DBFOO

VS od SS požaduje, aby tento navrhl, postavil, financoval, provozoval, a vlastnil zařízení („Design, Build, Finance, Operate, Own“), a to po dobu trvání smlouvy. K vyvolání zájmu partnera ze SS participovat na Projektu by muselo být dostatečně dlouhé období platnosti této smlouvy, aby to odůvodnilo investice ze strany SS.

Ve způsobu realizace B1, zadavatel předá veškerou odpovědnost za realizaci investice a její provoz SS, který zařízení alespoň po dobu smlouvy vlastní.

Ve způsobu realizace B2, SS zajišťuje projekci, výstavbu a následně provoz zařízení, ale VS ho vlastní a financuje.

Způsob realizace C je založen na koncepci, kde partneři z VS a SS vytvoří podnik, ve kterém mají oba účast.

VS po dobu platnosti dlouhodobé smlouvy zařízení nevlastní. V rámci tohoto uspořádání by mohla nastat situace, že by na konci platnosti smlouvy byla infrastruktura převedena na VS. V současné době se ovšem s tímto řešením nepočítá.

Dalším klíčovým faktorem, který ovlivňuje případný vstup SS do realizace Projektu je skutečnost, že by VS musel poskytnout přiměřenou záruku za množství dodaných odpadů (a kompenzovat soukromého provozovatele v případě nedodání tohoto minimálního množství).

Způsob realizace B2 – DBO

Tato možnost je podobná způsobu realizace A2 v tom, že VS je majitelem infrastruktury, ale se SS je uzavřena smlouva na projektové činnosti, výstavbu a následný provoz (ale ne na financování nebo vlastnictví) zařízení po dobu trvání smlouvy. U tohoto způsobu realizace je rozumné předpokládat, že by mohlo být předmětem soutěže kratší trvání smlouvy, než podle varianty DBFOO, které by bylo přesto pro SS atraktivní (a to protože nemusí umořit tak velkou investici v průběhu dané smlouvy).

V rámci tohoto způsobu realizace B2 by bylo možné použít přístup „outsourcingu“ nebo „koncesní“ přístup tak, jak je uvedeno výše v ujednání A2.

Stejně jako u způsobů realizace A by musely být skupinou obcí dohodnuty a provedeny postupy, pomocí kterých by skupina obcí jednala jako VS. Stejně jako v uspořádání A by se mohlo jednat o komunální společnost nebo svazek obcí.

3.2.3 Způsob realizace C – inovativní institucionální partnerství

Způsob realizace C je založen na koncepci, kde partneři z VS a SS vytvoří instituci (podnik), ve kterém mají oba účast. V právních a institucionálních termínech by tento subjekt mohl mít celou řadu různých forem. Nejrealističtější možnosti však jsou:

1. akciová společnost (a.s.) se zapojením SS (např. společnost složená z akcionářů včetně zúčastněných obcí, kraje a jedné nebo více soukromých společností); a
2. společnost s ručením omezeným (s.r.o.) se zapojením SS.

V obou případech je možno si představit možnost kontroly (ovládání) společnosti jak SS, tak ze strany VS.

U způsobu realizace C1 je založena nová společnost s majetkovou účastí zadavatele a vybraného SS, která zároveň zařízení provozuje.

U způsobu realizace C2 je založena nová společnost s majetkovou účastí zadavatele a vybraného SS, s tím, že provoz zařízení je dále svěřen SS.

V rámci tohoto uspořádání mohou být zvažované dvě varianty:

Způsob realizace C1 – Joint Venture (podnik se společnou účastí) „kompletní“ služby

Podle tohoto způsobu realizace, přebere takovýto podnik odpovědnost za kompletní službu:

- příprava Projektu a realizace;
- společné vlastnictví a údržba zařízení; a
- provoz zařízení.

Toto nese určité podobnosti s A1 a B1 v tom, že jeden subjekt vykonává veškeré služby.

Uspořádání C2 – Joint Venture (podnik se společnou účastí) „vlastnictví“ služby

Podle tohoto způsobu realizace nese tento podnik odpovědnost za realizaci Projektu a vlastnictví infrastruktury, ale cestou soutěže by byl vybrán jiný subjekt pro provoz infrastruktury podle smlouvy. V určitých ohledech je toto uspořádání podobné A2.

3.2.4 Další specifikace způsobů realizace

K pochopení jednotlivých možností a pro zhodnocení kritických kroků, rizik a časových omezení spojených s každou z možností, byl zpracován detailní harmonogram pro každou z těchto šesti způsobů realizace, viz Příloha A.

Tabulka 3.3: Kritické kroky²¹

	Projektová příprava			Financování	Výstavba		Vlastnictví	Provoz	Odbyt
	Pozemek	DÚR	DSP		Zhotovitel	Technický dozor			
A1	VS	VS / Dod.	VS / Dod.	VS	Dod. I	Dod. II	VS	VS	VS / ex.sub.
A2	VS	VS / Dod.	VS / Dod.	VS	Dod. I	Dod. II	VS	Prov.	VS / prov.
B1	Prov.	Prov.	Prov.	Prov.	Prov.	Dod. II	Prov.	Prov.	Prov.
B2	Prov.	Prov.	Prov.	VS	Prov.	Dod. II	VS	Prov.	Prov.
C1	ZS	ZS	ZS	ZS	Dod. I	Dod. II	ZS	ZS	ZS / ex.sub.
C2	ZS	ZS	ZS	ZS	Dod. I	Dod. II	ZS	Prov.	ZS / prov.

Zdroj: Vlastní analýza

3.3 Metodologie

Následující oddíl této Závěrečné zprávy popisuje přístup, který byl přijat pro posouzení výhod a nevýhod jednotlivých možností ve vztahu k možným způsobům realizace.

3.3.1 Přehled postupu

Zhodnocení možných „způsobů realizace“ popsaných výše je založeno na multikriteriální analýze, kde kritéria jsou určena na základě dříve stanovených cílů zadavatele.

Zhodnocení možných „způsobů realizace“ (uspořádání a možnosti) popsaných výše je založeno na MKA. MKA je použita jako způsob kombinace numerického a ne-numerického analytického posouzení v porovnatelném formátu tak, aby bylo možné poskytnout dostatek informací osobám, které musejí učinit rozhodnutí. V rámci posouzení potenciálních způsobů realizace byl v této zprávě uplatněn zjednodušený postup MKA, který zahrnuje definování kritéria pro každý z cílů Projektu, použití bodovacího systému na každé takovéto kritérium a následné sloučení výsledků prostřednictvím tabulky vážených hodnot. Konečný výsledek je vyjádřen jako součet vážených bodů pro různá kritéria. Zatímco konečný výsledek umožňuje seřazení možností, v tomto případě zde zůstává určitý stupeň subjektivity, protože hodnocení počtu kritérií je předmětem odborného odhadu a výsledky MKA je tedy třeba vnímat jako podpůrný nástroj pro rozhodování, nikoliv jako náhradu pro demokratický rozhodovací proces.

²¹ Vysvětlení zkratk: DÚR = dokumentace k územnímu řízení, DSP = dokumentace ke stavebnímu řízení, VS = veřejný subjekt, Dod.= soukromý dodavatel (Dod. I = první dodavatel), ZS = zřízená společnost, Prov. = provozovatel vybrán veřejnou soutěží, ex.sub. = externí subjekt vybrán veřejnou soutěží

Výsledky této analýzy je třeba vnímat jako podpůrný nástroj pro rozhodování, nikoliv jako náhradu pro demokratický rozhodovací proces.

Kritéria pro analýzu byla odvozena přímo z výše uvedených nastavených cílů. Je třeba připomenout, že MKA předpokládá, že vybrané technické řešení, které již bylo určeno prostřednictvím dřívější Studie proveditelnosti, je na způsobu realizace v zásadě nezávislé.

V souladu se zadávacími podmínkami Projektu byl nastaven systém vážení, a to takovým způsobem, aby byla největší důležitosti přisuzována finančním výsledkům.

3.3.2 Dosažení vymezených cílů

Dosažení kvality služeb v Projektu je obecně požadováno ve vztahu k realizaci:

- a. základních provozních činností MBÚ, včetně kvality předávání lehké frakce a zbytkového odpadu ke skládkování, jakož i podpůrných (např. údržbářské, revizní a monitorovací práce na MBÚ) a souvisejících činností; a
- b. služeb vůči zákazníkům – obcím (např. specifické evidenční a vykazovací povinnosti provozovatele MBÚ, sms zprávy v případě krizových situací a živelných pohrom, on-line přístupy k účtům obcí atd.).

Klíčovou kategorií pro posouzení kvality služeb je tedy kategorie služeb uvedená pod písm. (a) a zejména ta část služeb, kterou lze označit za „základní provozní činnosti MBÚ, včetně kvality předávání lehké frakce a zbytkového odpadu ke skládkování“. Tyto služby zahrnují tyto dílčí činnosti a aktivity:

- převzetí odpadů;
- provoz technologické linky na úpravu KO; a
- skladování a předávání výstupů z provozu technologické linky (lehká frakce k energetickým účelům a zbytkový odpad k skládce).

Tyto základní provozní činnosti jakož i podpůrné činnosti lze úspěšně vykonávat pouze za předpokladů dostatečného odborného personálu vyškoleného pro provoz MBÚ, schopného nepřetržitě zajistit řádný hospodárny a efektivní chod MBÚ bez nežádoucích vlivů na životní prostředí. Tento požadavek je klíčový zejména ve fázi zkušebního provozu MBÚ a prvních měsíců řádného fungování MBÚ.

Cíl 1 je zaměřen na zajištění klíčových služeb nakládání s odpady po jejich sběru. Se zřetelem na dílčí cíle je jasné, že technické řešení a všechny zvažované způsoby realizace musí být v souladu s právními a metodickými omezeními, které vyplývají z:

- a. právních závazků ukládaných na obce v oblasti poskytování služeb OH;
- b. environmentální legislativy ES a ČR;
- c. platných zákonů s ohledem na aktuální platná smluvní ujednání pro služby OH; a
- d. právních předpisů příslušných pro zadávání veřejných zakázek.

Výše uvedené představuje minimální nutné podmínky, které musí splnit všechny posuzované způsoby realizace a jako takové nejsou tedy uváděny jako kritérium v rámci MKA.

S ohledem na odrážku b. výše je zvláště důležité, aby vybraný, resp. doporučený způsob realizace zajistil:

- shodnou úroveň biologické stabilizace s (budoucími) platnými požadavky podle české a evropské legislativy tak, aby biologicky stabilizované frakce mohly být ukládány na skládky;
- soulad s platnými standardy pro paliva z odpadu a s požadavky na jeho vlastnosti na trhu; a
- shodu s podmínkami environmentálních povolení, zejména těch, které vyplývají z používání BAT podle režimu integrovaná prevence a omezování znečištění.

Jak již bylo uvedeno v Kapitole 2, tyto tři výše uvedené požadavky jsou původci důležitých nejistot spojených s realizací Projektu.

Zbývající dílčí cíle jsou:

- dílčí splnění cílů POH ČR, POH KVK a POH obcí - mezi národními, krajskými a obecními POH a platnou právní regulací existuje silná vazba; a
- pokračující zlepšování kvality zákaznických služeb a ochrany životního prostředí příslušející OH v kraji.

3.3.3 Kvalita služeb

Kvalita služeb byla v rámci hodnocení zahrnuta pod kritérium „kontrola“.

Časová náročnost způsobů realizace je začleněna mezi prvořadé cíle a je rovněž hodnocena.

Analýza časové náročnosti jednotlivých způsobů realizace Projektu, jakožto jednoho z kritérií dosažení vymezených cílů, spočívá v posouzení doby trvání procesu Projektu od schválení tohoto KP po zahájení zkušebního provozu MBÚ.

Otázka „kvality služeb“ je nejvíce ovlivňována provozními postupy a výkonností (schopnostmi) managementu. Co se týká efektivnosti managementu dá se říci, že je poplatná různým způsobům realizace. Nicméně tyto odchylky mezi jednotlivými způsoby realizace jsou dále převáženy dalšími faktory, které existují v rámci Projektu, a to bez ohledu na vybraný (doporučený) způsob realizace, jako jsou například dostupnost kvalifikované pracovní síly atd. Kvalita služeb jako takových je v kontextu tohoto hodnocení nejvíce ovlivněna politikou managementu. Kontrola této politiky se těší nejvyšší důležitosti. Z tohoto důvodu byly záležitosti kvality služeb v rámci hodnocení zahrnuty pod kritérium „kontrola“.

Přestože již byly vyjádřeny všechny explicitní dílčí cíle, je na závěr nezbytné uvést poslední, dosud nezmíněný, a to je načasování, resp. časová náročnost a z ní vyplývající splnění podmínek ve snížení odstraňování odpadu skládkováním. Z výše uvedeného je tedy časová náročnost způsobů realizace začleněna mezi prvořadé cíle a je tedy rovněž posuzována a hodnocena.

Kritérium

- **Načasování (časová náročnost)** – pravděpodobnost, že způsob realizace povede k úspěchu v termínu 2013.

Časová náročnost

Analýza časové náročnosti jednotlivých způsobů realizace Projektu, jakožto jednoho z kritérií dosažení vymezených cílů, spočívá v posouzení doby trvání procesu Projektu od schválení tohoto KP po zahájení zkušebního provozu MBÚ.

Základem tohoto posouzení byla doba trvání jednotlivých aktivit, dílčích kroků, které musí být realizovány právě do doby zahájení zkušebního provozu MBÚ.

Základními předpoklady pro určení časové náročnosti jednotlivých způsobů realizace byly:

- dodržování minimálních zákonných lhůt jednotlivých dílčích kroků, jsou-li tyto lhůty povinné; a
- odborné stanovení časového rozmezí dalších dílčích kroků Zpracovatelem KP.

3.3.4 Finance

Kriterium s nejvyšší vahou je cena za tunu upraveného odpadu.

Cíle rovnoprávnosti a solidarity byly posouzeny prostřednictvím kritéria „kontrola“ – čím větší je kontrola ze strany obce, tím snadnější bude nastavit podmínky, které povedou ke spravedlivé cenotvorbě při respektování solidarity.

Finanční model umožňuje zkoumat vliv široké škály proměnných. Některé z nich slouží k rozlišení způsobů realizací, a některé reflektují rizika, která mohou zasahovat do všech způsobů realizace.

Finanční aspekty Projektů jsou uvedeny v cíli 2. I zde (jako u cíle 1) existuje řada dílčích cílů ve formě závazných omezení. Tyto požadavky byly převzaty prostřednictvím hraničních podmínek použitých v modelu FA. V této kategorii jsou:

- Cíl 2 b) – omezení dostupností tarifů;
- Cíl 2 d) – omezení veřejných financí.

Dvě úvahy týkající se „hodnoty za peníze“ zahrnuté v cíli 2 (jak pro občany, tak i obce) jsou řešeny prostřednictvím kvantitativního kritéria ceny za tunu. Toto kritérium zároveň vyjadřuje tzv. „hodnotu za peníze“ (dále také „VFM“) a odráží do jaké míry způsob realizace maximalizuje přínos dosažitelný přes zapojení veřejného sektoru (cíl 2 f)) a veřejné podpory (cíl 2 g)).

Je třeba připomenout, že kritéria cíle rovnoprávnosti a solidarity (cíl 2 e) zde nebyly zahrnuty. Zaprvé, dosažení rovnoprávnosti a solidarity je záležitostí politického určení. Zadruhé, potenciál obcí pro zajištění rovnoprávnosti a solidarity, pokud se tak rozhodnou, je hodnocen v cíli vedení prostřednictvím kritéria „kontrola“ – čím větší je kontrola ze strany obce, tím snadnější bude nastavit podmínky, které povedou ke spravedlivé cenotvorbě při respektování solidarity.

Finanční zhodnocení jednotlivých způsobů realizace bylo prováděno s použitím souboru vzájemně propojených pracovních sešitů ve formátu MS Excel, které tvoří finanční model. Model umožňuje měnit vstupní hodnoty hodnocených proměnných, včetně:

- ceny za skládkování;
- hodnoty paliv z odpadu;
- investičních nákladů;
- úrovně získané podpory z OPŽP; a
- míry využití kapacity zařízení.

Model také umožňuje změnu dalších proměnných (náklady, výnosy, úroveň podpory), kterým jsou přiřazovány specifické hodnoty pro každý způsob realizace tak, aby se tento způsob realizace mohl podrobně charakterizovat.

Mezi tyto hlavní proměnné patří:

- transakční náklady;
- kapitálové náklady;

Hlavním cenovým výstupem z modelu je cena za úpravu odpadu od okamžiku, kdy odpad dosáhne zařízení MBÚ nebo příslušné překládací stanice. Tato cena nezahrnuje cenu za svoz. Jako taková umožňuje provést přímé porovnání s cenou skládkování.

Počáteční finanční zatížení municipalit je druhým kritériem pro posouzení finančního dopadu různých způsobů realizace.

- náklady na výstavbu snížené o 10 % pro možnosti B1 a B2 (z důvodu zapojení zkušeného soukromého provozovatele do projekce zařízení); a
- provozní zisk tam, kde provozovatel neinvestuje do zařízení, ale nese značná provozní rizika – 5 % z obrátu v případě možností A2, B2 a C2.

Výstupem modelu je podrobné uvedení investičních a provozních nákladů spojených s jednotlivými způsoby realizace a rovněž hodnota klíčového ukazatele – dlouhodobé průměrné ceny za tunu využití a odstranění KO Projektem (rovněž pro každý z uvažovaných způsobů realizace).

Je důležité mít na paměti, že hlavním cenovým výstupem z modelu je cena za OH od bodu, kdy odpad dosáhne zařízení MBÚ nebo jeho související dopravní zařízení. Tato cena nezahrnuje cenu za svoz. Jako taková umožňuje provést přímé porovnání s cenou skládkování.

Pro odhad celkových nákladů pro potřebu porovnání se současnou situací je nutné odhadnout náklady za svoz.

V současné době většina obcí platí jednu cenu za kombinovanou službu sběru a odstranění odpadů. V současnosti dosahují celkové průměrné ceny za tunu KO při kombinovaných službách v kraji 2 200 Kč²². Průměrná cena na skládku, z veřejně dostupných ceníků, je asi 1 350 Kč na tunu. Za předpokladu, že dlouhodobé hromadné smlouvy mají 10 % slevu, může být průměrná cena za sběr na tunu KO odhadnuta na asi 950 Kč.

Kritéria jsou:

- cena za jednu tunu upraveného odpadu MBÚ procesem, a její vývoj; a
- počáteční finanční zatížení municipalit.

V současnosti dosahují veřejné služby v oblasti OH výrazných ztrát, a proto je celkové zatížení obcí nevyhnutelně závislé také na možnosti, na jakou úroveň budou schopny zvýšit sazby za účelem dosažení včasné návratnosti vložených prostředků. Tento faktor je ovšem stejný pro všechny způsoby realizace a proto nebyl posuzován.

²² Výsledek z dotazníkového průzkumu

Výsledky finančního modelu jsou, bez ohledu na způsob realizace, charakterizovány dominancí provozních nákladů oproti investičním nákladům, a to hlavně náklady na skládkování a za odbyt paliva z odpadů. Vliv míry využití kapacity je také důležitý.

Výchozí varianta předpokládá zvýšení poplatků za ukládání odpadu na skládku ze současných 400 Kč/tunu na 1 300 Kč/tunu, dle návrhu MŽP (který ovšem dosud neuspěl u vlády)...

...a dále odbyt paliva z odpadů zdarma...

... investiční náklady ve výši cca 830 mil. Kč (tj. na úrovni typické pro Rakousko)...

...40% podporu z OPŽP...

...a až 95% využití kapacity zařízení.

Důležité úvahy a předpoklady

Výsledky finančního modelu jsou, bez ohledu na způsob realizace, charakterizovány:

- dominancí provozních nákladů po dobu životnosti Projektu (faktorem větším než 5 : 1 v porovnání s investičními náklady);
- dominancí dvou faktorů v provozních nákladech:
 - jednotkové náklady na odstranění biostabilizovaných frakcí na skládkách;
 - jednotkové náklady na umístění (odstranění nebo prodej) paliva z odpadu; a
- silným vlivem na cenu z důvodu poměru využití kapacity zařízení MBÚ.

Na základě vysoké citlivosti výsledku těchto faktorů je důležité uvážit předpoklady provedené v standardním (vzorovém) případě:

- Poplatky za skládkování se zvyšují v souladu s návrhem MŽP (jaro 2009) – ačkoliv tento návrh neprošel legislativním schválením, předpokládá se, že v nadcházejícím období v obdobném znění bude schválen:
 - poplatky za skládkování 1 300 Kč za tunu odpadu od roku 2013;
 - předpokládá se, že se základní cena za skládkování udrží na úrovni odpovídající stávající průměrné základní ceně v kraji – asi 750 Kč za tunu odpadu;
 - finanční rezerva na rekultivaci skládek si zachová stávající úroveň 100 Kč za tunu odpadu; a tím pádem
 - cena vstupu na skládky pro KO je **2 150 Kč za tunu**.
- Existuje zde slabý, ale přiměřeně stabilní trh s palivy z odpadů, jehož tržní hodnota je blízko nákladům za jeho přepravu a jako taková generuje čisté výnosy rovné nule (tzn. zákazníci jsou ochotni ke sběru zadarmo).

Standardní scénář také používá:

- zvýšené investiční náklady (100 % vyšší než původní předpoklad), které odpovídají investičním nákladům za tunu instalované kapacity asi 9 000 Kč nebo 370 Euro. Toto představuje střední hodnotu v rozsahu 250 – 500 Euro za tunu instalované kapacity, která byla uváděna během studijní návštěvy Rakouska a Německa; a
- míru podpory 40 % uznatelných nákladů kapitálové investice.

Využití standardního scénáře předpokládá, že na zařízení MBÚ směřuje 75 % celkového toku SKO v kraji (a 25 % jde na skládky). Z toku odpadů stoupajících během období 2014 – 2021 z asi 85 000 tun na mírně nad 100 000 tun lze stanovit, že toto zařízení (kapacita 80 000 t) je provozováno mezi 75 % a 95 % kapacity během prvních sedmi let a poté poběží s kapacitou asi 95 %, tzn. blízko plného využití. Potenciál dosažení těchto toků odpadů a jejich poměrů v praxi je základním předpokladem.

3.3.5 Stabilita

Stabilita je hodnocena hlavně z pohledu rizik. Tato rizika byla uvážena prostřednictvím právní analýzy potenciálních rizik a sestavení kvantitativního registru rizik.

Cíl 3 se týká primárně rizik. Tato rizika byla uvážena prostřednictvím:

- právní analýzy potenciálních rizik;
- sestavení registru rizik (viz Příloha B); a
- použití numerických parametrů u každého rizika v registru rizik s cílem získání okamžitých odhadů potenciálního rozsahu nákladů spojených s pesimistickými a optimistickými scénáři – absolutní hodnoty těchto okamžitých odhadů je třeba zvažovat s velkou opatrností. Relativní pořadí a komparativní rozsah těchto odhadů lze využít jako spolehlivější ukazatel, než absolutní hodnoty.

Kritéria jsou:

- pořadí rizik na základě právního vyhodnocení (nejméně rizikové = nejlepší = 1); a
- průměrný rozsah relativního rizika:
 - identifikace nejvýhodnější způsobu realizace.

3.3.5.1 Právní rizika

U každého způsobu realizace Projektu byla posuzována rizika vyvolaná:

- porušením zákona o zadání veřejných zakázek;
- porušením závazků z právních vztahů obcí; a
- úpadkem, exekucí, apod. na majetek soukromého subjektu.

Z hlediska obce je realizace Projektu vedle již popsanych přínosů spojena rovněž s právními riziky, které mohou vyvstat při každém z prezentovaných způsobů realizace Projektu. Míra rizikovosti každého způsobu realizace Projektu se však nicméně liší.

U každého způsobu realizace Projektu byla posuzována zejména rizika vyvolaná:

- porušením povinností vyplývajících ze ZVZ při realizaci Projektu;
- porušením závazků z právních vztahů, do kterých obec v jednotlivých způsobech realizace Projektu vstupuje a to ze strany soukromého subjektu podílejícího se na Projektu s obcí; a
- úpadkem, exekucí, výkonem rozhodnutí nařízeným na majetek soukromého subjektu, který se na Projektu v rámci jednotlivých způsobů realizace Projektu podílí s obcí.

Míra rizikovosti každého způsobu realizace Projektu byla posuzována ze dvou hledisek: z pohledů četnosti rizik a možnosti jejich řízení.

Povinnosti dle ZVZ se mohou vztahovat na výběr provozovatele zařízení, vlastní výstavbu zařízení, externímu financování, apod. Riziko se projevuje zejména v počátečních fázích realizace Projektu.

V případě nedodržení ZVZ hrozí zejména riziko, že ÚOHS uloží zadavateli pokutu anebo zruší zadání, popřípadě i celou zakázku, což může vést k žalobám ze strany uchazečů.

Tato rizika jsou ale ve značném rozsahu říditelná. Nejvíce zatěžují způsoby realizace A1, A2 a C2.

Na základě uvedených rizik byla posuzována míra rizikovosti každého způsobu realizace Projektu ze dvou hledisek. Prvním hlediskem je četnost rizik, které zatěžují způsoby realizace v rozdílné míře; druhým hlediskem je pak říditelnost těchto rizik v rámci jednotlivých způsobů realizace. Pro určení míry rizikovosti každého ze způsobů realizace Projektu je pak důležité zejména hledisko říditelnosti rizika.

Říditelnost rizika závisí na tom, zda a v jaké míře může obec riziku předcházet anebo se vypořádat s jeho následky. Z praktického pohledu tedy jde o možnost přijetí opatření za účelem vyhnout se negativním dopadům, které s sebou rizika přinášejí.

Kategorie rizik

Jednotlivé kategorie rizik představují dílčí rizika, které se více či méně projevují v jednotlivých způsobech realizace Projektu a jsou uvedeny v Příloze C – Kategorie právních rizik.

Rizika vyvolaná porušením ZVZ

Okruh rizik spojených se ZVZ se váže především k formální, procesní náročnosti zadávání Projektu. Povinnosti dle ZVZ se mohou vztahovat na výběr provozovatele zařízení, vlastní výstavbu zařízení, externímu financování, apod. Riziko se projevuje zejména v počátečních fázích realizace Projektu.

V případě nedodržení ZVZ hrozí zejména riziko, že ÚOHS uloží zadavateli (obec, nově vytvořená instituce (podnik)) pokutu anebo zruší zadání, popřípadě i celou zakázku. Zrušení zadání, popřípadě zrušení zakázky závisí na závažnosti porušení ZVZ jakož i na fázi, v jaké se Projekt nachází. Porušení ZVZ může být rovněž důvodem pro to, aby třetí osoby požadovaly na zadavateli náhradu škody, která by jim takovým porušením byla způsobena.

Z pohledu obce jako zadavatele jsou zmíněná rizika ve značném rozsahu říditelná. Obec, případně nově vytvořená instituce (podnik), sama připravuje zadávací dokumentaci a do značné míry ovlivňuje celý průběh řízení. Je tedy ve značné míře na zadavateli, zda bude při zadávání postupovat transparentně, v souladu se zásadou zákazu diskriminace a rovného zacházení a jiných principů ovládajících veřejné zadávání, a vyhne se tak případným rizikům.

Uvedené riziko nejvíce zatěžuje způsoby realizace Projektu A1, A2 a C2.

Druhá kategorie rizik spočívá zejména ve smluvních sankcích, odpovědnosti za škodu, přerušení realizace Projektu nebo jeho předčasném ukončení a vypořádání vztahů k zařízení.

Následky těchto rizik jsou nejzávažnější u způsobů realizace Projektu B a C, kde je míra účasti soukromého subjektu nejvýraznější.

Rizika vznikající z porušování závazků z právních vztahů jsou obtížně řiditelná.

Riziko spočívá především v předčasném ukončení Projektu a v následném vypořádání vztahů k MBÚ. Municipality nemá nad těmito riziky žádnou kontrolu, což výrazně zvyšuje rizikovitost.

Rizika spojená s porušením závazků z právních vztahů

Uvedená rizika jsou spojena se závazky ze smluv vzniklých při realizaci Projektu, jako je například koncesní smlouva, smlouvy z veřejných zakázek tak i se vztahy mezi jednotlivými společníky nově vytvořeného subjektu (instituce). Rizika spočívají zejména ve smluvních sankcích, odpovědnosti za škodu, přerušení realizace Projektu nebo jeho předčasném ukončení a vypořádání vztahů k zařízení. Při provozování se rizika mohou projevit zejména ztrátou součinnosti externího provozovatele – majitele zařízení (způsob realizace B), popř. třetí osoby – společníka (způsob realizace C). Těmto rizikům je vlastní, že hrozí po celou dobu provozu MBÚ.

Následky těchto rizik jsou nejzávažnější u způsobů realizace Projektu B a C, kde je míra účasti SS nejvýraznější. Největším rizikem je eventuální zpomalení v uskutečnění Projektu anebo dokonce jeho úplné zmaření jako následek neochoty vybraného partnera ze SS spolupracovat a s tím související povinnost zajistit alternativní zpracování odpadů.

Rizika vznikající z porušování závazků z právních vztahů jsou obtížně řiditelná, protože obec nemá účinné prostředky, aby rizikům předcházela. Např. smluvní pokuty mohou jistou mírou působit na SS jako odrazující prostředek, nicméně nezajistí jeho součinnost v případě nedostatku vůle partnera spolupracovat. Neochota spolupráce externího provozovatele, popř. společníka však tvoří podstatnou překážku realizace Projektu. Z uvedeného důvodu je tak v prvotní fázi realizace Projektu zcela zásadním úkolem nalezení důvěryhodného partnera pro celý Projekt.

Uvedené riziko nejvíce zatěžuje způsoby realizace Projektu B1, B2 a dále C1, C2.

Rizika spojená s úpadkem, exekucí anebo výkonem rozhodnutí

Rizika jsou spojena především se ztrátou vlastnictví subjektu ze SS k MBÚ (způsob realizace B1) nebo zánikem účasti partnera ze SS na institucionálním partnerství (způsoby realizace C1, C2), případně vybraného provozovatele (způsob realizace A2, B2, C2). Stejně jako u předchozího okruhu případů hrozí zmíněná rizika po celou dobu trvání Projektu.

Riziko spočívá především v předčasném ukončení Projektu a v následném vypořádání vztahů k MBÚ. Municipality nemá nad těmito riziky žádnou kontrolu, což výrazně zvyšuje rizikovost.

Uvedené riziko nejvíce zatěžuje způsoby realizace Projektu B1, B2 a C1 a C2.

3.3.5.2 Finanční analýza rizik

Jednotlivé potenciální způsoby realizace Projektu byly v rámci kvantitativní analýzy rizik posuzovány na základě posouzení devíti oblastí rizik a to z hlediska rizik, která drží VS.

Jednotlivé potenciální způsoby realizace Projektu byly v rámci kvantitativní analýzy rizik posuzovány na základě posouzení níže uvedených oblastí rizik a to z hlediska rizik, která drží VS.

Jednotlivá rizika byla hodnocena z hlediska jejich pravděpodobnosti nastání a výše jejich dopadu na realizaci Projektu a to v třech scénářích:

- nejhorší;
- střední; a
- nejlepší.

V rámci této kvantitativní analýzy rizik bylo posuzováno následujících 9 oblastí rizik:

- rizika přípravy a plánování;
- provozní rizika;
- rizika související s pozemky;
- rizika variability příjmů;
- rizika projektové dokumentace;
- rizika stavu majetku na konci Projektu;
- rizika výstavby; a
- ostatní rizika.

3.3.6 Řízení a kontrola

Projekt předpokládá řadu aktivit projektově-manažerské povahy, v rámci kterých mohou být rozlišovány tyto role:

- a. správa a rozvoj²³; a
- b. provozování²⁴.

Zatímco správa je s ohledem na cíle Projektu nezbytnou rolí nositele Projektu²⁵, provozování může být zajišťováno prostřednictvím třetích osob, a to v zásadě ať už jako celek nebo dílčím způsobem.

Z hlediska nositele Projektu je pak zásadní vymezení rozsahu správy Projektu, tj. bude-li se týkat omezeného počtu prvotních členů Projektu nebo bude struktura nositele Projektu umožňovat přistoupení dalších obcí, což by nepochybně vyvolalo i jinou strategii ve vztahu k případnému rozšiřování kapacit MBÚ i Projektu jako celku.

Efektivní plnění funkce správy s ohledem na cíle Projektu dále předpokládá stabilní vlastnickou strukturu tvořenou „zákazníky“ služeb Projektu (obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění předpisů pozdějších).

Dále by měl nositel Projektu mít možnost splnit požadavky příslušného dotačního titulu s ohledem na délku své existence a právní formu.

²³ V kontextu Projektu se jím rozumí souhrn činností nositele Projektu (1) investiční i neinvestiční povahy, kterými se zajišťuje obnova a rozvoj MBÚ, (2) koordinační povahy s ostatními nositeli činností v Projektu (nakládání s lehkou frakcí a zbytkovým odpadem) a (3) kontrolní a monitorovací povahy ve vztahu k provozování MBÚ dle Zákona o odpadech, jakož i jiných činností uložených jako povinnost nositeli Projektu a osoby oprávněné nakládat s komunálními odpady či jednat jménem takových osob či původců odpadu (typicky obce), a to jako osobě odpovídající za organizaci zajišťování služeb v Projektu.

²⁴ V kontextu Projektu se jím rozumí souhrn činností, kterými se zajišťuje úprava komunálního odpadu v souladu se Směrnicí o skládkování. Rozumí se jím zejména dodržování technologických postupů při odběru a úpravě komunálních odpadů, včetně manipulací, skladování a předávání residuí z těchto postupů v souladu s příslušnými provozními řády a povoleními, vedení provozní dokumentace, provozní a fakturační měření, dohled nad provozuschopností systému technologických zařízení MBÚ, příprava podkladů pro výpočet ceny za úpravu komunálního odpadu a další související činnosti; není jím ale správa a rozvoj. Tyto činnosti v sobě zahrnují základní, podpůrné a související služby;

²⁵ Toto platí bez ohledu na to, že některé dílčí úkoly v rámci této role mohou být zajišťovány prostřednictvím subdodávek (například projekční práce, studie, plány atd.)

Kritéria pro posuzování řízení a kontroly u každého způsobu realizace jsou:

- míra ovládnutí provozních a investičních záležitostí a kvality služeb; a
- administrativní zátěž.

Konečné nastavení orgánů (nejvyšší, výkonné a kontrolní) a rozhodovací mechanismy (různá kvóta s ohledem na závažnost rozhodování) v rámci nositele Projektu (zpravidla prostřednictvím stanov, zakládací smlouvy apod.) by měly umožňovat legitimitu rozhodování svých členů²⁶, ale současně také flexibilitu, odbornost a rychlost rozhodování, v případě role provozování je hledání takové kvality rozhodovacích mechanismů obzvláště naléhavé.

Kritéria jsou:

- ovládnutí – rozsah, v jakém orgány obce ovládají:
 - provozní záležitosti včetně nastavení cen, účasti ostatních (nezakládajících) obcí²⁷ a zejména kvalitou služeb;
 - kvalitu služeb – potenciál způsobů realizace k umožnění toho, aby municipální partneři motivovali vysokou kvalitu managementu a provozu maximalizující celkové výhody pro obce a obyvatele co do celkových nákladů a environmentálních přínosů; a
 - investiční záležitosti; a
- administrativní zátěž – stupeň administrativní zátěže, který je nezbytně uvalován na municipální partnery včetně povinnosti plnění podmínek provozních licencí včetně zdravotních, bezpečnostních a environmentálních podmínek²⁸.

Záměrem je hodnotit potenciál každého ze zvažovaných způsobů realizace zajistit dostatečnou kapacitu a silnou motivaci pro vysoké standardy provozu a tedy dosáhnout i finanční efektivnosti. V obecné rovině se jedná o potenciál značných odchylek v úrovni motivace vyplývající z odchylek v návrhu smlouvy, monitorování smlouvy a jejího vymáhání. Tyto odchylky částečně nezávisí na způsobu realizace.

²⁶ S ohledem na skutečnost, že v cílech Projektu se počítá s požadavkem na stabilitu a trvalou udržitelnost Projektu nejvíce se forma čistě smluvní bez existence zvláštní právnické osoby a priori vhodná. V tomto smyslech se v tomto oddíle hovoří o členech, přičemž se předem nepředpokládá, zdali „členství“ bude mít právní formu svazku obcí dle Zákona o obcích, zájmového sdružení právnických osob dle Občanského zákoníku či obchodní společnosti či družstva dle Obchodního zákoníku.

²⁷ Je třeba poznamenat, že kvalita služeb je zvažována odděleně – je při tom uváženo, že to vytváří možnost duplicitního hodnocení. To není považováno za významný problém, protože splnění kritéria kvality s kritériem řízení by bylo spojeno se změnou vah, což by přineslo pravděpodobně podobné výsledky

²⁸ Zařízení bude vyžadovat souhlas IPPC. Prvotní odpovědnost za plnění jeho podmínek bude na držiteli souhlasu. Předpokládá se, že nositelem souhlasu bude provozovatel.

Na základě odborného odhadu byly tyto možnosti seřazeny co do jejich vnímané tendence zajistit vysoce kvalitní služby (nejpravděpodobnější = nejlepší = 1).

Kontrola nad kapitálovou investicí je bodována jednoduše:

- vlastník: 1
- spoluvlastník: 3,5
- žádná vlastnická práva: 6

Administrativní zátěž kladená na municipální partnery byla také posuzována a při následující škále pořadí (1-6 na základě nejmenší zátěže = nejlepší = 1).

3.3.7 Stanovení vah

Otázka stanovení vah v multikriteriální analýze je ovlivňována výslovnou preferencí rozhodujících osob, kterým je tato MKA určena. Jako takové toto vážící schéma klade na první místo finanční cíl tak, jak je specifikováno v zadání v SOD.

Toto schéma vah bylo zadruhé specifikováno tak, aby dalo vyšší váhu na ta kritéria, která byla vyhodnocena numericky, a ve kterých je vyhodnocovací proces považován za nejméně subjektivní.

Z ohledu těchto kritérií byla nejvyšší váha (30 %) kladena na kapitálové požadavky, což představuje nejnižší investiční zatížení VS a cenu za tunu zpracovaných odpadů pro občana.

Riziko je považováno za třetí nejdůležitější prvek MKA. Navzdory potenciálu určitého stupně dvojího zahrnutí tato kritéria zahrnují dvě vyhodnocení rizik, jedno specificky právní a druhé založené na finančním vyhodnocení. Celková váha daná rizikům je 25 % s tím, že vyšší váhu má výsledek kvantitativního posouzení.

Na základě výše uvedeného představují čtyři kritéria 85 % váhy a další tři představují 15 %. Zbývající 3 (kontrola, časování a administrativní zátěž) mají každé váhu 5 %.

Tato kritéria a příslušná vážící schémata jsou shrnuta v níže uvedených tabulkách.

Nejvyšší váha (30 %) je kladena na kapitálové požadavky a cenu za tunu zpracovaných odpadů.

Rizika mají dohromady váhu 25 %, ovládání, časová a administrativní náročnost každá 5 %.

Tabulka 3.4: Hodnotící kritéria

Cíl	Kritéria	Skóre	Poznámka
Služba	Časová náročnost	Pořadí 1 - 6	Polo-quantitativní
Finance	Cena za tunu	Pořadí 1 - 6	Kvantitativní
	Kapitálové požadavky	Pořadí 1 - 6	Polo-quantitativní
Stabilita	Riziko právní	Pořadí 1 - 6	Kvalitativní úsudek
	Riziko finanční kvalifikace	Pořadí 1 - 6	Kvantitativní
Řízení	Ovládání	Pořadí 1 - 6	Kvalitativní úsudek
	Administrativní zátěž	Pořadí 1 - 6	Kvalitativní úsudek

Zdroj: Vlastní analýza

Tabulka 3.5: Váha kritérií

Cíl	Kritéria	Váha
Služba	Časová náročnost	5 %
Finance	Cena za tunu	30 %
	Kapitálové požadavky	30 %
Stabilita	Riziko právní	5 %
	Riziko finanční kvalifikace	20 %
Řízení	Ovládání	5 %
	Administrativní zátěž	5 %

Zdroj: Vlastní analýza

Na základě výše uvedených vah byly posuzovány všechny analyzované způsoby realizace.

4. Hodnocení vybraných způsobů realizace

4.1 Služba

4.1.1 Časová náročnost

Na základě analýzy časové náročnosti realizace jednotlivých způsobů realizace dospěl Zpracovatel tohoto koncesního projektu k následujícím závěrům:

Tabulka 4.1: Předpokládaná časová náročnost způsobů realizace Projektu

Způsob realizace	Dílčí způsob realizace	Celková doba trvání (v měsících do zahájení zkušebního provozu)	Pořadí
Tradiční řešení	A1 Samostatné provozování	48	3=
	A2 Oddílný model	48	3=
Inovativní řešení – smluvní partnerství	B1 DBFOO	51	5
	B2 DBO	58	6
Inovativní řešení – institucionální partnerství	C1 Samostatné provozování_IP	42	1=
	C2 Oddílný model_IP	42	1=

Zdroj: Zpracovatel

Z hlediska časové náročnosti je nevhodnějším způsobem realizace Projektu Institucionální partnerství.

Riziko potenciálního zpoždění dílčích aktivit představuje další důležitý pohled na načasování jednotlivých způsobů realizace.

Z výše uvedeného jasně vyplývá, že z hlediska časové náročnosti je nevhodnějším způsobem realizace Projektu C – Institucionální partnerství (a to jak formou samostatného provozování, tak i formou oddílného modelu).

V případě výše uvedené doby trvání se jedná o časově „pozitivní scénář“ vývoje z hlediska splnění a realizace dílčích kroků a aktivit.

Dalším důležitým aspektem majícím vliv na celkovou časovou náročnost realizace Projektu v rámci jednotlivých způsobů realizace je riziko potenciálního zpoždění dílčích aktivit, resp. překročení předpokládaného časového rozpětí, z něhož vychází celková doba trvání a pořadí uvedené v tabulce výše.

Následující tabulka poskytuje přehled identifikovaných aktivit v rámci jednotlivých způsobů realizace, které mohou představovat pro VS (jakožto nositele rizika) potenciální riziko spočívající v překročení předpokládaného časového rozpětí jednotlivých aktivit a tím tak způsobit zpoždění v průběhu realizace Projektu.

Tabulka 4.2: Rizikové aktivity v rámci jednotlivých způsobů realizace z hlediska potenciálního zpoždění

Riziková aktivita	Způsoby realizace					
	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Zajištění vhodné lokality	✓	✓			✓	✓
Veřejná zakázka na organizaci veřejných zakázek Zadavatele	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Veřejná zakázka na Projekční práce	✓	✓			✓	✓
Veřejná zakázka na Správce stavby	✓	✓		✓	✓	✓
Veřejná zakázka na Zhotovitele stavby	✓	✓			✓	✓
Veřejná zakázka na výběr Finančního partnera (banku)	✓	✓		✓	✓	✓
Veřejná zakázka na výběr Provozovatele		✓				✓
Veřejná zakázka (koncesní řízení) na zajištění Projektu formou DBFOO			✓			
Veřejná zakázka (koncesní řízení) na zajištění Projektu formou DBO				✓		
Založení zřízené společnosti					✓	✓

Zdroj: Zpracovatel

✓ – riziková aktivita nesena plně veřejným sektorem

✓ – riziková aktivita nesena částečně veřejným sektorem

Riziko zpoždění představuje zrcadlo základního pohledu na načasování – u „rychlejších“ způsobů realizace je větší riziko zpoždění.

Z tabulky výše je patrné, že identifikovanými aktivitami, které mohou způsobit potenciální zpoždění realizace Projektu jsou zejména veřejné zakázky, které musí VS za účelem úspěšné realizace Projektu realizovat (to v každém případě, kdy se jedná o investici veřejných prostředků). Toto zpoždění průběhu realizace Projektu může nastat zejména v souvislosti s možnými průtahy těchto veřejných zakázek (a to např. v důsledku podání námitek neúspěšných uchazečů atd.).

Je tedy samozřejmé, že nejvíce jsou těmito aktivitami postiženy ty způsoby realizace, kde je největší zapojení VS v zajištění jednotlivých fází realizace předmětného Projektu (způsoby realizace C a A) a tím je také VS nositelem tohoto rizika. Důležité je poznamenat, že nositelem výše uvedených rizik je VS i v takovém případě, že danou aktivitu realizuje soukromá společnost s určitým majetkovým podílem VS (způsoby realizace C).

Není pravděpodobné, že by byla časová náročnost klíčovým faktorem v rozlišování mezi možnostmi.

Je ale skoro vyloučeno zprovoznit zařízení do cílového termínu v polovině 2013 (a to ani při zvážení zahájení zkušebního provozu).

Tabulka 4.3: Souhrnná tabulka výsledků časování

	Časová náročnost	Riziko zpoždění	Průměr	Poznámka
A1	3,5	3	3,25	Rizika nese VS
A2	3,5	4	3,75	Dodatečné smluvní riziko versus A1
B1	5	1	3	SS přebírá riziko zpoždění
B2	6	2	4	SS přebírá riziko zpoždění
C1	1,5	5	3,25	Riziko sdíleno, ale nepřeneseno
C2	1,5	6	3,75	Riziko sdíleno, ale nepřeneseno

Jak uvádí tabulka, využití těchto dvou kritérií teoretického časování a rizika zpoždění vedlo k podobnému skóre ve všech variantách. Obecně není pravděpodobné, že by byla časová náročnost klíčovým faktorem v rozlišování mezi možnostmi. Z této analýzy nicméně vyplývá, že je skoro vyloučeno zprovoznit zařízení do cílového termínu v polovině 2013 (a to ani při zvážení zahájení zkušebního provozu).

4.2 Financování

4.2.1 Cena za tunu odpadu

Tento klíčový faktor je přímo ovlivněn získáním dotace, resp. její výší. Níže uvedený text popisuje situaci získání dotace ve výši 40 % ze způsobilých investičních nákladů a to dle regionální blokové výjimky dle Nařízení Komise (ES) 1628/2006. Zpracovatel KP považuje tuto výši dotace za nejpravděpodobnější. Pro úplnost analýzy je v Příloze E uveden i dopad do ceny za tunu zpracovaných odpadů pro varianty získání dotace ve výši 70 % a ve variantě bez dotace (v souladu se zadáním).

Následující tabulky ukazují výstupy pro každý způsob realizace. Jsou zde uvedeny hodnoty diskontované a ne-diskontované hodnoty. Pro diskontované výpočty byla použita diskontní sazba 3 %.

Předpokládané vážené průměrné náklady kapitálu soukromého investora jsou ve výši 9 % (vyjádřeno vč. daně z příjmů právnických osob a v reální, nikoliv nominální, výši).

Je nutné připomenout, že při výpočtu hodnot rizik uvedených v těchto tabulkách byl použit scénář středního případu.

Tabulka 4.4: Způsob realizace A1

Tradiční řešení samostatné provozování	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	469 472	688 970
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	209 645	276 683
Čistý tok hotovosti	- 2 078 769	3 015 706
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty (dále jen „ZH“)	- 2 194 232	3 243 581
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 327 443	- 3 117 678
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 074	2 284
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 190	2 399

Tabulka 4.5: Způsob realizace A2

Tradiční řešení oddílný model	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	470 597	689 910
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	195 458	255 841
Čistý tok hotovosti	- 2 163 173	- 3 139 805
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 278 635	- 3 367 680
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 411 847	- 3 203 470
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 159	2 354
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 274	2 469

Tabulka 4.6: Způsob realizace B1

Inovativní řešení – smluvní partnerství DBFOO	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	644 850	710 274
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	693 510	1 015 563
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	111 831	163 997
Čistý tok hotovosti	- 2 302 779	- 3 342 299
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 418 242	- 3 570 174
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 333 074	- 3 123 478
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 298	2 409
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 413	2 525

Tabulka 4.7: Způsob realizace B2

Inovativní řešení – smluvní partnerství DBO	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	644 850	710 274
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	429 107	626 848
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	121 396	177 908
Čistý tok hotovosti	- 2 121 682	- 3 076 743
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 237 145	- 3 304 619
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 417 139	- 3 247 438
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 117	2 238
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 232	2 354

Tabulka 4.8: Způsob realizace C1

Inovativní řešení – institucionální partnerství samostatné provozování	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	607 902	892 520
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	115 775	154 429
Čistý tok hotovosti	- 2 216 215	- 3 218 255
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 331 678	- 3 446 131
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 325 905	- 3 116 064
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 212	2 327
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 327	2 442

Tabulka 4.9: Způsob realizace C2

Inovativní řešení – institucionální partnerství oddílný model	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	609 000	893 720
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	108 681	144 009
Čistý tok hotovosti	- 2 299 521	- 3 341 415
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 414 983	- 3 569 290
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 409 211	- 3 239 224
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 295	2 403
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 410	2 518

V níže uvedené tabulce je uveden celkový souhrn finančních výstupů v diskontovaných podmínkách.

Tabulka 4.10: Celkový souhrn finančních výstupů

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Čisté provozní náklady	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109
Reinvestice	58 624	58 624	58 624	58 624	58 624	58 624
Zbytková hodnota	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463
Finanční a Transakční náklady	469 472	470 597	693 510	429 107	607 902	609 000
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	83 305	-	83 305	-	83 305
Rizika držaná veřejným sektorem	209 645	195 458	111 831	121 396	115 775	108 681
Celkem čistý tok hotovosti	2 288 414	2 358 630	2 414 610	2 243 079	2 332 947	2 410 531
Podíl čistých provozních nákladů	73 %	71 %	69 %	74 %	71%	69%
Průměrný přírůstkový náklad (vč. ZH)						
s riziky	2 284	2 354	2 409	2 238	2 328	2 405
bez rizik	2 074	2 159	2 298	2 117	2 212	2 298
Srovnání s nejuvhodnějším způsobem realizace – se středním hodnocením rizik						
s riziky	102%	105%	108%	100%	104%	108%
bez rizik	100%	104%	111%	102%	107%	111%
Pořadí						
s riziky	2	4	6	1	3	5
bez rizik	1	3	5,5	2	4	5,5

Dva způsoby realizace, A1 a B2, dosahují jednotkové ceny pod hodnotami, které se předpokládají pro skládkování (2 150 Kč za tunu).

Cena za skládkování stabilizovaného odpadu a cena paliva odpadů hrají ale klíčovou roli v ceně za tunu upravovaného odpadu.

Jak je patrné z tabulky, pouze dva způsoby realizace, A1 a B2, dosahují jednotkové ceny pod hodnotami, které se předpokládají pro skládkování (2 150 Kč za tunu). V ostatních případech ceny přesahují předpoklady pro skládkování odpadů.

Odchyly ve finančních hodnotách mezi způsoby realizace je třeba vidět v kontextu dalších faktorů, které vedou k vzniku výkyvů.

Při uvážení dvou faktorů, ceny skládkování „konečného produktu“ a ceny paliva z odpadů („cena RDF“; palivo z odpadů dále též „RDF“) se ukazuje, že odchyly podobné nebo větší velikosti než ty, které vznikly mezi způsoby realizace, vyvstávají ze srovnatelně malých odchylek v těchto faktorech.

Při ceně skládkování 2 000 Kč/t, zařízení bude konkurenceschopné s odbytem paliva z odpadů bez úplaty.

Pokud se podaří prodat palivo z odpadů za kladnou cenu, „kritická cena“ skládkování může být nižší (např. 1 700 Kč/t při ceně paliva cca 340 Kč/t).

Pokud naopak bude nutné zaplatit za odbyt „paliva“, kritická cena je vyšší (např. 2 300 Kč/t při záporné ceně „paliva“ cca 310 Kč/t).

Míra využití kapacity také má důležitý vliv na cenu.

Tabulka 4.11: Cena za tunu odpadu při různých cenách RDF

		Nejnižší cena (bez rizika) – Kč/tuna		
		Cena RDF (Kč/t)		
		-300	0	300
Cena odstranění na skládce (Kč/t)	2 000	2 120	1 993	1 866
	2 150	2 202	2 074	1 947
	2 300	2 283	2 156	2 028
	2 500	2 391	2 264	2 137

Alternativním přístupem je prověřit cenu paliva z odpadů, která by vedla k ceně odpadů na MBÚ ekvivalentní k ceně za skládkování, a to při dané ceně skládkování. Výsledek takového zkoumání je uveden pro možnost A1 (při použití dalších standardních parametrů).

Tabulka 4.12: Porovnání ceny skládkování s cenou výkupu RDF

Cena za skládku (Kč/tunu)		Cena RDF (Kč/t) a v Euro/t
1 500	- 222	RDF prodávaná za 20 Euro na tunu
1 700	- 130	RDF prodávaná za 15 Euro na tunu
1 850	- 62	RDF prodávaná za 7 Euro na tunu
2 000	7	RDF převzatá bez úplaty
2 150	76	Za odbyt RDF se doplácí 6 Euro na tunu
2 300	144	Za odbyt RDF se doplácí 12 Euro na tunu
2 500	236	Za odbyt RDF se doplácí 21 Euro na tunu

Jak již bylo výše uvedeno, proveditelnost Projektu je vysoce závislá na ceně skládkování a na možnosti prodat (i za nízkou jednotkovou hodnotu) palivo z odpadu.

Důležitá je také míra využití kapacity. Standardní případ předpokládá kapacitu zařízení 80 000 t a skutečnost, že toto zařízení získává 75 % celkového SKO, který se produkuje v KVK. Na základě toho, že celkový objem takto generovaného odpadu stoupne na asi 102 000 tun za rok, je vidět, že tento standardní případ předpokládá, že bude toto zařízení po dobu Projektu pracovat blízko nebo přímo na úrovni limitu své kapacity tj. blízko podmínek plného využití.

Při nižších mírách využití kapacity, rostou náklady na tunu zpracování cestou MBÚ a tudíž cena skládkování, která by byla vyžadovaná tak, aby MBÚ dosahovalo nižší náklady než skládka, také narůstá.

Když je cena skládkování 2 150 Kč za tunu, míra využití musí být vyšší než 90 % tak, aby cena MBÚ byla konkurenceschopná se skládkováním.

Dopad 50 %-ního snížení investičních nákladů znamená snížení cen za MBÚ pouze o 9 až 13 %..

Tabulka 4.13: Cena bez rizika při různých mírách využití kapacity

Využití kapacity	A1	A2	B1	B2	C1	C2
100%	2 074	2 159	2 298	2 117	2 212	2 298
85%	2 397	2 493	2 655	2 440	2 558	2 653
70%	2 857	2 972	3 171	2 907	3 053	3 166
55%	3 568	3 711	3 968	3 628	3 817	3 958

Z tohoto je zřejmé, že když je cena skládkování 2 150 Kč za tunu, míra využití musí být vyšší než 90 % tak, aby cena MBÚ byla konkurenceschopná se skládkováním. Při použití dalších podmínek standardního scénáře a při uvážení možnosti A1 je výše požadované ceny skládkování při různých mírách využití kapacity uvedena níže.

Budoucí cena skládkování mezi 2 000 Kč/t a 2 300 Kč/t lze považovat za reálnou, ceny převyšující 2 500 Kč/t lze považovat za nepravděpodobné. Pro proveditelnost Projektu bude velice důležité, aby bylo dosaženo vysoké míry využití kapacity.

Vliv investičních nákladů je významný, ale mnohem menší než provozní náklady a shora vyjmenované faktory využití kapacity.

Tabulka 4.14: Vliv investičních nákladů na cenu za tunu

Investiční náklady	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Standardní případ	2 074	2 159	2 298	2 117	2 212	2 295
50% snížení	1 869	1 954	1 984	1 935	1 938	2 023
Snížení ceny za tunu z důvodu snížení investičních nákladů	-10 %	-9 %	-14 %	-9 %	-12 %	-12 %

Dopad 50 %-ního snížení investičních nákladů znamená snížení cen za MBÚ pouze o 9 až 14 %.

Vliv míry podpory z OPŽP na výslednou cenu za tunu je taktéž relativně malý. Pokud se míra podpory zvýší o 30 % (na 70 %), celkové náklady na tunu se sníží o 10 až 13 %.

Bez uvážení rizika představuje způsob realizace A1 nejméně nákladnou volbu – nejnákladnější způsob realizace je o 11 % dražší (z hlediska ceny za tunu).

Vliv míry podpory z OPŽP na výslednou cenu je taktéž relativně malý. Pokud se míra podpory zvýší o 30 % (na 70 %), celkové náklady na tunu se sníží o 10 až 13 %. Nižší investiční náklady by dále snížily vliv výše podpory z OPŽP.

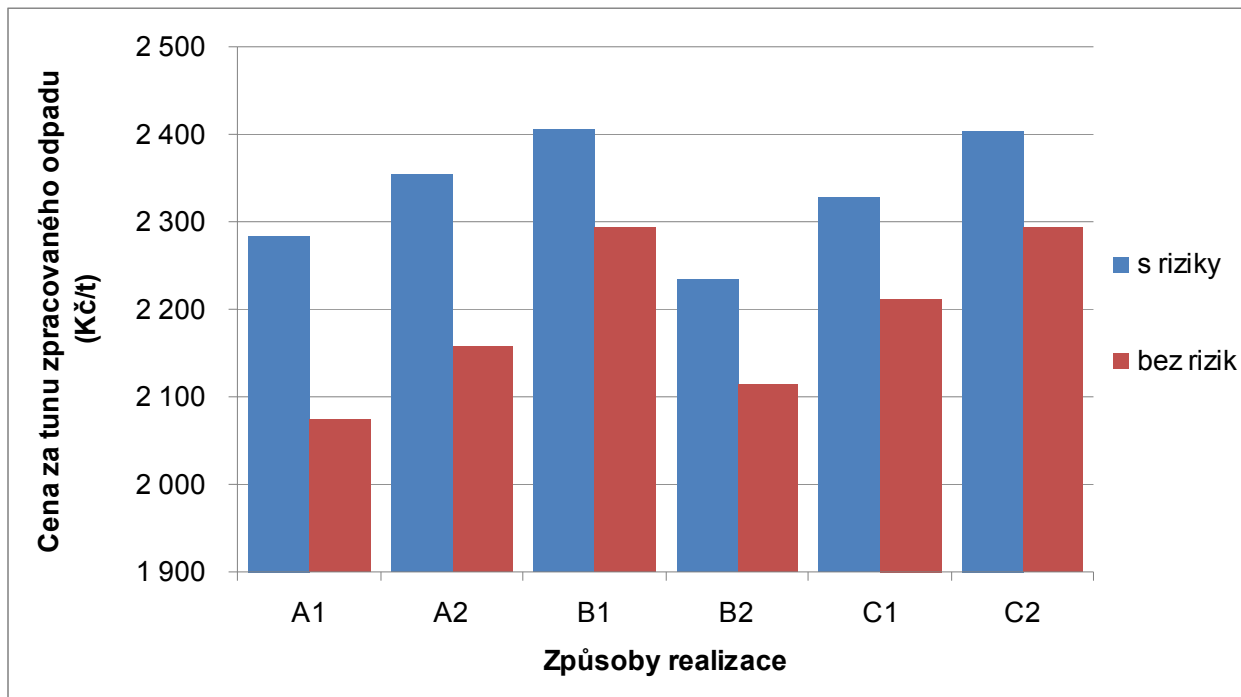
Tabulka 4.15: Cena za tunu při změně IN

Cena na tunu (standardní případ – měnící se úrovně podpory)						
Bez rizika	A1	A2	B1	B2	C1	C2
40 % podpora	2 074	2 159	2 298	2 117	2 212	2 295
70 % podpora	1 858	1 942	1 981	1 923	1 932	2 017
Bez dotace	2 363	2 447	2 721	2 377	2 586	2 671

Další důležitou proměnnou představuje faktor provozních nákladů granulačního zařízení. Bylo tedy nezbytné provést přezkoumání vlivu této proměnné. Náklady výroby peletizovaného paliva jsou zkoumány ve zprávě o granulaci, viz Příloha D.

Lze učinit dílčí závěr, že bez uvážení rizika představuje způsob realizace A1 nejméně nákladnou volbu (nejnákladnější způsob realizace je o 11 % dražší). Významnost odchylky v konečné výstupní ceně mezi způsoby realizace ale není taková, aby byl okamžitě zřejmá celková optimální volba, a to kvůli tomu (jak je uvedeno v této části), že i další faktory mohou mít silný vliv na výslednou cenu. Mimoto je také potřeba vzít v úvahu další kritéria.

Obrázek 4.1: Hodnocení variant (při zvážení „středního scénáře“ rizik)

Zdroj: Vlastní výpočet

4.2.2 Investiční zatížení obcí

V případě způsobů realizace A1 a A2 se vyžaduje, aby municipální partneři hradili na začátku hlavní investiční náklady, a to bez pomoci ze soukromého sektoru. Finanční podpora prostřednictvím OPŽP je dostupná pro všechny způsoby realizace.

Podobně i u způsobu realizace B2 musí hlavní investiční náklady hradit municipální partneři (ačkoliv je zde předpoklad úspory z důvodu zapojení soukromého partnera do projekce ve výši 10 %). Způsob realizace B1 představuje nejmenší finanční zatížení partnerů z VS, protože investiční náklady ponese soukromý sektor.

Způsoby realizace C1 a C2 představují kompromisní řešení, kde je pouze část investičního zatížení na VS. Způsob realizace C1 poskytuje větší potenciál pro úhradu počáteční investičních nákladů po delší dobu prostřednictvím inovativních dohod o sdílení na zisku s partnery ze SS.

Největší finanční zatížení obcí nesou způsoby realizace A1 a A2 (kde obce musí sehnat okolo 525 mil. Kč ke spolufinancování dotace), druhé největší nese B1 (okolo 475 mil. Kč). Nejmenší má způsob B2 (téměř nic), způsoby C1 a C2 jsou uprostřed tohoto rozsahu.

Tabulka 4.16: Hodnocení rizik – investiční zatížení obcí

Rozsah	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Kapitálové zatížení	5.5	5.5	1	4	2,5	2,5

4.3 Stabilita

4.3.1 Právní rizika

Tento oddíl popisuje největší právní rizika jednotlivých způsobů realizace Projektu.

Způsob realizace A – Tradiční řešení

Způsob realizace A je zatížen především rizikem porušení povinností ze ZVZ. Riziko spočívá zejména v porušení zákazu otevřené anebo skryté diskriminace dodavatelů. Největším rizikem jsou zmíněné sankce ze strany ÚOHS, a to zejména zrušení celé zakázky.

Ve vztahu ke způsobu realizace A1 „smíšený“ model je obec ve srovnání s jinými variantami vystavena ve větší míře riziku odpovědnosti za škodu způsobenou provozem MBÚ. Odpovědnost za uvedenou škodu nese totiž provozovatel, kterým je v tomto případě VS.

Míra kontrolovatelnosti právních rizik je v porovnání s jinými způsoby realizace Projektu nejvyšší, neboť příčina rizik je převážně v jednání samotného VS. VS ovlivňuje svým postupem proces zadávání a dodržování předpisů, tj. záleží tedy ve značném rozsahu na něm samotném. Problematickým se jeví zejména postup VS před zahájením samotného řízení spočívající v nákupu nebo pronájmu nemovitosti, na které bude MBÚ postaveno ze strany budoucího provozovatele, a to právě s ohledem na možnou skrytou diskriminaci.

Způsob realizace A je zatížen především rizikem porušení povinností z hlediska zadání veřejných zakázek.

Míra kontrolovatelnosti právních rizik je v porovnání s jinými způsoby realizace Projektu nejvyšší, neboť příčina rizik je převážně v jednání samotného VS.

Nevýhodou tohoto řešení je, že smluvní partnerství se zakládá na delší časový úsek a do budoucna je obtížné předvídat ochotu spolupráce a solventnost SS. Možnost výskytu finančních potíží u soukromého partnera výrazným způsobem zatěžuje rizikovost tohoto řešení.

Způsob realizace C zatěžují zejména rizika spojená s

- porušením závazků z právních vztahů, a
- úpadkem, exekucí anebo výkonem rozhodnutí a s tím spojený zánik účasti společníka na nově vytvořeném subjektu.

Způsob realizace B – Inovativní smluvní partnerství

Způsob realizace B zatěžují zejména rizika spojená s (i) porušením závazků z právních vztahů, (ii) úpadkem, exekucí anebo výkonem rozhodnutí. Nevýhodou tohoto řešení je, že smluvní partnerství se zakládá na delší časový úsek. Do budoucna je obtížné předvídat ochotu spolupráce a solventnost SS. Eventualita výskytu finančních potíží výrazným způsobem zatěžuje rizikovost tohoto řešení s ohledem na možnou ztrátu vlastnictví SS k MBÚ.

Nejvýraznějším rizikem je případ úpadku, exekuce či výkonu nařízeného rozhodnutí ve vztahu k externímu provozovateli.

Míra říditelnosti rizik je nízká, neboť na rozdíl od předchozího způsobu realizace Projektu je příčina rizik zásadně výlučně na straně externího provozovatele. Velkou váhu v prvotní fázi ponese nalezení důvěryhodného partnera pro celý Projekt a ochota partnera akceptovat smluvní instrumenty, které mají eliminovat možné porušení z jeho strany (smluvní pokuty, bankovní záruka, předčasné ukončení smlouvy, povinnost kompenzovat náklady druhé strany v případě předčasného ukončení apod.).

Způsob realizace C – Inovativní institucionální partnerství

Způsob realizace C zatěžují zejména rizika spojená s (i) porušením závazků z právních vztahů, (ii) úpadkem, exekucí anebo výkonem rozhodnutí a s tím spojený zánik účasti společníka na nově vytvořeném subjektu. To samé platí i pro případ, kdy je MBÚ provozováno třetím subjektem (varianta C2). Pro oba případy varianty C platí, že subjekt institucionálního partnerství bude považován za veřejného zadavatele, a tudíž je třeba brát do úvahy nutnost formálních postupů dle ZVZ.

Z pohledu říditelnosti rizik je pro zadavatele příznivější varianta C1 než C2.

Míra říditelnosti rizika je navíc rozdílná v závislosti na velikosti podílu účasti VS. Měl-li by VS většinový podíl na nově vytvořené organizaci, je míra říditelnosti rizika výrazně vyšší než v případě, kdy by kontrolu nad nově vytvořenou organizací měl SS.

Rizika jsou nejvíce říditelná u způsobu realizace A1 a nejméně u B1. A2 je na druhém místě, spolu se způsobem C1, pokud VS ovládá zřízenou společnost. Ostatní možnosti jsou na třetím místě.

Z pohledu vybraných právních rizik a jejich možné eliminace je možné jednotlivé způsoby realizace Projektu řadit v závislosti na vzrůstající míře jejich rizikovosti pro obec v pořadí:

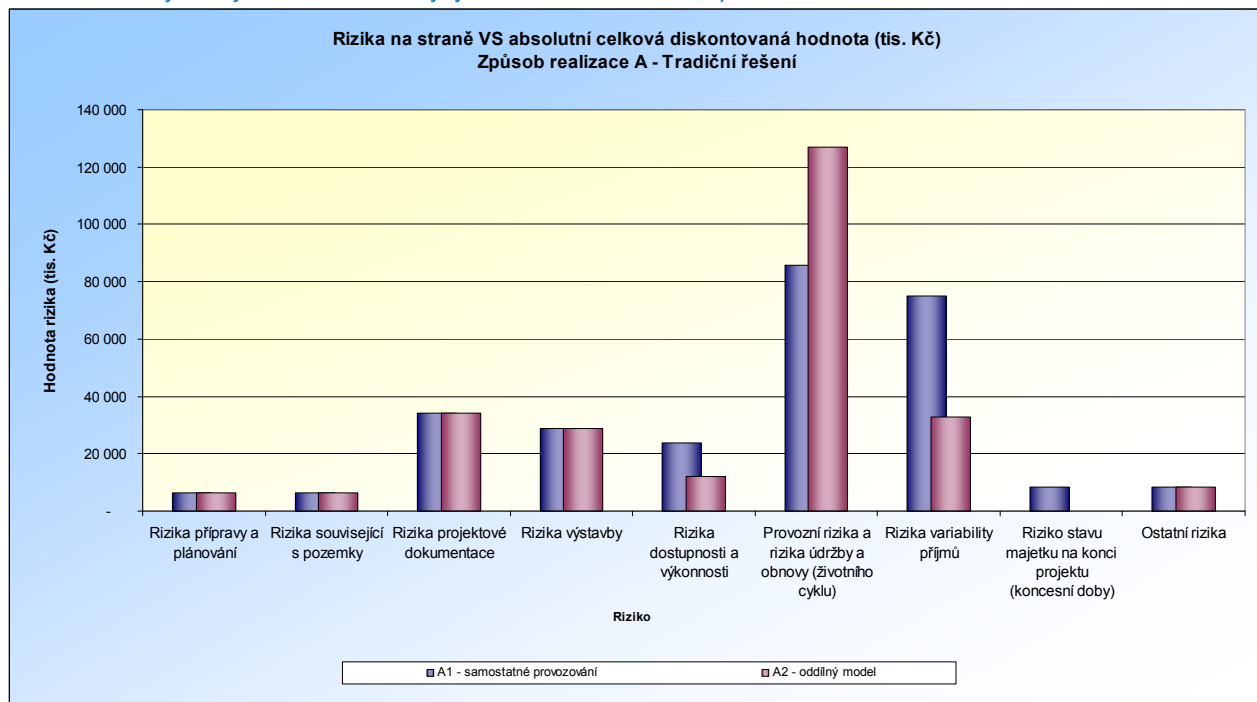
1. nejvíce říditelné riziko – A1;
2. kontrolovatelné riziko – A2, C1 (ale pouze pokud VS ovládá zřízenou společnost);
3. obtížně kontrolovatelné riziko – B2, C2 (a C1 pokud SS ovládá zřízenou společnost); a
4. nejméně kontrolovatelné riziko – B1.

Z posouzení rizikovosti zásadně vyplývá, že s rozsahem účasti obce na Projektu ve formě vlastnictví k zařízení a/nebo jeho provozování, roste četnost rizik při přípravě a realizaci Projektu. Na druhou stranu ale stoupá i míra jejich říditelnosti, což vyvažuje celkovou rizikovost řešení.

4.3.2 Finanční analýza rizik

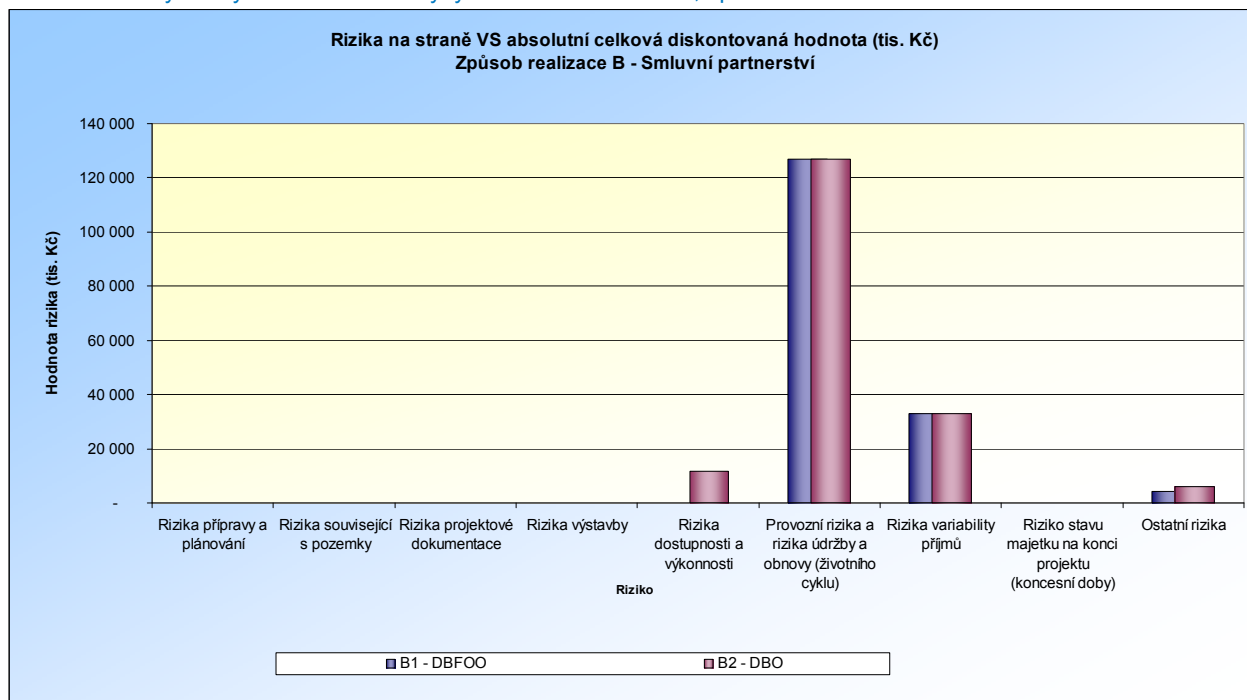
Výsledky kvantitativní analýzy rizik jednotlivých způsobů realizace Projektu (střední scénář), při respektování vstupních předpokladů jsou uvedeny na následujících grafech.

Obrázek 4.2: Výsledky kvantitativní analýzy rizik – střední scénář, způsob realizace A

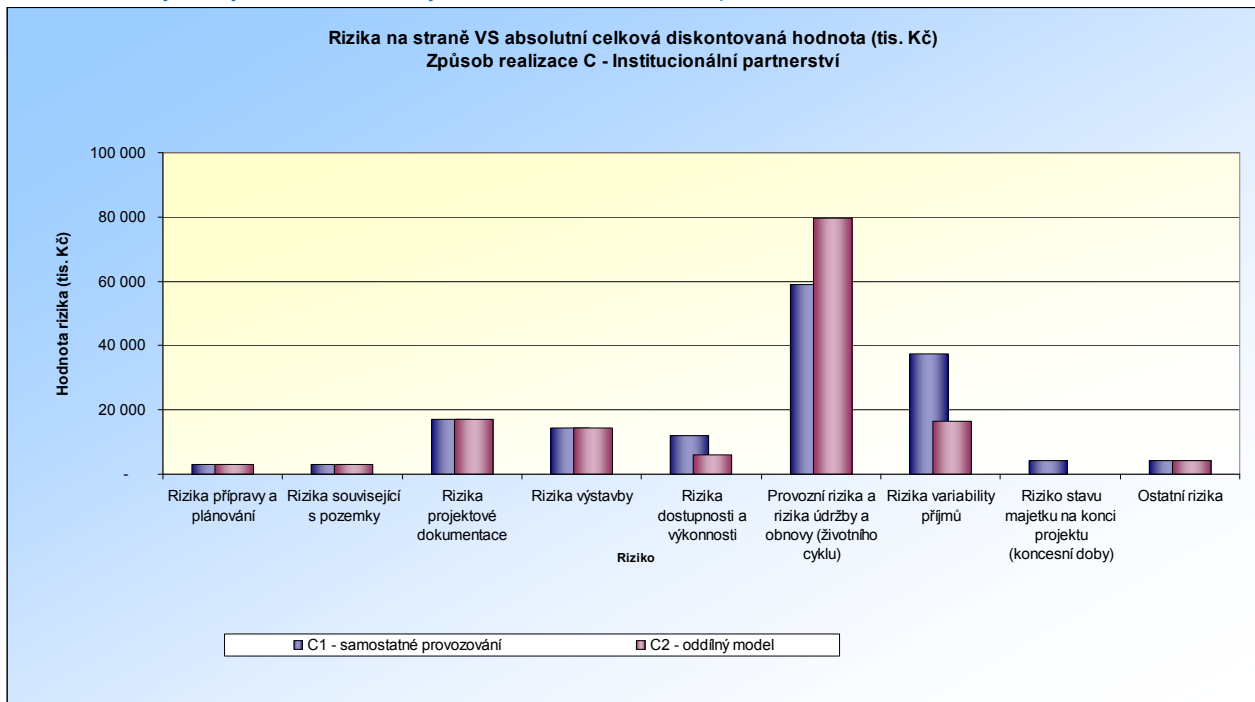
Zdroj: Vlastní výpočet

Obrázek 4.3: Výsledky kvantitativní analýzy rizik – střední scénář; způsob realizace B

Zdroj: Vlastní výpočet

Obrázek 4.4: Výsledky kvantitativní analýza rizik – střední scénář; způsob realizace C

Zdroj: Vlastní výpočet

Z výše uvedených grafů jasně vyplývá, že pro všechny uvažované způsoby realizace představuje nejvyšší hodnotu rizika, které nese VS oblast provozních rizik (v grafu *Provozní rizika a rizika údržby a obnovy (životního cyklu)*). Dalšími významnými oblastmi jsou rizika projektové dokumentace a rizika výstavby.

Provedená analýza rizik pro všechny způsoby realizace v rámci výše uvedených scénářů dospěla k následujícím hodnotám rizik zdržených na straně veřejného sektoru v Kč/t:

Tabulka 4.17: Zatížení Projektu vyčíslenými riziky (v tis. Kč/tunu)

Způsob realizace / Scénář rizika	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Nejlepší	76	73	40	43	40	39
Střední	209	195	112	121	116	108
Nejhorší	527	661	483	503	318	385
Průměrné pořadí	5,7	5,3	2,5	4,0	2,2	1,3

Zdroj: Zpracovatel

Podle vyčíslených rizik jsou způsoby realizace C nejméně rizikové, způsoby B jsou středně rizikové, a způsoby A nejvíce rizikové.

Ze součtu ceny za tunu a rizik ale vyplývá, že nejlepší způsob realizace je A1 a druhý nejlepší B2 (při zvážení všech scénářů rizik).

„Tradiční přístup“ kde VS zajišťuje investici a provoz sám poskytuje VS kontrolu jak nad provozem, tak i nad infrastrukturou, a to v maximální úrovni.

Z výše uvedené tabulky lze stanovit, že v rámci kvantitativní analýzy byl za způsob realizace, který má z hlediska ocenění vybraných rizik v rámci ceny zpracování KO Projektem nejnižší význam (tedy představuje nejnižší hodnotu rizika) zvolen způsob realizace C2, zatímco nejrizikovější se jeví způsob A1. Obecně lze konstatovat, že způsoby realizace C jsou nejméně rizikové, způsoby B jsou středně rizikové, a způsoby A nejvíce rizikové.

Tabulka 4.18: Celková průměrná cena vč. vyčíslených rizik (v Kč/tuna)

Způsob realizace / Scénář rizika	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Bez rizik	2 074	2 159	2 298	2 117	2 212	2 298
Nejlepší	2 150	2 232	2 338	2 160	2 252	2 336
Střední	2 284	2 354	2 409	2 238	2 328	2 405
Nejhorší	2 601	2 820	2 781	2 620	2 531	2 682
Průměrné pořadí	1,7	4,3	5,7	2,0	2,7	4,7

Zdroj: Zpracovatel

Pokud ovšem spojíme vyčíslená rizika s ostatními „skutečnými“ náklady Projektů, z dílčího hodnocení kvantifikovaných způsobů realizace vyplývá, že optimální přístup je A1 a druhý nejlepší je B2. Pak následují C1, A2, C2 a nejhorší je B1.

4.4 Řízení a kontrola

4.4.1 Ovládání

Způsob realizace A1 – Veřejný vlastník a Veřejný provozovatel

Vedle prací na návrhu a výstavbě zařízení jako takového je komunální společnost (společnost založena zakládajícími obcemi za účelem provozu zařízení) odpovědna za všechny aspekty Projektů. Tato možnost poskytuje VS kontrolu jak nad provozem, tak i nad infrastrukturou, a to v maximální úrovni.

Pro účely tohoto vyhodnocení se předpokládá, že by měla být tato komunální společnost řízena výkonným výborem složeným z představitelů zakládajících obcí. Komunální společnost by měla být odpovědna za kompletní servis po výstavbě, což mimo jiné zahrnuje:

Rozhodovací proces musí ale být efektivní a včasný.

Existuje zvláštní riziko v podobě obtížnosti nábory pracovníků s odpovídajícími zkušenostmi.

- vytvoření struktury společnosti;
- nábor pracovníků;
- zaškolení zaměstnanců;
- vytvoření pobídkové struktury pro pracovní síly; a
- stálý efektivní management včetně řízení výkonnosti.

Výkonný výbor jako takový by měl mít silnou pozici k vytvoření a k realizaci systému pro zajištění vysoké kvality služeb. Výkonný výbor by také měl být schopen přímo reagovat na výkonové monitorovací informace a přijímat odpovídající manažerská rozhodnutí.

Je ale třeba mít na paměti dvě úvahy:

- aby se v tomto uspořádání realizovaly základní manažerské výhody, rozhodovací proces uvnitř výkonného výboru by měl být efektivní a včasný; a
- v důsledku toho, že technologie MBÚ není v ČR běžná, může být nábor pracovníků s odpovídajícími zkušenostmi obtížný a v tomto směru bude potřeba přijmout potřebná opatření, a to možná i ve formě prodloužení předávacího procesu od dodavatelů stavebních prací a formou rozsáhlého zaškolování.

Tato druhá úvaha by měla být řešena prostřednictvím manažerské smlouvy v prvních letech provozu.

Jako vlastníci a provozovatel mají tito municipální partneři samozřejmě kontrolu nad investiční politikou a protože jsou také provozovateli, jejich investiční politika by měla být určována bez překážek ve vazbě na smluvní dopady s provozovatelem infrastruktury.

Způsob realizace A2 – Municipální vlastník a soukromý provozovatel

Podle tohoto uspořádání převezme kolektivní municipální subjekt (společnost) roli vlastníka a zadá funkci provozovatele. Podle způsobu realizace A2 by také bylo možné zvažovat dvě podmožnosti:

- A2i (outsourcing) – smlouva na provozování je výhradně na provoz zařízení: marketing a smluvní záležitosti OH vůči nezakládajícím obcím by byly v odpovědnosti komunální společnosti;
- A2ii (polo-koncesní) – smlouva na provozování by měla být jak na provoz zařízení, tak i na marketing a smluvní záležitosti OH vůči nezakládajícím obcím.

Tabulka 4.19: Hodnotící kritérium – řízení a kontrola

Způsob realizace	Infrastruktura	Provoz	Minimální doba smlouvy na provoz (roky)	Pořadí
A1	Plná (1)	Plný (1)	Flexibilní	1
A2	Plná (2)	Smluvní (2)	5 roků	2
B1	Omezená (6)	Smluvní (6)	20 roků	6
B2	Plná (3)	Smluvní (4)	10 roků	3,5
C1	Částečná (4)	Částečný (3)	20 roků	3,5
C2	Částečná (5)	Smluvní /částečný (5)	5 roků	5

4.4.2 Administrativní zátěž

Administrativní zátěž a primární odpovědnost se mění v obráceném poměru ke stupni řízení.

Způsoby realizace A1 a A2

V případě způsobu realizace A1 je komunální společnost předmětem značné administrativní zátěže (největší ze všech způsobů realizace).

U způsobu realizace A2 leží odpovědnost z velké části na provozním subjektu, a administrativní zátěž je nižší.

V případě způsobu realizace A1 je komunální společnost předmětem značné administrativní zátěže (největší ze všech způsobů realizace) a měla by plnou odpovědnost za soulad se zákonnými požadavky.

Je zvláště nutné připomenout, že komunální společnost podléhá měnícím se úrovním odpovědnosti ve vazbě na environmentální, zdravotní a bezpečnostní pravidla podle těchto příslušných možností. V případě způsobu realizace A1 by byla plná odpovědnost na komunální společnosti. U způsobu realizace A2 by odpovědnost z velké části ležela na provozním subjektu, ale komunální společnost by z důvodu své role vlastníka infrastruktury nesla také určitou odpovědnost.

U způsobu realizace A2 je tato zátěž nižší a to z důvodu jejího omezení pouze na investiční rozhodování a monitorování výkonů podle smlouvy. Zbytková odpovědnost za soulad se zákonnými požadavky by zůstala, ale primární odpovědnost leží na provozovateli.

V případě způsobu realizace A2 by bylo třeba monitorovat dvě primární smlouvy: smlouvu na výstavbu a smlouvu na provoz.

Je doporučeno ve smlouvě specifikovat výkonová kritéria a příslušné odměny/pokuty spojené s dosažením specifikovaných hodnot.

Smlouva by mohla být relativně krátká (např. po dobu 5 let), což poskytuje komunálním partnerům větší kontrolu.

Outsourcing poskytuje větší míru kontrolu pro VS než polo-koncesní přístup.

Za těchto okolností leží odpovědnost za vytvoření motivačních struktur uvnitř provozující společnosti převážně na komerčním subjektu, který získal smlouvu na provozování. Nicméně v tomto uspořádání může komunální vlastník ovlivňovat systém motivace prostřednictvím podmínek ve smlouvě na provozování. Zvláště by mělo být v zájmu municipalitami vlastněné společnosti ve smlouvě specifikovat výkonová kritéria a příslušné odměny/pokuty spojené s dosažením specifikovaných hodnot.

Jak bylo zmíněno dříve, MBÚ je v ČR rozvíjejícím se trhem vyznačující se omezenou možností testování a průzkumu trhu. Je tedy rozumné předpokládat, že obchodní partneři budou neochotni přijmout velice přísné výkonově založené podmínky na tržním segmentu, který je v ČR dosud nezavedený.

Na základě modelu vodohospodářského sektoru lze přiměřeně předpokládat, že by dodavatel ze SS měl poskytnout:

- mobilní zařízení pro potřeby na místě (například nakladač, traktor s návěsem apod.); a
- know how a provozní zkušenosti.

Za těchto okolností a na základě toho, že fyzické zařízení je všeobecného použití (tj. mohlo by být používáno i pro další účely), by se mohlo podle tohoto uspořádání předpokládat trvání smlouvy po dobu 5 let. Tato relativně krátká smluvní platnost poskytne komunálním partnerům větší kontrolu.

Protože jsou komunální partneři vlastníky infrastruktury, drží si také kontrolu nad investičními rozhodováními. Na rozdíl od A1, ale musí toto rozhodování zohledňovat možné důsledky v rámci podmínek servisní smlouvy.

V souhrnu lze říci, že městská společnost jako vlastník zařízení má přímou kontrolu nad investičními rozhodnutími, ale má nepřímou kontrolu (prostřednictvím ujednání v provozní smlouvě) nad provozem zařízení. Podle podmožnosti A2i (outsourcing) je úroveň kontroly větší, a v podmožnosti A2ii (polo-koncesní) je naopak menší.

S tímto způsobem realizace je míra veřejné kontroly nad infrastrukturou omezená na to, co lze dosáhnout prostřednictvím podmínek ve smlouvě.

Aby byla zajištěna návratnost investice, bude pravděpodobně vyžadována minimální doba smlouvy 20 let.

Ačkoliv je způsob realizace B2 podle definice stále smluvním PPP, je od možnosti B1 znatelně odlišná a sdílí mnohé společné se způsobem realizace A2.

Způsob realizace B1 – DBFOO

Při aplikaci způsobu realizace B1 je téměř celý Projekt v odpovědnosti dodavatele ze SS a role komunálního smluvního subjektu je poměrně malá a do velké míry omezena na smluvní a monitorovací orgán. Protože SS financuje infrastrukturu a přebírá převážnou většinu rizik, je úroveň veřejné kontroly nad infrastrukturou velice omezená. Kontrolu provozních činností je možné dosáhnout jedině prostřednictvím podmínek ve smlouvě.

Schopnost veřejné správy kontrolovat provoz a zajistit vysokou kvalitu služeb bude záviset na smluvních podmínkách a zvláště pak na začlenění výkonnostních kritérií a s nimi spojených motivačních ujednání do smlouvy. Je však nutné připomenout, že podobné úvahy, jaké jsou diskutovány výše, jsou spojeny s potenciální ochotou komerčního dodavatele takovéto podmínky na tomto novém segmentu trhu akceptovat.

Aby se zajistila návratnost investice v koncesní smlouvě, bude pravděpodobně vyžadována minimální platnost smlouvy v trvání 20 let.

Protože by partner ze SS vlastnil infrastrukturu (nejméně po dobu platnosti smlouvy), budou mít komunální partneři velmi malou kontrolu nad investiční politikou.

Tato možnost, nejbližší přímé privatizaci, poskytuje nejnižší stupeň kontroly pro VS.

Způsob realizace B2 – DBO

Ačkoliv je způsob realizace B2 podle definice stále smluvním PPP, je od možnosti B1 znatelně odlišná a sdílí mnohé společné se způsobem realizace A2. Zásadním rozdílem je počet zapojených smluv, a z toho důvodu i míra kontroly. Podle tohoto uspořádání by měli komunální partneři dvě smlouvy – hlavní smlouvu na návrh, výstavbu a provoz a druhou menší smlouvu na dozor (alespoň) nad Projektem a výstavbou.

Tato možnost nabízí větší potenciál než způsob realizace B1 pro municipalitami vlastněnou společnost při získávání kvalitních služeb a výkonových kritérií v rámci smlouvy, a to na základě dodatečného vlivu vlastnictví infrastruktury.

V uspořádání tohoto typu se bude pravděpodobně vyžadovat minimální délka smlouvy 10 let.

Pro účely této diskuse se předpokládá, že si VS udrží majoritní podíl a bude ovládat projektovou společnost – ale není jasné, zda bude zájem ze strany SS s touto základní podmínkou.

V tomto případě musí délka smlouvy uvážit potřebu realizovat obchodní zájem a zajistit rovnováhu zisku mezi obdobím výstavby a provozu tak, aby byl při výstavbě motivován zájem o vysokou kvalitu Projektu a výstavby. V uspořádání tohoto typu se bude pravděpodobně vyžadovat minimální délka smlouvy 10 let.

U způsobu realizaci B2 je úroveň kontroly podstatně větší než u B1, protože VS nadále vlastní infrastrukturu a má tedy kontrolu na investičním rozhodování. Kontrola nad provozem je také významně větší než u možnosti B1, protože délka provozní smlouvy může být kratší a je do ní snazší začlenit sankce a hrozbu předčasného ukončení při nedostatečném výkonu.

Způsoby realizace C1 a C2

V obou možnostech C1 a C2 se může celkové ovládání uvnitř struktury managementu společného subjektu ležet buď na veřejném sektoru (ve formě a.s. nebo s.r.o.) nebo na soukromém sektoru (pouze ve formě a.s.).

Pro účely této diskuse se předpokládá, že si VS udrží majoritní podíl a bude kontrolovat projektovou společnost. Pokud by to nebyl tento případ, potom by bylo třeba vyvodit opačné závěry (a není jasné, zda by SS byl ochotný přistoupit ke společnosti bez toho, že by ji ovládal). Je třeba připomenout, že i když VS podrží majoritní podíl (51% nebo větší), musí si stále uvědomovat, že je v partnerském vztahu se subjektem ze SS. Provádění rozhodnutí, které je v zásadním protikladu s preferencemi soukromého partnera, by mohlo vážně poškodit dlouhodobé pracovní vztahy a úroveň spolupráce, což by mělo negativní následky na celý Projekt.

Podobné závěry lze též dovodit, pokud se týká relativních úrovní kontroly, které jsou komunálním partnerům poskytnuty v rámci způsobů realizace A1 a A2, se kterým jsou přímé paralely. Při zde uvažovaných možnostech realizace je ale řízení sdíleno s partnerem ze SS.

Způsob realizace B1 (DBFOO) má velkou administrativní zátěž při uzavření komplexní dlouhodobé smlouvy, ale následně je zátěž minimalizována (pouze monitorováním smlouvy).

Způsob realizace B2 se řadí ve smyslu míry administrativní zátěže někde mezi způsoby realizace B1 a A2.

Podle tohoto způsobu realizace by bylo administrativní zatížení v oblasti provozních záležitostí větší než monitorování smluvních ujednání podle A2 nebo B2, ale zásadně menší než podle A1, s větší úrovní zatížení vznikající u C1 než u C2.

Způsoby realizace B1 a B2

Způsob realizace B1 (DBFOO) se vyznačuje velkou administrativní zátěží při počátečním zajišťování – jednání o komplexní dlouhodobé smlouvě, ale následně je zátěž minimalizována (pouze monitorováním smlouvy).

Co se týče dalších elementů řízení, způsob realizace B2 se řadí ve smyslu míry administrativní zátěže někde mezi způsoby realizace B1 a A2.

Podle B1 by byla odpovědnost za soulad se zákonnými podmínkami nulová, zatímco podle B2 by byla relativně nízká, protože požadavky na shodu by byly uvedeny ve smlouvě DBO.

Způsoby realizace C1 a C2

Úroveň administrativní zátěže, která vzniká VS, se potenciálně mění s rozsahem zátěže, který je stanoven v zakládacích dokumentech společného subjektu a akciovými podíly. Opět se předpokládá, že podíl 51 % (nebo větší) by byl v rukou VS, nicméně partner ze SS by měl převzít větší podíl odpovědnost za řízení provozu.

Podle tohoto uspořádání by bylo administrativní zatížení v oblasti provozních záležitostí větší než monitorování smluvních ujednání podle A2 nebo B2, ale zásadně menší než podle A1, s větší úrovní zatížení vznikající u C1 než u C2.

Při způsobu realizace C by pravidla zadání veřejných zakázek mohla být potenciálně vykládána jako požadavek na dvoustupňovou Veřejnou soutěž, jednu soutěž na výběr partnera ze SS a druhou soutěž ze strany společného subjektu na poskytování služeb. Výkladové pokyny Komise (Commission Interpretative Guidance), stejně tak jako interpretace ZVZ však vedou k tomu, že stačí použít jedноступňový proces:

„Jedním možným způsobem zřízení institucionálního PPP, který je, podle názoru Komise, vhodný z hlediska splnění zásad komunitárního práva, zatímco se současně vyhýbá zdvojenému zadávacímu řízení, je následující: soukromý partner institucionálního PPP je vybírán postupem, jehož předmětem je jak veřejná zakázka, nebo koncese, která bude udělena budoucímu veřejně-soukromému subjektu a provozní podpora soukromého partnera při provádění těchto úkolů a/nebo jeho podpora managementu veřejně-soukromé subjektu. Tento

výběr soukromého partnera je doprovázen založením institucionálního PPP a udělením smlouvy nebo koncese veřejně-soukromému subjektu.“

V případě C2 je navíc nutnost vybrat provozovatele formálním způsobem.

Odpovědnosti v způsobu realizace C1 za škodu způsobenou provozem by byly plně na straně společného subjektu.

Tabulka 4.20: Hodnotící kritérium – administrativní zátěž

	Zadávání	Provoz	Plnění předpisů	Hodnocení
A1	Nízká	Vysoká	Plná	6
A2	Průměrná-nízká	Průměrná	Průměrná-vysoká	4
B1	Vysoká	Velmi nízká	Nízká	1
B2	Průměrná	Nízká	Průměrná	2
C1	Průměrná	Průměrná-vysoká	Průměrná-vysoká	5
C2	Průměrná - vysoká	Průměrná - nízká	Průměrná	3

4.5 Proveditelnost Projektů

Hlavní faktory ovlivňující celkovou proveditelnost Projektů jsou:

- výše budoucích poplatků za skládkování;
- cena paliva z odpadů; a
- míra využití kapacity zařízení.

Primární rozhodnutí, které je třeba provést, je zda Projekt je dostatečně proveditelný z finančního hlediska. Hodnotící proces analyzoval proveditelnost Projektů z finančního pohledu. Jak bylo zdůrazněno výše, jsou zde význačně nejistoty vztahující se k velice významným proměnným, z nichž tři nejdůležitější spolu s požadavky na proveditelnost Projektů jsou následující:

- budoucí poplatky za skládkování:
 - vysoké sazby na poplatky za skládkování (přesahující 1 300 Kč na tunu odpadu) vedoucí k vysokým cenám za skládkování (přesahující 2 150 Kč na tunu odpadu);
- cena paliva z odpadu:
 - hodnoty blízko nebo lehce nad 0 Kč/t; toto by mohlo být dosažitelné, ale je důležité uvést, že zpráva o granulaci naznačuje, že cena vysoce kvalitního paliva z odpadů je nyní v Německu kolem mínus 10 Euro (za odbyt se platí), ačkoliv může dojít ke zvýšení na nulu v důsledku současné nadměrné kapacity v této oblasti; a

Všechna zásadní rizika – míra zapojení obcí, cena za odbyt paliva z odpadů a výše poplatků za skládkování – jsou říditelná tak, aby riziko, že Projekt nakonec finančně zatěžuje občany a municipality (oproti alternativě „nedělat nic“) bylo minimální.

Riziko výše poplatků za skládkování lze ošetřit tím, že pokračují přípravné práce pro realizaci Projektu, ale bez zahájení výstavby dokud nebude adekvátní cena pro skládkování (nebo jiné regulační opatření).

Nicméně je pravdou, že bez účinného regulačního opatření k zamezení skládkování na celostátní úrovni by Projekt znamenal zdražení oproti scénáři „nedělat nic“.

Je žádoucí komunikovat tuto skutečnost s MŽP a v rámci budoucí debaty o změně legislativy.

- míra využití kapacity (účast obcí):
 - vyšší než 85 % kapacitní využití (přes 65 000 tun ročního vstupu), pokud nebudou dosaženy vysoce příznivé ceny skládek a paliva z odpadu.

Třetí riziko je v zásadě otázkou míry zájmu ze strany komunální sféry a lze proto považovat za říditelné (pokud nebude dostatek zájmu, Projekt nezačne, pokud bude, podmínka je splnitelná). Druhé riziko lze ošetřit u způsobů realizace B a C tím, že soukromý partner je smluvně zavázán poskytnout odbyt pro palivo z odpadů za určité podmínky (a za určitou cenu) – a tato podmínka může být ošetřena před tím, než VS investuje do výstavby zařízení. První riziko – výše poplatků za skládkování – lze ošetřit tím, že pokračují přípravné práce pro realizaci Projektu, ale bez zahájení výstavby dokud nebude adekvátní cena pro skládkování (u způsobu realizace B2, například, bylo by možné počkat s konečným rozhodnutím až do konce roku 2012). Pokud by výstavba nebyla zahájena, riziko pro obce a města by zůstala na úrovni nákladů na výběrová řízení a projekční práce.

Jinými slovy, všechna zásadní rizika – míra zapojení obcí, cena za odbyt paliva z odpadů a výše poplatků za skládkování – jsou říditelná tak, aby riziko, že Projekt nakonec finančně zatěžuje občany a municipality (oproti alternativě „nedělat nic“) bylo minimální.

Nicméně zůstává pravdou, že bez značného zdražení poplatků za skládkování (nebo zavedení regulačního opatření typu skutečného zákazu skládkování neupraveného odpadu) by Projekt nakonec znamenal zdražení oproti nulovému scénáři „nedělat nic“.

Proto, a vzhledem k zájmům MŽP a obecněji i ústřední vlády zajistit soulad s ustanoveními směrnice o skládkách a rovněž vzhledem k zájmu o tento konkrétní Projekt, jeví se jako důležité formálně komunikovat vůči MŽP dopady současného a předpokládaného regulačního rámce na finanční proveditelnost Projektu.

Vzhledem k primárně použitému nástroji – poplatku za skládkování – je obzvláště důležité:

- nastavení poplatků za skládkování na takovou minimální úroveň, aby bylo dosaženo rovnosti se spalováním. Nicméně rovnost cen neposkytuje motivační podnět pro změnu jako takovou, a to protože rovnost cen bude obecně udržovat současný stav (vnímán jako menší riziko); a
- použití jednotného poplatku za skládkování SKO (ať je upravený nebo ne) neposkytuje žádný značný stimul pro zpracování

takového odpadu pro snížení jeho biologicky odbouratelného obsahu (stimul, který je relativně malý, je primárně odvozen jen od dosažení snížení objemu odpadu).

Dalším argumentem, který by mohl být na centrální úrovni diskutován je možnost využití přechodných dotací, jako účinného nástroje pro municipality při prosazování změn vedoucích k omezení závislosti na skládkách, resp. skládkování.

4.6 Výsledky MKA

Tabulka 4.21: Pořadí jednotlivých způsobů realizace dle hodnotících kritérií

Cíle	Kritéria	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Služba	Časování	3,25	3,75	3,00	4,00	3,25	3,75
	Cena na tunu	1,00	3,00	5,50	2,00	4,00	5,50
Finance	Investiční požadavky	5,50	5,50	1,00	4,00	2,50	2,50
	Rizika - právní	1,00	3,00	6,00	5,00	3,00	3,00
Stabilita	Rizika – kvantifikovaná	5,70	5,30	2,50	4,00	2,20	1,30
	Řízení	1,00	2,00	6,00	3,50	3,50	6,00
Vedení	Administrativní zátěž	6,00	4,00	1,00	2,00	5,00	3,00

Tabulka 4.22: Celkové zhodnocení způsobů realizace

Cíle	Kritéria	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Služba	Časování	0,16	0,19	0,15	0,20	0,16	0,19
	Cena na tunu	0,30	0,90	1,65	0,60	1,20	1,65
Finance	Investiční požadavky	1,65	1,65	0,30	1,20	0,75	0,75
	Rizika - právní	0,05	0,15	0,30	0,25	0,15	0,15
Stabilita	Rizika – kvantifikovaná	1,14	1,06	0,50	0,80	0,44	0,26
	Řízení	0,05	0,10	0,30	0,18	0,18	0,30
Vedení	Administrativní zátěž	0,30	0,20	0,05	0,10	0,25	0,15
	Součet	3,65	4,25	3,25	3,33	3,13	3,45
Pořadí		5	6	2	3	1	4

Vzhledem k rozložení vah hodnocení podrobněji viz Kapitola 3.3.7 jsou nejdůležitějšími hodnotícími kritérii cena za tunu zpracovaného odpadu, investiční zatížení VS a riziko realizace. Na základě daného hodnocení se jeví jako nejlepší způsob realizace varianta C1, následuje způsob realizace B1, B2 a C1. Bodový rozdíl mezi těmito třemi způsoby

realizace je v rozmezí pouze 0,2 bodu. Tímto lze konstatovat, že tyto způsoby realizace jsou z hlediska bodového hodnocení velmi vyrovnané.

5. Posouzení způsobů realizace dle dalších náležitostí Koncesního projektu

Tato kapitola poskytuje výčet některých hlavních činností, které jsou potřeba pro úspěšnou realizaci Projektu.

Kapitola 5 obsahuje všechny náležitosti KP stanovené Vyhláškou 217/2006. Tyto náležitosti jsou popsány pro všechny způsoby realizace Projektu. Tato forma výstupu byla zvolena na základě požadavků Klienta v dopise ze dne 12.11.2009, ze kterého vyplývá výše popsaný požadavek.

5.1 Specifikace služeb poskytovaných v rámci realizace Projektu

V této kapitole jsou uvedeny všechny činnosti, které budou vést k úspěšné realizaci Projektu s názorným rozdělením, který subjekt (VS či SS) v rámci jednotlivých způsobů realizace je za danou činnost zodpovědný.

5.1.1 Územní a stavební příprava, souhlasy státní správy

Zajištění EIA

- zjišťovací řízení bude zřejmě požadováno z důvodu podlimitního záměru, například „10.5 Skladování železného šrotu (včetně vrakovišť) nad 1 000 t“; bude zahrnovat zpracování oznámení ke zjišťovacímu řízení, případné projednání s dotčenými orgány a organizacemi;

Zajištění DÚR

- bude zahrnovat inženýrsko-geologický a hydrogeologický průzkum, geodetické zaměření, zajištění stanovisek k připojení sítí (energie, voda, kanalizace apod.), dopravnímu připojení, případně dalším náležitostem a vlastní zpracování projektové dokumentace;

Inženýring k územnímu řízení

- zajištění stanovisek dotčených orgánů a organizací k DÚR;

Zajištění územního rozhodnutí

- zajištění územního rozhodnutí s nabytím právní moci;

Zajištění zpracování žádosti o integrované povolení

- bude-li posuzováno dle zákona č. 76/2002 Sb., příloha č. 1, jako „5.3. Zařízení na zneškodňování odpadu neklasifikovaného jako nebezpečný odpad o kapacitě větší než 50 t denně“;

Zajištění získání integrovaného povolení

- předložení a případné doplnění žádosti o integrované povolení, konzultace posudku OZO – zpravidla Cenía, ústní projednání

žádosti a podmínek integrovaného povolení s účastníky řízení, úprava a doplnění dokumentace včetně provozních řádů); vydání integrovaného povolení musí předcházet vydání stavebního povolení;

Zajištění DSP

- bude zahrnovat případný inženýrsko-geologický a hydrogeologický průzkum, zajištění stanovisek k připojení sítí (energie, voda, kanalizace apod.), dopravnímu připojení, případně dalším náležitostem, pokud nebudou mít platnost pro stupeň DSP již z předchozího stupně projektové dokumentace a vlastní zpracování projektové dokumentace;

Inženýring k územnímu řízení

- zajištění stanovisek dotčených orgánů a organizací k DSP;

Zajištění stavebního povolení

- zajištění stavebního povolení s nabytím právní moci;

Výkaz výměr a rozpočet stavby a dodávek

- výkaz výměr a položkový rozpočet zpracuje projektant DSP;

Prováděcí dokumentace stavby a technologie

- bude zřejmě zahrnuta do položek nabídky dodavatele stavebních prací a technologie a nebude samostatně pořizována;

Dokumentace skutečného provedení stavby včetně technologie

- předpokládá se, že stavba a technologie se nebude odlišovat od prováděcí dokumentace a s dokumentací skutečného provedení se nepočítá; případné odchylky od schváleného projekčního řešení a jejich dokumentace budou předmětem dohody mezi investorem a dodavatelem, případně stavebním úřadem;

5.1.2 Zadávací řízení

Zadávací řízení (ať kombinované nebo zvlášť) bude třeba provést pro:

- EIA;
- Projekční činnost (DUR a DSP včetně inženýringu);
- Zhotovitel stavby;
- Provozovatel zařízení.

V případě způsobu realizace s přenesením odpovědnosti za projektovou přípravu a provoz na dodavatele bude zadávací řízení jen

na tohoto dodavatele. V případě variant se společným podnikem VS a SS navíc zadávací řízení na výběr strategického partnera.

Dokumentace pro zadávací řízení bude obsahovat kvalifikační předpoklady, zadávací podmínky, výběrová kritéria, obsah smlouvy, výzvu. Pro technickou specifikaci bude využit projekt stupně DSP a příslušný výkaz výměr a jeho rozpočet.

5.1.3 Výstavba

- zajištění pozemku (vlastní pozemek, pronájem);
- předání staveniště (zajisti investor);
- technický dozor investora (zajistí investor);
- autorský dozor (zajistí projektant);
- vlastní stavební práce a dodávka a montáž technologie;
- zkoušky technologie, revize zařízení (například funkční zkoušky technologických uzlů, revize elektrozařízení apod.);
- předání díla (protokolární předání jednotlivých součástí dodávky stavebních prací a technologie);
- kolaudace;
- odstranění závad z kolaudace a nedodělků (pokud se vyskytnou).

5.1.4 Provozování

Personální zajištění zkušebního a běžného provozu

- nábor, zaškolení, vedení personální agendy, včetně obsazení řídicích funkcí, systém odměňování provozních pracovníků a managementu;

Zajištění údržby zařízení a staveb

- z běžných provozních prostředků;

Zajištění externích služeb

- monitoring, servisní a revizní činnosti, případně outsourcing některých technických pozic;

Zajištění obnovy zařízení a staveb

- z investičních prostředků;

Zajištění obchodních činností a ekonomického řízení

- plánování nákladů a příjmů, zajištění financování personálních nákladů, údržby a obnovy zařízení, uzavírání smluv s dodavateli služeb a s klienty – dodavateli odpadů, stanovování cen, inkaso

plateb za odpady a úhrada plateb za přijaté služby, zajištění odbytu produkce zařízení, marketing služeb pro nakládání s odpady a produkce zařízení;

Zajištění plnění podmínek právní úpravy a platných provozních souhlasů, řízení jakosti

- činnosti BOZP, podnikového ekologa, odpadového hospodáře, interního auditora, kontrolora jakosti směřující k dodržení právní úpravy a platných provozních souhlasů na úseku BOZP a ochrany životního prostředí a zajištění jakosti produkce, ideálně v rámci integrovaného systému řízení jakosti, ochrany životního prostředí a bezpečnosti práce;

Zajištění dálkové přepravy odpadů

- provoz a údržba překládacích stanic;
- zajištění samotné dopravy SKO z překládacích stanic do zařízení MBÚ.

5.1.5 Odběr výstupů z MBÚ

- zkoušky produktů (zkoušky biologicky stabilizovaných odpadů před předáním na skládku, zkoušky paliva z odpadů před expedicí odběratelům);
- skladování produktů a vyskladňování produktů;
- doprava produktů (k uložení na skládku nebo k energetickému či materiálovému využití);
- převzetí produktů odběrateli.

5.1.6 Rozdělení odpovědnosti a zátěž veřejného subjektu

V této kapitole je u každého způsobu realizace uvedeno, zda-li je to způsob realizace, který zatěžuje, nebo nezatěžuje VS a jakou měrou. Pro přehlednost je využita forma tabulky, která se odkazuje na specifikaci okruhů činností / služeb dle předchozí kapitoly. Označení „x“ znamená plnou odpovědnost daného typu subjektu, „-“, znamená, že daný subjekt nemá žádnou zodpovědnost.

5.1.6.1 Způsob realizace A1

Způsob realizace A1 zatěžuje VS plnou odpovědností za všechny fáze přípravy, realizace a provozu Projektu.

Tento způsob realizace zatěžuje VS plnou odpovědností za všechny fáze přípravy, realizace a provozu Projektu.

5.1.6.2

U způsobu realizace A2, zátěž veřejného sektoru spočívá v projektové přípravě a realizaci stavby. V provozní fázi je odpovědnost zcela přesunuta na soukromý sektor.

Tabulka 5.1: Rozdělení odpovědnosti – A1

Okruh činností/ služeb	VS	SS
5.1.1 – Stavební příprava	x	-
5.1.2 – Zadávací řízení	x	-
5.1.3 – Výstavba	x	-
5.1.4 – Provozování	x	-
5.1.5 – Odběr výstupů	x	-

Způsob realizace A2

Zátěž VS spočívá v projektové přípravě a realizaci stavby. V provozní fázi je odpovědnost zcela přesunuta na SS (ve variantě s ponecháním marketingu u VS částečně) a VS provádí kontrolní činnost. Současně má jako vlastník odpovědnost za případné investice nebo technické zhodnocení v souvislosti se zařízením.

Tabulka 5.2: Rozdělení odpovědnosti – A2

Okruh činností/ služeb	VS	SS
5.1.1 – Stavební příprava	x	-
5.1.2 – Zadávací řízení	x	-
5.1.3 – Výstavba	x	-
5.1.4 – Provozování	Zajištění obnovy zařízení a staveb (z investičních prostředků); variantně navíc podřízení marketingu a uzavírání smluv s nečleny VS	Všechny ostatní činnosti
5.1.5 – Odběr výstupů	-	x

5.1.6.3

U způsobu realizace B1, odpovědnost za přípravu, realizaci a provoz je téměř plně přesunuta na soukromý sektor

Způsob realizace B1

Odpovědnost za přípravu, realizaci a provoz je téměř plně přesunuta na SS.

Tabulka 5.3: Rozdělení odpovědnosti – B1

Okruh činností/ služeb	VS	SS
5.1.1 – Stavební příprava	-	x
5.1.2 – Zadávací řízení	Zadávací řízení na dodavatele	x
5.1.3 – Výstavba	-	x
5.1.4 – Provozování	-	x
5.1.5 – Odběr výstupů	-	x

5.1.6.4 Způsob realizace B2

U způsobu realizace B2, odpovědnost za přípravu, realizaci a provoz je téměř plně přesunuta na soukromý sektor; odpovědnost za financování zůstává ovšem u veřejného sektoru.

Odpovědnost za přípravu, realizaci a provoz je téměř plně přesunuta na SS. VS je jako vlastník zatížen kontrolními činnostmi při projektové přípravě, výstavbě a provozu, a hlavně zatížen financováním Projektu.

Tabulka 5.4: Rozdělení odpovědnosti – B2

Okruh činností/ služeb	VS	SS
5.1.1 – Stavební příprava	-	x
5.1.2 – Zadávací řízení	Zadávací řízení na dodavatele	x
5.1.3 – Výstavba	-	x
5.1.4 – Provozování	-	x
5.1.5 – Odběr výstupů	-	x

5.1.6.5 Způsob realizace C1

U způsobu realizace C1, odpovědnost za přípravu, realizaci a provoz je sdílená.

Odpovědnost za přípravu, realizaci a provoz je sdílená. Zátěž SS je sdílena se SS formou sjednanou v zakladatelské smlouvě. VS se musí podílet i na zajištění financování pro Projekt.

Tabulka 5.5: Rozdělení odpovědnosti – C1

Okruh činností/ služeb	VS	SS
5.1.1 – Stavební příprava	x	x
5.1.2 – Zadávací řízení	Všechny činnosti společně se SS, navíc zadávací řízení na strategického partnera	Všechny činnosti společně s VS
5.1.3 – Výstavba	x	x
5.1.4 – Provozování	x	x
5.1.5 – Odběr výstupů	x	x

5.1.6.6 Způsob realizace C2

U způsobu realizace C2, odpovědnost za přípravu a realizaci je sdílená, odpovědnost na provoz je přesunuta na soukromý sektor.

Stejně jako u C1, kromě toho, že ve fázi provozu je role VS pouze výkon kontrolních činností vůči vybranému provozovateli a odpovědnost za případné investice nebo technické zhodnocení v souvislosti se zařízeními.

Tabulka 5.6: Rozdělení odpovědnosti – C2

Okruh činností/ služeb	VS	SS
5.1.1 – Stavební příprava	x	x
5.1.2 – Zadávací řízení	Všechny činnosti společně se SS, navíc zadávací řízení na strategického partnera	Všechny činnosti společně s VS
5.1.3 – Výstavba	x	x
5.1.4 – Provozování	-	x
5.1.5 – Odběr výstupů	x	x

5.2 Platební mechanismus a finanční toky

5.2.1 Předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci předmětu koncese

Předmětem této subkapitoly je identifikace celkových finančních prostředků nezbytných pro realizaci Projektu a zejména pak vyjádření finančního zatížení VS jakožto nositele Projektu. Finanční zatížení VS znamená, jaké finanční prostředky musí pro realizaci Projektu zajistit VS. Tyto požadované finanční prostředky může VS krýt z vlastních zdrojů (zejména transakční náklady a náklady na projekci) a čerpáním bankovního úvěru (zejména na samotnou investici). Tyto požadavky na finanční zdroje VS jsou platné pro způsoby realizaci A, A2, B1 a B2. Pro způsoby realizace C1 a C2 je nezbytné si dále uvědomit, že ze strany VS bude dále potřeba vložit určité finanční prostředky či majetek do základního kapitálu zřizované společnosti (společného podniku VS a SS).

Níže provedené vyčíslení předpokládaných finančních prostředků pro realizaci předmětu zakázky je provedeno za reálného předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů. Pro zachování kontinuity s ostatními částmi této Závěrečné zprávy je vyčíslení za předpokladu dotace ve výši 70 % způsobilých investičních nákladů a za situace bez dotace uvedeno v Příloze G této Zprávy.

Předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektu za reálného předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů.

5.2.1.1 Způsob realizace A1

Níže uvedená tabulka sumarizuje předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektu v rámci způsobu realizace A1 za (předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů).

Tabulka 5.7: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – A1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	29 865	34 050	25 376	213 582	213 082	516 455
Dotace (40%)	6 314	9 470	15 784	142 055	142 055	315 677
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 179	43 521	41 160	355 637	355 137	832 132
Celkový finanční požadavek po VS	29 865	34 050	25 376	213 582	213 582	516 455

Finanční prostředky pro realizaci Projektu představují v rámci způsobu realizace A1 – 832,1 mil Kč z čehož finanční požadavek po VS představuje 516 mil Kč.

Celkové předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu představují v rámci tohoto způsobu realizace 832,1 mil Kč z čehož **finanční požadavek po VS představuje více než 516 mil Kč**. Neznamená to ovšem, že VS musí celou částku mu připadající uhradit ze svého rozpočtu resp. svých zdrojů a to proto, že na část této částky může VS získat bankovní úvěr. Tímto by došlo ke snížení přímého finančního zatížení VS.

5.2.1.2 Způsob realizace A2

Níže uvedená tabulka sumarizuje předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektu v rámci způsobu realizace A2 za (předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů).

Tabulka 5.8: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – A2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	29 865	34 050	25 376	214 782	213 582	517 655
Dotace (40%)	6 314	9 470	15 784	142 055	142 055	315 677
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 179	43 521	41 160	356 837	355 637	833 332
Celkový finanční požadavek po VS	29 865	34 050	25 376	214 782	213 582	517 655

Finanční prostředky pro realizaci Projektu představují v rámci způsobu realizace A2 - 833,3 mil Kč z čehož finanční požadavek po VS představuje 517 mil Kč.

5.2.1.3

Celkové předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu představují v rámci tohoto způsobu realizace 833,3 mil Kč z čehož **finanční požadavek po VS představuje více než 517 mil Kč**. Mírné navýšení oproti způsobu realizace A1 je způsobeno skutečností, že v rámci tohoto způsobu realizace A2 musí VS realizovat výběrové řízení na provozovatele zařízení.

Způsob realizace B1

Níže uvedená tabulka sumarizuje předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektu v rámci způsobu realizace B1 za (předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů).

Tabulka 5.9: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – B1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	5 050	3 250	500	250	250	9 800
Dotace (40%)	5 682	8 523	14 205	127 849	127 849	284 109
Příspěvek soukromého partnera	25 484	29 745	21 308	191 774	191 774	460 085
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 216	44 518	36 014	320 123	320 123	753 994

Celkový finanční požadavek po VS	5 050	3 250	500	500	500	9 800
---	--------------	--------------	------------	------------	------------	--------------

Finanční prostředky pro realizaci Projektu představují v rámci způsobu realizace B1 - 753,9 mil Kč z čehož finanční požadavek po VS představuje 9,8 mil Kč.

5.2.1.4

Celkové předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu představují v rámci tohoto způsobu realizace 753,9 mil Kč. Nižší celkové finanční náklady realizace Projektu jsou způsobeny zejména předpokladem, že SS je schopen realizovat Projekt efektivněji (realizovat úsporu v průběhu zpracování návrhu Projektu atd.). **Finanční požadavek po VS představuje pouze 9,8 mil Kč** (vyplývající z povahy způsobu realizaci, kdy téměř veškeré činnosti spojené s realizací Projektu přeneseny na soukromého partnera). Tyto náklady jsou spojeny zejména s realizací Koncesního řízení a poradenskou podporou v průběhu investiční fáze realizace Projektu. Lze předpokládat, že VS bude hradit výše uvedené finanční prostředky z vlastních zdrojů.

Způsob realizace B2

Níže uvedená tabulka sumarizuje předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektu v rámci způsobu realizace B2 (za předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů).

Tabulka 5.10: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektů – B2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	30 534	33 195	22 408	192 274	192 274	470 685
Dotace (40%)	5 682	8 523	14 205	127 849	127 849	284 109
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektů	36 216	41 718	36 6164	320 123	320 123	754 794

Celkový finanční požadavek po VS	30 534	33 195	22 408	192 274	192 274	470 685
---	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------

Finanční prostředky pro realizaci Projektů představují v rámci způsobu realizace B2 - 754,8 mil Kč z čehož finanční požadavek po VS představuje 470 mil Kč.

5.2.1.5

Celkové předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektů představují v rámci tohoto způsobu realizace 754,8 mil Kč z čehož **finanční požadavek po VS představuje více než 470 mil Kč**. Mírné navýšení celkových finančních prostředků oproti způsobu realizace B1 je způsobeno skutečností, že v rámci tohoto způsobu realizace musí požadované finanční prostředky na realizaci Projektů obstarat VS nikoli SS.

Způsob realizace C1

Níže uvedená tabulka sumarizuje předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektů v rámci způsobu realizace C1 (za předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů).

Tabulka 5.11: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektů – C1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	15 544	17 275	12 338	107 041	107 041	259 239
Dotace (40%)	6 314	9 470	15 784	142 055	142 055	315 677
Příspěvek soukromého partnera	14 158	16 525	11 838	106 541	106 541	255 603
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektů	36 015	43 271	39 960	355 387	355 387	830 518

Celkový finanční požadavek po VS	15 544	17 275	12 338	107 041	107 041	259 239
---	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------

Finanční prostředky pro realizaci Projektu představují v rámci způsobu realizace C1 - 830 mil Kč z čehož finanční požadavek po VS představuje více než 259 mil Kč.

5.2.1.6

Celkové předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu představují v rámci tohoto způsobu realizace 830,5 mil Kč z čehož **finanční požadavek po VS představuje více než 259 mil Kč**.

V rámci tohoto způsobu realizaci je nezbytné si dále uvědomit, že ze strany VS bude dále potřeba vložit určité finanční prostředky či majetek do základního kapitálu zřizované společnosti (společného podniku VS a SS). Následně zřízená společnost může získat na realizaci Projektu bankovní úvěr (v určitých případech existuje možnost potřeby určité garance ze strany VS) čímž by došlo ke snížení finančních požadavků na VS.

Způsob realizace C2

Níže uvedená tabulka sumarizuje předpokládané finanční prostředky pro realizaci Projektu v rámci způsobu realizace C2 (za předpokladu získání dotace ve výši 40 % způsobilých investičních nákladů).

Tabulka 5.12: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – C2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	15 544	17 275	12 338	108 241	107 041	260 439
Dotace (40%)	6 314	9 470	15 784	142 055	142 055	315 677
Příspěvek soukromého partnera	14 158	16 525	11 838	106 541	106 541	255 603
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 015	43 271	39 960	356 837	355 637	831 718
Celkový finanční požadavek po VS	15 544	17 275	12 338	108 241	107 041	260 439

Finanční prostředky pro realizaci Projektu představují v rámci způsobu realizace C2 - 831,7 mil Kč z čehož finanční požadavek po VS představuje 260 mil Kč.

Celkové předpokládané finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu představují v rámci tohoto způsobu realizace 831,7 mil Kč z čehož **finanční požadavek po VS představuje více než 260 mil Kč**. I zde je mírné navýšení celkových finančních prostředků oproti způsobu realizace C1 způsobeno skutečností, že v rámci tohoto způsobu realizace bude nezbytné uskutečnit výběrové řízení na provozovatele zařízení.

Rovněž i v rámci tohoto způsobu realizace, jako u způsobu realizace C1 je nezbytné si dále uvědomit, že ze strany VS bude dále potřeba vložit určité finanční prostředky či majetek do základního kapitálu zřizované společnosti (společného podniku VS a SS). Tato zřízená společnost může následně na realizaci Projektu získat bankovní úvěr (pravděpodobně bude muset poskytnout ze strany VS určité garance), čímž by došlo ke snížení okamžitého finančního zatížení VS.

5.2.2 Platební mechanismus

Tato část Zprávy je relevantní zejména pro tzv. provozní způsoby realizace Projektu (tedy způsoby realizace A2, B2 a C2) a specifický způsob realizace B1.

Tato část Zprávy je relevantní zejména pro tzv. provozní způsoby realizace Projektu (tedy způsoby realizace A2, B2 a C2) a specifický způsob realizace B1 (který se od výše uvedených liší vlastnictvím zařízení). Návrh platebního mechanismu představuje obvykle způsob vyčíslení a úhrady plateb mezi vlastníkem zařízení a jeho provozovatelem. Ve všech výše uvedených způsobech realizace (i v případě způsobu realizace B1) je předmětem platby využívání služby zpracování odpadů na zařízení. V rámci Projektu se předpokládá, že zařízení bude zpracovávat odpady dodávané municipalitami sdruženými do jednoho zadavatele (vlastníka), podrobněji viz Kapitola 6 této Zprávy. Pro úplnost je vhodné doplnit, že v případě realizace Projektu prostřednictvím způsobů realizace A1 a C1 k žádné úhradě externímu provozovateli zařízení nedochází, neboť je služba zajišťována samostatně vlastníkem tohoto zařízení.

5.2.2.1 Konstrukce ceny a riziko poptávky

Příjem provozovatele, který se odvíjí od ceny za zpracování dodaného množství odpadů je navržen ve dvou složkách a to:

- Fixní složky příjmu provozovatele, a
- Variabilní složky příjmu provozovatele.

Fixní složka příjmu provozovatele pokrývá provozovateli jeho fixní náklady a rovněž zisk.

Fixní složka příjmu provozovatele pokrývá provozovateli jeho fixní náklady (které nejsou primárně odvozeny od zpracovaného množství odpadů) a rovněž jeho zisk. Tato složka představuje z povahy projektu v konstrukci ceny minoritní podíl, nicméně růst jejího podílu na celkovém příjmu provozovatele má negativní dopad do ceny za zpracování tuny odpadů na zařízení v podobě jejího růstu (podrobněji viz níže).

Variabilní složka příjmu pokrývá provozovateli jeho variabilní náklady, které jsou závislé na množství zpracovávaných odpadů.

Variabilní složka příjmu pokrývá provozovateli jeho variabilní náklady, které jsou závislé na množství zpracovávaných odpadů. Změna množství zpracovávaných odpadů tedy vyvolá změnu variabilní složky příjmu (která s růstem množství zpracovávaných odpadů roste a plně se promítá do ceny, resp. celkové platby za zpracování odpadů) a rovněž změnu poměru fixní a variabilní složky příjmu v celkových příjmech provozovatele. Pro realizaci projektu je důležité akceptovat skutečnost, že v případě poklesu množství zpracovávaných odpadů na zařízení se snižuje podíl variabilní složky příjmu na celkovém příjmu provozovatele a tedy se zvyšuje podíl fixní složky příjmu provozovatele a cena za zpracování tuny odpadů roste.

Municipality zapojené do projektu musí počítat s možností navýšení ceny za tunu zpracovávaného odpadu na zařízení a to v důsledku snížení zpracovávaného množství odpadů.

Riziko poptávky nesou municipality zapojené do realizace Projektu, a proto pro zajištění úspěšného fungování projektu je nezbytné zajistit jejich dlouhodobou participaci na Projektu.

Z hlediska rizika růstu ceny za zpracování tuny odpadů na zařízení v důsledku poklesu dodávaného množství odpadů je tedy nezbytné zajistit dlouhodobou garanci dodávaného množství odpadů na zařízení a to stálým zapojením zúčastněných měst a obcí na realizaci Projektu.

Z výše popsaného je zřejmé, že municipality zapojené do projektu musí v určitých případech počítat s možností navýšení ceny za tunu zpracovávaného odpadu na zařízení a to v důsledku případného snížení zpracovávaného množství odpadů.

Vzhledem k vlivu fixní složky příjmu provozovatele na vývoj ceny za zpracování tuny odpadů na zařízení se fixní složka příjmu provozovatele jeví jako jedno z potenciálně vhodných hodnotících kritérií v případě výběrového řízení na provozovatele zařízení (čím nižší podíl fixní složky příjmů provozovatele na jeho celkových příjmech, resp. na určení výše ceny, tím výhodnější nabídka – za předpokladu, že množství zpracovávaného odpadu, vzhledem k fixní kapacitě zařízení, nemůže příliš růst).

Výše uvedené je úzce spojeno rovněž s tzv. **rizikem poptávky**. Vzhledem k předpokladu, že na zařízení se bude zpracovávat primárně odpad z obcí zapojených do realizace Projektu lze konstatovat, že riziko poptávky nenese VS (u způsobu realizace B1 zadavatel), který je pouze zprostředkovatelem dodávek odpadů získaných od zapojených municipalit, ale ani provozovatel, který tímto nemá možnost poptávku ovlivňovat. Riziko poptávky nesou tedy municipality zapojené do realizace Projektu, a proto pro zajištění úspěšného fungování projektu je nezbytné zajistit jejich dlouhodobou participaci na Projektu. Tento postup respektuje obecné pravidlo o přidělení rizik v projektech s účastí SS – že strana, která může nejlépe řídit dané riziko, by ho měla nést. V tomto případě množství zpracovávaného odpadu ovlivňují nejvíce municipality a tudíž oni by měly nést riziko poptávky.

Z hlediska rizika růstu ceny za zpracování tuny odpadů na zařízení v důsledku poklesu dodávaného množství odpadů je tedy nezbytné zajistit dlouhodobou garanci dodávaného množství odpadů na zařízení a to stálým zapojením zúčastněných měst a obcí na realizaci Projektu (jinak cena může růst do nevýhodné výše). Stálou účast měst a obcí na projektu lze zajistit vhodným nastavením sankcí v případě vystoupení obce z realizace Projektu. Případné vystoupení účastnické obce z realizace Projektu by totiž mělo za následek snížení dodávaného množství odpadů ke zpracování na zařízení a tím tak způsobit růst ceny. Sankce (nebo „kompenzační platba“) v případě vystoupení dané obce by měla tento negativní dopad eliminovat. Aby bylo této eliminace zajištěno, musí být minimální výše této kompenzační platby shodná s výší fixní složky příjmu provozovatele připadající na dodávané množství odpadů touto obcí.

5.2.2.2

Návrh platebního mechanismu

Úhrada platby za služby poskytované provozovatelem bude probíhat v měsíčních splátkách, kdy jedna splátka bude představovat 1/12 určené roční platby.

Následující popis je pouze orientační a slouží k vysvětlení základního principu navrženého platebního mechanismu. Podrobný platební mechanismus musí být obsahem Smlouvy o provozování.

Úhrada platby za služby poskytované provozovatelem bude probíhat v měsíčních splátkách, kdy jedna splátka bude představovat 1/12 určené roční platby. Tyto pravidelné měsíční platby budou upravovány vždy pro určitý rok na základě tzv. „vyrovnání“. Tento postup je vynucen tím, že obce musí určit poplatek za odpady, aniž by předem bylo známo, kolik odpadů bude na zařízení doručeno. Vyrovnání je potřeba k tomu, aby nakonec provozovatel byl zaplacen na základě skutečně zpracovaného množství odpadů.

Platební mechanismu je nezbytné rozdělit do 3 časových určení a to:

- Nastavení plateb pro první rok provozování dle uzavřené Smlouvy o provozování (rok 2015);
- Nastavení plateb pro běžné roky provozování po dobu trvání Smlouvy o provozování (např. 2016 – 2034)²⁹ včetně mechanismu tzv. „vyrovnání“; a
- Vypořádání po uplynutí doby trvání Smlouvy o provozování.

Následující popis je pouze orientační a slouží k vysvětlení základního principu navrženého platebního mechanismu. Podrobný platební mechanismus musí být obsahem Smlouvy o provozování.

První rok provozování – rok 2015

Nastavení objemu platby za zpracování odpadů na zařízení pro první rok provozování, kterým se předpokládá rok 2015 je nezbytné určit, ve spolupráci s vybraným provozovatelem již na konci roku 2014 (listopad 2014). Tato dohodnutá výše platby je pak následně vyhlášena a platná na celý rok 2015. Způsob výpočtu výše platby pro rok 2015 je následující.

Krok I.

$$X = Q_{2015\ pl} \times P_{2015} = Platba_{2015}$$

Kde:

²⁹ V rámci určitých způsobů realizace (A2, C2) by se mohlo jako vhodnější řešení jevit nastavení 2 kratších smluv (2 x 10 let) než jedné dlouhodobé, nicméně tato varianta se jeví jako méně pravděpodobná.

$Q_{2015\ pl}$ - je předpokládané roční množství odpadů zpracovaných na zařízení v prvním roce.

P_{2015} - je cena za zpracování 1 tuny odpadů (zahrnující provozní náklady provozovatele a zisk provozovatele; zahrnující odpisy zařízení pouze v případě způsobu realizace B1).

Běžné roky provozování – roky 2016 a dále

V případě tzv. „běžných“ let provozování dle uzavřené Smlouvy o provozování musí docházet k více krokům, pomocí nichž dojde k nastavení platby za zpracování odpadů pro běžný rok provozování a rovněž k zohlednění skutečného množství odpadů dodaných VS ke zpracování na zařízení. Následující příklad znázorňuje platební mechanismus pro rok 2016 a 2017.

Krok I. – předpokládaná výše platby pro rok 2016

$$Y_{2016} = Q_{2016\ pl} \times P_{2016} = \text{Platba}_{2016}$$

Kde:

$Q_{2016\ pl}$ - je předpokládané roční množství odpadů zpracovaných na zařízení, objednané VS (v tunách)

P_{2016} - je cena za zpracování 1 tuny odpadů platná pro rok 2016 (zahrnující provozní náklady provozovatele a zisk provozovatele zahrnující odpisy zařízení pouze v případě způsobu realizace B1).

Krok II. – vyúčtování skutečnosti za předešlý rok (2015)

Vždy počátkem roku (v případě, že se běžný rok shoduje s rokem kalendářním v měsíci únoru), kromě prvního roku provozování, je nezbytné určit výši platby za skutečně zpracované množství odpadů na zařízení v roce předešlém, tedy v tomto příkladě v roce 2015.

$$Z = Q_{2015\ sk} \times P_{2015} = \text{Platba}_{2015\ sk}$$

Kde:

$Q_{2015\ sk}$ - je skutečné roční množství odpadů zpracovaných na zařízení, dodané VS za rok 2015 (v tunách)

P_{2015} - má stejný význam jako v předchozím případě.

Krok III. – vyčíslení vyrovnání

$$V_{2015} = X - Z = \text{Vyrovnání}_{2015}$$

V případě, že:

- **V záporné** (minus) – na zařízení bylo zpracováno více odpadů, než bylo předpokládáno množství, VS musí provozovateli příslušný rozdíl doplatit.
- **V kladné** (plus) – na zařízení bylo zpracováno méně odpadů, než bylo objednáno VS, tedy VS přeplatilo za užívání služby, provozovatel musí tento přeplatek zúčtovat.

Krok IV. – zúčtování Vyrovnání

K zúčtování vyrovnání dojde úpravou (zvýšením či snížením) pravidelných měsíčních plateb provozovateli v následujícím kalendářním roce (v ilustrovaném případě v roce 2017).

V roce 2017 bude tedy předpokládaná výše platby stanovena následujícím způsobem.

$$Y_{2017} = Q_{2017\ pl} \times P_{2017} - V_{2015} = \text{Platba}_{2017}$$

Výše uvedená Platba pro rok 2017 bude tedy provozovateli hrazena pravidelnými splátkami ve výši její 1/12.

$$Y_{2017\ mesicni} = \text{Platba}_{2017} / 12$$

Poslední rok provozování – rok 2035

V případě posledního roku provozování dle uzavřené Smlouvy o provozování dojde v roce následujícím po posledním roce provozování pouze k zúčtování Vyrovnání za předposlední a poslední rok provozování a to jednorázově.

Výše popsaný platební mechanismu se aplikuje pro všechny následující roky provozování dle Smlouvy o dílo.

5.2.3 Předpokládané platební podmínky

V rámci předpokládaných platebních podmínek je nezbytné rozlišit dvě oblasti finančních toků: za prvé platbu poplatků za KO od občanů obci / městu, za druhé finanční vztahy mezi municipalitami, VS a provozovatelem zařízení.

5.2.3.1 Platba poplatků za KO

Dvě oblasti finančních toků:

a) platba poplatků za KO
od občanů obci / městu;

b) finanční vztahy mezi
municipalitami, VS a
provozovatelem zařízení.

Fakturační období. V případě platby poplatků za KO občany je základním obdobím běžný rok provozování (r). Vzhledem k předpokladu zahájení provozování k 1.1.2015 se běžným rokem provozování myslí rok kalendářní. Pro úplnost je nezbytné zdůraznit, že shoda běžného roku provozování s rokem kalendářním je předpokladem, který je aplikován pro vysvětlení platebního mechanismu. Při praktické implementaci Projektu je pravděpodobné, že běžný rok provozování nebude shodný s rokem kalendářním. Navrhovaný platební mechanismus mezi občany a municipalitami předpokládá jednorázovou platbu poplatků za odpady a to nejpozději do konce prvního čtvrtletí roku r (tedy vždy to 31.3. roku r). Obce / města obdrží do svého rozpočtu tyto prostředky tedy v průběhu běžného roku provozování (r). Z tohoto předpokladu vyplývá, že obce budou muset zajistit finanční prostředky na předfinancování zajišťování služby (plateb VS) a to primárně z vlastních rozpočtových zdrojů. Výše případného předfinancování, popřípadě jeho nutnost záleží primárně na nastavení systému vybírání poplatků za KO od občanů. V této oblasti existuje pro municipality určitá autonomie. Výše uvedený předpoklad vychází z obvykle nastavených podmínek jednorázové platby poplatků za KO občany.

5.2.3.2 Finanční toky mezi municipalitami, VS a provozovatelem

Druhou oblastí v rámci platebních podmínek a skutečných finančních toků je platba VS za zajištění služby, resp. platba provozovateli za provozování zařízení. I v tomto případě je základní veličinou platebního mechanismu kalendářní rok (běžný rok provozování r) a fakturačním obdobím je zde kalendářní měsíc. Určení roční platby VS včetně jejich měsíčních splátek provozovateli je podrobně popsán v oddíle 5.2.2.2 výše. V případě tzv. provozních způsobů realizace Projektu bude tato roční platba (Y) hrazena provozovateli postupně a to ve výši 1/12 roční platby každý měsíc běžného roku provozování (r) a to vždy nejpozději (např.) do 20. dne (d) příslušného kalendářního měsíce (t). Výše této pravidelné měsíční platby může být pro jednotlivé roky upravena v důsledku Vyrovnání (viz výše).

Vysvětlivky:

d – den v měsíci, ve kterém provozovatel poskytuje službu.

t – kalendářní měsíc běžného roku provozování.

r – běžný rok provozování.

Y – roční výše platby pro r .

Y/12 – pravidelná měsíční splátka roční platby

Příklad použití zkratk pro rok 2015: VS užívá službu poskytovanou provozovatelem v měsíci únoru => VS musí provozovateli uhradit pravidelnou měsíční platbu nejpozději do 20. února (Y/12 nejpozději do t+20d)

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že VS musí každý kalendářní měsíc disponovat dostatečnými finančními prostředky a to nejméně ve výši pravidelné měsíční platby (Y/12). Pro eliminaci rizika, že se VS dostane do platební neschopnosti, resp. nebude moci uhradit své závazky vyplývající ze Smlouvy o provozování je nezbytné, aby jednotlivé municipality jež jsou součástí VS či do jeho fungování zapojeni hradily své platby s určitým předstihem, minimálně s předstihem jednoho kalendářního měsíce.

Tedy v případě výše uvedeného příkladu musí jednotlivé municipality uhradit agregovaně platbu pro měsíc únor minimálně ve výši Y/12 nejpozději do 20. dne měsíce ledna (Y/12 nejpozději do t-1+20d).

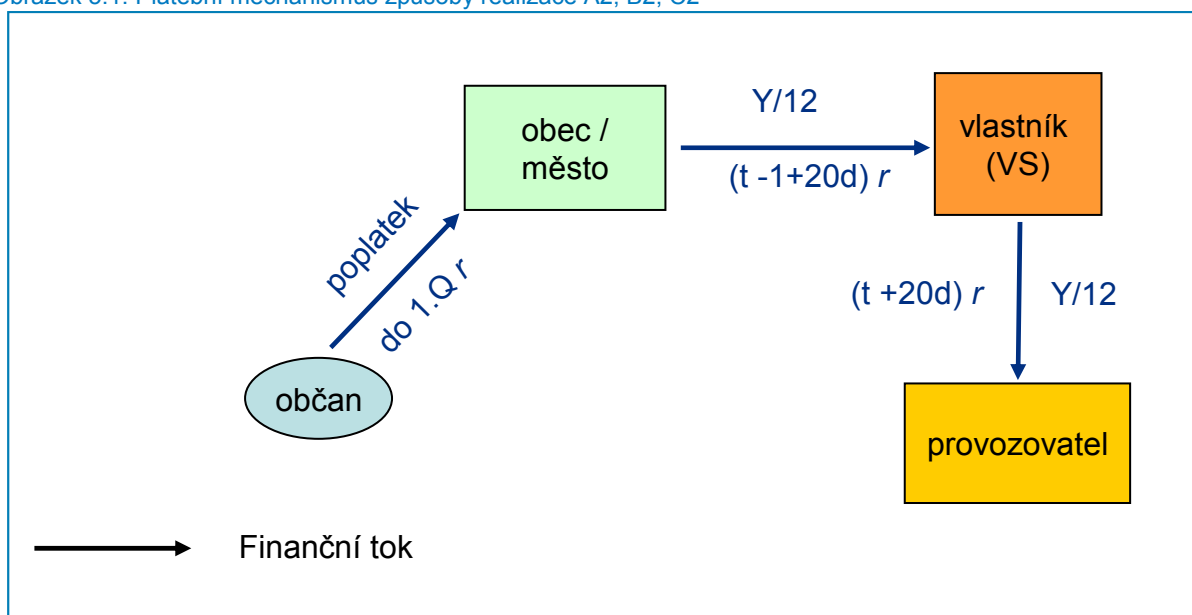
5.2.3.3 Situace samostatného provozování vlastníkem zařízení

Výše popsané finanční toky platí pouze pro ty způsoby realizace, kde není provozovatelem zařízení současně jeho vlastník. V tomto případě, odpadají pravidelné platby VS provozovateli za poskytování služby. **VS pouze inkasuje platby od municipalit**, neboť VS je poskytovatelem služby.

5.2.3.4 Grafické znázornění platebního mechanismu

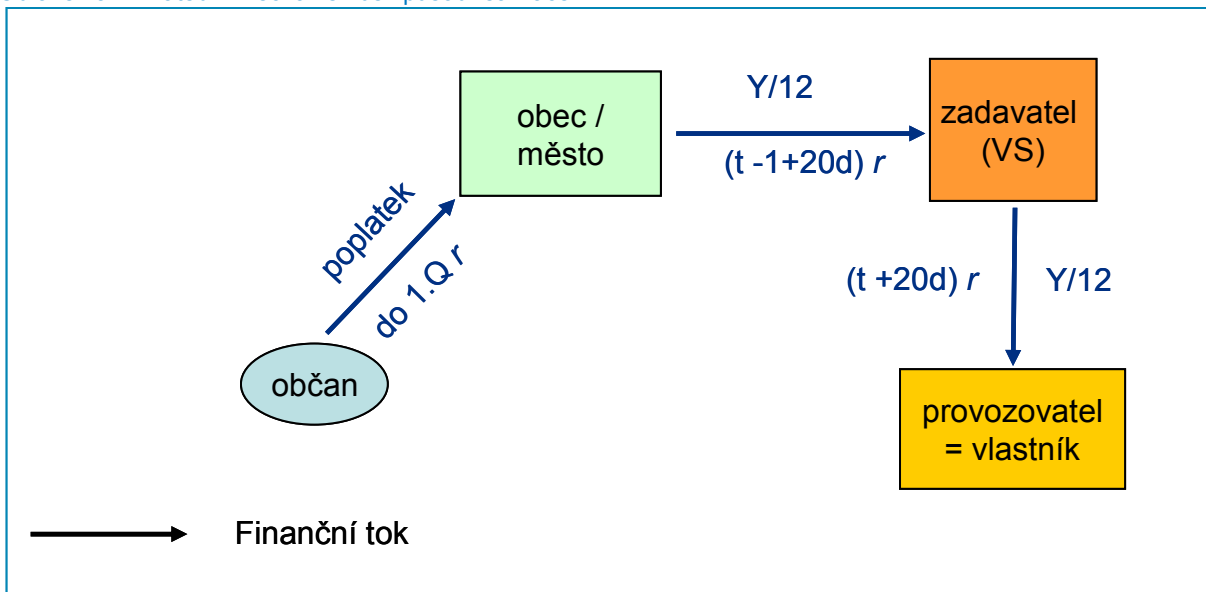
Způsob realizace A2, B2, C2

Obrázek 5.1: Platební mechanismus způsoby realizace A2, B2, C2

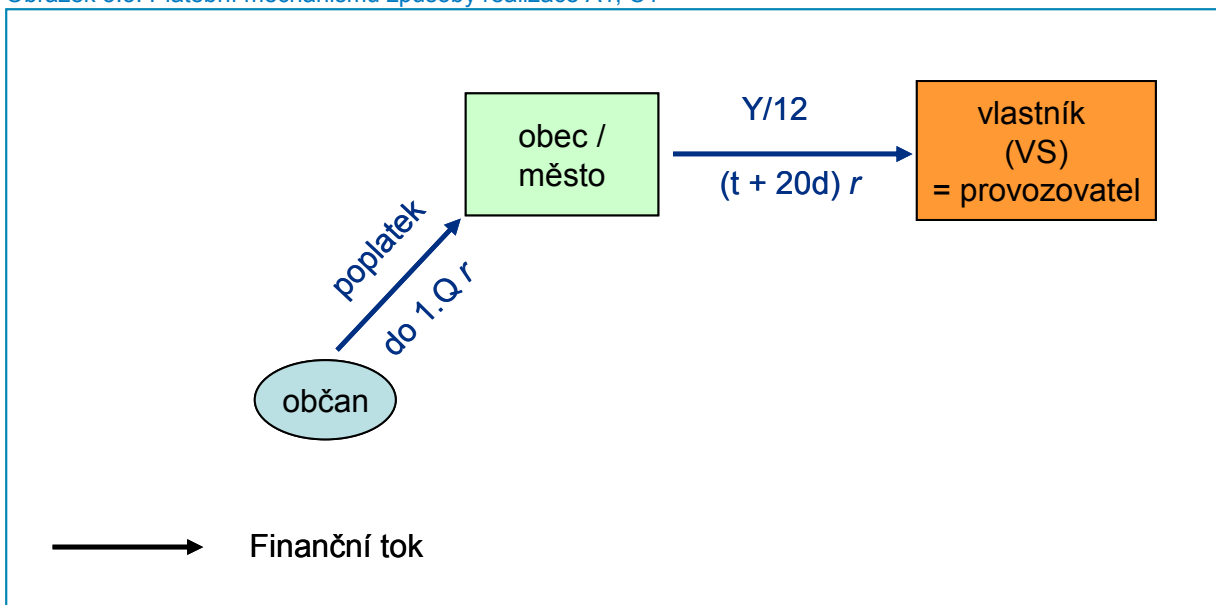
Způsob realizace B1

Obrázek 5.2: Platební mechanismus způsob realizace B1

Způsob realizace A1, C1

Obrázek 5.3: Platební mechanismu způsoby realizace A1, C1

5.2.4 Srovnání VFM doporučených způsobů realizace

VFM v kvantitativním pojetí vyjadřuje vhodnost způsobu realizace.

VFM v kvantitativním pojetí znamená pro VS, že bude dosaženo vyššího či nižšího užítka v poměru k vynaloženým prostředkům (poměr cena/výkon). V kvantitativním pojetí vyjadřuje vhodnost způsobu realizace.

V rámci realizace Projektu představuje Vfm celkovou průměrnou cenu (v Kč včetně zbytkové hodnoty majetku) za zpracování tuny odpadů **včetně zahrnutí vyčíslených rizik**. Pro účely tohoto srovnání bylo vyčíslení rizik bráno dle tzv. „středního scénáře“. Níže uvedené tabulky sumarizují Vfm pro jednotlivé způsoby realizace a za situace variantního získání dotace (varianty bez dotace, s dotací 40 % a s dotací 70 %).

Tabulka 5.13: Vfm zahrnující vyčíslení rizik – varianta bez dotace (Kč/tuna)

Způsob realizace	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Průměrná cena (Kč/tuna)	2 572	2 642	2 832	2 498	2 702	2 779
Srovnání s nejméně výhodnou variantou	103 %	106 %	113 %	100 %	108 %	111 %
Pořadí	2	3	6	1	4	5

Tabulka 5.14: Vfm zahrnující vyčíslení rizik – varianta s dotací 40 % (Kč/tuna)

Způsob realizace	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Průměrná cena (Kč/tuna)	2 284	2 354	2 409	2 238	2 328	2 405
Srovnání s nejméně výhodnou variantou	102 %	105 %	108 %	100 %	104 %	108 %
Pořadí	2	4	6	1	3	5

Tabulka 5.15: Vfm zahrnující vyčíslení rizik – varianta s dotací 70 % (Kč/tuna)

Způsob realizace	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Průměrná cena (Kč/tuna)	2 067	2 137	2 092	2 044	2 048	2 125
Srovnání s nejméně výhodnou variantou	101 %	105 %	102 %	100 %	100 %	104 %
Pořadí	3	6	4	1	2	5

Z hlediska srovnání Hodnoty za peníze se jako nejméně výhodný způsob realizace jeví B2, popřípadě A1.

Z výše uvedených tabulek jasně vyplývá, že z hlediska srovnání Hodnoty za peníze se jako nejméně výhodný způsob realizace jeví způsob realizace B2, popřípadě způsob realizace A1, který skončil v hodnocení dle tohoto kritéria druhý.

5.3 Nakládání s majetkem

Vymezení právních vztahů smluvních stran k majetku budovanému Projektem, je nezbytné zejména pro situace, kdy provozovatelem zařízení bude jiný subjekt než samotný vlastník.

Způsob a rozsah nakládání s majetkem bude předmětem Smlouvy o provozování.

Vymezení právních vztahů smluvních stran k majetku budovanému Projektem, případně majetku potřebnému pro Projekt, je nezbytné zejména pro situace, kdy provozovatelem zařízení bude jiný subjekt než samotný vlastník, přičemž toto vymezení se provede v koncesní smlouvě anebo jiné dlouhodobé provozní smlouvě (dále jen „**Smlouva o provozování**“). Upozorňujeme však, že níže uvedené oblasti je nezbytné upravit ve Smlouvě o provozování bez ohledu na typ smlouvy, kterým bude provozování, resp. pronájem majetku provozovateli upraven.

V rámci některých z posuzovaných způsobů realizace Projektu samozřejmě nastane výše popsaná situace, kdy provozovatelem zařízení nebude vlastník. V těchto případech je nezbytné upravit způsob a rozsah nakládání s majetkem, který bude předmětem Smlouvy o provozování a to na počátku, v průběhu a na konci trvání této smlouvy. U jednotlivých způsobů realizace Projektu je vždy zejména nezbytné jasně identifikovat vlastníka vybudovaného zařízení a subjekt provozovatele a práva a povinnosti těchto stran k majetku.

V případě, že vhodným způsobem realizace bude řešení podle ZVZ příp. dle Koncesního zákona, bude nakládání s majetkem, resp. proces předání, užívání a převzetí majetku podrobně upraven v koncesní smlouvě, která je možným typem Smlouvy o provozování.

5.3.1 Předání majetku provozovateli na počátku Smlouvy o provozování

V případě, že bude provozování zařízení zabezpečovat jiný subjekt, než vlastník, je nezbytné učinit taková opatření, která umožní na počátku Smlouvy o provozování, resp. před zahájením samotného provozování hladké převzetí majetku vlastníka tímto provozovatelem.

Provozovatel bude užívat majetek na základě vztahu obdobného nájemnímu vztahu s uplatněním ustanovení § 663 a násl. Občanského zákoníku.

Ve většině případů bude provozovatel užívat majetek na základě vztahu obdobného nájemnímu vztahu s uplatněním ustanovení § 663 a násl. Občanského zákoníku. Veškerý majetek tedy zůstane po celou dobu trvání Smlouvy o provozování majetkem vlastníka.

Pro úpravu vztahů k poskytnutému majetku se proto zásadně analogicky uplatňují ustanovení § 663 až 684 Občanského zákoníku, které upravují nájemní smlouvu. Na předání majetku na počátku

K převzetí pronajímaného majetku ze strany provozovatele dojde ke dni zahájení provozování nebo ve stanoveném intervalu před nebo po tomto dnu.

Smlouvy o provozování se tak bude vztahovat ustanovení § 664 Občanského zákoníku.³⁰ Odlišně od citovaného ustanovení pak bude provozovatel Smlouvou o provozování zavázán udržovat pronajatý majetek v plně provozuschopném stavu.

K převzetí pronajímaného majetku ze strany provozovatele dojde ke dni zahájení provozování nebo ve stanoveném intervalu před nebo po tomto dnu. Proces předání a převzetí majetku je nezbytně řádně zdokumentovat, a to na základě předávacích protokolů. Předáním pronajímaného majetku přejde na provozovatele odpovědnost za škodu na tomto majetku, jež vznikne po převzetí provozovatelem až do jeho vrácení zpět vlastníkovi. Lze očekávat, že vlastník bude požadovat, aby majetek po jeho převzetí provozovatelem byl kryt pojištěním provozovatele, přičemž druh, rozsah tohoto pojištění by měl být schválen předem vlastníkem.

5.3.1.1 Způsob realizace A1

A1 – provozování bude zajišťovat vlastník.

Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci tohoto způsobu realizace bude provozování zařízení zajišťovat jeho vlastník, nebude tedy docházet k pronajímání majetku a tudíž nebude uzavírána Smlouva o provozování. Výše uvedený rámcový popis předání majetku na počátku Smlouvy o provozování tedy není pro tento způsob realizace relevantní.

5.3.1.2 Způsob realizace A2

A2 - vlastník pronajme majetek vybranému provozovateli na základě Smlouvy o provozování.

Tento způsob provozování předpokládá výběr externího provozovatele Veřejnou soutěží³¹. V tomto případě pronajme vlastník majetek vybranému provozovateli, a to na základě výše uvedené Smlouvy o provozování. Rámcový proces předání vybudovaného majetku na počátku Smlouvy o provozování tomuto provozovateli je popsán v oddíle 5.3.1 výše.

5.3.1.3 Způsob realizace B1

B1 – externí provozovatel daný majetek sám získá a provozuje.

Přestože v rámci tohoto způsobu realizace zajišťuje po dobu trvání smlouvy provozování externí provozovatel, nedochází k procesu předávání majetku a to proto, že externí provozovatel daný majetek

³⁰ Ustanovení § 664 Občanského zákoníku stanoví: "Pronajímatel je povinen přenechat pronajatou věc nájemci ve stavu způsobilém smluvenému užívání, nebo nebyl-li způsob užívání smluven, užívání obvyklému a v tomto stavu ji svým nákladem udržovat".

³¹ Veřejnou soutěží rozumíme zadávací řízení dle ZVZ nebo koncesní řízení dle KZ

	<p>sám získá (vybuduje) a bude tedy vlastníkem vybudovaného zařízení a to po dobu, kdy je pověřen VS (uzavřením smlouvy upravující způsob realizace B1) k zajišťování provozu zařízení, resp. definovaných služeb. VS po dobu platnosti této smlouvy zařízení nevlastní a nepředpokládá se, že by se VS stal vlastníkem zařízení po uplynutí doby trvání této smlouvy.</p>
<p>5.3.1.4</p> <p>B2 - vlastník pronajme majetek vybranému provozovateli na základě Smlouvy o provozování.</p>	<p>Způsob realizace B2</p> <p>Tento způsob realizace je velmi podobný způsobu realizace označeném jako A2 a to v tom, že VS je majitelem budované infrastruktury a se SS (vybraném ve Veřejné soutěži) je uzavřena smlouva, a to nejen na provozování zařízení, ale i na projektové činnosti, výstavbu a následný provoz (ne však na financování). V rámci tohoto způsobu realizace tedy dojde k procesu předání majetku na počátku Smlouvy o provozování, který je popsán v oddíle 5.3.1 výše.</p>
<p>5.3.1.5</p> <p>C1 – provozování bude zajišťovat vlastní.</p> <p>Bude muset dojít k převodu majetku na instituci založenou společně subjektem VS a soukromou společností.</p>	<p>Způsob realizace C1</p> <p>Co se týká způsobu provozování je tento způsob realizace velmi podobný způsobu realizace označeném výše jako A1, rozdíl je však v osobě vlastníka. Tato varianta totiž předpokládá, že provoz zařízení bude zajišťovat instituce založená společně subjektem VS a soukromou společností. V tomto případě nebude realizována Veřejná soutěž na externího provozovatele (bude provozovat instituce založená VS a soukromou společností) a tudíž nedojde k předávání majetku. Nicméně bude muset dojít k převodu majetku na instituci založenou společně subjektem VS a soukromou společností, či jej uvedená instituce bude muset sama nabýt. Mezi možné způsoby nabytí patří – vložení majetku jako nepeněžitý vklad do základního kapitálu uvedené instituce, koupě majetku atd. Upozorňujeme, že různé způsoby mohou znamenat různé daňové a účetní implikace, které je třeba prověřit.</p>
<p>5.3.1.6</p> <p>C2 - vlastník pronajme majetek vybranému provozovateli na základě Smlouvy o provozování.</p>	<p>Způsob realizace C2</p> <p>Tento způsob realizace je v oblasti provozování zařízení velmi podobný způsobům realizace označovaným výše jako A2 a B2. Provozování zařízení bude zajišťovat externí provozovatel (soukromý subjekt), který bude vybrán Veřejnou soutěží a bude s ním uzavřena dlouhodobá Smlouva o provozování. Na začátku trvání této Smlouvy o provozování bude nezbytné předat tomuto provozovateli majetek (vybudované zařízení) a to dle popisu uvedeném v oddíle 5.3.1 výše. Po celou dobu trvání této smlouvy bude vlastníkem majetku instituce založená společně VS a SS. Tato instituce však bude muset majetek nějakým způsobem nabýt, aby jej mohla poskytnout provozovateli.</p>

5.3.2 Nakládání s majetkem vlastníka v průběhu provozování

Práva a povinnosti provozovatele vztahující se k nakládání s pronajatým majetkem vlastníka v průběhu provozování budou jasně definovány ve Smlouvě o provozování.

Externí provozovatel bude povinen na své náklady provádět veškerou údržbu a opravy majetku vlastníka a na vlastní náklady zajistit jeho plnou provozuschopnost.

V rámci Smlouvy o provozování bude nezbytné podrobně definovat pojmy „oprava“, „údržba“, „technické zhodnocení“, investice atd.

Práva a povinnosti provozovatele vztahující se k nakládání s pronajatým majetkem vlastníka v průběhu provozování budou jasně definovány ve Smlouvě o provozování (kterou může být v určitých případech koncesní smlouva). Problematika nakládání s majetkem v průběhu provozování je relevantní pouze pro ty způsoby realizace, u kterých zajišťuje provoz zařízení externí provozovatel, resp. u těch způsobů realizace, u kterých došlo k předání majetku na počátku Smlouvy o provozování ze strany vlastníka. V našem případě tedy pro způsoby realizace:

- Způsob realizace A2;
- Způsob realizace B2; a
- Způsob realizace C2.

Ve výše uvedených způsobech realizace bude externí provozovatel, jež bude vybrán Veřejnou soutěží, povinen na své náklady provádět veškerou údržbu a opravy majetku vlastníka a na vlastní náklady zajistit jeho plnou provozuschopnost, a to v souladu se závaznými právními předpisy a technickými normami. Smluvní vztah mezi vlastníkem a provozovatelem bude obsahovat speciální úpravu ve vztahu k ustanovením § 668 a 669 Občanského zákoníku, na jejímž základě bude povinnost provádění údržby a oprav pronajaté věci přenesena na provozovatele, kterému bude rovněž udělen paušální souhlas vlastníka s prováděním těchto změn. V určitých případech mohou být vymezeny kategorie údržby a oprav, které bude provozovatel realizovat pouze s předchozím písemným souhlasem vlastníka.

V rámci Smlouvy o provozování bude nezbytné podrobně definovat pojmy „oprava“, „údržba“, „technické zhodnocení“, investice atd. Bude také nutné ve smlouvě stanovit, zda v případě ukončení smlouvy (ať již předčasném či v případě uplynutí doby trvání) bude mít provozovatel nárok na kompenzaci toho, oč se jeho přičiněním zvýšila hodnota poskytnutého majetku.

Uzavřená smlouva bude vylučovat, aby provozovatel dal majetek, který je určen k realizaci Smlouvy o provozování do podnájmu či do jakéhokoliv jiného užívání třetích osob, příp. aby zřídil jiná práva třetích osob k majetku (např. zástavní právo). Provozovatel tak nebude jakkoliv oprávněn poskytnout pronajatý majetek třetím osobám ke komerčnímu využití.

Provozovatel však bude oprávněn uzavírat smlouvy se subdodavateli, na zajištění jednotlivých činností v souvislosti s provozováním.

Relevantní pouze pro ty způsoby realizace, u kterých zajišťuje provoz zařízení externí provozovatel.

Dalším důležitým aspektem je smluvní závazání provozovatele po celou dobu platnosti Smlouvy o provozování udržovat pojištění majetku. Samozřejmě v rámci způsobů realizace, u kterých se nepředpokládá zajištění provozování externím provozovatelem, je nezbytné rovněž udržovat pojištění majetku, což je závazkem vlastníka majetku.

Vlastník bude v souladu s ustanovením § 684 Občanského zákoníku povinen učinit nezbytná právní opatření k ochraně pronajatého majetku, pokud by třetí osoba uplatnila k majetku nebo jeho části práva, která jsou neslučitelná s právy nájemce. O uplatnění těchto práv třetích osob však bude provozovatel povinen bezodkladně informovat vlastníka.

5.3.3 Převzetí majetku vlastníkem na konci Smlouvy o provozování

Problematika předání majetku na konci trvání Smlouvy o provozování je relevantní pouze pro ty způsoby realizace, u kterých zajišťuje provoz zařízení externí provozovatel na základě uzavřené Smlouvy o provozování, dochází tedy k poskytnutí majetku vlastníka. V našem případě tedy pro způsoby realizace:

- Způsob realizace A2;
- Způsob realizace B2; a
- Způsob realizace C2.

Předání pronajatého majetku a související dokumentace provozovatelem vůči vlastníkovi se uskuteční ke dni ukončení provozování dle uzavřené Smlouvy o provozování nebo ve stanoveném intervalu před nebo po tomto dnu s ohledem na součinnost pro převzetí majetku a dokumentace ze strany vlastníka od provozovatele a jejich případné předání jinému provozovateli.

Předání pronajatého majetku spočívá zejména v:

- odstranění / vyklizení věcí provozovatele z pronajatého majetku, s výjimkou těch, které si vlastníka od provozovatele koupí;
- předání pronajatého majetku, včetně přírůstků a související dokumentace;
- provedení inventarizace a fyzické předání majetku vlastníkovi;
- předání pronajatého majetku v řádném stavu, čímž se rozumí ve stavu, v jakém ji převzal s přihlédnutím k obvyklému opotřebení a povinností oprav a údržby, které měl na pronajatém majetku provádět.

5.3.4 Otázka změn majetku v průběhu Smlouvy o provozování

Z výše uvedeného je zřejmé, že otázka změn majetku v průběhu trvání Smlouvy o provozování je relevantní pouze pro ty způsoby realizace, u kterých dochází k postoupení (svěření) majetku, tedy pro způsoby realizace:

- Způsob realizace A2;
- Způsob realizace B2; a
- Způsob realizace C2.

Vzhledem k tomu, že předmětem pronájmu (provozování) je výlučně nově vybudovaný majetek, nepředpokládá se, že po dobu trvání pronájmu nastanou podstatné změny pronajatého majetku oproti stavu v jakém byl tento majetek vybudován.

V souladu s ustanovením § 667 odst. 1 Občanského zákoníku bude provozovatel oprávněn provádět změny majetku odlišné od kategorie "oprava" či „údržba“ pronajatého majetku jen se souhlasem vlastníka; provozovatel tedy nebude zásadně moci (bez výslovného předchozího písemného souhlasu vlastníka) provádět změny pronajatého majetku představující z účetně-daňového hlediska technické zhodnocení. Smlouva o provozování bude rovněž řešit situaci, která by vznikla, pokud by provozovatel provedl určité změny pronajatého majetku bez souhlasu vlastníka, včetně otázky úhrady nákladů či navrácení do původního stavu a souvisejících sankcí.

5.4 Ekonomické a právní důsledky – ukončení Smlouvy o provozování

Zadavatel má kontrolu nad majetkem využívaným pro realizaci Projektu pouze, je-li majetek v jeho vlastnictví.

Zadavatel má kontrolu nad majetkem využívaným pro realizaci Projektu pouze, je-li majetek v jeho vlastnictví. Poskytnutím majetku třetí osobě tuto kontrolu do jisté míry ztrácí a kvalita jeho práv se v první řadě odvíjí od příslušných ustanovení Smlouvy o provozování a zákona. Důsledky úpadku či selhání provozovatele by neměly mít za následek ztrátu kontrolu zadavatele nad tímto majetkem a mohou mít pouze omezený vliv na výkon provozování, nicméně je nutné této problematice ve Smlouvě o provozování věnovat náležitou pozornost.

Pokud je majetek ve vlastnictví provozovatele, vykonává VS pouze smluvní, a proto omezenou kontrolu nad tímto majetkem.

Pokud je majetek ve vlastnictví provozovatele, což se předpokládá při aplikaci způsobu realizace B1 (obdobně je tomu tak i u způsobu realizace C1 za předpokladu menšinového podílu VS ve zřízené společnosti) vykonává VS pouze smluvní, a proto omezenou kontrolu nad tímto majetkem, který je využíván pro realizaci Projektu. V tomto případě mohou mít důsledky úpadku nebo selhání provozovatele

podstatný vliv na výkon provozovaných činností. VS nemůže soukromého partnera vyměnit, aniž by hrozilo, že bude muset opatřit nový majetek pro zajištění kontinuity poskytovaných služeb, což je primárním zájmem jak VS tak i zákazníků. Ideálním řešením pro tyto nenadálé situace by bylo, kdyby Smlouva o provozování stanovila právo VS nebo věřitelů převzít majetek v případě selhání či úpadku provozovatele. Vzhledem k striktním nastavením příslušné české legislativy (zejména Insolvenčního zákona) je pravděpodobné, že takovéto právo VS bude velmi obtížně konstruovatelné. Tato varianta tedy představuje pro VS určitá rizika.

Problematika ekonomických a právních důsledků v případě ukončení Smlouvy o provozování je relevantní opět pro ty způsoby realizace, u kterých se předpokládá provozování externím subjektem vybraném ve Veřejné soutěži. Z posuzovaných způsobů realizace tento případ nastává u:

- Způsobu realizace A2,
- Způsobu realizace B2,
- Způsobu realizace C2, a
- Specifického způsobu realizace B1.

V případě způsobu realizace B2 je nezbytné ve Smlouvě o provozování specifikovat vlastnictví zařízení po dobu jeho výstavby.

V případě způsobu realizace B2 je nezbytné ve Smlouvě o provozování specifikovat vlastnictví zařízení po dobu jeho výstavby. Výchozí předpoklad je ten, že VS se stává vlastníkem majetku v prvním možném okamžiku, kdy může majetek nabýt (tedy ne až po jeho kolaudaci a zápisu do katastru nemovitostí, ale již ve fázi rozestavěnosti, kdy je rozestavěná stavba způsobilá být předmětem vlastnického práva). Tímto krokem se VS chrání proti nepříznivým krokům, které mohou být podniknuté vůči provozovateli (exekuce, úpadek atd.). V tento okamžik rovněž VS za majetek zaplatí. Současně však provozovatel zůstává nadále zodpovědný za realizaci Projektu. Platba a s ní převod vlastnických práv k majetku musí být ošetřené ve Smlouvě o provozování.

Specifickým způsobem realizace je způsob realizace B1, kdy jsou prakticky veškeré činnosti převedeny na soukromého provozovatele.

Specifickým způsobem realizace je způsob realizace B1, kdy jsou prakticky veškeré činnosti převedeny na soukromého provozovatele, a proto i ekonomické a právní důsledky ukončení Smlouvy o provozování v tomto případě vykazují určitá specifika (podrobněji viz subkapitoly níže).

K ukončení provozování dle Smlouvy o provozování může dojít, zejména:

- Řádným ukončením, tj. uplynutím doby jejího trvání, nebo

- Předčasným ukončením z důvodů specifikovaných právě ve Smlouvě o provozování, a to:
 - Předčasným ukončením ze strany vlastníka, zejména:
 - Z důvodu závažného nebo opakovaného neplnění povinností provozovatele vyplývajících z právních předpisů a ze Smlouvy o provozování (např. neprovozování zařízení, nedodržování smluvně dohodnuté služby atd.);
 - Pokud dojde k takovým změnám u provozovatele, které zásadním způsobem mohou ohrozit nebo znemožnit provozování zařízení vlastníka pronajatého provozovateli;
 - Pokud dojde k zásadní změně ve vlastnické struktuře provozovatele, v jejímž důsledku může být ohroženo řádné provozování zařízení vlastníka pronajatého provozovateli a tím také ohroženo poskytování služeb;
 - Pokud se provozovatel ocitne v úpadku, bude na něj prohlášen konkurs nebo bude vůči jeho majetku veden výkon rozhodnutí nebo exekuce;
 - Pokud bude vlastníkově oznámeno orgánem veřejné správy, který postupuje v souladu s obecně závaznými právními předpisy, že je povinen provést nové Koncesní řízení nebo jiný typ výběru provozovatele.
 - Předčasným ukončením ze strany provozovatele, zejména:
 - Z důvodu prodlení vlastníka s placením odměny provozovateli podle Smlouvy o provozování po nepřiměřeně dlouhou dobu či opakovaně v určité časové lhůtě;
 - Z důvodu opakovaného a závažného neposkytování součinnosti vlastníka provozovateli stanoveného Smlouvou o provozování.
 - Předčasným ukončením kterékoliv ze smluvních stran z důvodu vyšší moci, kvůli které není provozovatel objektivně schopen plnit povinnosti stanovené Smlouvou o provozování;
 - Předčasným ukončením vlastníka pro korupci provozovatele, jakéhokoliv společníka či osoby na straně provozovatele;
 - Výpovědí smlouvy ze strany vlastníka;
 - Dohodou smluvních stran.

5.4.1 Ekonomické důsledky ukončení trvání Smlouvy o provozování

Ukončení trvání Smlouvy o provozování jak standardním způsobem (řádným uplynutím provozní doby), tak i nestandardním způsobem

Při standardním ukončení trvání Smlouvy o provozování dojde zejména k vypořádání vzájemných pohledávek a závazků mezi vlastníkem zařízení a provozovatelem.

Při nestandardním ukončení trvání Smlouvy o provozování je vyvolán vznik druhotné právní odpovědnosti většinou spočívající v určitých náhradách ve formě peněžních plnění – kompenzací.

(předčasné ukončení před řádným uplynutím provozní doby) má významný ekonomický dopad na obě smluvní strany.³²

Při standardním ukončení trvání Smlouvy o provozování dojde zejména k vypořádání vzájemných pohledávek a závazků mezi vlastníkem zařízení a provozovatelem předvídaných ve Smlouvě o provozování. Mechanismus ukončení trvání Smlouvy o provozování by z ekonomického hlediska měl v tomto případě fungovat jako prvek motivace předání pronajímaného majetku vlastníkovi v dohodnutém stavu. Správné nastavení finančních sankcí (smluvních pokut vztažených jednak k prodloužení s předáváním a dále k vadám na předaném majetku atd.) a jiných odpovědnostních režimů (slib odškodnění, náhrada za škody) za nesplnění těchto podmínek sníží riziko předání majetku vlastníkovi ve stavu, který by nově vybranému provozovateli mohl ztížit provozování. Tento motivační systém musí být podrobně obsažen ve Smlouvě o provozování.

Zvláštní situace nastává v případě ukončení trvání Smlouvy o provozování nestandardním způsobem. Tato situace může nastat jak právním úkonem ze strany vlastníka, tak i ze strany provozovatele. Z ekonomického hlediska je podstatné, že ve většině případů předčasného ukončení Smlouvy o provozování je vyvolán vznik druhotné právní odpovědnosti většinou spočívající v určitých náhradách ve formě peněžních plnění – kompenzací (případně i ve smluvních pokutách jako zajišťovacích instrumentech), které na rozdíl od standardního ukončení Smlouvy o provozování jsou předvídané, ale neví se, kdy konkrétně nastanou a zda dojde k jejich naplnění. Způsob určení výše těchto kompenzací a podmínky jejich splatnosti či započtení musí být podrobně popsáno ve Smlouvě o provozování.

Kompenzace obecně mohou být vypláceny při předčasném ukončení Smlouvy o provozování z důvodu selhání ať už vlastníka nebo provozovatele i při dobrovolném ukončení Smlouvy o provozování dohodou smluvních stran. Negativní vliv na cash flow vlastníka budou mít případné kompenzace vyplácené ve prospěch provozovatele.

³² Procesní způsob samotného finančního a ekonomického vyrovnání při ukončení trvání Smlouvy o provozování mezi smluvními stranami může mít značný dopad na konkurenční prostředí při případném následném výběru nového provozovatele. Nevhodně nastavený mechanismus ukončení trvání Smlouvy o provozování může zvýhodnit stávajícího provozovatele, a tím tak vyvolat porušení rovných podmínek a znevýhodnění jiných potenciálních provozovatelů. Tato skutečnost může způsobit, že nebude zajištěno provozování pronajímaného majetku za nejvýhodnějších podmínek pro vlastníka.

Další oblastí, která je přímo ovlivňována ukončením Smlouvy o provozování a to jak standardním či nestandardním způsobem je zajištění odbytu výstupů.

B1 - nepředpokládá se převod vlastnických práv, jelikož Smlouva o provozování bude uzavřena minimálně na takovou dobu, která pokryje životnost zařízení.

V případě, že došlo k předčasnému ukončení Smlouvy o provozování z důvodu úpadku nebo jiného selhání provozovatele, je nezbytné, aby byla zajištěna kontinuita poskytování služeb.

V případech ukončení Smlouvy o provozování vyvolaných ze strany vlastníka bude vlastník (v souladu s podmínkami uvedenými ve Smlouvě o provozování) povinen provozovateli zaplatit určitou částku kompenzace.

Další oblastí, která je přímo ovlivňována ukončením Smlouvy o provozování a to jak standardním či nestandardním způsobem je zajištění odbytu výstupů ze zařízení a to u těch způsobů realizace, u kterých se předpokládá provozování zařízení jiným subjektem než vlastníkem (tedy u způsobů realizace A2, B1, B2, C2). V případě, že u výše uvedených způsobů realizace dojde k selhání provozovatele, který je smluvní stranou u smluv pro odbyt výstupů ze zařízení, bude nezbytně smluvně ošetřit případný přechod těchto smluv na VS.

Specifika způsobu realizace B1

Jak již bylo uvedeno výše, způsob realizace B1 vykazuje určitá specifika a to v tom, že téměř veškeré činnosti spojené s realizací Projektu (kromě výběru soukromého partnera) včetně vlastnictví zařízení jsou v odpovědnosti provozovatele. Tato skutečnost má rovněž významný dopad na ekonomické důsledky ukončení Smlouvy o provozování.

Vzhledem ke skutečnosti, že majetek není po celou dobu trvání Smlouvy o provozování ve vlastnictví zadavatele a v rámci Projektu se nepředpokládá ani převod vlastnických práv po uplynutí doby trvání smlouvy, nemusí u tohoto způsobu realizace VS řešit otázky nakládání s tímto majetkem po uplynutí trvání této smlouvy. Dalším předpokladem tohoto způsobu realizace je skutečnost, že Smlouva o provozování bude uzavřena minimálně na takovou dobu, která pokryje životnost zařízení. Za této situace nevykazuje majetek po uplynutí trvání Smlouvy o provozování žádnou, popřípadě vykazuje velmi nízkou ekonomickou hodnotu, a proto není pro VS případný odkup majetku efektivní. Odpovědnost za likvidaci majetku, popřípadě jeho další využití nese v tomto případě jeho provozovatel, který je zároveň jeho vlastníkem.

V případě, že by u způsobu realizace B1 došlo k předčasnému ukončení Smlouvy o provozování z důvodu úpadku nebo jiného selhání provozovatele, je nezbytné, aby byla zajištěna kontinuita poskytování služeb. V této situaci jak zákazníci, tak i VS mají silný zájem, aby došlo k převzetí provozování jiným provozovatelem – protože jediné tak dochází k ochraně zájmů zákazníků a k plynulému poskytování potřebných služeb. Není zcela jednoduché v českém právním řádu tento proces zajistit (zejména z důvodu zákonem požadovaného postupu v případě insolvence společnosti provozovatele). Nicméně se

V případě předčasného ukončení trvání Smlouvy o provozování ze strany VS, musí být v této smlouvě ošetřena platba kompenzace ve prospěch provozovatele.

domníváme, že existují postupy, jak toho docílit. Jednou z možností je realizovat výběr „původního“ koncesionáře (partnera) v rámci tzv. Koncesního dialogu.

V případě, že by došlo k předčasnému ukončení trvání Smlouvy o provozování z důvodů na straně VS, musí být v této smlouvě ošetřena platba kompenzace ve prospěch provozovatele. Lze očekávat, že provozovatel bude požadovat, aby taková kompenzace zahrnovala nejen ušlý zisk provozovatele, ale zejména kompenzaci za samotnou investici (finanční prostředky spojené s výstavbou zařízení). Celková proveditelnost projektu (u způsobu realizace B1) zaleží na tom, do jaké míry je VS schopen poskytnout důvěryhodnou garanci poskytnout kompenzace v případě nastání této situace – bez dostatečné garance, se totiž projekt stane nefinancovatelným.

5.4.2 Právní důsledky ukončení trvání Smlouvy o provozování

Jak již bylo uvedeno výše, způsoby realizace, u kterých je relevantní analyzovat právní důsledky ukončení Smlouvy o provozování jsou způsoby realizace, u kterých zajišťuje provozování zařízení externí provozovatel, tedy v rámci:

- Způsobu realizace A2,
- Způsobu realizace B2,
- Způsobu realizace C2, a
- Specifického způsobu realizace B1.

Způsob realizace B2 se odlišuje tím, že v tomto případě bude vybraný provozovatel rovněž realizátorem výstavby zařízení, které po dokončení (kolaudaci) přejde do vlastnictví zadavatele (VS). Podle výchozího předpokladu se VS stává vlastníkem majetku v prvním možném okamžiku, kdy může majetek nabýt.

Dalším specifickým způsobem realizace je způsob realizace B1. Právní důsledky ukončení Smlouvy o provozování v případě tohoto způsobu realizace jsou podrobněji popsány níže.

Za specifický případ se může považovat i způsob realizace C1, a to z toho důvodu, že vlastníkem je osoba odlišná od VS, který je však společníkem vlastníka. Za určitých podmínek (minoritní podíl VS ve vlastníkově, nevhodně nastavená pravidla corporate governance atd.) může dojít k tomu, že VS ztratí kontrolu nad vlastníkem s důsledky popsanými pro případy, ve kterých je provozovatelem osoba odlišná od vlastníka.

Při předčasném ukončení Smlouvy o provozování vrátí provozovatel příslušný majetek.

V případě předčasného ukončení trvání Smlouvy o provozování je nezbytné, aby byla ve Smlouvě o provozování ošetřena otázka kompenzace.

5.4.2.1

Předčasné ukončení

Právními otázkám týkajícím se ukončení Smlouvy o provozování musí být věnována zvláštní pozornost a to zejména vzhledem dlouhodobé povaze této smlouvy.

Rovněž je praktické rozlišovat mezi ukončením Smlouvy o provozování uplynutím doby, na kterou byla sjednána, a předčasným ukončením.

Při předčasném ukončení Smlouvy o provozování vrátí provozovatel příslušný majetek (který provozovatel užíval) zpět VS s výjimkou B1 čímž tak bude zajištěna kontinuita poskytování služeb pro VS.

VS má zásadní zájem na pokračování poskytování služeb, resp. provozování zařízení a to buď novým provozovatelem nebo samostatným provozováním. K tomu je nezbytné vlastnictví (či právní kontrola) nad majetkem.

V případě předčasného ukončení trvání Smlouvy o provozování je nezbytné, aby byla ve Smlouvě o provozování ošetřena otázka kompenzace (kompenzační platby) provozovatele v souvislosti s vynaloženými investičními náklady na vybudování infrastruktury a ušlým ziskem (způsob realizace B1 a B2).

Způsob stanovení kompenzační platby, která by náležela provozovateli, se bude odvíjet od skutečnosti, zda bylo ukončení Smlouvy o provozování způsobeno selháním provozovatele či zadavatele (VS) nebo v důsledku události vyšší moci.

Specifika způsobu realizace B1

Rovněž i problematika právních dopadů předčasného ukončení Smlouvy o provozování je pro způsob realizace B1 specifická (do jisté míry tato specifická může nastat i u C1, a to v případě, kdy VS vlastní menšinový podíl ve zřízené společnosti) Jak již bylo uvedeno výše je soukromý partner (provozovatel) po celou dobu trvání Smlouvy o provozování vlastníkem předmětného majetku. V tomto případě bude muset být ve Smlouvě o provozování jasně stanoveno, že se nejedná o nájem, protože provozovatel je vlastníkem majetku.

V případě selhání soukromého partnera je klíčové, aby zadavatel měl právo získat vlastnické právo nebo právní kontrolu nad předmětným majetkem.

V případě selhání soukromého partnera (provozovatele) při způsobu realizace B1 a tedy předčasném ukončení Smlouvy o provozování je klíčové, aby zadavatel měl právo získat vlastnické právo nebo právní kontrolu nad předmětným majetkem. Pokud se soukromý partner dostane do stavu úpadku (insolvence) může insolvenční správce od Smlouvy o provozování odstoupit, v případě, že nebude chtít v pokračování smlouvy (§ 253 odst. 1 Insolvenčního zákona). V tomto případě může zadavatel (VS) nárokovat pouze náhradu vzniklé škody a dále je oprávněn nárokovat úhradu pohledávek, k nimž je oprávněn ze Smlouvy o provozování. Zařízení se v takovémto případě stává součástí majetkové podstaty dlužníka, tudíž je mimo kontrolu zadavatele. Tento majetek může být v případě úpadku soukromého partnera zpeněžen, a to např. formou prodeje třetí osobě atd. V případě reorganizace může být majetek převeden na subjekt, v němž mají věřitelé majetkový podíl (kontrola omezení). Žádný z těchto výše popsaných způsobů však nezajišťuje kontinuitu poskytování služeb a tudíž tedy nelze stoprocentně uspokojit společné zájmy VS, zákazníků a věřitelů (bank), jímž je provozování zařízení. Pouze je-li zařízení provozováno, tak vykazuje pro VS i věřitele určitou hodnotu. V případě insolvenčního řízení neexistuje záruka, že zadavatel nabude majetek do svého vlastnictví, popřípadě jeho získání osobou jím zvolenou. Proto je potřeba pečlivě sestavit právní konstrukci, která eliminuje výše uvedené riziko, umožní vyloučení tohoto nepříznivého výsledku. Jako vhodný způsob nalezení takového optimálního řešení je využití instituce tzv. koncesního dialogu při výběru partnera.

5.4.2.2 Ukončením uplynutím doby

Zánikem Smlouvy o provozování dojde tedy k zániku práva užívání majetku.

Zánikem Smlouvy o provozování dojde tedy k zániku práva užívání majetku, který je určen k realizaci předmětu Smlouvy o provozování, a tento majetek bude předán zpět zadavateli. V tomto případě se nehradí kompenzační platba.

Předmětem vypořádání za této situace proto budou pouze vztahy vyplývající z provozování a související vztahy vůči odběratelům a to zejména:

- Vypořádání vztahů vyplývajících z platebního mechanismu Smlouvy o provozování;
- Vypořádání vztahů vyplývajících z uplatnění zajišťovacích nástrojů Smlouvy o provozování – v případě vzniku škody v důsledku neplnění povinností provozovatele týkajících se údržby, oprav a obnovy majetku;
- Řešení přechodu práva a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců provozovatele na vlastníka, případně na nového

provozovatele po ukončení provozování dle Smlouvy o provozování s ohledem na ustanovení § 338 a násl. Zákoníku práce;

- Řešení přechodu práv a povinností ze smluv s odběrateli z provozovatele na vlastníka, případně na nového provozovatele po ukončení provozování dle Smlouvy o provozování.

Specifika způsobu realizace B1

- Vzhledem k předpokladu uzavření Smlouvy o provozování na dobu životnosti majetku a skutečnosti, že se nepředpokládá převod vlastnických práv k majetku ve prospěch zadavatele po uplynutí této smlouvy, nenese zadavatel žádnou zodpovědnost týkající se likvidace či dalšího využití předmětného majetku.

5.5 Předpokládané časové harmonogramy

5.5.1 Předpokládaný časový harmonogram realizace předmětu Smlouvy o provozování

Detailní harmonogramy realizace projektu dle jednotlivých způsobů realizace jsou uvedeny v Příloze A, konkrétně pro:

- Způsob realizace A1 – Příloha A.1
- Způsob realizace A2 – Příloha A.2
- Způsob realizace B1 – Příloha A.3
- Způsob realizace B2 – Příloha A.4
- Způsob realizace C1 – Příloha A.5
- Způsob realizace C2 – Příloha A.6

5.5.2 Předpokládaný harmonogram Koncesního řízení

Koncesní řízení se předpokládá v rámci způsobu realizace B1 a B2. V Příloze E je uveden vzorový harmonogram Koncesního řízení pro způsoby realizace B1 a B2. U jiných způsobů realizace se nepředpokládá realizace Koncesního řízení ve smyslu Koncesního zákona.

6. Problematika společného zadavatele

Institut společného zadavatele představuje ve všech variantních řešeních realizace Projektu platformu pro spolupráci VS.

Za nejvhodnější formu společného zadavatele se považuje svazek obcí nebo akciová společnost.

6.1 Společný zadavatel

Institut společného zadavatele představuje ve všech variantních řešeních realizace Projektu platformu pro spolupráci VS. V závislosti na jednotlivých variantních řešeních se pak společný zadavatel účastní na realizaci Projektu buď pouze v rozsahu zadávání veřejné zakázky resp. koncese související s realizací Projektu, anebo může přímo sám či ve spolupráci se soukromým sektorem provozovat technické zařízení (může se tedy podílet i na zpracování odpadů ve smyslu Projektu). Spolupráce soukromého sektoru a VS na realizaci Projektu je pak institucionalizována, tj. je zastřešena samostatným subjektem, který vlastní soukromý sektor a VS.

Nároky kladené na VS a jeho odpovědnost za realizaci Projektu jsou v jednotlivých variantních řešeních jeho realizace různé a odvisí od postavení (koncepce) společného zadavatele v tom kterém konkrétním variantním řešení. Hlavní výhody a nevýhody, které plynou pro VS z konstituování společného zadavatele v rámci jednotlivých variantních řešení realizace Projektu jsou uvedeny níže v rámci popisu jednotlivých variantních řešení.

Za nejvhodnější formu společného zadavatele se považuje svazek obcí nebo akciová společnost. Jedním základním rozdílem, kterým se uvedené formy společného zadavatele od sebe odlišují, je vyloučení účasti kraje na společném zadavateli ve formě svazku obcí. Postupy vedoucí k založení společného zadavatele blíže popisuje příloha H tohoto Koncesního projektu, a to zejména ve vztahu ke svazku obcí a akciové společnosti.

6.2 Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu A1

6.2.1 Postavení společného zadavatele při realizaci Projektu variantním řešením A1

Při variantním řešení A1 je společný zadavatel vlastníkem i provozovatelem zařízení. V rámci řešení A1, kdy nedochází k zadání veřejné zakázky na projektování, výstavbu a provoz v rámci realizace Projektu³³, se společný zadavatel nedostává do postavení veřejného zadavatele a přímo Projekt v tomto rozsahu realizuje.

³³ Je však nutné předpokládat, že bude docházet k dílčím zadávacím řízením, resp. veřejným zakázkám na realizaci jednotlivých částí zařízení.

Na společném zadavateli se neúčastní soukromý sektor.

Společný zadavatel může mít zejména formu svazku obcí anebo akciové společnosti. Na společném zadavateli se neúčastní soukromý sektor.

6.2.2 Výhody variantního řešení A1 z hlediska VS

- bezprostřední, přímé zapojení a s tím související spojená kontrola VS nad nakládáním s odpady v rozsahu definovaném v Projektu;
- transparentní řešení Projektu;
- žádné zadávání veřejné zakázky anebo koncese na provozování zařízení.

6.2.3 Nevýhody variantního řešení A1 z hlediska VS

- pro VS nejvíce technicky náročná a co do přímých nákladů nejvíce nákladná varianta způsobu realizace Projektu;
- veškerá rizika spojená s provozem zařízení, projektováním, stavbou a financováním zařízení dopadají přímo a výlučně na VS.

6.3 Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu A2, B2

6.3.1 Postavení společného zadavatele při realizaci Projektu variantním řešením A2, B2

Společný zadavatel zřizován zejména za účelem zajištění společného postupu VS při zadání veřejné zakázky.

Při variantním řešení A2, B2 je společný zadavatel zřizován zejména za účelem zajištění společného postupu VS při zadání veřejné zakázky na provozování zařízení jak je tomu u varianty A2 anebo veřejné zakázky, která bude nadto rovněž zakázkou na projekci i výstavbu zařízení jak je tomu u varianty B2. Společný zadavatel v této variantě zajišťuje financování projektování a výstavby zařízení a poskytne soukromému subjektu zařízení k provozování. V obou těchto variantních řešeních je vlastníkem zařízení VS.

Obě variantní řešení A2 i B2 charakterizuje z hlediska spolupráce VS v zásadě totožný přístup. Společný zadavatel může mít zejména formu svazku obcí anebo akciové společnosti.

6.3.2 Výhody variantního řešení A2, B2 z hlediska VS

- odpovědnost za rizika spojená s provozem zařízení nese soukromý sektor (provozovatel);
- flexibilita VS při výběru provozovatele, která není omezena vlastnickými právy třetí osoby k zařízení a s tím spojená možnost efektivně reagovat na ztrátu či omezení schopnosti provozovatele (soukromého sektoru) provozovat zařízení.

6.3.3 Nevýhody variantního řešení A2, B2 z hlediska VS

- povinnosti a omezení plynoucí z procesu zadávání veřejných zakázek;
- omezená možnost VS ovlivnit provoz zařízení.

6.4 Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu B1

Společný zadavatel zajišťuje zejména udělení koncese soukromému subjektu.

Při variantním řešení B1 zajišťuje společný zadavatel zejména udělení koncese soukromému subjektu. Na základě udělené koncese pak vybraný soukromý subjekt zajišťuje projektování, výstavbu a provozování zařízení, včetně financování celého procesu. Společný zadavatel tedy bezprostředně nezajišťuje financování nákladů na zařízení, které nese vybraný soukromý subjekt a není ani vlastníkem tohoto zařízení. Vzhledem k určité asymetrii vztahu mezi společným zadavatelem a provozovatelem lze očekávat, že provozovatel bude požadovat určité garance za společného zadavatele (např. ručení ze strany měst a obcí, které jsou členy svazku obcí/společníky společnosti).

Společný zadavatel může mít zejména formu svazku obcí (varianta B1a) anebo akciové společnosti (varianta B1b).

Společný zadavatel může mít zejména formu svazku obcí (varianta B1a) anebo akciové společnosti (varianta B1b). Další města nebo obce mohou na Projektu participovat tak, že (i) uzavřou smlouvu na zajištění zpracování odpadů se společným zadavatelem, který zajistí zpracování odpadů u soukromého subjektu, poskytovatele služby (uzavření této smlouvy mezi obcí/městem a společným zadavatelem nepodléhá ZVZ) a (ii) přistoupí k účasti na společném zadavateli.

6.4.1 Způsob realizace Projektu B1a – spolupráce ve formě svazku obcí

6.4.1.1 Postavení společného zadavatele při realizaci Projektu variantním řešením B1a

Obce účastné na Projektu založí svazek obcí, který následně na základě řízení dle ZVZ uzavírá koncesní smlouvu se soukromým subjektem. Předmětem koncesní smlouvy je vlastní realizace celého Projektu (zejména projektování, výstavba a financování zařízení jakož i provozování zařízení).

Vedle založení svazku obcí je možné, aby se obec účastnila na Projektu i tím, že k již založenému svazku obcí přistoupí. Založení

svazku obcí je společně s přistoupením ke svazku obcí blíže popsáno v příloze H tohoto Koncesního projektu³⁴.

6.4.1.2 Výhody variantního řešení B1a z hlediska VS

- pro veřejný sektor technicky nejjednodušší a finančně nejméně nákladná varianta;
- přenos rizik Projektu (projektování, výstavba, financování a provozování zařízení) na soukromý subjekt;
- ve srovnání s variantou B1b se jedná o rychlejší, administrativně méně náročnou variantu řešení Projektu.

6.4.1.3 Nevýhody variantního řešení B1a z hlediska VS

- omezení kladená na možnosti ručení poskytovaného členy svazku obcí za závazky společného zadavatele vůči vybranému soukromému partnerovi (lze očekávat, že partner bude vyžadovat určité garance ve vztahu k Projektu za společného zadavatele);
- v případě neschopnosti soukromého partnera realizovat Projekt omezená možnost veřejného sektoru reagovat na jeho ztrátu schopnosti realizovat Projekt;
- omezená možnost veřejného sektoru ovlivnit způsob realizace Projektu;
- v případě vstupu obcí do již existujícího svazku obcí Ekoodpady přijetí stávajících vnitřních předpisů uvedeného svazku bez možnosti tyto předpisy před vstupem změnit; riziko odpovědnosti za závazky svazku obcí Ekoodpady, které by souvisely s dřívějším jednáním uvedeného svazku;
- VS je není vlastníkem zařízení;
- nemožnost participace kraje na realizaci projektu prostřednictvím účasti ve svazku obcí.

³⁴ Postup založení i přistoupení ke svazku obcí je popsán v odst. X přílohy X

6.4.2 Způsob realizace Projektu B1b - spolupráce ve formě akciové společnosti

6.4.2.1 Postavení společného zadavatele při realizaci Projektu variantním řešením B1b

Obce, jejich svazek anebo kraj (či jiné veřejnoprávní subjekty) se účastní na akciové společnosti, která následně v řízení dle ZVZ uzavírá koncesní smlouvu se soukromým subjektem.

Obce, jejich svazek anebo kraj (či jiné veřejnoprávní subjekty) se účastní na akciové společnosti, která následně v řízení dle ZVZ uzavírá koncesní smlouvu se soukromým subjektem. Předmětem koncesní smlouvy je vlastní realizace celého Projektu (zejména projektování, výstavba a financování zařízení jakož i provozování zařízení) stejně jako u variantního řešení Projektu B1a. Akciová společnost má při realizaci projektu postavení veřejného zadavatele ve smyslu KZ.

Následné přistupování dalších obcí, nezúčastněných v procesu založení akciové společnosti do společného zadavatele lze realizovat na základě zvýšení základního kapitálu společného zadavatele anebo smlouvy na koupi akcií společného zadavatele. Takové přistoupení obce není spojeno se zadáním veřejné zakázky.

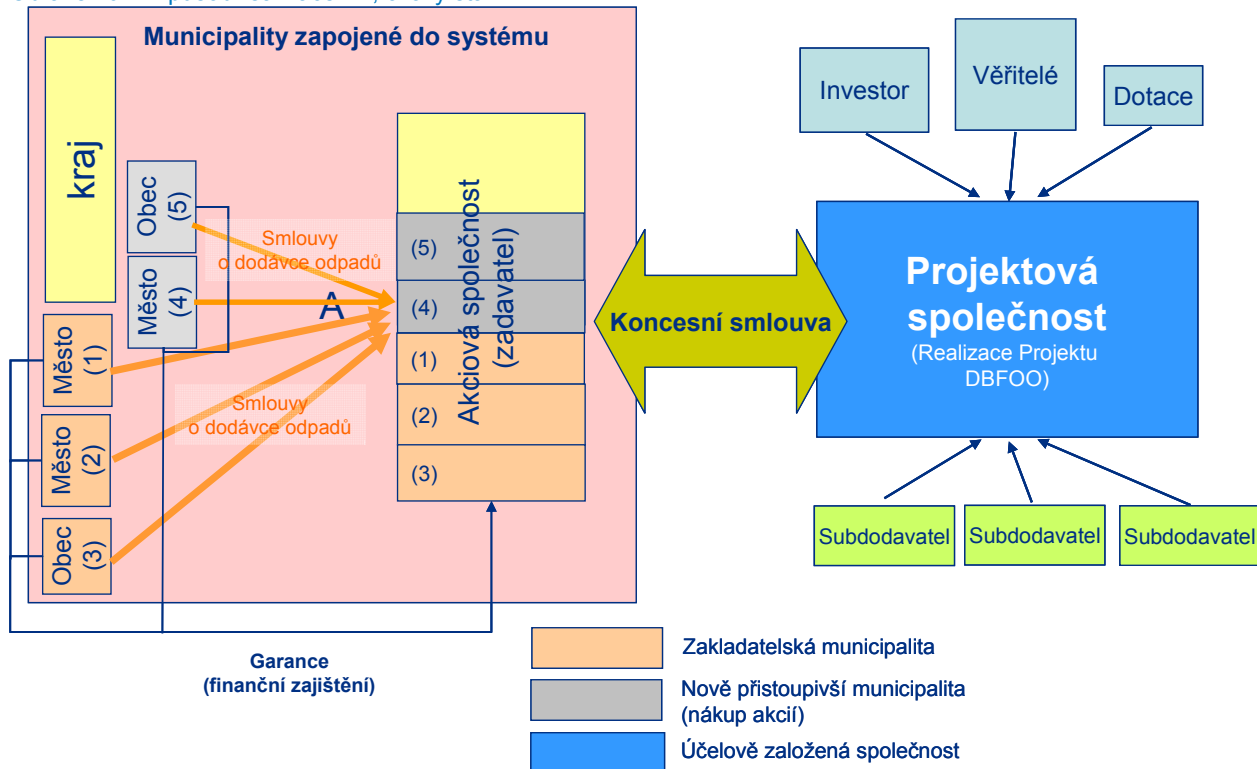
6.4.2.2 Výhody variantního řešení B1b z hlediska VS

- tato varianta umožňuje, aby se na realizaci projektu aktivně účastnil i kraj (včetně účasti finanční);
- pro veřejný sektor nejméně technicky náročná varianta způsobu realizace projektu spojená s nízkou finanční náročností (druhá nejnižší po variantě B1a);
- nákup / prodej akcií společného zadavatele představuje přirozený vstupní poplatek pro obce a návratnost vkladu kraje.

6.4.2.3 Nevýhody variantního řešení B1b z hlediska VS

- nevýhody stejně jako u B1a (s výjimkou rizik vyplývajících s případného rozšíření existujícího svazku).

Obrázek 6.1: Způsob realizace B1, cílový stav

6.5 Společný zadavatel při variantním způsobu řešení realizace Projektu C

Tento způsob realizace předpokládá společnou účast společného zadavatele anebo jeho členů a vybraného soukromého subjektu na právnické osobě, která Projekt realizuje.

Sub-varianta C1 předpokládá společné provozování i vlastnictví zařízení prostřednictvím subjektu, který bude tvořit částečně veřejný a částečně soukromý sektor.

Toto variantní řešení předpokládá, na rozdíl od předchozích variant, společnou účast společného zadavatele anebo jeho členů (municipalit, které se na společném zadavateli účastní) a vybraného soukromého subjektu na právnické osobě (obchodní společnosti ve formě a.s. anebo s.r.o.), která Projekt realizuje.

Společný zadavatel je tak v tomto variantním řešení zakládán specificky k tomu, aby se přímo účastnil na realizaci Projektu ve spolupráci se soukromým subjektem. Další města nebo obce mohou na Projektu participovat tak, že uzavřou smlouvu na zajištění zpracování odpadů se společným zadavatelem (uzavření této smlouvy mezi obcí/městem a společným zadavatelem podléhá ZVZ) a (ii) přistoupí k účasti na společném zadavateli resp. svazku obcí či jiné platformě veřejné spolupráce která je účastna na společném zadavateli.

Sub-varianta C2 předpokládá, že zařízení bude vlastnit právnická osoba vlastněná společným zadavatelem a soukromým subjektem a provozovat jej bude třetí osoba.

Mezi hlavní nevýhody tohoto přístupu patří zejména: velké riziko ztráty dotace, rizika z titulu zadání veřejných zakázek a střet zájmů na straně veřejného sektoru.

Sub-varianta C1 předpokládá společné provozování i vlastnictví zařízení prostřednictvím subjektu, který bude tvořit částečně veřejný a částečně soukromý sektor. V sub-variantě C1 se veřejný a soukromoprávní subjekt společně podílí na projektování, výstavbě, financování i provozu tohoto zařízení v rámci společné právnické osoby. Uvedená právnická osoba vlastněná společným zadavatelem a soukromým subjektem je vlastníkem zařízení.

Sub-varianta C2 předpokládá, že zařízení bude vlastnit právnická osoba vlastněná společným zadavatelem a soukromým subjektem a provozovat jej bude třetí osoba na základě veřejné zakázky. Výběr soukromého subjektu a jeho účast na společné právnické osobě se realizuje před tím, než je vyhlášena soutěž na provozování zařízení.

K dalším podrobnostem ohledně právnické osoby vlastněné společným zadavatelem a soukromým subjektem (proces založení, odpovědnost za závazky této společnosti atd.) viz příloha H tohoto Koncesního projektu.

6.5.1 Výhody variantního řešení C1 a C2 z hlediska VS

- kontrola nad realizací Projektů.

6.5.2 Nevýhody variantního řešení C1 a C2 z hlediska VS

- lze očekávat, že soukromý subjekt bude požadovat majoritu ve společné společnosti vzhledem k výši vložených investic a s tím spojená omezená možnost kontroly společné právnické osoby ze strany VS;
- potencionální střet zájmu veřejného sektoru, který by byl zastoupen jak na straně poptávky po zpracování odpadů (jednotlivé obce) a s tím související očekávání na nejnižší cenu za službu tak i nepřímo na straně nabídky uvedené služby (veřejný sektor je společníkem subjektu, který službu poskytuje (varianta C1) a lze očekávat, že soukromý subjekt participující na společnosti ve které je společníkem i společný zadavatel bude mít za cíl maximalizovat svou investici a generovat zisk z podnikání);
- participace VS a soukromého subjektu ve společné společnosti znamená, že pokud společná společnost bude poskytovat služby obcím/městům, bude se jednat o veřejnou zakázku;
- riziko ztráty dotací z důvodu absence výběrového řízení na provozovatele zařízení u variantního řešení C1;
- otázka charakteru právnické osoby s účastí společného zadavatele pro případnou realizaci Projektů (subdotávky) – pokud

daná společnost se nepovažuje za veřejného zadavatele, nepodléhá ZVZ³⁵

- u varianty C1 i varianty C2 hrozí riziko netransparentnosti, které spočívá v tom, že u společnosti, na které se účastní společný zadavatel se „předpokládá“, že bude poskytovatelem odpadových služeb pro města/obce a že v případné veřejné zakázce vyhraje (v případě, kdy vyhraje někdo třetí, tak společnost, na které se účastní společný zadavatel neposkytuje plánovanou službu, což jde proti smyslu angažovanosti společného zadavatele na právnické osobě);
- možná potřeba získat povolení spojení soutěžitelů od ÚOHS k vytvoření společnosti s účastí VS a soukromého subjektu (závisí na obratových kritériích).

Specifickou sub-variantou způsobu řešení realizace projektu C je sub-varianta Cx.

6.6 Společný zadavatel při variantním řešení způsobu realizace projektu sub-variantou Cx

6.6.1 Postavení společného zadavatele při realizaci projektu variantním řešením Cx

Ve variantě Cx se předpokládá vstup VS do již existující obchodní společnosti plně ovládané soukromým subjektem až poté, co tato obchodní společnost vyhraje koncesi.

Je specifickou sub-variantou postupu dle varianty C2 výše. Ve vztahu k variantnímu řešení C2 se liší postupem při ustavení (v této variantě se na rozdíl od sub-varianty C2 předpokládá vstup VS do již existující obchodní společnosti³⁶ plně ovládané soukromým subjektem až poté, co soukromý subjekt vyhraje koncesi).

Obce účastné na Projektu založí akciovou společností, případně svazek obcí, který následně na základě koncesního řízení uzavírá koncesní

³⁵ Veřejným zadavatelem se ve smyslu ZVZ rozumí (i) Česká republika, (ii) státní příspěvková organizace, (iii) územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek nebo (iv) jiná právnická osoba, pokud

a) byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a

b) je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

³⁶ Vzhledem k tomu, že obcím není dovoleno přebírat ručení za závazky právnických osob v nichž není majoritní účast veřejného sektoru, je nejvhodnější variantou akciová společnost. Společnost komanditní a veřejná obchodní společnost jsou prakticky vyloučeny a v případě majoritní účasti soukromého sektoru vzniká i řada problematických otázek i v případě společnosti s ručením omezeným.

smlouvu se soukromým subjektem. Předmětem této smlouvy je pak, kromě vlastní realizace celého Projektu, rovněž následující způsob spolupráce se soukromým sektorem:

- Soukromý subjekt vybraný na základě výše uvedeného koncesního řízení založí akciovou společností jejímž prostřednictvím bude realizace Projektu probíhat a, v rámci a v souladu s podmínkami koncesního řízení, umožní vstup do založené akciové společnosti svazku obcí (nebo veřejné akciové společnosti) dle předchozího odstavce formou převodu akcií.
- Následné přistupování dalších obcí, neúčastných v procesu založení dle předchozích odstavců lze realizovat, identicky jako ve variantě B1a nebo B1b, na základě přistoupení ke svazku obcí, resp. k podílu v akciové společnosti.

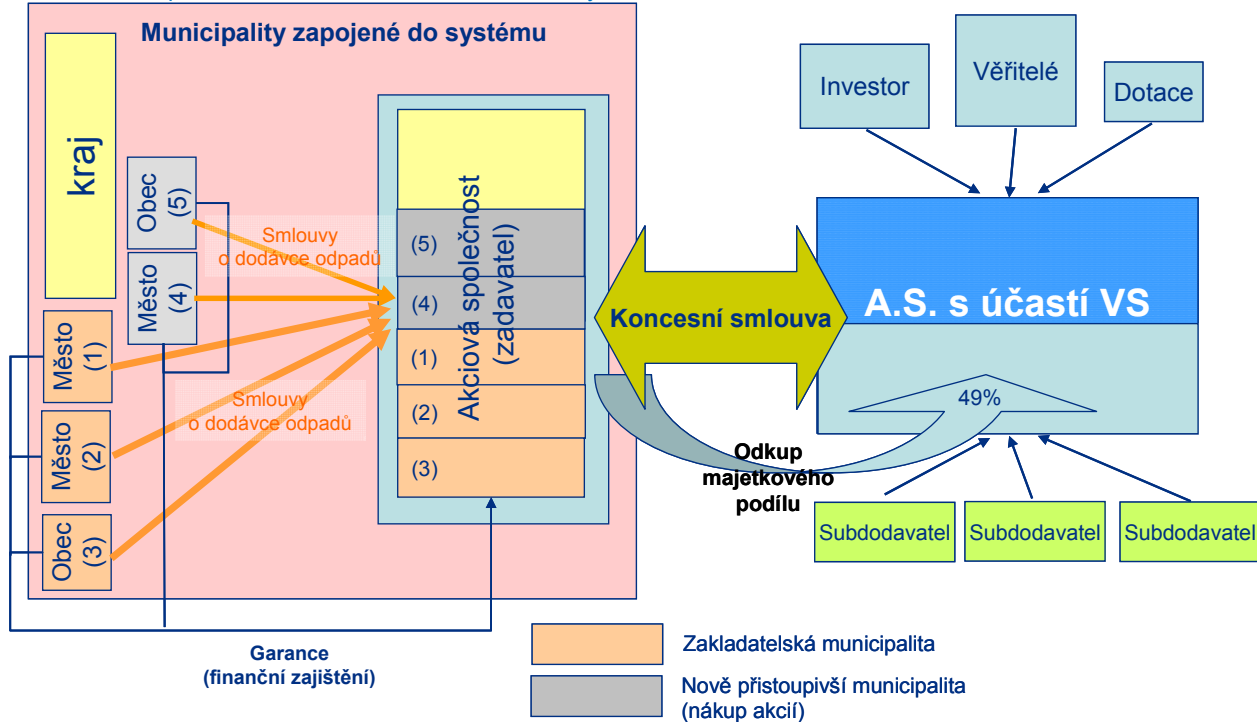
6.6.2 Výhody variantního řešení Cx z hlediska VS

- transparentnost výběru provozovatele zařízení (veřejný subjekt vstupuje do společnosti založené vítězem koncesního řízení, který není předem znám);
- jistota účasti společného zadavatele (jeho členů, kraje) na právnické osobě realizující Projekt;
- možnost veřejného sektoru bezprostředně ovlivňovat, kontrolovat realizaci Projektu (za předpokladu blokační minority).

6.6.3 Nevýhody variantního řešení Cx z hlediska VS

- riziko majoritního podílu soukromého subjektu na společné právnické osobě jako kompenzace za vynaložené investice (snaha soukromého subjektu maximalizovat zisk z investice a řídit, obchodně vést společného zadavatele) a s tím spojená omezená možnost kontroly společné právnické osoby ze strany veřejného sektoru;
- další nevýhodou je „dvojakost“ pozice veřejného sektoru, kdy veřejný sektor figuruje jak na straně zadavatele pro realizaci Projektu, tak i na straně dodavatele při realizaci Projektu a to prostřednictvím majetkové účasti ve společné právnické osobě (projektové společnosti) (v podrobnostech viz výše).

Obrázek 6.2: Způsob realizace sub-variantou Cx, cílový stav

6.7 Dílčí závěr

Z hlediska variant možných variant spolupráce se jeví jako nejhodnější řešení varianta B1.

Z hlediska variant možných platform spolupráce se jeví jako nejhodnější řešení varianta B1, neboť:

- Disponuje oproti sub-variantě způsobu řešení Cx významnou organizační výhodou, která spočívá v transparentnosti smluvních a majetkových řešení spolupráce se soukromým sektorem;
- Neimplikuje potenciální vznik určitého „střetu zájmů“ vyplývající z „dvojakosti“ pozice VS v rámci řešení způsobem realizace Cx;
- Rovněž přenáší rizika realizace Projektu (včetně projektování, výstavby a financování) na soukromý sektor.

7. Závěr

Projekt přispívá ke splnění závazných požadavků na snížení skladování biologicky rozložitelného komunálního odpadu a to využitím mechanicko-biologickou úpravou směsných komunálních odpadů.

Komplexnímu hodnocení bylo vystaveno celkem šest potenciálně vhodných způsobů realizace Projektu.

Připravovaný Projekt přispívá ke splnění závazných požadavků na snížení skladování BRKO pro cílové roky 2013 a 2020 vyplývajících z právních předpisů jak ČR tak i Evropské unie, a to využitím mechanicko-biologické úpravy odpadů v KVK. Koncesní projekt upřesňuje technická a organizační řešení úpravy těchto odpadů a doporučuje takové řešení, které je pro obce a města v KVK optimální z hlediska vymezených cílů.

Komplexnímu hodnocení bylo vystaveno celkem šest potenciálně vhodných způsobů realizace Projektu. Následující tabulky prezentují dopad realizace Projektu prostřednictvím jednotlivých způsobů realizace do ceny za zpracování jedné tuny odpadů a do ceny, která připadne na jednu osobu (tato cena je pro úplnost představy uváděna s DPH). Tyto dopady byly vyčísleny ve dvou variantách a to při akceptování původních předpokladů uváděných v této Zprávě (výše investičních nákladů, nárůst poplatku za skládkování atd. viz jednotlivé kapitoly výše) a rovněž při upravených předpokladech, které zohledňují pravděpodobné, skutečně možné změny ve výši poplatku za skládkování a reálnější odhad investičních nákladů vyhovující podmínkám České republiky (kompromis mezi minimalistickým „nízkonákladovým“ řešením a nejnákladovějším technickým řešením). Původní i upravené předpoklady jsou uvedeny v tabulce níže, z které je vidět, že výpočty jsou při zachování předpokladu získání 40% dotace. Nejdříve jsou uvedeny tabulky reflektující původní předpoklady.

Tabulka 7.1: Původní a upravené předpoklady dopadu způsobů realizace do ceny OH v KVK

Předpoklad	Původní	Upravené
Výše investičních nákladů*	754 mil. Kč	584 mil. Kč
Výše poplatku za skládkování	1 600 Kč/t (bez DPH)	1 000 Kč/t (bez DPH)
Skládkování vč. poplatků	2 150 Kč/t bez DPH	1 550 Kč/t bez DPH
Získání dotace	40 %	40 %

* investiční náklady vyčísleny pro způsob realizace B1

Tabulka 7.2: Cena za odstranění 1 tuny odpadů – původní předpoklady (v Kč bez DPH)

řádek	Položka	A1	A2	B1	B2	C1	C2
ř. 1	Svoz				936		
ř. 2	Skládkování vč. poplatků				2 150		
ř. 3	Zpracování na MBÚ	2 074	2 159	2 298	2 117	2 212	2 297
ř. 4 = ř. 1 + ř. 2	Celkem Svoz + Skládkování <i>(znamená bez realizace Projektu)</i>			3 086			
ř. 5 = ř. 1 + ř. 3	Cekem Svoz + Zpracování na MBÚ <i>(znamená s realizací Projektu)</i>	3 010	3 095	3 234	3 053	3 149	3 233

Tabulka 7.3: Celková cena za osobu / rok – původní předpoklady (v Kč vč. DPH ve výši 20%)

Označení řádku	Položka	A1	A2	B1	B2	C1	C2
ř. 6	Svoz				239		
ř. 7	Skládkování vč. poplatků				548		
ř. 8	Zpracování na MBÚ	529	550	586	540	564	585
ř. 9 = ř. 6 + ř. 7	Celkem Svoz + Skládkování			786			
ř. 10 = ř. 6 + ř. 8	Cekem Svoz + Zpracování na MBÚ	767	789	824	778	802	824
ř. 11	Ostatní náklady OH			362			
ř. 12 = ř. 11 + ř. 9	Kompletní náklady na OH spojené se skládkováním <i>(znamená bez realizace Projektu)</i>			1 148			
ř. 13 = ř. 11 + ř. 10	Kompletní náklady na OH spojené se zpracováním na MBÚ <i>(znamená s realizací Projektu)</i>	1 129	1 151	1 186	1 140	1 164	1 186
	Navýšení nákladů na občana (v %)	- 2%	0%	3%	- 1%	1%	3%
	Navýšení nákladů na občana (v Kč)	- 19	2	38	- 8	16	37

Použitím upravených předpokladů se dospěje k následujícím hodnotám.

Tabulka 7.4: Cena za odstranění 1 tuny odpadů – upravené předpoklady (v Kč bez DPH)

řádek	Položka	A1	A2	B1	B2	C1	C2
ř. 1	Svoz				936		
ř. 2	Skládkování vč. poplatků				1 550		
ř. 3	Zpracování na MBÚ	1 655	1 723	1 829	1 692	1 762	1 830
ř. 4 = ř. 1 + ř. 2	Celkem Svoz + Skládkování <i>(znamená bez realizace Projektu)</i>			2 486			
ř. 5 = ř. 1 + ř. 3	Cekem Svoz + Zpracování na MBÚ <i>(znamená s realizací Projektu)</i>	2 591	2 659	2 765	2 629	2 698	2 766

Tabulka 7.5: Celková cena za osobu / rok – **upravené předpoklady** (v Kč vč. DPH ve výši 20%)

Označení řádku	Položka	A1	A2	B1	B2	C1	C2
ř. 6	Svoz			239			
ř. 7	Skládkování vč. poplatků			395			
ř. 8	Zpracování na MBÚ	422	439	466	431	449	466
ř. 9 = ř. 6 + ř. 7	Celkem Svoz + Skládkování			634			
ř. 10 = ř. 6 + ř. 8	Cekem Svoz + Zpracování na MBÚ	660	678	705	670	687	705
ř. 11	Ostatní náklady OH			362			
ř. 12 = ř. 11 + ř. 9	Kompletní náklady na OH spojené se skládkováním (znamená bez realizace Projektu)			996			
ř. 13 = ř. 11 + ř. 10	Kompletní náklady na OH spojené se zpracováním na MBÚ (znamená s realizací Projektu)	1 022	1 040	1 067	1 032	1 049	1 067
	Navýšení nákladů na občana (v %)	3%	4%	7%	4%	5%	7%
	Navýšení nákladů na občana (v Kč)	27	44	71	36	54	71

Z hlediska dopadu do ceny vychází jako nejvýhodnější způsob realizace A1 popřípadě B2.

Z pohledu všech vymezených cílů byl za vhodný způsob realizace Projektu zvolen způsob realizace označován jako B1. Základní výhody způsobu realizace B1:

- menší zatížení veřejných rozpočtů
- nejméně technicky náročná varianta
- aktivní účast kraje
- jasné dělení rolí
- přenášení rizik na soukromý sektor.

Z obou výše uvedených tabulek vyplývá, že za původních i upravených předpokladů vychází z hlediska dopadu do ceny jako nejvýhodnější způsob realizace A1 popřípadě B2 (nejvýhodnější způsoby v porovnání s variantou „nedělat nic“).

Nicméně, z pohledu všech vymezených cílů (a s podpůrným hodnocením pomocí MKA) byl za vhodný způsob realizace Projektu zvolen způsob realizace označován jako B1 (konkrétně jeho diskutovaná sub-varianta B1b – spolupráce ve formě akciové společnosti, která je podrobně popsána a hodnocena v kapitole 6 této Zprávy). V této variantě zadavatel předá veškerou odpovědnost za realizaci investice, včetně její přípravy, profinancování a následný provoz soukromému subjektu, který bude rovněž vlastníkem vybudovaného zařízení. Základními výhodami, které hovoří pro tento způsob realizace v porovnání s ostatními způsoby realizace jsou zejména:

- menší zatížení veřejných rozpočtů;
- nejméně technicky náročná varianta realizace Projektu z pohledu VS;
- aktivní účast kraje na realizaci Projektu;
- jasné dělení rolí VS jakožto zadavatele a SS jakožto dodavatele;
- přenášení významné části rizik spojených s realizací Projektu na SS;
- jasné vymezení smluvních a majetkových práv.

Způsob realizace B1b, kde veřejný zadavatel je v podobě akciové společnosti umožňuje pokračovat v přípravě realizace Projektu i před získáním kritického množství odpadů.

V současné době byla vyhlášena XV. výzva pro podávání žádosti o poskytnutí podpory v rámci OPŽP. Navrhované technické i organizační řešení Projektu je v souladu se zněním této výzvy.

Doporučený způsob realizace B1 nelze označit z hlediska organizace za nejrychlejší, nicméně za určitou výhodu, která by mohla zamezit průtahům v realizaci, lze považovat skutečnost, že v rámci tohoto způsobu realizace bude realizováno pouze jedno velké zadávací (koncesní) řízení, které pokryje veškeré požadované služby a dodávky.

Způsob realizace B1, konkrétně B1b umožňuje pokračovat v přípravě realizace Projektu i před zapojením minimálního počtu municipalit, které zajišťují kritické množství odpadů nezbytných pro úspěšnou realizaci Projektu, což lze považovat z hlediska úspěšné a včasné realizace Projektu za klíčové.

Další z možností, jak úspěšně realizovat Projekt je prostřednictvím způsobu realizace C, resp. jeho sub-variantou označovanou jako Cx (tato sub-varianta je rovněž podrobně analyzována v kapitole 6 této Zprávy). Tento způsob umožňuje VS určitou možnost kontroly nad realizací Projektu, ale oproti doporučenému způsobu realizace B1 se vyznačuje potenciálním rizikem „střetu“ zájmů vyplývajícím z „dvojakosti“ pozice VS, kdy VS figuruje jednak na straně zadavatele pro realizaci Projektu tak i na straně dodavatele při realizaci Projektu a to prostřednictvím majetkové účasti ve společné právnické osobě (projektové společnosti). Způsob realizace Cx se rovněž vyznačuje výraznějším finančním zatížením veřejných rozpočtů spojených s nákupem majetkového podílu v projektové společnosti.

Důležitým faktorem samotné realizace Projektu je dále získání finanční podpory (dotace) z OPŽP. V současné době již byla vyhlášena XV. výzva pro podávání žádosti o poskytnutí podpory v rámci OPŽP (příjem žádostí je možný ve dnech 4.1.2010 – 30.6.2011). Navrhované technické i organizační řešení Projektu je v souladu se zněním této vyhlášené výzvy. Realizace projektu se vyznačuje výraznou časovou náročností, která pravděpodobně bude delší než vymezené období pro předkládání žádosti o podporu z OPŽP. Proto, aby existovala reálná šance, že bude moci být žádost o podporu z OPŽP předložena, je nezbytné, aby realizace Projektu byla zahájena okamžitě. I v tomto případě však hrozí riziko, že pokud nebudou podmínky výzvy upraveny a to buď prodloužením samotné lhůty pro předkládání žádostí nebo lhůty pro získání pravoplatného územního rozhodnutí (minimálně o cca 6 měsíců).

8. Seznam zkratek

BAT	Nejlepší dostupné technologie
BREF	Referenční dokumenty o nejlepších dostupných technikách
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
CR	Česká republika
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
DSP	Dokumentace pro stavební povolení
DÚR	Dokumentace pro územní rozhodnutí
EIA	Posouzení vlivů na životní prostředí
ESD	Evropský soudní dvůr
ETS	Systém pro obchodování s povolenkami
EU	Evropská unie
FA	Finanční analýza
GIS	Geografický informační systém
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
Insolvenční zákon	Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, ve znění pozdějších předpisů
Klient	Krajský úřad Karlovarského kraje
KO	Komunální odpad
Koncesní zákon	Zákon č. 139/2006, o koncesních smlouvách a koncesním projektu (koncesní zákon), ve znění předpisů pozdějších, ze dne 14. března 2006
KP	Koncesní projekt
KVK	Karlovarský kraj
MBS	Mechanicko-biologická stabilizace
MBÚ	Mechanicko-biologická úprava
MKA	Multikriteriální analýza
MMD nebo Zpracovatel	Mott MacDonald Praha, spol. s r.o.
MT	Mechanicko-tepelné zařízení
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky
OH	Odpadové hospodářství
OPŽP	Operační program Životní prostředí
OZO	Odborně způsobilá osoba
POH	Plán odpadového hospodářství
POH ČR	Plán odpadového hospodářství České republiky
POH KVK	Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje

Projekt	Regionální integrovaný systém nakládání s komunálními odpady v Karlovarském kraji – zredukovaný projekt
RDF	Refuse Derived Fuel (palivo z odpadů)
SD	Sběrný dvůr
SKO	Směsný komunální odpad
SOD	Smlouva o dílo
SS	Soukromý sektor
Studie proveditelnosti	Studii proveditelnosti - Integrovaný systém nakládání s odpady v Karlovarském kraji
Svazek	Svazek obcí EKOODPADY
UOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Veřejná soutěž	Zadávací řízení dle ZZVZ nebo koncesní řízení dle KZ
VFM	Value for money (hodnota za peníze)
VOK	Velkoobjemový kontejner
VS	Veřejný sektor
Vyhláška 13/2009	Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 13/2009 Sb. o stanovení požadavků na kvalitu paliv pro stacionární zdroje z hlediska ochrany ovzduší, ve znění předpisů pozdějších
Vyhláška 217/2006	Vyhláška č. 217/2006 Sb. Ministerstva pro místní rozvoj, kterou se provádí koncesní zákon, ve znění předpisů pozdějších, ze dne 15. května 2006
Zákon o odpadech	Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých zákonů, ve znění předpisů pozdějších
Zákon o obcích	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
ZH	Čistý tok hotovosti ze zbytkové hodnoty
ZVZ	Zákon o zadávání veřejných zakázek

Přílohy

Příloha A.	Harmonogramy způsobů realizace _____	147
Příloha B.	Registr rizik _____	160
Příloha C.	Kategorie právních rizik _____	164
Příloha D.	Přehled granulačních procesů a zařízení na výrobu paliva z odpadů v zahraničí _____	169
Příloha E.	Cena za tunu zpracovaných odpadů (dotace 70 % a bez dotace) _____	189
Příloha F.	Harmonogram Koncesního řízení _____	200
Příloha G.	Finanční prostředky pro realizaci Projektu (dotace 70 % a bez dotace) _____	202
Příloha H.	Instituce společného zadavatele _____	206

Příloha A. Harmonogramy způsobů realizace

Pro jednotlivé způsoby realizace Projektu byly vypracovány podrobné harmonogramy aktivit a dílčích činností, které musí být v rámci realizace Projektu podniknuty. V rámci zpracovaných harmonogramů je kladen důraz zejména na aktivity a dílčí činnosti, které musí vykonat veřejný sektor. Podrobné harmonogramy jsou pro jednotlivé způsoby realizace v pořadí způsobů realizace A1, A2, B1, B2, C1 a C2 uvedeny níže.

A.1. Harmonogram způsobu realizace A1

Vlastník zařízení je VS, který ho zároveň i provozuje

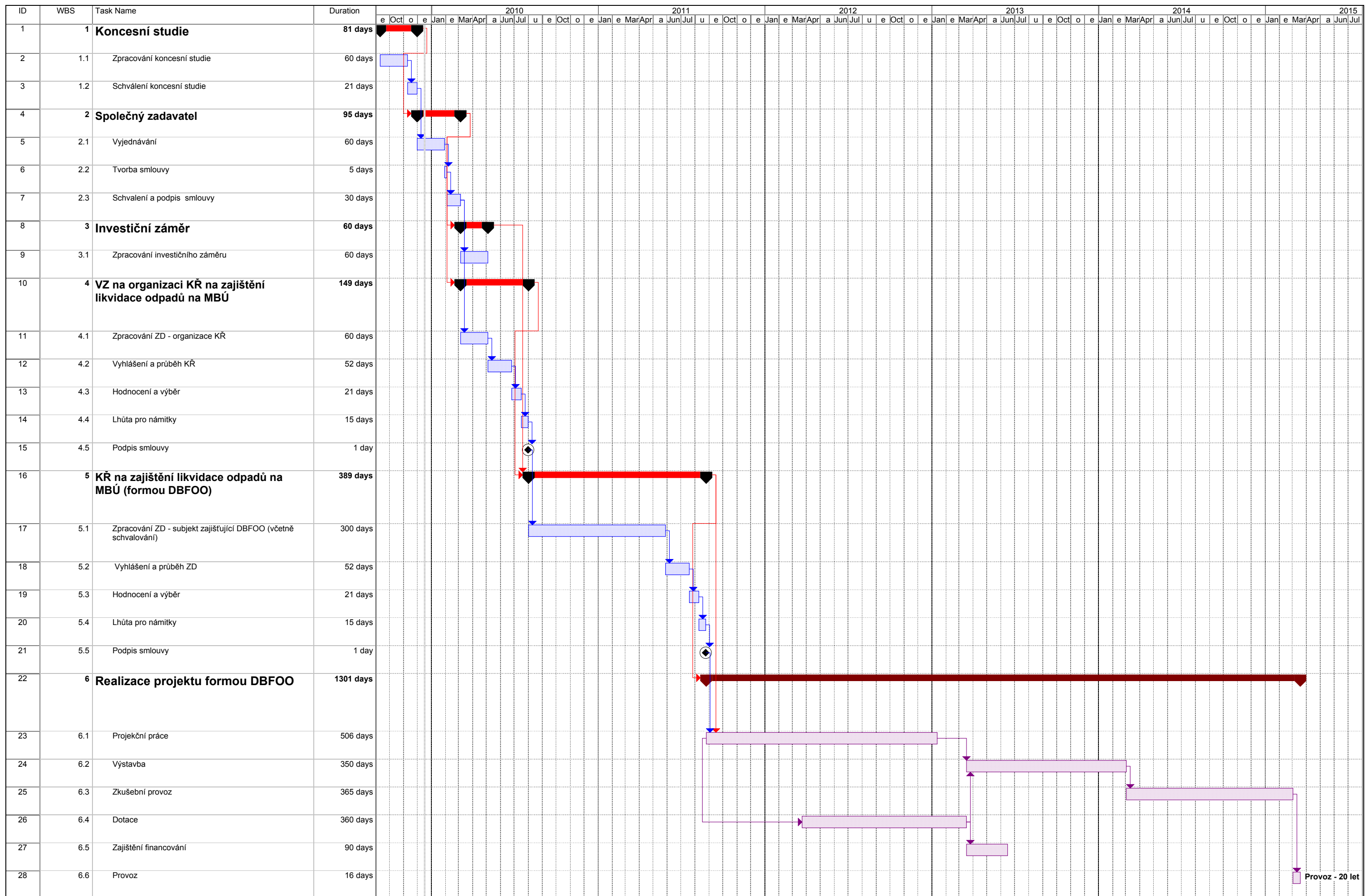
A.2. Harmonogram způsobu realizace A2

Vlastník zařízení je VS, a provozovatel je SS vybrán ve výběrovém řízení

A.3. Harmonogram způsobu realizace B1

Zadavatel předá veškerou odpovědnost za realizaci investice a její provoz SS.

A.4. Harmonogram způsobu realizace B2

SS zajišťuje projekci, výstavbu a následně provoz zařízení, ale VS ho vlastní a financuje

A.5. Harmonogram způsobu realizace C1

Je založena nová společnost s majetkovou účastí zadavatele a vybraného SS, která zároveň zařízení provozuje

A.6. Harmonogram způsobu realizace C2

Je založena nová společnost s majetkovou účastí zadavatele a vybraného SS, s tím, že provoz zařízení je svěřen SS.

Příloha B. Registr rizik

Cílem procesu analýzy rizik je obecně zejména:

- zabezpečit přiměřené ocenění zadržených rizik;
- alokovat rizika na stranu, která je nejlépe schopná je řídit; a
- zajistit optimální přenos rizik.

K předmětnému Projektu je možné konstatovat, že existuje celá řada rizikových vlivů (faktorů), které mohou nastat v průběhu přípravy, výstavby a samotného provozování zařízení.

Analýza rizik probíhá v těchto krocích:

- identifikace rizik;
- ohodnocení rizik (určení jejich referenční hodnoty); a
- alokace rizik mezi jednotlivé účastníky Projektu.

V následující tabulce (Registr rizik) jsou uvedeny kategorie rizik, jednotlivá posuzovaná rizika, jejich finanční základ včetně referenční hodnoty a podíl hodnoty rizika nesené veřejným sektorem v rámci posuzovaných způsobů realizace Projektu, která byla v rámci analýzy rizik hodnocena.

Ref. č.	Typ rizika / Riziko	Popis rizika	Finanční základ rizika	Ref. celková hodnota (tis. Kč)	Rizika na straně veřejného sektoru (VS) (podíl hodnoty rizika)					
					A1	A2	B1	B2	C1	C2
1 Rizika přípravy a plánování										
1.1	Podmínky přípravy a plánování	Selhání naplnění stanovených podmínek přípravy a plánování	Stav. náklady	826 882	100%	100%	0%	0%	50%	50%
2 Rizika související s pozemky										
2.1	Nabytí pozemku pro stavbu	Selhání zajištění potřebných pozemků včetně zajištění případného nájmu	Stav. náklady	826 882	100%	100%	0%	0%	50%	50%
3 Rizika projektové dokumentace										
3.1	Zadání projektové dokumentace	Požadavky VS na projektovou dokumentaci nenaplnují cíle VS.	Stav. náklady	826 882	100%	100%	0%	0%	50%	50%
3.2	Zpracování projektové dokumentace	Projektová dokumentace by měla být zpracována ve stanoveném rozsahu a čase. Odchýlení od původního plánu může vést k dodatečným nákladům nebo ke zpoždění stavby	Stav. náklady	826 882	100%	100%	0%	0%	50%	50%
3.3	Riziko stanoviska orgánů ochrany ŽP	Zamítnutí, zpoždění nebo požadavek změny ze strany orgánů státní správy v oblasti ochrany ŽP	Stav. náklady	826 882	100%	100%	0%	0%	50%	50%
4 Rizika výstavby										
4.1	Překročení plánované doby výstavby	Plánovaná doba výstavby je překročena	Stav. náklady	826 882	50%	50%	0%	0%	25%	25%
4.2	Selhání výstavby z důvodu nekvalitní projektové dokumentace	Selhání výstavby v souladu s projektovou dokumentací může vést k dodatečným nákladům	Stav. náklady	826 882	50%	50%	0%	0%	25%	25%

Ref. č.	Typ rizika / Riziko	Popis rizika	Finanční základ rizika	Ref. celková hodnota (tis. Kč)	Rizika na straně veřejného sektoru (VS) (podíl hodnoty rizika)					
4.3	Selhání dodavatele (včetně subdodavatelů)	V případě selhání dodavatele či subdodavatele mohou vzniknout dodatečné náklady, způsobené například nutností jejich výměny, možnost časového zpoždění výstavby.	Stav. náklady	826 882	50%	50%	0%	0%	25%	25%
4.4	Uvedení do provozu včetně získání kolaudačního rozhodnutí	Další dodatečné práce v důsledku uvedení MBÚ do provozu, problémy se zkušebním provozem povedou k prodloužení či nevydání kolaudačního rozhodnutí	Stav. náklady	826 882	100%	100%	0%	0%	50%	50%
4.5	Překročení plánovaných stavebních nákladů	Plánované investiční náklady na výstavbu zařízení budou překročeny	Stav. náklady	826 882	50%	50%	0%	0%	25%	25%
5 Rizika dostupnosti a výkonnosti										
5.1	Skryté vady	Skryté vady a nedodělky, které si vyžadují opravy	Stav. náklady	826 882	50%	50%	0%	0%	25%	25%
5.2	Zajištění nepřetržitého zpracování odpadů	Opravy nebo údržba způsobí nedostupnost některých částí MBÚ v takovém rozsahu, že nebude možné zpracovávat odpady v požadovaném objemu.	Prov. Náklady	4 737 513	100%	50%	0%	50%	50%	25%
6 Provozní rizika a rizika údržby a obnovy (životního cyklu)										
6.1	Nesprávný odhad nákladů údržby	Vyšší náklady, než se předpokládalo.	Prov. náklady	4 737 513	100%	0%	0%	0%	50%	0%
6.2	Bezpečnost pozemků a staveb	Zajištění (vnější) bezpečnosti pozemků a staveb během provozu.	Prov. náklady	4 737 513	100%	0%	0%	0%	50%	0%
6.3	Poškození	Poškození či zničení staveb (konstrukcí).	Stav. náklady	826 882	100%	0%	0%	0%	50%	0%

Ref. č.	Typ rizika / Riziko	Popis rizika	Finanční základ rizika	Ref. celková hodnota (tis. Kč)	Rizika na straně veřejného sektoru (VS) (podíl hodnoty rizika)					
6.4	Specifické změny legislativy či jiných předpisů vedoucí k vyšším provozním výdajům	Změna závazných předpisů může mít vliv na výši poplatků za odbyt a odstranění výstupů z MBÚ (poplatky za skládkování atd.) Tato skutečnost může mít vliv na růst provozních nákladů.	Cena za skládkování - celková	2 145 070	100%	100%	100%	100%	100%	100%
6.5	Protiprávnost	Protiprávnost koncesní smlouvy	Prov. Náklady	4 737 513	0%	100%	100%	100%	0%	50%
6.6	Výběr nevhodného koncesionáře	Výběr nevhodného uchazeče	Prov. Náklady	4 737 513	0%	100%	100%	100%	0%	50%
7 Rizika variability příjmů										
7.1	Nevyužívání disponibilních kapacit.	Objem odpadů odváděných na MBÚ se liší od očekávaného Objem odpadů odvedených na MBÚ => k nižším / vyšším provozním nákladům	Tok hotovosti	2 210 776	100%	100%	100%	100%	50%	50%
7.2	Cena termického zpracování	V případě nutnosti spalování výstupu z MBU jako odpad a předpokladu ceny za spalování ve výši 2 000 Kč/tuna.	Cena za termické zpracování - celková	1 679 012	100%	0%	0%	0%	50%	0%
8 Riziko stavu majetku na konci Projektu (koncesní doby)										
8.1	Stav majetku na konci Projektu	Stav majetku na konci Projektu nesplňuje požadavky	Stav. náklady	826 882	100%	0%	0%	0%	50%	0%
9 Ostatní rizika										
9.1	Právo týkající se zadávání zakázek	Soulad s pravidly EU/ČR na zadávání veřejných zakázek.	Stav. náklady	826 882	100%	100%	50%	75%	50%	50%

Příloha C. Kategorie právních rizik

Právním rizikům je věnován oddíl 3.3.5.1 této Závěrečné zprávy. V tabulce na následujících stránkách této přílohy je prezentována hodnotící matice právních rizik a požadavků v souvislosti se způsoby realizace Projektu.

Hodnotící matice rovněž (v posledním řádku tabulky) obsahuje i závěrečné vyhodnocení jednotlivých způsobů realizace včetně jejich pořadí.

SHRNUTÍ VYBRANÝCH PRÁVNÍCH RIZIK A POŽADAVKŮ V SOUVISLOSTI S VARIANTNÍM ŘEŠENÍM PROJEKTU

Rizika / požadavky vznikající při realizaci projektu v závislosti na variantním řešení projektu	Varianta A – Tradiční řešení		Varianta B – Inovativní smluvní partnerství		Varianta C – Inovativní institucionální partnerství (s kontrolním podílem veřejného sektoru)	
	A1 - „smíšený model“ (vlastník infrastruktury je rovněž provozovatelem)	A2 - „oddělený“ model (vlastník vybere provozovatele prostřednictvím veřejné soutěže)	B1 - DBFOO(T) (soukromý subjekt navrhne, postaví, financuje, provozuje a vlastní zařízení (následný převod zařízení))	B2 - DBO (soukromý subjekt navrhne, postaví a provozuje zařízení)	C1 - Kompletní“ služby (joint ventura (podnik se společnou účastí))	C2 - Vlastnictví služby (joint Ventura (podnik se společnou účastí))
(1) Koupě / nájem pozemku • identifikace rizik nákupu / pronájmu pozemku realizovaného zadavatelem pro účely projektu z hlediska zákona o veřejných zakázkách	Z pohledu zákona o veřejných zakázkách nevzniká riziko vzhledem k tomu, že nákup / pronájem nemovitostí veřejným subjektem je vyloučen z režimu veřejných zakázek.		Z pohledu zákona o veřejných zakázkách nehrozí riziko. Při této variantě dochází k nákupu pozemku pouze v souvislosti s eventuelním konečným transferem MBÚ po dokončení projektu.	Z pohledu zákona o veřejných zakázkách nehrozí riziko. V tomto případě ke koupi ani pronájmu pozemku veřejným subjektem totiž nedochází.	Z pohledu zákona o veřejných zakázkách nevzniká riziko vzhledem k tomu, že nákup / pronájem nemovitostí veřejným subjektem je vyloučen z režimu veřejných zakázek.	Z pohledu zákona o veřejných zakázkách vzniká riziko. Eventuelní nákup pozemku od společníka vznikající společnosti, který se zároveň bude účastnit řízení o provozovatele MBÚ s sebou může nést riziko skryté diskriminace ; viz (3)C níže.
(2) Zpracování projektové dokumentace • identifikace rizik / požadavků při externím zadávání zpracování projektové dokumentace ze strany zadavatele třetí osobě (včetně dokumentace k EIA, DUR, DSP a TD) z hlediska zákona o veřejných zakázkách;	Ze zákona o veřejných zakázkách vyplývá požadavek zpracování dokumentace v zadávacím řízení formou veřejné zakázky (budou-li splněny příslušné podmínky pro kvalifikaci tohoto zadání jako veřejné zakázky). Rozsah těchto rizik se odvíjí od případu specifických porušení (např. udělení pokuty ÚOHS, zrušení zadání, zrušení zakázky, náhrada škody atd.).		Zákon o veřejných zakázkách se na tento případ nevztahuje , jelikož zadávací řízení na externí subjekt, který bude zajišťovat kompletní dodávku služeb pravděpodobně již obsáhne i tento požadavek a nebude tedy nutné zpracování dokumentace zadávat samostatně. Následně tedy nevznikají dle zákona o veřejných zakázkách zadavateli žádná další rizika ani povinnosti .		Dle zákona o veřejných zakázkách bude entita považována za veřejného zadavatele , a externí zpracování bude tedy nutné zadat formou zadávacího řízení . Ze zákona o veřejných zakázkách vyplývá požadavek zpracování dokumentace v zadávacím řízení formou veřejné zakázky (budou-li splněny příslušné podmínky pro kvalifikaci tohoto zadání jako veřejné zakázky). Riziko nesplnění této podmínky nese zadavatel stejně jako účastník. Rozsah těchto rizik se odvíjí od případu specifických porušení	
(3) Koupě / nájem pozemku od dodavatele / uchazeče • identifikace rizik spojených se specifickým případem koupě / nájmu pozemku od dodavatele / uchazeče účastníčho se zadávacího řízení;	V daném variantním řešení tato situace vůbec nenastává. Pokud nedochází k samostatnému nákupu / pronájmu pozemku, nevzniká ani s tím spojené riziko. V případě uplatnění zadávacího řízení jako celku, včetně pozemku, nehrozí aplikace výkladu „skryté diskriminace“.	Hrozí riziko z pohledu zákona o veřejných zakázkách. Současný trend v soudní interpretaci termínu „skrytá diskriminace“ hrozí širokým výkladem, existuje možné riziko, že za současného trendu k takovému rozhodnutí může dojít a nákup / pronájem pozemku od dodavatele bude vykládán jako zvýhodnění jednoho soutěžitele v daném zadávacím řízení.	V daném variantním řešení tato situace vůbec nenastává. Pokud nedochází k samostatnému nákupu / pronájmu pozemku, nevzniká ani s tím spojené riziko. V případě uplatnění zadávacího řízení jako celku, včetně pozemku, nehrozí aplikace výkladu „skryté diskriminace“.		V daném variantním řešení tato situace vůbec nenastává. Pokud nedochází k samostatnému nákupu / pronájmu pozemku, nevzniká ani s tím spojené riziko. V případě uplatnění zadávacího řízení jako celku, včetně pozemku, nehrozí aplikace výkladu „skryté diskriminace“.	Hrozí riziko z pohledu zákona o veřejných zakázkách. Současný trend v soudní interpretaci termínu zákona o veřejných zakázkách „skrytá diskriminace“ hrozí širokým výkladem, a přesto, že dosud nedošlo k rozhodnutí nad rámec působnosti zákona o veřejných zakázkách, existuje riziko, že za současného trendu k takovému rozhodnutí může dojít a nákup / pronájem pozemku od dodavatele bude vykládán jako zvýhodnění jednoho soutěžitele v daném zadávacím řízení. Tento výklad by bylo možné aplikovat i ve vztahu k založení entity.
(4) Napadnutelnost zadávacích řízení u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže • identifikace rizika napadnutelnosti zadávacích řízení vedených v rámci realizace projektu podle zákona o veřejných zakázkách u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže;	V každém variantním řešení projektu dochází k řízení vedeným dle zákona o veřejných zakázkách. V těchto řízeních je obecně dána dohlédací a kontrolní činnost ze strany ÚOHS. Tato činnost je upravena zákonem o veřejných zakázkách. V rámci této působnosti ÚOHS může napadnout zadávací řízení v případě, že by přímo podmínky / dokumentace tohoto řízení byla diskriminační . V otázkách neregulovaných zákonem o veřejných zakázkách a souvisejícími předpisy nelze bez dalšího presumovat zásah ÚOHS.					

Příloha C: Kategorie právních rizik

<p>(5)</p> <p>Nekalá soutěž z důvodu případného zvýhodnění některého z uchazečů o zadání zakázky realizované v rámci projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizika skutkové podstaty některého z nekalosoutěžních deliktů z důvodu porušení zásady rovnosti a zákazu diskriminace; 	<p>Riziko spočívá v tom, že v případě zvýhodnění některého z uchazečů o veřejnou zakázku může veřejný zadavatel spáchat nekalosoutěžní delikt. K tomu by mohlo například dojít již tím, že zadavatel nastaví podmínky veřejné zakázky tak, že je bude schopen splnit pouze jeden dodavatel. V takovém případě by veřejný zadavatel nesl odpovědnost za škodu způsobenou takovým nekalosoutěžním jednáním dalším dodavatelům, resp. uchazečům. Přestože veřejného zadavatele nelze považovat za přímého účastníka hospodářské soutěže, soutěž o veřejnou zakázku mezi uchazeči již do této kategorie spadá, stejně tak jako eventuelní jednání zadavatele ve prospěch jednoho ze soutěžitelů.</p>		<p>Riziko pro veřejný subjekt zásadně nevzniká. Riziko nekalé soutěže zde vzniká pouze mezi jednotlivými soutěžiteli navzájem bez ohledu na veřejný subjekt. Případné riziko tedy nemá pro veřejného zadavatele z tohoto hlediska význam. Rizika z nekalosoutěžního jednání zde vznikají stejně jako v běžném obchodním styku.</p>	<p>Riziko spočívá v tom, že entita může být postižena nepřímo skrze případný postih vůči jednání soukromého subjektu ekvivalentně jako v bodě (5)A.</p>		
<p>(6)</p> <p>Neplatnost smluv uzavřených s vítězným uchazečem při realizaci projektu z důvodu případného zvýhodnění některého z uchazečů v zadávacím řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizika neplatnosti právního úkonu vyplývajícího z příslušných ustanovení občanského zákoníku upravujících obecnou neplatnost právních úkonů; 	<p>Riziko spočívá v možné interpretaci některých sporných ujednání jako „obcházení zákona,“ a tímto dovozovat jejich neplatnost. Za obcházení zákona je nutné považovat takové jednání, které se samo o sobě zákonu nepříčí, avšak jeho účelem či důsledkem je dosažení stavu v rozporu se smyslem nebo účelem příslušné zákonné úpravy.</p>		<p>Riziko pro veřejný subjekt zásadně nevzniká. Riziko zde vzniká pouze mezi jednotlivými účastníky bez ohledu na veřejný subjekt.</p>	<p>Riziko spočívá v možné interpretaci některých sporných ujednání jako „obcházení zákona“ a tímto dovozovat jejich neplatnost. Za obcházení zákona je nutné považovat takové jednání, které se samo o sobě zákonu nepříčí avšak jeho účelem či důsledkem je dosažení stavu v rozporu se smyslem nebo účelem příslušné zákonné úpravy.</p>		
<p>(7)</p> <p>Požadavek na uzavření smlouvy s obcemi, které přistupují k projektu formou zadávacího řízení</p> <ul style="list-style-type: none"> v případech, kdy je navazován smluvní vztah o využívání služeb MBÚ mezi jejich provozovatelem a municipalitou, která není účastna realizace projektu; 	<p>Riziko dle zákona o veřejných zakázkách zde zásadně nevyplyvá. Jelikož se jedná o spolupráci mezi obcemi v rámci výkonu závazku veřejné služby, na tyto vztahy se pravděpodobně ustanovení o veřejných zakázkách vůbec vztahovat nebudou. Pro potvrzení byl odeslán dotaz na ÚOHS.</p>		<p>Ze zákona o veřejných zakázkách vyplývá, že bude-li externí (soukromý) provozovatel zařízení navazovat smluvní vztahy s municipalitami či eventuelně jinými subjekty v postavení veřejného zadavatele, vznikne požadavek zadání formou zadávacího řízení formou veřejné zakázky (budou-li splněny příslušné podmínky pro kvalifikaci tohoto zadání jako veřejné zakázky). Rozsah těchto rizik se odvíjí od případu specifických porušení.</p>	<p>Riziko dle zákona o veřejných zakázkách zde zásadně nevyplyvá. Jelikož se jedná o spolupráci mezi obcemi v rámci výkonu závazku veřejné služby, na tyto vztahy se pravděpodobně ustanovení o veřejných zakázkách vůbec vztahovat nebudou. Pro potvrzení byl odeslán dotaz na ÚOHS.</p>	<p>Z výkladu zákona o veřejných zakázkách vyplývá, že pokud není entita pod výlučnou (100%) kontrolou veřejného subjektu, bude nutné postupovat ve vztazích mezi municipalitami a entitou jako by se jednalo o vztah soukromého subjektu a veřejného zadavatele – tedy v zadávacím řízení formou veřejné zakázky (budou-li splněny příslušné podmínky pro kvalifikaci tohoto zadání jako veřejné zakázky). Rozsah těchto rizik se odvíjí od případu specifických porušení.</p>	
<p>(8)</p> <p>Požadavky na jednotlivá zadávací řízení vedená v průběhu realizace projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace požadavků provedená zejména ve vztahu k řízením na výběr provozovatele, organizace výběrového řízení na správce stavby, vlastního správce stavby, zhotovitele stavby, organizace výběrového řízení na financování a vlastního financování; 	<p>Ze zákona o veřejných zakázkách vyplývá požadavek na zadání příslušné zakázky (organizace výběrového řízení na správce stavby, vlastní správce stavby, zhotovitele stavby, organizace výběrového řízení na financování a vlastního financování) formou zadávacího řízení formou veřejné zakázky (budou-li splněny příslušné podmínky pro kvalifikaci tohoto zadání jako veřejné zakázky). Riziko nesplnění této podmínky nese zadavatel stejně jako účastník. Rozsah těchto rizik se odvíjí od případu specifických porušení .</p>		<p>Zadávací řízení se uplatní při výběru externího subjektu, který bude zajišťovat kompletní dodávku služeb. Právní vztahy mezi tímto subjektem a jeho sub-dodavatelí budou probíhat v rámci běžného obchodního styku. V postupu dle tohoto variantního řešení bude vybírán pouze tento externí subjekt. Individuelně bude potřeba tuto otázku posuzovat po eventuelním převodu vlastnictví zařízení na veřejný subjekt.</p>	<p>Ze zákona o veřejných zakázkách vyplývá požadavek na zadání příslušné zakázky (organizace výběrového řízení na správce stavby, vlastní správce stavby, zhotovitele stavby, organizace výběrového řízení na financování a vlastního financování) formou zadávacího řízení formou veřejné zakázky (budou-li splněny příslušné podmínky pro kvalifikaci tohoto zadání jako veřejné zakázky). Riziko nesplnění této podmínky nese zadavatel stejně jako účastník. Rozsah těchto rizik se odvíjí od případu specifických porušení .</p> <p>Tento závěr platí i v případě finančních služeb, včetně poskytování úvěrů.</p>	<p>Ze zákona o veřejných zakázkách vyplývá, že v této variantě je nezbytné postupovat formou zadávacího řízení v rámci působnosti zákona o veřejných zakázkách (eventuelně koncesního zákona) za splnění příslušných podmínek a považovat entitu za veřejného zadavatele.</p> <p>Tento závěr platí i v případě finančních služeb.</p>	
<p>(9)</p> <p>Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rozložení rizika škody, která může vzniknout při provozování MBÚ (některá rizika přecházejí na provozovatele, avšak u určitých rizik a povinností není jejich přesun z veřejného subjektu možný); 	<p>Odpovědnost za veškerá rizika ponese provozovatel, kterým je v tomto variantním řešení veřejný subjekt.</p>	<p>Obecně nese odpovědnost za případná rizika externí provozovatel, nicméně určitá rizika a odpovědnost za ně mohou být vztahována i k veřejnému sektoru.</p>	<p>Obecně ponese případné riziko soukromý subjekt – externí provozovatel ale určitá rizika a odpovědnost mohou být vztahována i k veřejnému sektoru. Po eventuelním převodu vlastnictví k MBÚ je možné dovozovat i odpovědnost veřejného subjektu.</p>	<p>Odpovědnost za veškerá rizika ponese provozovatel, kterým je v tomto variantním řešení veřejný subjekt.</p>	<p>Obecně ponese případné riziko entita, která MBÚ provozuje, ale určitá rizika a odpovědnost mohou být vztahována i k veřejnému sektoru.</p>	

Příloha C: Kategorie právních rizik

<p>(10)</p> <p>Účast veřejného subjektu v právnické osobě</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizik a požadavků související s účastí na právnické osobě realizující / provozující MBÚ; 	<p>V případě samostatného provozovatele (př. Technické služby) bude docházet k založení nového subjektu. Veřejný sektor bude odpovědný v rozsahu odpovědnosti zakladatele / společníka nového subjektu v závislosti na formě subjektu.</p>		<p>Zde k založení nového subjektu ani z toho plynoucích rizik na straně veřejného subjektu nedochází.</p>	<p>Zde je založení nového subjektu nezbytným předpokladem varianty. Veřejný sektor bude odpovědný v rozsahu odpovědnosti zakladatele / společníka nového subjektu v závislosti na formě subjektu.</p>	
<p>(11)</p> <p>Zajištění odbytu a odstranění výstupů z MBÚ</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizik dle „Podrobnější charakteristiky potencionálních variant“; 	<p>V případě outsourcingu odbytu soukromému subjektu je nezbytné postupovat formou zadávacího řízení v rámci působnosti zákona o veřejných zakázkách (eventuelně koncesního zákona) za splnění příslušných podmínek.</p>	<p>Vzhledem k tomu, že odbyt a odstranění výstupů zajišťuje soukromý provozovatel, nevyplývají z tohoto pro veřejný subjekt žádné další povinnosti ani rizika.</p>	<p>Vzhledem k tomu, že odbyt a odstranění výstupů zajišťuje soukromý provozovatel, nevyplývají z tohoto pro veřejný subjekt žádné další povinnosti ani rizika.</p>	<p>V případě outsourcingu odbytu soukromému subjektu je nezbytné postupovat formou zadávacího řízení v rámci působnosti zákona o veřejných zakázkách (eventuelně koncesního zákona) za splnění příslušných podmínek a považovat entitu za veřejného zadavatele.</p>	
<p>(12)</p> <p>Insolvenční nebo exekuční řízení, výkon rozhodnutí vedeným proti soukromoprávnímu subjektu (tj. proti úspěšnému uchazeči o zadání realizace projektu anebo proti osobě účastnící se majetkově v nově založené entitě);</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizik na provoz MBÚ 	<p>Územní samosprávní celky jsou vyňaty z působnosti insolvenčního zákona a jeho ustanovení v tomto variantním řešení tedy nebude možné aplikovat. Územní samosprávní celek však stále podléhá standardní úpravě výkonu rozhodnutí.</p>	<p>Územní samosprávní celky jsou vyňaty z působnosti insolvenčního zákona a jeho ustanovení v tomto variantním řešení tedy nebude možné aplikovat. Na případného externího provozovatele zařízení však budou tato ustanovení aplikována. Územní samosprávní celek stejně jako případný externí provozovatel však stále podléhají standardní úpravě výkonu rozhodnutí.</p>	<p>V tomto variantním řešení se vůči vybranému externímu subjektu, který bude zajišťovat kompletní dodávku služeb, uplatní běžná právní úprava obsažená v insolvenčním zákoně i běžná úprava výkonu rozhodnutí.</p>	<p>V tomto variantním řešení se vůči vybranému externímu subjektu, který bude zajišťovat kompletní dodávku služeb, uplatní běžná právní úprava obsažená v insolvenčním zákoně i běžná úprava výkonu rozhodnutí.</p>	<p>Právní úprava insolvenčního řízení dle insolvenčního zákona se bude zásadně vztahovat i na právnickou osobu – entitu – dle těchto variantních řešení. K výjimečné situaci dochází v případě, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávní celek (kraj) před zahájením insolvenčního řízení převezme všechny její dluhy nebo se za ně zaručí – pak je entita z působnosti insolvenčního zákona rovněž vyjmuta.</p> <p>Vůči soukromému subjektu se zásadně uplatní standardní úprava dle insolvenčního zákona.</p> <p>Právní úprava výkonu rozhodnutí bude aplikována bez rozdílu.</p>
<p>(13)</p> <p>Neplnění vzájemných závazků při realizaci projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizika vznikajícího při neplnění závazků anebo neochotě zúčastněných subjektů na realizaci projektu; 	<p>Riziko nehrozí, neboť v této variantě realizuje projekt veřejný subjekt samostatně.</p>	<p>Riziko spočívá zejména ve smluvních sankcích (jejich existence a rozsah závisí na konkrétních ujednáních smlouvy), odpovědnosti za škodu, přerušení provozování MBÚ a v případě zániku stávajícího provozovatele zajištění nového provozovatele.</p>	<p>Riziko spočívá zejména ve smluvních sankcích (jejich existence a rozsah závisí na konkrétních ujednáních smlouvy), odpovědnosti za škodu, přerušení realizace projektu včetně provozování MBÚ nebo ukončení projektu včetně vypořádání vztahů k MBÚ a zajištění nového externího subjektu.</p>	<p>Riziko spočívá zejména ve smluvních sankcích (jejich existence a rozsah závisí na konkrétních ujednáních smlouvy), odpovědnosti za škodu, přerušení realizace projektu včetně provozování MBÚ nebo ukončení projektu a zajištění nového externího subjektu.</p>	<p>Riziko nehrozí, neboť v této variantě realizuje projekt veřejný subjekt jako většinový společník entity.</p>
<p>(14)</p> <p>Zánik soukromoprávního subjektu</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizika zániku soukromoprávního subjektu na provoz MBÚ; 	<p style="background-color: #cccccc;">[Obsah této buňky je záměrně zneviditelnován šedým vzorem.]</p>		<p>Riziko spočívá zejména v předčasném ukončení projektu z důvodu zániku externího subjektu a ve vypořádání vztahů.</p>	<p>Riziko spočívá zejména v předčasném ukončení projektu z důvodu zániku externího subjektu.</p>	<p>Zánikem společníka (resp. akcionáře) entity dochází i k uvolnění obchodního podílu. S tímto je spojené riziko vstupu třetí osoby co do majetkové účasti v entitě, či riziko nutnosti faktického i právního řešení nakládání s uvolněným podílem.</p> <p>V případě, že se pozemky (na kterých je situováno zařízení) původně ve vlastnictví zanikajícího společníka nestaly v průběhu založení entity majetkem společnosti, dochází zánikem společníka, mimo jiné, rovněž i k omezení možnosti dispozice entity s těmito pozemky.</p>
<p>(15)</p> <p>Nutnost získat souhlas pro spojení soutěžitelů (hospodářská soutěž)</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikace rizik se vztahuje k variantě C, u které lze o uvedeném riziku uvažovat; 	<p style="background-color: #cccccc;">[Obsah této buňky je záměrně zneviditelnován šedým vzorem.]</p>		<p>Existuje možnost aplikace právní úpravy ochrany hospodářské soutěže, kdy by jejím extenzivním výkladem bylo možno dovést další právní požadavky na vytvoření entity, zejména co do aplikace ustanovení o nutnosti povolení ÚOHS ke spojení soutěžitelů.</p>		

Příloha C: Kategorie právních rizik

<p>Zhodnocení celkové rizikovosti jednotlivých variantních řešení v závislosti na předestřených rizicích</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednotlivým variantám jsou podle míry rizik, které nese veřejný subjekt, přiřazeny čísla od 1 do 4 a to vzestupně v závislosti na narůstající rizikovosti konkrétní varianty pro veřejný subjekt, (tj. č. 1 je přiřazeno nejméně rizikové variantě, zatímco č. 4 je naopak přiřazeno pro veřejný subjekt nejvíce rizikové variantě); • míra rizikovosti závisí na možnosti ovlivnění / říditelnosti rizika 	<p style="text-align: center;">1.</p> <p style="text-align: center;">Nejvíce říditelné riziko</p> <p>S ohledem na předestřená rizika je realizace projektu variantou A1 – Tradiční řešení / Samostatné provozování nejvíce vhodnou variantou, neboť rizika, která přináší jsou pro zúčastněné obce říditelná.</p>	<p style="text-align: center;">2.</p> <p style="text-align: center;">Kontrolovatelné riziko</p> <p>S ohledem na předestřená rizika je realizace projektu variantou A2 – Tradiční řešení / Oddílný model variantou, která je spojena s riziky, která jsou pro zúčastněné obce převážně kontrolovatelná.</p>	<p style="text-align: center;">4.</p> <p style="text-align: center;">Nejméně kontrolovatelné riziko</p> <p>S ohledem na předestřená rizika je realizace projektu variantou B1 – Inovativní řešení – Smluvní partnerství / DBFOO (T) nejméně vhodnou variantou, neboť v této variantě mohou zúčastněné obce řídit riziko pouze v minimální míře. Veřejný subjekt nese rizika spojená s výběrem externího subjektu.</p>	<p style="text-align: center;">3.</p> <p style="text-align: center;">Obtížně kontrolovatelné riziko</p> <p>S ohledem na předestřená rizika je realizace projektu variantou B1 – Inovativní řešení – Smluvní partnerství / DBO variantou, v jejímž rámci je převážná míra rizika přenesena na externí (soukromoprávní) subjekt. Veřejný subjekt nese zásadně rizika spojená s výběrem externího subjektu a rizika spojená s vlastnictvím příslušného majetku.</p>	<p style="text-align: center;">2.</p> <p style="text-align: center;">Kontrolovatelné riziko</p> <p>S ohledem na předestřená rizika je realizace projektu variantou C2 – Inovativní řešení / Institucionální partnerství variantou spojenou s riziky, která jsou pro zúčastněné obce převážně kontrolovatelná.</p>	<p style="text-align: center;">3.</p> <p style="text-align: center;">Obtížně kontrolovatelné riziko</p> <p>S ohledem na předestřená rizika je realizace projektu variantou C1 – Inovativní řešení / Institucionální partnerství – Kontrolní podíl soukromého sektoru variantou, spojenou s riziky, které zúčastněné obce mohou obtížně ovlivnit.</p>
---	--	---	---	---	--	--

Legenda k úrovni rizika:

Bílá	– minimální, respektive riziko nedopadá na veřejný subjekt
Zelená	– potencionální riziko, položka určená ke specifikaci
Žlutá	– určitý požadavek, konkrétní riziko
Oranžová	– zvýšená míra rizika
Červená	– vysoká míra rizika

Příloha D. Přehled granulačních procesů a zařízení na výrobu paliva z odpadů v zahraničí

D.1. Úvod

Tato příloha poskytuje přehled o:

- výrobě granulovaného paliva z odpadů:
 - RDF(Refuse Derived Fuel³⁷) z komunálního pevného odpadu, se zaměřením na kvalitu pelet, a
- vlastnostech a standardech kvality tohoto RDF.

Příloha popisuje situaci v Rakousku a Německu a primárně se zaměřuje na analýzu cen odstranění RDF (tj. likvidační poplatek účtovaný za RDF).

Zpráva obsahuje všeobecné posouzení využitím dvou základních klasifikačních pohledů, a to:

- Zkoumáním předmětného materiálu (RDF), který lze rozdělit na:
 - nízko-kvalitní RDF (zde nazývaný jako Typ „B“ RDF), které není předmětem peletizace; a
 - vysoce-kvalitní RDF (zde nazývaný jako Typ „A“ RDF), které je předmětem vyššího stupně před-zpracování a může být peletizován.
- Zkoumání procesu peletizace pevného komunálního odpadu nebo jeho frakcí (MSW nebo MSW frakcí), který se používá jako materiál v:
 - materiálovém využití;
 - tepelném využití.

D.1.1. Klasifikace 1: kritérium kvality

Z pohledu kvality (nebo přesněji pomocí rozsahu mechanické před-úpravy) může být RDF klasifikovaná následovně:

D.1.1.1. Typ B RDF

Typ B RDF je typickým výstupem ze zařízení MBÚ a mechanického tepelného zařízení (dále jen „MT“). Před-úprava obsahující roztrhání, protřídění a magnetickou separaci se využívá pro výrobu RDF Typu B s maximálními rozměry částic 150 - 250 mm. Na zařízeních MBÚ

³⁷ Dalšími obecně používanými termíny pro RDF jsou *pevné obnovitelné palivo*, v německém jazyce *Sekundärbrennstoffe* nebo *EBS Ersatzbrennstoffe* (*Ersatz* = *substitute*, *Brennstoff* = *fuel*) což nahradilo dříve používané *BRAM* = *Brennstoff aus Müll*.

představuje typ B RDF váhově cca 25 - 40 % přísunu do zařízení, a má výhřevnost cca 12 500 kJ/t. Na MT zařízeních je vyráběn RDF typ B s výhřevností porovnatelnou s MSW (typickým případem je zařízení ve Vídni – 9 500 kJ/t) a to s cenou kolem 20 – 25 €/t.

Obrázek 8.1: Typ B RDF

Typ B RDF může být využíván v průmyslových spalovnách s fluidními loži, které obvykle podléhají přísným emisním normám (porovnatelnými se spalovnami). Rovněž je také používán v tradičních systémech využívající roštového spalování.

D.1.1.2. Typ A RDF

Typ A RDF se v porovnání s typem B RDF vyrábí využitím dalších procesních kroků, které obvykle představují druhé drcení, třídění vzduchem, separaci neželezných kovů a snížení obsahu chlóru (PVC) pomocí automatické detekce. Obvyklá cena zpracování je více než 50 €/t (cena komplexní koncepce může dosahovat až 100 €/t).

Obrázek 8.2: Typ A RDF - nezhutněný

Lze konstatovat, že typ A RDF ztrácí charakter „odpadu“, (což z pohledu legislativy obnáší absenci exportních předpisů) ,a je možné ho považovat za zboží a používat jako sekundární palivo v tepelných elektrárnách (bez ohledu na technologii) a cementárenských pecích. Výhřevnost typu A RDF je obvykle dvakrát větší než u typu B RDF.

Typ A RDF používaný v pyrolýzních procesech musí být před použitím peletizován.

Obrázek 8.3: Typ A RDF - zhutněný

D.1.2. Klasifikace 2: dle způsobů opětovného použití

Pro plasty a vysoce kalorické frakce pevného komunálního odpadu existují různé druhy opětovného použití (využití), a to:

- recyklace do obchodovatelných výrobků;
- recyklace do průmyslových surovin; a
- obnovitelný zdroj tepelné energie.

D.1.2.1. Recyklace do obchodovatelných výrobků

V uplynulých 25 letech bylo v Německu a dalších „rozvinutých“ (podle norem zpracování odpadů) evropských zemích prováděno zpracování odpadních plastů (a od zavedení systému „Grüne punkt“ v roce 1990 v Německu a Rakousku plastových obalových odpadů) do řady výrobků, jako jsou domácí kompostovací jednotky, palety, květináče atd. Recyklované plastové komplety mají spolu se dřevem a betonem svůj podíl na trhu a to v důsledku jejich materiálových vlastností a konkurenceschopné ceny.

Recyklace odpadních plastů zahrnuje „klasický“ stupeň mechanického procesu jako je drcení, protřídění a prosévání (využitím vzduchu a vody), magnetickou separaci a ve specifických případech i ruční třídění. Cílem tohoto procesu je odstranění cizích materiálů a obohacení jednotlivých frakcí plastů. V závislosti na surovině se používá suchý nebo mokřý proces. Na konci mechanického zpracování je rozdrčený (rozkousováný) plast převeden do tekutého materiálu s vysokou hustotou a nízkým obsahem vlhkosti. Konečné transformace je dosaženo prostřednictvím peletizování nebo tavením a regranulací (čímž je dosaženo nového tvaru).

D.1.2.2. Recyklace do průmyslových surovin

V Německu a Rakousku jsou plastové odpady (tj. neseparované plastové obaly) a vysoce kalorické frakce odpadů zpracovávány do surovin a materiálů pro průmyslovou výrobu využitím následujících procesů:

- redukční procesy (náhrada redukčního činidla koksu v metalurgii)³⁸;
- pyrolýzní procesy (náhrada zemního plynu pyrolýzním plynem); a
- výroba syntetického plynu (náhrada hnědého uhlí)³⁹.

Všechny tři procesy mají vysoké požadavky a materiálové vlastnosti zpracovávaných mixovaných plastů s ohledem na:

³⁸ Podle dostupných informací a znalostí autorů se toto používá pouze v ocelárnách Linz (VÖEST), V ocelárnách Bremen nebyl podobný proces úspěšný.

³⁹ Tento způsob byl použit pouze u jednoho, nicméně velkého zařízení, které bylo nedávno odstaveno kvůli ekonomickým potížím: SVZ (Sekundärrohstoff-Verwertungszentrum) v Schwarze Pumpe umístěné 100 km severně od Drážďan transformuje syntetický plyn na metanol (výroba asi 100.000 t ročně). SVZ disponuje rovněž zařízením ke konverzi hnědého uhlí na metanol, paletizační zařízení na odpady však bylo demontováno. Dále zde existuje projekt na novou elektrárnu spalující RDF pro zásobování papírny..

- velikost částic;
- objemovou hmotnost;
- karbonizační charakteristiky;
- tendence tvoření „mostů“⁴⁰ při přepravách a skladování.

D.1.2.3. Obnovitelný zdroj tepelné energie

Spalovny s fluidními loži mají určité požadavky na maximální velikost částic, a to v závislosti na používaném systému přepravy a podávání paliva do spalovací komory. V dostatečném předstihu a ve velké míře se v tomto případě musí odstranit kovy, aby se ochránily trysky přivádějící vzduch do spalovací komory.

D.2. Přehled granulačního procesu a zařízení pro výrobu RDF v Německu a Rakousku

D.2.1. Německo

V Německu je RDF vyráběno peletizací předupravených zbytkových odpadů což je typické pro výrobu energie prostřednictvím spoluspalování v elektrárnách spalujících hnědé uhlí (k počátku roku 2009 kolem 500 000 RDF t/rok).

⁴⁰ „Tvoření „mostů“ znamená v technické němčině sklon ke slepování dohromady (*Brückenbildung*).

Obrázek 8.4: Tepelná elektrárna Jämschalde (400.000 t/rok RDF, 6 jednotek o 500 MW každá)

Peletizace je prováděná s cílem redukovat velikosti částic na méně než 35 mm a pro dosažení objemové hmotnosti v rozmezí 300 až 500 kg/m³. Tyto požadavky zajišťují v případě spaloven s fluidními loži kompatibilitu se systémy dopravy a dávkování, které jsou v těchto elektrárnách instalovány. Vysoké rychlosti dopravníků jsou stavěny pro přepravu velkého množství materiálu nikoliv nadměrné váhy.

Obrázek 8.5: RDF (měkké pelety) ležící na uhlí na pásu dopravníku v uhelné elektrárně

Tabulka 8.1: Elektrárna (hnědé uhlí) Schwarze Pumpe

Délka	mm	max. 50
Max. průměr	mm	22
Nad rozměr síta > 50 mm	Hmota -% vztažené na čerstvý materiál	< 3
Jemné < 1 mm	Hmota -% vztažené na čerstvý materiál	< 5
Měrná váha	kg/m ³	350 - 600

D.2.1.1. Zařízení - v provozu⁴¹

Zařízení Mechanicko-biologické stabilizace (dále jen „MBS“) ⇒ spoluspalování:

- Niederlehme *) (130.000 t/rok). Celková investice 45 Mil. €;
- Aßlar (100.000 t/rok), téměř identické zařízení s výše uvedeným (Niederlehme);
- Drážďany (100.000 t/rok), podobné zařízení s Niederlehme, celková investice 30 – 35 Mil. €; a
- Lübben (20.000 t/rok).

Jako vhodný objekt pro exkurzi lze doporučit zařízení v Niederlehme⁴².

Mechanicko -fyzická stabilizace (MPS) zařízení ⇒ spoluspalování:

- Berlin-Reinickendorf *) (160.000 t/rok);
- Berlin-Pankow (160.000 t/rok), identické zařízení s Berlin-Reinickendorf;
- Chemnitz *) 100.000 t/rok, celková investice 30 Mil. €.

Peletizace smíšeného plastu před pyrolýzou:

- Bleicherode *) (50.000 t/rok), ve zkušebním provozu, celková investice 5 Mil. €.

D.2.1.2. Zařízení – mimo provoz

- Schwarze Pumpe: dvě velká zařízení z nichž jedno zařízení produkuje výstup o průměru částic 13 až 16 mm a druhé lisovací zařízení produkuje výstup o průměru částic 100 mm (v současné době je toto zařízení demontováno).
- Grünstadt (70 000 t/rok): Toto zařízení⁴³ vyrábí ročně 50 000 tun pelet z plastových odpadů, obalových plastových odpadů („žluté pytle“), které je následně možno použít jako vhodnou náhradu koksu.

⁴¹ Všechny níže uvedené údaje odpovídají vstupům. Další detaily o zařízení shrnuté v tomto článku lze nalézt v příručce ASA, která byla poskytnuta MMD v průběhu studijní cesty do Bavorska – Burgenlandu. Pro zařízení označené *) jsou v současnosti k dispozici datové listy v němčině.

⁴² Kontaktní osoby p. Hoger Link nebo p. Kanthak

⁴³ Vzdálené cca hodinu jízdy od letiště ve Frankfurtu (blízko Mannheimu), v případě zájmu o návštěvu tohoto zařízení je možno kontaktovat Dr. Anrese Kesslerera ze SITA Suez (andres.kessler@sita-deutschland.de)

D.2.2. Rakousko

AVE Rakousko provozuje peletizační zařízení v Horním Rakousku⁴⁴, které zásobuje výlučně železářny Linz a pelety zde slouží rovněž jako substitut (náhrada) koksu. Standard výrobku je následující:

Tabulka 8.2: Železářny Linz: Standard výrobku pro používané pelety –náhrada koksu

Vlhkost	max.	[%]	1
Obsah popela	max.	[%]	10
Výhřevnost (Hu)	min.	[MJ/kg]	30
Měrná váha	min.	[kg/m ³]	300
Průměr	max.	[mm]	6,0 - 8,0
Poměr délka/průměr			1
Síra	max.	[%]	0,5
Fosfor	max.	[%]	0,1
Chlór	max.	[%]	2
Fluor	max.	[%]	0,1
Měď	max.	[%]	0,1
Zinek	max.	[%]	0,1
Chrom	max.	[mg/kg]	500
Nikl	max.	[mg/kg]	500
Olovo	max.	[mg/kg]	250
Antimon	max.	[mg/kg]	250
Brom	max.	[mg/kg]	500
Rtuť	max.	[mg/kg]	0,5
Kadmium	max.	[mg/kg]	9
Arzen	max.	[mg/kg]	5
Alkalické kovy (Na, K)	max.	[%]	1

D.2.3. Základní vybavení

Kromě:

- vytlačovacích lisů („extruderů“) vyrábějících materiál o průměru cca 100 mm, který v německých technických pojmech není chápán jako „peleta“ ale jako tzv. „aglomerát“

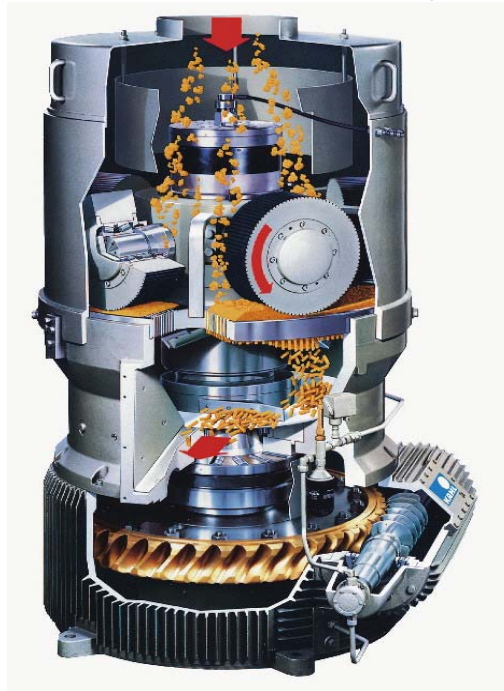
⁴⁴ Umístěné asi 20 km západně od Linze v rozsáhlém centru zpracování odpadů, které obsahuje spalovnu s kapacitou 300 000 t/rok a anaerobní vyhřívání. V případě zájmu o navštívení tohoto zařízení je možno kontaktovat p. Rollanda Richtera (roland.richter@ave.at)

používají všechna zařízení paletizačního procesu jeden z dalších dvou postupů:

- lisy s plochou šablonou (viz obr. 1), a
- lisy s kruhovou šablonou (viz obr. 2).

Oba systémy stlačují materiál pomocí kruhových válců, který je následně peletizován využitím šablony.

Obrázek 8.6: Lis s plochou šablonou (čtyři válce, jeden plně viditelný)

Obrázek 8.7: Lis s kruhovou šablonou (s demontovaným kroužkem šablony, pouze dva válce viditelné)

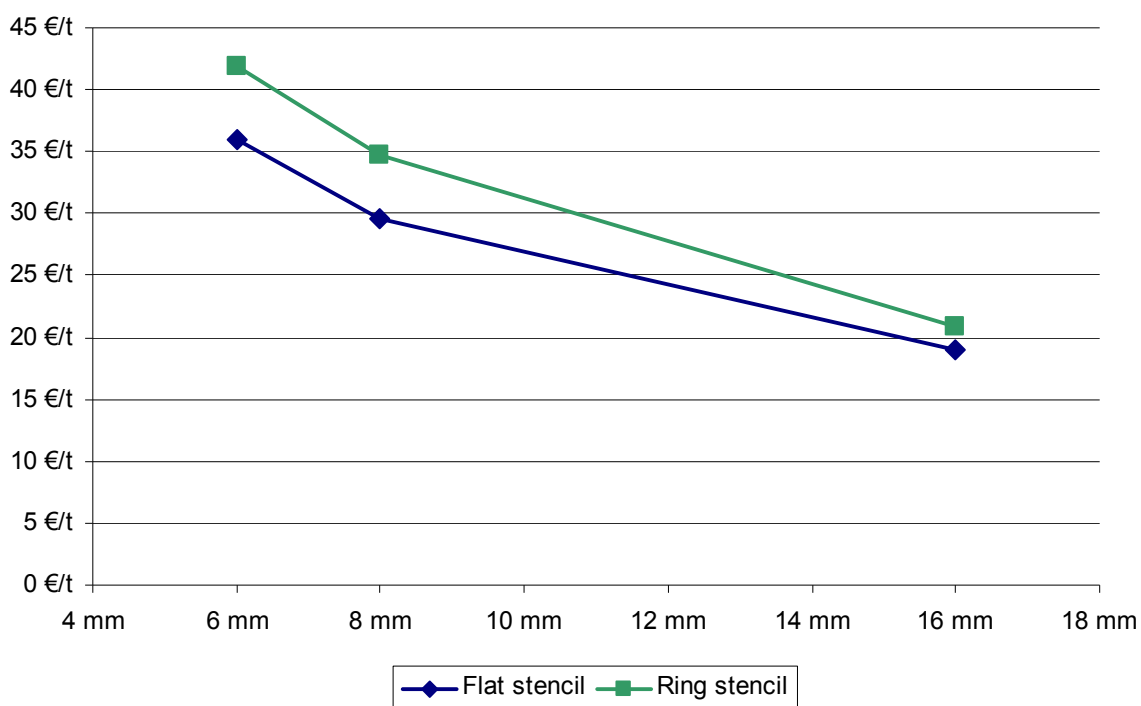
D.2.4. Náklady peletizace

U peletizačních zařízení obvykle dochází k podhodnocení nákladů na údržbu (spojených s vysokým stupněm opotřebení z titulu obrušování) a rovněž k nereálnému odhadu nákladů na spotřebu energie.

Obrázek 8.8: Opotřebení válců lisu s plochou šablonou (nové zařízení je vidět vzadu)

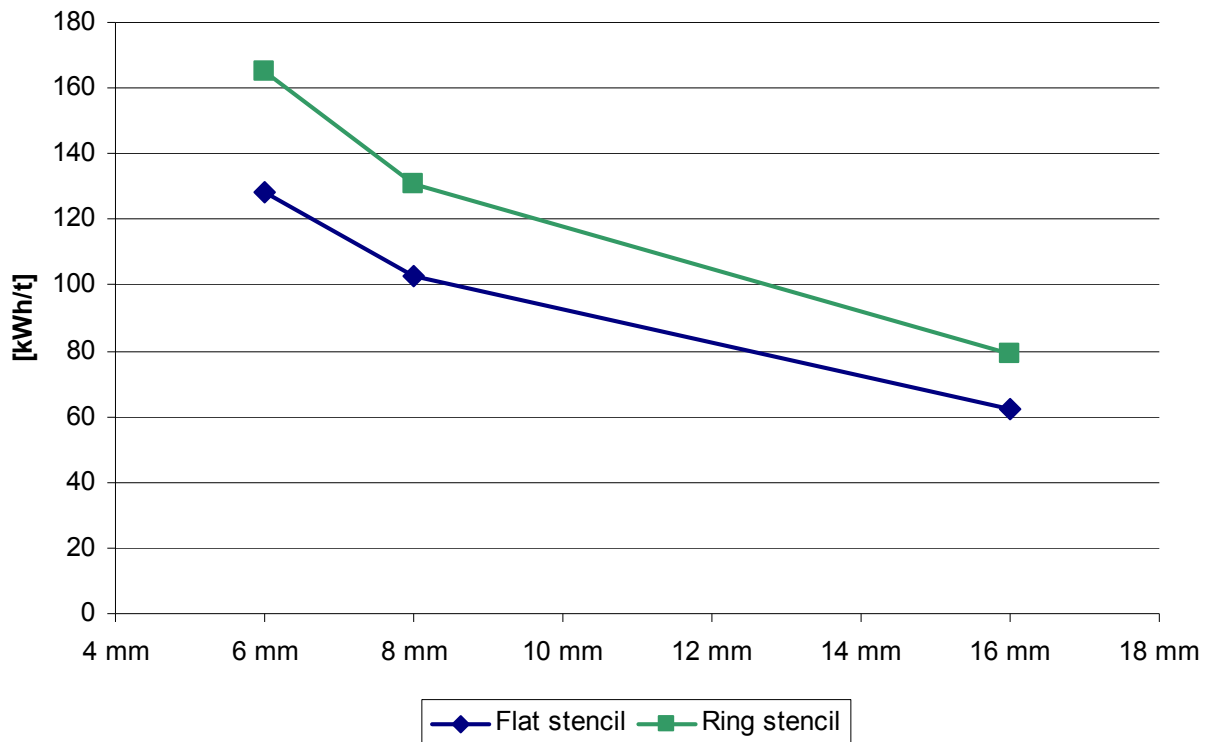
Obrázek 8.9: Náklady peletizačního zařízení pro výrobu 20 000 t/rok v závislosti na průměr pelet.

Jsou zobrazeny pouze náklady peletizace. Pro plné zpracování se musí použít faktor 3 až 4. Zdroj: vlastní analýza.

D.2.5. Spotřeba energie

Obrázek 8.10: Spotřeba energie v závislosti na průměr pelet. Zdroj: vlastní testy

D.2.6. Požadavky na stabilitu pelet

Pro výrobu RDF pelet je klíčová jejich schopnost udržet fyzický tvar od momentu výroby až do momentu konečného použití, tzn. i v průběhu transportu či tepelného procesu (pyrolýzy). V průběhu pyrolýzy musí být pyrolýznímu plynu umožněno opustit reaktor v paletizační matici, která je schopna po požadovanou dobu udržet konstantní fyzický tvar.

D.2.6.1. Mechanická stabilita

Mechanická stabilita RDF pelet (mechanické podmínky) je definována hodnoty ukazatele R 10. Základní prahová hodnota R 10 (výrobkový standard vyžadovaný uživatelem, popřípadě individuálně sjednaný mezi výrobcem pelet a uživatelem) je v rozmezí 80 a 90 %. Pro možnost využít pelety pro výrobu syntetického plynu musí být jejich hodnota R 10 nejméně 90 %. Hodnota R 10 je určována následovně:

- Odběrem vzorků: z každé dávky je odebrán reprezentativní vzorek 600 g. Před další analýzou jsou pelety pečlivě protříděné sítím o velikosti 10 mm.
- Testováním: po mechanické úpravě v testovacím válci s frekvencí 300 otáček za minutu je celý obsah válce proséván testovacím sítím o průměru 10 mm. Prosetý vzorek se následně zváží a výsledná hmotnost se určí odpočtem od hmotnosti počáteční.
- Vyhodnocením: nadsítná frakce je potom porovnána s počáteční hmotností vzorku. Hodnota R 10 je potom počítána jako hmotnostní % nadsítné frakce vzhledem k počáteční velikosti odebraného vzorku.

D.2.6.2. Tepelná stabilita

Stabilita pelet z hlediska tepelných podmínek je popsána formou hodnoty ukazatele D 1. Pro to, aby mohly být pelety využívány pro výrobu syntetického plynu musí mít pelety hodnotu D 1 max. 25 %. Hodnota D 1 je určována následovně:

- Testováním: surové pelety jsou umístěny do zkušební pece, která je postupně ohřívána až na 800 °C (při použití míry ohřevu 5 K/min). Po dosažení této teploty (800 °C) se pelety ponechají v peci. Interní podmínky pece jsou udržovány prostřednictvím přidávání 200 l N₂/h.. Následně je vzniklý peletový „koks“ ochlazen na okolní teplotu a vložen do rotačního válce, který se otočí 25krát dokola. Na závěr je obsah válce proset přes síto o průměru 1 mm a zvážen.
- Vyhodnocením: prosev síta je potom porovnaný s počáteční hmotností odebraného vzorku. Hodnota D 1 je potom vypočítána jako hmotnostní % prosevu síta vzhledem k počáteční hmotnosti vzorku.

D.3. Standardy (normy) kvality RDF

D.3.1. EU

Na úrovni EU se v současnosti zavádí systém klasifikace RDF (CEN/TC 343 Klasifikace tuhých alternativních paliva). RDF se dle způsobu konečného použití rozlišují následovně:

- RDF pro cementárenství;
- RDF pro tepelné (uhelné) elektrárny; a
- RDF pro spalovny s fluidním ložem.

D.3.2. Švýcarsko

Ve Švýcarsku existuje již více než 10 let regulační rámec pro využívání RDF, což je nejdéle ze všech analyzovaných zemí v této zprávě.. V kontextu této zprávy se švýcarský systém týká spíše typu B RDF než typu A RDF.

D.3.3. Itálie

Italský výraz pro RDF je CDR Combustibile Dei Rifiuti (což má stejný význam, jako anglická zkratka). Před více než 10 lety byly jeho vlastnosti charakterizovány následovně:

- < 25 % vlhkost;
- < 20 % obsah prachu;
- výhřevnost > 15 000 kJ/kg; a
- obsah chlóru < 0,9 %.

Průmyslové požadavky (italský cementářský průmysl má významnou spotřebu RDF) jsou konkrétnější (zejména s ohledem na obsah Cl) a definují i maximální velikost částic: „Kvalitní CDR“ (CDR di qualità, jako obchodní značku CDR-Q) se objevilo jako nový termín, který odlišuje kvalitní RDF (v kontextu této zprávy typ A) od „běžného“ RDF (v kontextu této zprávy typ B). Standardy kvality pro tento „kvalitní CDR“ odpovídají klasifikačnímu systému EU (viz výše).

D.3.4. Rakousko

Rakouské „Pokyny pro paliva z odpadů“ vydané tamním ministerstvem životního prostředí rozlišují RDF dle koncového využití následovně pro:

- cementárenství;
- tepelné (uhelné) elektrárny; a
- jiná spalovací zařízení.

U každého z výše uvedených koncových využití jsou definovány prahové limitní hodnoty. Důležité je uvést, že při spoluspalování RDF v uhelných elektrárnách je obsah RDF omezen na 10 resp. 15 % (počítáno jako tepelná energie, tzn. maximum % kilojoulů podílu RDF na tepelné energii).

Rakouské pokyny představují ucelenou sestavu standardů s ohledem na datovou základnu (např. používání percentilů) a praktickou koncepcí testování / jistota určité kvality. Tyto stávající pokyny znamenají významné zlepšení ve srovnání s předchozím rakouským standardem,

který byl zaměřen pouze na využívání RDF v cementových pecích. Prahové hodnoty uváděné v těchto dvou dokumentech vykazují významné⁴⁵.

D.3.5. Německo

Německé normy pro RDF vydává „Asociace řízení kvality sekundárních paliva recyklovaného dřeva“ (www.bgs-ev.de, Gütegemeinschaft Sekundärbrennstoffe und Recyclingholz, e.V.). Přestože má tato asociace webové stránky v angličtině, je příslušný standard („Sekundární paliva – řízení kvality RAL GZ 724⁴⁶“) k dispozici pouze německy⁴⁷. Tento standard platí pro RDF dodávaný k využití v:

- tepelných (uhelných) elektrárnách; a
- cementárenských pecích.

Ve srovnání s rakouskými pokyny pokrývá tato norma širší rozsah paliv, nicméně přístup k určení kvality, způsobům testování atd. je podobný.

D.4. Fyzické vlastnosti požadované v praxi

D.4.1. Kvalita RDF typu B: Rakousko

RDF typu B je charakterizováno následujícím:

- „Přepad přes síto“ („Siebreste“), tzn. jedná se o materiály vzniklé mechanickou úpravou, které mají být využity v tepelné konverzi (v Rakousku se jedná o klasický případ zařízení MBÚ a v budoucnu rovněž zařízení MT).
- Definovaným původem:
 - oblast sběru je otázkou velikosti kontejnerů;
 - v rámci předpravy nesmí dojít k žádnému smíchání, aby bylo zajištěno dosažení stanovených prahových hodnot.
- Fyzikální vlastnosti:

⁴⁵ Výroba cementu v Rakousku je silným odvětvím průmyslu a tedy se jedná o dobře organizovaného „hráče“ na trhu, který disponuje podstatným vlivem na tvorbu a nastavení norem atd. Podobná situace se dá předpokládat i v ČR.

⁴⁶ RAL je akronymem pro *Reichsausschuss für Lieferbedingungen* (výraz „Reich“ označuje, že se jedná o dosti starou instituci a můžete ji znát například z definic barev), GZ znamená *Gütezeichen* (= značka kvality) č. 724

⁴⁷ Je možné si všimnout mezinárodnějšího přístupu Rakousko, který může být způsoben tím, že toto císařství bylo jak větší, déle trvající a co je nejdůležitější – záměrně vícejazyčné.

- v kontejnerech nesmí zůstat žádná residua (nebezpeční výbuchu), žádný snadno hořlavý materiál, nic jedovatého či zapáchajícího (u odpadu ne vždy snadno dosažitelné⁴⁸);
- „dvou-rozměrové“ určení velikosti částic:
 - max. 100 x 100 mm;
 - maximálně 3 % přepadu přes síto za použití síta 200 mm.
- „tří-rozměrové“ určení velikosti částic:
 - max. 30 x 30 x 30 mm,;
 - maximum 0,5 % 100 x 100 x 100.
- během vyprazdňování jemné frakce se netvoří žádná oblaka prachu;
- výhřevnost: < 14 MJ/kg („při pádu do bunkru“, ne „ve vztahu k sušině“);
- sušina: > 75 %; a
- obsah prachu: < 20 %.
- Kovy:
 - kovy je třeba odstranit magnetickými separátory nebo podobným způsobem;
 - železný odpad: < 1 % (vztaženo k čerstvé látce); a
 - maximální rozměry ostatních kovových částí jako v „fyzikálních vlastnostech“ výše.
- Chemické vlastnosti:
 - mj. maximální obsah Cl 1,5 %.

D.4.2. Kvalita typu B RDF: Německo

Porovnáme-li německý a rakouský přístup, lze konstatovat, že v Německu převládá vyšší snaha o předúpravu (např. velikost částic), nicméně celkově jsou tyto požadavky srovnatelné.

⁴⁸ Dobře známý typ – dosti mírných – “specifikací”, které se v praxi používají jako nástroj stanovení ceny za likvidaci. Stejný jev je typický např. v papírenském průmyslu (fyzikální vlastnosti odpadního papíru): V případě vysoké poptávky přijme provozovatel zařízení v typickém případě dodaný RDF bez podrobného zkoumání těchto parametrů. V případě, že je na trhu k dispozici hodně materiálu, začne (prostřednictvím laboratoře provádějící kontrolu kvality na vstupu) naříkat (čímž může žádat o vyšší cenu, pokud není uzavřena žádná pevná cenová dohoda) a v určitém bodě může producent RDF slyšet: *Je nám líto, tento materiál obsahuje příliš mnoho kontaminace, můžu jej přijmout jen na mém dalším zařízení* (což je případ uvedeného příkladu – konvenční spalovna s vyšším vstupním poplatkem).

D.4.3. Kvalita typu A RDF: Německo

Níže uvedená tabulka uvádí prahové limitní hodnoty a vlastnosti RDF platné pro velkou tepelnou (uhelnou) elektrárnu, které se zde spoluspaluje „suchý stabilát“ produkovaný zařízením HerHof).

Tabulka 8.3: Prahové limitní hodnoty elektrárny Jänschalde versus vlastnosti RDF, který je zde možné spolu-spalovat

Parametr	Unit	Prahová limitní hodnota zařízení	RDF (80 percentil)
Obsah popele	%	35	ca. 20
Výhřevná hodnota	kJ/kg	11.000 - 30.000	16.025
Síra	%	5	0,3
Cl	%	2	1,1
F	%	0,5	0,0
Sb	mg/kg	60	14
As	mg/kg	8,0	2,3
Pb	mg/kg	400	198
Cr	mg/kg	250	204
Co	mg/kg	30	10,2
Hg	mg/kg	1,2	1,2
Sn	mg/kg	120	52,9
PCB	mg/kg	50	0

D.5. Cenový vývoj

V současné době existuje v Německu a Rakousku významný přebytek zpracovatelské kapacity v oblasti tepelného zpracování odpadů. Toto platí jak pro tradiční (roštové) spalování, tak i pro možnost průmyslového spoluspalování (u RDF vyšší kvality)

Nejbližší budoucnosti (do konce roku 2009) se v Německu očekává uvedení do provozu dvou velkých průmyslových zařízení na využití RDF (Infraserv Höchst – provozovatel – ve Frankfurtu nad Mohanem s kapacitou vyšší než 0,5 milionů t/rok, www.infraserv.com/en/index/unternehmen/projekte/ebs.htm⁵⁰ a Solvay – provozovatel – v Bernburgu⁵¹ s podobnou kapacitou). Dá se předpokládat, že tato skutečnost bude mít vliv na snížení poplatku na

⁴⁹ „při pádu do bunkru“

⁵⁰ Zde také naleznete užitečnou sekci „otázky a odpovědi“ na RDF

⁵¹ Nachází se v předchozí GDR, přibližně mezi Lipskem a Magdeburgem

vstup RDF typu B ze stávajících 75 – 80 €/t na 40 €/t. Spuštění dalších zařízení (jedno z nich je zařízení s pyrolýzou s kapacitou 180 000 t/rok) se očekává počátkem roku 2010.

Dále je nezbytné uvést, že současná cena za likvidaci v německých spalovnách je rovněž na úrovni 40 €/t (všechny ceny typu „dodávka na místo“). Před čtyřmi měsíci byla tato cena na úrovni 60 €/t a v lednu 2008 dosahovaly ceny dokonce 95 €/t (soukromí provozovatelé), 130 €/t (veřejní provozovatelé).

U RDF typu A se účtuje poplatek asi 10 €/t. Při stávajícím vývoji může dojít k situaci, kdy tento poplatek bude snížen až na 0 (bezplatné přijímání).

V Rakousku je situace podobná. Byla schválena velká průmyslová zařízení (výroba umělých vláken, výroba buničiny a papíru) a státní zařízení⁵², která dále zvýší kapacity zpracování. Přestože lze předpokládat, že některá z plánovaných průmyslových zařízení nebudou realizována (např. realizace zařízení „Lenzing II“ blízko hranice s Maďarskem je méně pravděpodobná, než realizace zařízení o kapacitě 400 000 t/rok v papírenském průmyslu ve Štýrsku), očekává se i nadále, že stávající přebytečná kapacita v oblasti tepelného zpracování odpadů bude přetrvávat ještě v horizontu několika let.

Nicméně je těžké odhadnout, jak dlouho se tato situace s přebytečnou kapacitou zpracování udrží. Důležité je zdůraznit, že vývoj v oblasti kapacit zpracování je částečně spojen se současnou ekonomickou krizí (poklesy objemy odpadů z obchodního sektoru) a to zejména proto, že investiční rozhodnutí o budování dodatečných kapacit byla učiněna před podzimem minulého roku.

Co se týče peletizovaného RDF (používá se ve spalovnách s hnědým uhlím) představují vstupní poplatky 30 €/t za měkké pelety (300 kg/m³, Jänschwalde), a 20 €/t pro tvrdé peletky (500 kg/m³, Schwarze Pumpe).

⁵² Linz: 150 000 t/rok Typ B RDF, 50 000 t/rok komunálního kalu, investice 145 milionů €, uvedení do provozu se očekává v roce 2011.

Příloha E. Cena za tunu zpracovaných odpadů (dotace 70 % a bez dotace)

E.1. Dotace 70 %

Tabulka 8.4: Způsob realizace A1

Tradiční řešení samostatné provozování	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	252 832	370 693
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	209 799	276 908
Čistý tok hotovosti	- 1 862 102)	- 2 697 429
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty (dále jen „ZH“)	- 1 977 565	- 2 925 304
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 327 443	- 3 117 678
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	1 858	2 068
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	1 973	2 183

Tabulka 8.5: Způsob realizace A2

Tradiční řešení oddílný model	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	253 930	371 633
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	195 611	256 067
Čistý tok hotovosti	- 1 946 506	- 2 821 528
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 061 968	- 3 049 404
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 411 847	- 3 203 470
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	1 942	2 138
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 058	2 253

Tabulka 8.6: Způsob realizace B1

Inovativní řešení – smluvní partnerství DBFOO	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	644 850	710 274
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	375 703	548 715
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	111 831	163 997
Čistý tok hotovosti	- 1 984 973	- 2 875 451
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 100 435	- 3 103 326
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 333 074	- 3 123 478
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	1 981	2 092
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 096	2 208

Tabulka 8.7: Způsob realizace B2

Inovativní řešení – smluvní partnerství DBO	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	644 850	710 274
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	234 107	340 399
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	121 396	177 908
Čistý tok hotovosti	- 1 926 682	- 2 790 294
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 042 145	- 3 018 169
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 417 139	- 3 247 438
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	1 923	2 044
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 038	2 159

Tabulka 8.8: Způsob realizace C1

Inovativní řešení – institucionální partnerství samostatné provozování	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	326 867	479 687
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	115 775	154 429
Čistý tok hotovosti	- 1 936 137	- 2 806 423
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 051 599	- 3 034 298
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 326 863	- 3 117 064
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	1 932	2 048
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 047	2 163

Tabulka 8.9: Způsob realizace C2

Inovativní řešení – institucionální partnerství oddílný model	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	327 965	480 887
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	108 681	144 009
Čistý tok hotovosti	- 2 020 815	- 2 931 082
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 136 278	- 3 158 958
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 411 541	- 3 241 724
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 017	2 125
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 132	2 240

Tabulka 8.10: Celkový souhrn finančních výstupů

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Čisté provozní náklady	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109
Reinvestice	58 624	58 624	58 624	58 624	58 624	58 624
Zbytková hodnota	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463
Finanční a Transakční náklady	252 832	253 930	375 703	234 107	326 867	480 887
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	83 305	-	83 305	-	83 305
Rizika držena veřejným sektorem	209 799	195 611	111 831	121 396	115 775	108 681
Celkem čistý tok hotovosti	2 071 901	2 142 117	2 096 804	2 048 078	2 051 911	2 129 496
Podíl čistých provozních nákladů	80 %	78 %	79 %	81 %	81 %	78 %
Průměrný přírůstkový náklad (vč. ZH)						
s riziky	2 068	2 138	2 092	2 044	2 048	2 125
bez rizik	1 858	1 942	1 981	1 923	1 932	2 017
Srovnání s nejuhodnějším způsobem realizace – se středním hodnocením rizik						
s riziky	101 %	105 %	102 %	100 %	100 %	104 %
bez rizik	100 %	105 %	107 %	103 %	104 %	109 %
Pořadí						
s riziky	3	6	4	1	2	5
bez rizik	1	4	5	2	3	6

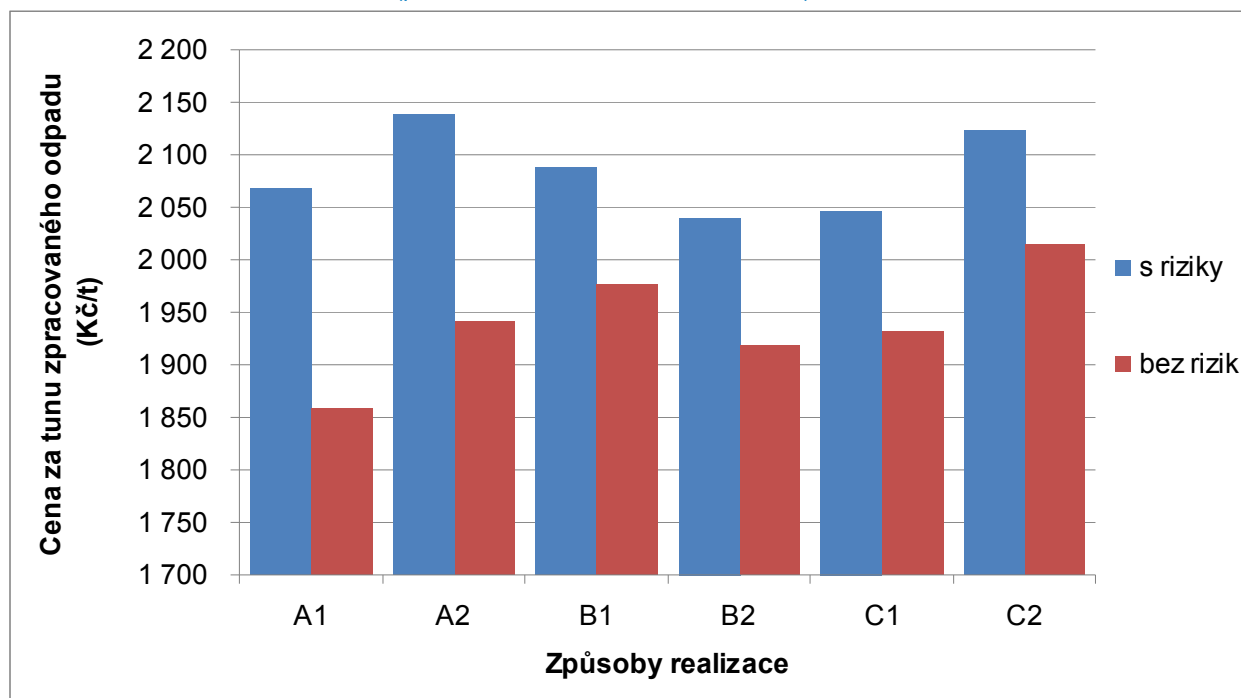
Tabulka 8.11: Cena za tunu odpadu při různých cenách RDF

		Nejnižší cena (bez rizika) – Kč/tuna		
		Cena RDF (Kč/t)		
		-300	0	300
Cena odstranění na skládce (Kč/t)	2 000	1 904	1 777	1 650
	2 150	1 985	1 858	1 731
	2 300	2 067	1 939	1 812
	2 500	2 175	2 048	1 921

Tabulka 8.12: Cena bez rizika při různých mírách využití kapacity

Využití kapacity	A1	A2	B1	B2	C1	C2
100%	1 858	1 942	1 981	1 923	1 932	2 017
85%	2 142	2 239	2 282	2 211	2 228	2 324
70%	2 548	2 663	2 718	2 629	2 652	2 765
55%	3 175	3 318	3 391	3 274	3 307	3 448

Obrázek 8.11: Hodnocení variant (při zvažování „středního scénáře“ rizik)

Zdroj: Vlastní výpočet

E.2. Bez dotace

Tabulka 8.13: Způsob realizace A1

Tradiční řešení samostatné provozování	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	758 388	1 113 340
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	209 799	276 908
Čistý tok hotovosti	- 2 367 658	- 3 440 075
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty (dále jen „ZH“)	- 2 483 121	- 3 667 951
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 364 584	- 3 155 368
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 363	2 572
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 478	2 687

Tabulka 8.14: Způsob realizace A2

Tradiční řešení oddílný model	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	759 486	1 114 279
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	195 611	256 067
Čistý tok hotovosti	- 2 452 062	- 3 564 174
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 567 524	- 3 792 050
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 448 987	- 3 237 841
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 447	2 642
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 562	2 757

Tabulka 8.15: Způsob realizace B1

Inovativní řešení – smluvní partnerství DBFOO	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	644 850	710 274
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	1 117 251	1 638 027
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	111 831	263 997
Čistý tok hotovosti	- 2 726 521	- 3 964 762
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 841 984	- 4 192 638
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 261 424	- 3 044 559
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 721	2 832
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 836	2 948

Tabulka 8.16: Způsob realizace B2

Inovativní řešení – smluvní partnerství DBO	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	644 850	710 274
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	689 107	1 008 781
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	121 396	177 908
Čistý tok hotovosti	- 2 381 683	- 3 458 676
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 497 145	- 3 686 551
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 345 489	- 3 168 518
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 377	2 498
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 492	2 613

Tabulka 8.17: Způsob realizace C1

Inovativní řešení – institucionální partnerství samostatné provozování	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	982 617	1 442 963
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	-
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	115 775	154 429
Čistý tok hotovosti	- 2 591 887	- 3 769 699
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 707 349	- 3 997 574
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 326 863	- 3 117 064
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 586	2 702
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 702	2 817

Tabulka 8.18: Způsob realizace C2

Inovativní řešení – institucionální partnerství oddílný model	Diskontovaný součet tis. Kč	Nediskontovaný součet tis. Kč
Příjmy	38 372	56 833
Zbytková hodnota	115 463	227 876
Investiční výdaje	716 499	789 193
Fixní a variabilní provozní náklady	1 704 481	2 520 020
Finanční a Transakční náklady	983 715	1 444 163
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	83 305	123 159
Reinvestice	58 624	91 424
Rizika držena veřejným sektorem	108 681	144 009
Čistý tok hotovosti	- 2 676 565	- 3 894 358
Čistý tok hotovosti bez zbytkové hodnoty	- 2 792 028	- 4 122 234
Čistý tok hotovosti bez fin. nákl. vč. ZH	- 2 411 541	- 3 241 724
	bez rizik	vč. rizik
Průměrný přírůstkový náklad vč. ZH	2 671	2 779
Průměrný přírůstkový náklad bez ZH	2 786	2 895

Tabulka 8.19: Celkový souhrn finančních výstupů

	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Čisté provozní náklady	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109	1 666 109
Reinvestice	58 624	58 624	58 624	58 624	58 624	58 624
Zbytková hodnota	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463	- 115 463
Finanční a Transakční náklady	758 388	759 486	1 117 251	689 107	982 617	983 715
Zisk nesouvisející s vloženým kapitálem	-	83 305	-	83 305	-	83 305
Rizika držaná veřejným sektorem	209 799	195 611	111 831	121 396	115 775	108 681
Celkem čistý tok hotovosti	2 577 457	2 647 673	2 838 353	2 503 079	2 707 661	2 785 246
Podíl čistých provozních nákladů	65 %	63 %	59%	67%	62 %	60 %

Průměrný přírůstkový náklad (vč. ZH)						
s riziky	2 572	2 642	2 832	2 498	2 702	2 779
bez rizik	2 363	2 447	2 721	2 377	2 586	2 671

Srovnání s nejuvhodnějším způsobem realizace – se středním hodnocením rizik						
s riziky	103%	106%	113%	100%	108%	111%
bez rizik	100%	104%	115%	101%	109%	113%

Pořadí						
s riziky	2	3	6	1	4	5
bez rizik	1	3	6	2	4	5

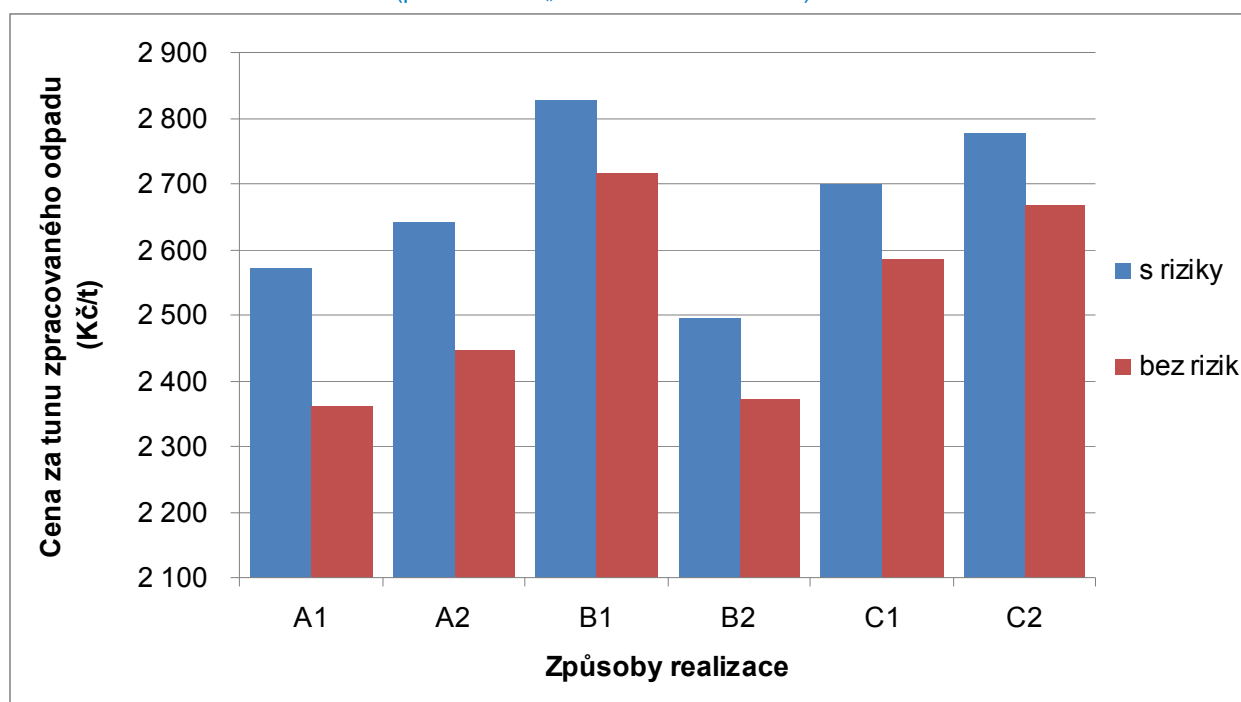
Tabulka 8.20: Cena za tunu odpadu při různých cenách RDF

Nejnižší cena (bez rizika) – Kč/tuna				
		Cena RDF (Kč/t)		
		-300	0	300
Cena odstranění na skládce (Kč/t)	2 000	2 409	2 281	2 154
	2 150	2 490	2 363	2 235
	2 300	2 571	2 444	2 317
	2 500	2 680	2 552	2 425

Tabulka 8.21: Cena bez rizika při různých mírách využití kapacity

Využití kapacity	A1	A2	B1	B2	C1	C2
100%	2 363	2 447	2 721	2 377	2 586	2 671
85%	2 736	2 833	3 153	2 745	2 998	3 093
70%	3 269	3 384	3 775	3 277	3 587	3 700
55%	4 092	4 235	4 737	4 100	4 497	4 638

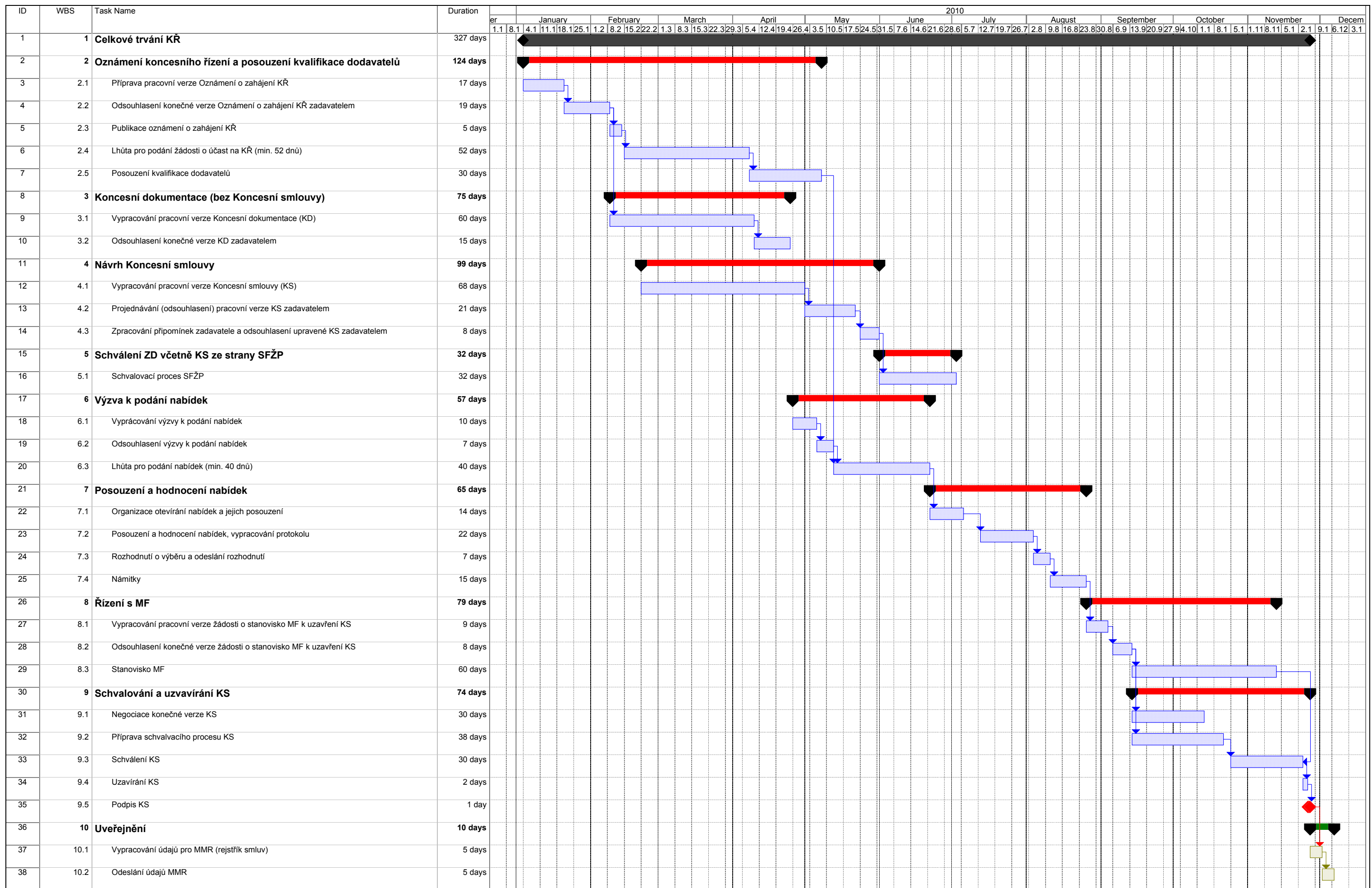
Obrázek 8.12: Hodnocení variant (při zvažení „středního scénáře“ rizik)

Zdroj: Vlastní výpočet

Příloha F. Harmonogram Koncesního řízení

Koncesní řízení se bude týkat pouze způsobů realizace B1 a B2. V příloze je přiložen jeden harmonogram koncesního řízení, který odpovídá oběma způsobům realizace.

Příloha G. Finanční prostředky pro realizaci Projektu (dotace 70 % a bez dotace)

G.1. Dotace 70 %

Tabulka 8.22: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – A1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	25 130	26 947	13 538	107 041	107 041	279 697
Dotace (70%)	11 049	16 573	27 622	248 596	248 596	552 435
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 179	43 521	41 160	355 637	355 637	832 132
Celkový finanční požadavek po VS	25 130	26 947	13 538	107 041	107 041	279 697

Tabulka 8.23: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – A2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	25 130	26 947	13 538	108 241	107 041	277 397
Dotace (70%)	11 049	16 573	27 622	248 596	248 596	552 435
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 179	43 521	41 160	356 837	355 637	833 332
Celkový finanční požadavek po VS	25 130	26 947	13 538	108 241	107 041	280 897

Table 8.24: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – B1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	5 050	3 250	500	500	500	9 800
Dotace (70%)	9 944	14 916	24 860	223 736	223 736	497 191
Příspěvek soukromého partnera	21 222	23 353	10 654	95 887	95 887	247 003
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 216	41 518	36 014	320 123	320 123	753 994
Celkový finanční požadavek po VS	5 050	3 250	500	500	500	9 800

Tabulka 8.25: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – B2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	26 272	26 803	11 754	96 387	96 387	257 603
Dotace (70%)	9 944	14 916	24 860	223 736	223 736	497 191
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 216	41 718	36 614	320 123	320 123	754 794
Celkový finanční požadavek po VS	26 272	26 803	11 754	96 387	96 387	257 603

Tabulka 8.26: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – C1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	13 176	13 724	6 419	53 771	53 771	140 860
Dotace (70%)	11 049	16 573	27 622	248 596	248 596	552 435
Příspěvek soukromého partnera	11 790	12 974	5 919	53 271	53 271	137 224
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 015	43 271	39 960	355 637	355 637	830 518
Celkový finanční požadavek po VS	13 176	13 724	6 419	53 771	53 771	140 860

Tabulka 8.27: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – C2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	13 176	13 724	6 419	54 971	53 271	142 060
Dotace (70%)	11 049	16 573	27 622	248 596	248 596	552 435
Příspěvek soukromého partnera	11 790	12 974	5 919	53 271	53 271	137 224
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 015	43 271	39 960	356 837	355 137	831 718
Celkový finanční požadavek po VS	13 176	13 724	6 419	54 971	53 271	142 060

G.2. Bez dotace

Tabulka 8.28: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – A1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	36 179	43 521	41 160	355 637	355 637	832 132
Dotace (0%)	0	0	0	0	0	0
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 179	43 521	41 160	355 637	355 637	832 132
Celkový finanční požadavek po VS	36 179	43 521	41 160	355 637	355 637	832 132

Tabulka 8.29: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – A2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	36 179	43 521	41 160	356 837	355 637	833 332
Dotace (0%)	0	0	0	0	0	0
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 179	43 521	41 160	356 837	355 637	833 332
Celkový finanční požadavek po VS	36 179	43 521	41 160	356 837	355 637	833 332

Tabulka 8.30: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – B1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	5 050	3 250	500	500	500	9 800
Dotace (0%)	0	0	0	0	0	0
Příspěvek soukromého partnera	31 166	38 268	35 514	319 623	319 623	744 194
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 216	41 518	36 014	320 123	320 123	753 994
Celkový finanční požadavek po VS	5 050	3 250	500	500	500	9 800

Tabulka 8.31: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – B2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	36 216	44 718	36 614	320 123	320 123	754 794
Dotace (0%)	0	0	0	0	0	0
Příspěvek soukromého partnera	0	0	0	0	0	0
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 216	44 718	36 614	320 123	320 123	754 794
Celkový finanční požadavek po VS	36 216	44 718	36 614	320 123	320 123	754 794

Tabulka 8.32: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – C1

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	18 700	22 010	20 230	178 068	178 068	417 077
Dotace (0%)	0	0	0	0	0	0
Příspěvek soukromého partnera	13 314	21 260	19 730	177 568	177 568	413 441
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 015	43 271	39 960	355 637	355 637	830 518
Celkový finanční požadavek po VS	18 700	22 010	20 230	178 068	177 068	417 077

Tabulka 8.33: Finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu – C2

Položka (v tis. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem
Investiční a transakční náklady (<i>snížené o dotaci či příspěvek soukromého partnera</i>)	18 700	22 010	20 230	179 268	178 068	418 277
Dotace (0%)	0	0	0	0	0	0
Příspěvek soukromého partnera	17 314	21 260	19 730	177 568	177 568	413 441
Celkem – finanční prostředky nezbytné pro realizaci Projektu	36 015	43 271	39 960	356 837	355 637	831 718
Celkový finanční požadavek po VS	18 700	22 010	20 230	179 268	178 068	418 277

Příloha H. Instituce společného zadavatele

Instituce společného zadavatele předpokládá vznik, eventuelně využití subjektu odlišného od obcí účastnících se na projektu, kde k vlastnímu provozování dochází prostřednictvím anebo za účasti tohoto subjektu jenž představuje formu sdružování jednotlivých obcí účastnících se projektu.

Sdružování ve společném podniku (tzv. „joint-venture“) za účasti soukromého sektoru lze realizovat v některé z forem kapitálových společností, z nichž níže pojednáváme o formě akciové společnosti.

Dále lze spolupráci mezi obcemi a právníckými osobami soukromého sektoru realizovat rovněž formou zájmového sdružení právníckých osob. Smlouva o sdružení, která rovněž představuje možnost spolupráce mezi obcemi a dalšími právníckými osobami již nepředstavuje formu sdružování při které dochází k vytvoření samostatného subjektu a není o ni tedy ani níže pojednáváno.

Sdružování v rámci veřejného sektoru lze, vyjma výše uvedené formy účasti v kapitálové společnosti, realizovat rovněž i formou účasti ve svazku obcí. Níže pojednáváme o dvou variantách této účasti, tedy založení nového svazku obcí a přistoupení k již existujícímu svazku. Sdružování ve smyslu zájmového sdružení právníckých osob je v případě spolupráce pouze mezi obcemi ze zákona vyloučeno⁵³.

Vytvoření samostatného veřejnoprávního subjektu předpokládá rovněž i realizace projektu pomocí příspěvkové organizace. Vytváření tohoto subjektu však zákon předpokládá pouze pro potřeby jednoho zřizovatele – veřejnoprávního subjektu, a nepředstavuje tedy formu sdružování. Možnost využití tohoto subjektu k realizaci projektu je spíše otázkou ekonomické spolupráce bez výlučného právního rámce.

Jednotlivé varianty a postupy potřebné pro jejich uskutečnění jsou popsány dále.

H.1. Založení nového svazku obcí

Svazek obcí představuje zvláštní druh právnícké osoby jejímiž členy mohou být pouze obce. Vznik svazku obcí je upraven jednak v ust. § 46 odst. 2 písmeno b), § 49 a násl. Obecního zřízení, a ust. § 20f a násl. Občanského zákoníku. Svazek obcí může mít ze zákona nejméně dva členy.

⁵³ §47 Obecního zřízení vylučuje spolupráci obcí v režimu sdružování občanů či sdružování právníckých osob v rámci občanského zákoníku.

V zásadě je k založení nového svazku obcí potřeba následujících úkonů:

- Uzavření smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí
 - Obecné zřízení předepisuje pro smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí písemnou formu. Pro zvýšení jistoty právních vztahů založených smlouvou o sdružení lze však smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí uzavřít ve formě notářského zápisu.
 - Součástí smlouvy o vytvoření svazku obcí jsou stanovy příslušného svazku obcí, které dle zákonných požadavků musí obsahovat:
 - Názvy a sídla členů svazku; vlastní svazek obcí nemusí být teritoriálně omezen na území jednoho kraje, nemohou jej však tvořit jiní členové než obce v rámci ČR;
 - Název a sídlo svazku a předmět jeho činnosti; v demonstrativním výčtu možných předmětů činnosti svazku obcí zákon výslovně uvádí i „zabezpečování shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování využití nebo zneškodnění“;
 - Orgány svazku včetně způsobu jejich ustavování, působnosti a způsobu rozhodování;
 - Uvedení zdrojů příjmu svazku;
 - Specifikace jednotlivých práv a povinností členů svazku;
 - Způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě eventuelních ztrát;
 - Podmínky přistoupení ke svazku obcí a vystoupení z něj, včetně vypořádání majetkového podílu;
 - Obsah a rozsah kontroly svazku obcí obcemi, které svazek vytvořily.
 - Schválení smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí orgány obce
 - Návrh smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí schvaluje zastupitelstvo obce, a tímto schválením se návrh pro danou obec stává závazným. Vlastní smlouva se stává účinnou okamžikem přijetím (schválením) návrhu všemi účastníky - zakládajícími obcemi. Obecní zřízení však umožňuje i odlišné ujednání (např. nabytí účinnosti k určitému datu dojde li k přijetí návrhu alespoň dvěma účastníky).
- Registrace svazku obcí

- Právní subjektivitu získává svazek obcí až okamžikem registrace svazku v registru sdružení vedeném u krajského úřadu. K návrhu na příslušný zápis je nutné předložit smlouvu dle předchozího odstavce včetně stanov. Návrh podává osoba zmocněná k tomuto úkonu zakládajícími členy svazku obcí, např. příslušným ustanovením ve smlouvě o vytvoření dobrovolného svazku obcí.

Finanční hospodaření s majetkem svazku obcí se řídí totožnými předpisy a zásadně shodně jako hospodaření s majetkem obcí. Toto hospodaření svazku obcí však podléhá každoročně přezkoumání krajského úřadu, respektive je možné zadat tento přezkum auditorovi. Náklady na tento přezkum hradí svazek obcí. Důležitým faktem je, že majetek, který obec vloží do hospodaření svazku obcí zůstává ve vlastnictví obce⁵⁴. Svazek obcí tak hospodaří / nakládá se dvěma skupinami majetku a to s majetkem obcí, které jsou členy svazku obcí a s vlastním majetkem svazku obcí získaným v rámci své činnosti.

Účast veřejnosti je specifikována v ust. § 52 Obecního zřízení jako právo občanů obcí sdružených ve svazku obcí účastnit se zasedání orgánů svazku, nahlížet do zápisů z těchto jednání, podávat orgánům svazku obcí písemné návrhy a vyjadřovat se k návrhu rozpočtu a k závěrečnému účtu svazku. Zveřejnění na úřední desce příslušných obcí po dobu 15ti dnů by v případě zakládání svazku obcí podléhaly pouze kroky příslušné obce, které by směřovaly k nakládání s nemovitostí v majetku obce (např. pronájem nebytových prostor).

H.2. Rozšíření stávajícího svazku obcí (Ekoodpady)

Osobní rozšíření stávajícího svazku obcí je možné na základě přistoupení obce k existujícímu svazku obcí. Obecní zřízení pro tento případ obsahuje pouze obecné ustanovení § 49 odst. 2, ve kterém je stanovena možnost přistoupení obce k již existujícímu svazku obcí. Podle ust. § 50 odst. 2 písmeno h) Obecního zřízení má příslušný svazek obcí povinnost upravit podmínky, za jakých je možné k danému svazku obcí přistoupit. Podle takto stanovených podmínek je tedy nutné v daném případě postupovat. V případě vstupu obce do existujícího svazku je nezbytné schválení přistoupení zastupitelstvem nově přistupující obce, stejně jako schválení orgány daného svazku v souladu s výše zmíněnými stanovami.

⁵⁴ Dle ust. § 38 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění předpisů pozdějších

V souladu se stanovami Svazku obcí Ekoodpady⁵⁵ je přistoupení k uvedenému svazku obcí spojeno s kumulativním spojením následujících podmínek:

- Podání písemné žádosti přistupující obce a její doručení správní radě Svazku obcí Ekoodpady;
- Rozhodnutí zastupitelstva přistupující obce o přistoupení ke Svazku obcí Ekoodpady a o schválení smlouvy o vytvoření Svazku obcí Ekoodpady včetně stanov uvedeného svazku;
- Rozhodnutí správní rady Svazku obcí Ekoodpady o souhlasu s přistoupením obce nadpoloviční většinou všech členů správní rady Svazku obcí Ekoodpady;
- Podpis dodatku ke smlouvě o založení Svazku obcí Ekoodpady a stanov starostou přistupující obce;
- Uhrazení vstupního členského příspěvku.

Rozšíření stávajícího svazku obcí co do předmětu jeho činnosti, respektive co do změny tohoto předmětu eventuelně změny sídla či působnosti v daném kraji lze provést způsobem v zásadě obdobným založení nového svazku obcí.

H.3. Založení kapitálové společnosti – akciová společnost

Akciová společnost je právnickou osobou jejímiž členy mohou být nejen obce nýbrž i další právnické a fyzické osoby. Vznik akciové společnosti je upraven v Obchodním zákoníku. Počet společníků (akcionářů) akciové společnosti není ze zákona limitován.

Postup při zakládání akciové společnosti lze v zásadě rozčlenit do následujících kroků:

- Uzavření společenské smlouvy respektive přijetí zakladatelské listiny formou notářského zápisu obsahující následující náležitosti:
 - Firma, sídlo a předmět podnikání respektive činnosti společnosti;
 - Navrhovaný základní kapitál (jeho minimální výše je stanovena na 2 000 000 Kč respektive 20 000 000 Kč v případě veřejné nabídky akcií, následný text předjímá založení akciové společnosti bez veřejné nabídky akcií);

⁵⁵ Stanovy Svazku obcí Ekoodpady ve znění ze dne 15.1.2009 dostupné na <http://www.ostrov.cz/uploads/media/45-09.doc>

- Specifikace počtu, hodnoty a dalších náležitostí vydávaných akcií, včetně podílu jednotlivých zakladatelů na upisovaných akciích;
 - Stanovení alespoň přibližné výše nákladů vznikajících se založením společnosti;
 - Určení správce vkladu;
 - Návrh stanov společnosti, které vyjma rámcových náležitostí vyjmenovaných výše musí obsahovat rovněž:
 - Způsob svolávání valné hromady, její působnost a způsob rozhodování;
 - Určitý počet členů představenstva, dozorčí rady a případně dalších orgánů společnosti včetně specifikace délky funkčního období jejich členů, působnosti a způsobu rozhodování;
 - Způsob rozdělení zisků a úhrady ztrát;
 - Důsledky porušení povinnosti včas splatit upsané akcie;
 - Pravidla postupu při zvyšování a snižování základního kapitálu;
 - Postup pro změnu stanov.
- Splacení vkladu do základního kapitálu akciové společnosti; peněžitý vklad se splácí na zvláštní účet u banky, nakládání s ním je možné až od okamžiku zápisu společnosti do obchodního rejstříku;
 - Vydání živnostenského oprávnění respektive udělení koncese; v tomto případě se lhůta pro udělení příslušného oprávnění zásadně odvíjí od příslušného požadovaného oprávnění;
 - Provedení zápisu v obchodním rejstříku; příslušný rejstříkový soud provede zápis nově založené akciové společnosti v zákonné pěti denní lhůtě počínající běžet dnem doručení návrhu na zápis akciové společnosti do obchodního rejstříku příslušnému rejstříkovému soudu.

Založení akciové společnosti předpokládá vynaložení nákladů ze strany zakládajících obcí, a to nejméně ve výši 2 000 000 Kč na zaplacení základního kapitálu akciové společnosti. Účast soukromého a veřejného sektoru na tomto subjektu lze založit dvěma následujícími způsoby:

- Společné založení akciové společnosti, kdy zakladatelé a první akcionáři budou na straně veřejného i soukromého sektoru postupem dle bodů uvedených výše;
- Založení akciové společnosti obcí/obcemi s pozdějším přistoupením soukromoprávního subjektu. Nejsnazší metodou realizace přistoupení nového subjektu je převod příslušných akcií

na tento subjekt. Dalším způsobem přistupování nových subjektů do již existující akciové společnosti, vyjma zmíněného převodu akcií, je rovněž zvýšení základního kapitálu a upsání nových akcií. V případě zvýšení základního kapitálu upsáním nových akcií je postup spojen s obdobnými požadavky jakými jsou požadavky kladené na jednotlivé akcionáře (zakladatele) při založení společnosti, včetně zápisu zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

V souvislosti s akciovou společností je nutné upozornit, že jakákoliv účast jiného než veřejnoprávního subjektu splňující definici veřejného zadavatele na akciové společnosti bude mít za následek, že taková akciová společnost již nebude splňovat podmínky výjimky z působnosti ZVZ a v případě zadávání mezi účastnými obcemi a akciovou společností bude nutné postupovat dle zákona o veřejných zakázkách, jako vůči jakémukoliv jinému soukromoprávnímu subjektu.

Dále je nutné upozornit na skutečnost, že vytvoření akciové společnosti může podléhat povolení ÚOHS, jsou-li splněna určitá obrátová kritéria na straně zakladatelů – společníků či přistupujícího společníka.

H.4. Spolupráce v rámci zájmového sdružení právnických osob

Tento způsob spolupráce lze užít výhradně na spolupráci mezi obcemi – subjekty veřejného sektoru a právnickými osobami jako subjekty sektoru soukromého. Tato forma je vyloučena v případě spolupráce výhradně mezi obcemi.

Zájmová sdružení právnických osob upravuje Občanský zákoník v §20f a násl. jen velmi rámcově. Pro založení zájmového sdružení osob uvádí následující požadavky:

- Písemná smlouva o založení sdružení nebo schválení záměru založení sdružení na ustavující členské schůzi o kterém je pořízen zápis.
- Vyhotovení stanov, které se přiloží ke smlouvě o založení nebo k zápisu z ustavující členské schůze. Stanovy upraví – bez bližší zákonné specifikace následující:
 - Název, sídlo a předmět činnosti sdružení;
 - Práva a povinnosti členů;
 - Orgány sdružení a vymezení jejich působnosti; a
 - Způsob zrušení sdružení a naložení s jeho likvidačním zůstatkem.

- Registrace sdružení zápisem do registru vedeném u příslušného krajského úřadu. K návrhu na zápis se přiloží dokument prokazující založení dle prvního odstavce výše spolu se stanovami.

Sdružení je právnickou osobou, která odpovídá za nesplnění svých povinností svým majetkem. Členství ve sdružení lze vázat na i na platbu členského příspěvku.

H.5. Srovnání variant společného zadavatele

- Časová náročnost
 - Z hlediska časové náročnosti představuje varianta rozšíření existujícího svazku obcí nejoperabilnější řešení. Skutečná doba provedení rozšíření závisí fakticky pouze na časových požadavcích na uskutečnění jednotlivých úkonů popsanych v bodě H.2 výše z hlediska přistupujících obcí respektive jejich zastupitelstev a správní rady (či jiného orgánu v případě, že se nebude jednat o Svazek obcí EKOODPADY). Obdobně lze konstatovat v případě vytvoření svazku nového, respektive vytvoření nového zájmového sdružení právnických osob, kde je nutno připočítat časové náklady spojené s kroky nutnými k vytvoření zmíněných subjektů popsanych výše. V případě kapitálové společnosti je nutné v časovém harmonogramu zahrnout časové požadavky na zhotovení notářského zápisu, stejně tak časové požadavky na rozhodnutí soudu o provedení zápisu do obchodního rejstříku, případně získání souhlasu od ÚOHS⁵⁶.
- Finanční náročnost
 - Rovněž s ohledem na fixní transakční náklady představují varianty založení, či přistoupení k existujícímu svazku obcí zásadně ty nejméně náročné. Determinující faktor finanční účasti závisí pouze na účastnících se obcích respektive na vnitřních předpisech již existujícího svazku. Stejně tak v případě zájmového sdružení právnických osob jsou finanční náklady de facto vázány pouze na uvážení zakládajících subjektů.

V případě akciové společnosti jsou náklady představovány především náklady na zhotovení notářského zápisu, jehož cena se odvíjí od výše základního kapitálu zakládané společnosti, náklady

⁵⁶ Zákonná lhůta pro rozhodnutí soudu činí v tomto případě pět (5) dnů ode dne podání návrhu na zápis. Rovněž je nutné brát v úvahu 15ti denní lhůtu pro odvolání, po jejímž uplynutí nabývá rozhodnutí soudu právní moci, a to i v případě pozitivního rozhodnutí o zápisu.

na zápis do obchodního rejstříku ve výši 5 000 Kč a náklady na vlastní základní kapitál akciové společnosti v minimální výši 2 000 000 Kč. Náklady na získání povolení spojení soutěžitelů od ÚOHS jsou představovány správním poplatkem 100 000 Kč. Vedle toho mohou vzniknout náklady související s poradenstvím.

- Flexibilita členské struktury
 - Způsob přístupu obcí k existujícím svazkům je popsán výše. Ve vztahu k flexibilitě struktury zakládaného subjektu lze konstatovat, že ze zákona nepředstavuje svazek obcí v tomto ohledu zásadně žádné významné překážky. Hlavním limitujícím faktorem je pouze omezení účasti subjektů v rámci svazku obcí na obce v České republice. Obdobně lze konstatovat i o zájmovém sdružení právnických osob, kde je naopak limitujícím faktorem účast jiné než veřejnoprávní osoby na založení tohoto subjektu.
 - Založení akciové společnosti je variantou, která představuje vytvoření flexibilního subjektu, kde jedním z nejvýznamnějších pozitiv je jednoduchá převoditelnost podílů (akcií) v této společnosti. Vyjma zmíněného převodu akcií, lze přistoupení nového akcionáře zajistit rovněž administrativně náročnějším zvýšením základního kapitálu a emisí nových akcií popsaných v bodě H.3 výše.
- Role kraje a další otázky
 - Kraj v případě obou řešení dle bodů H1 a H2 představuje kontrolní instituci. Jistou administrativní zátěž v tomto ohledu může představovat povinnost kraje přezkoumávat hospodaření svazku obcí. Této povinnosti je však možné kraj zprostit pokud svazek obcí zadává přezkum svého hospodaření auditorovi.
 - Ve vztahu k akciové společnosti a zájmovému sdružení právnických osob nevznikají kraji žádné další povinnosti v rámci jeho dozorčí či obdobné činnosti nad rámec běžného rozsahu této činnosti vůči jednotlivým participujícím obcím.
 - Vzhledem k tomu, že otázka varianty společného provozovatele má přesahy do oblasti daňové, je zapotřebí konzultovat konkrétní řešení vždy s odborníky v oblasti daní.
- Srovnání z hlediska odpovědnosti subjektu a jeho členů
 - Ze současné zákonné úpravy jednoznačně nevyplývá exaktní rozsah odpovědnosti svazku obcí. Lze dedukovat, že svazek obcí odpovídá za porušení povinností nejen majetkem ve svém vlastnictví nýbrž i majetkem svěřeným mu zakládajícími obcemi k hospodaření.
 - Zájmové sdružení právnických osob je právnickou osobou, která odpovídá za porušení svých povinností svým majetkem. V tomto

- případě se nevyskytuje dvojitá kategorie majetku jako u svazku obcí (majetek svěřený k hospodaření a vlastní majetek).
- Akciová společnost odpovídá výhradně svým majetkem a ručení akcionářů za závazky společnosti je ze zákona vyloučeno.
 - Corporate governance
 - Vnitřní struktura svazku obcí, respektive zájmového sdružení právnických osob – tedy existence jednotlivých výkonných či kontrolních orgánů a rozsah jejich pravomocí závisí na vůli zakladatelů a reflexi této vůle v zakladatelských dokumentech.
 - V případě akciové společnosti zákon explicitně předepisuje následující strukturu:
 - Valná hromada představuje nejvyšší orgán společnosti složený ze všech akcionářů společnosti.
 - Představenstvo je statutárním orgánem společnosti který společnost řídí a jedná jejím jménem. Členy představenstva volí valná hromada, stanovami však lze upravit, že členy představenstva volí a odvolává dozorčí rada.
 - Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a činnost společnosti. Dozorčí rada má nejméně tři členy z nichž dvě třetiny volí valná hromada a jednu třetinu zaměstnanci společnosti má-li společnost více než 50 zaměstnanců.

V této souvislosti je nutné poznamenat, že převoditelnost akcií v akciové společnosti nemusí být nutně neomezená a stanovy mohou například omezit převoditelnost akcií na jméno souhlasem příslušného orgánu společnosti, respektive lze zřídit i určitou formu předkupního práva stávajícím akcionářům. Dále je možné ve stanovách či dohodě společníků upravit další otázky související se správou společnosti (např. otázku obsazování orgánů společnosti společníky, jak postupovat v případě, kdy mezi společníky dojde k zásadním neshodám atd.)